بۆ ڕابردوو دەگۆڕێت، لەدەستدان، مەرگ، لەدایکبوون، لەدەستدان، مەرگ... بەم جۆرە بەردەوام دەبێت. ئەگەر لەخاچدان وردبیتەوە، ئەوا لەنێو سیمبوڵەکانی نهێنیی ژیاندا قووڵ دەبیتەوە.

مویرز: هەر لەبەر ئەم هۆیەش گۆڕانکاریی مەزهەبیی واقیعی یان هەڵگرتنی ئاینێکی تر، هاوکاتە لەگەڵ دەردو ئازار. بۆیە ئاسان نییە مرۆڤ ڕۆحی خۆی ون بکات.

کەمبڵ: ئینجیل مرۆڤ فێری ئەوە دەکات کە لەپێناوی نەفسی خوددا خۆی بکا بەقوربانی، واتە تەحەممولکردنی ڕاستەقینەی دەردی مەرگ بەرامبەر جیهان و بەهاکانی جیهان. ئەم زاراوانە کۆمەڵێ زاراوەی سۆفیگەرین. بەم پێیەش خۆکوژییش کارێکی سیمبولییە. واتە وازهێنان لەو حاڵەتە دەروونییەی کە لەو کاتەدا تێیدای، بەجۆرێک کە بتوانی بگەیتە حاڵەتێکی باشتر. لە ژیانی ئێستادا خود دەمرێ و بەمەبەستی ئەوەی بچێتە نێو دنیایەکی ترەوە. ناچار نیت کە بەڕاستی و جەستەشت بمرێ، بەڵکو هەموو کارێ کە دەبێ ئەنجامی بدەی ئەوەیە کە لەڕۆحەوە بمری و دووبارە بۆ ڕێگەیەکی فراوانتری ژیان لەدایک بیتەوە.

مویرز: بەڵام ئەم بیرە لە ئەزموونی ئەمڕۆماندا سەیر دێتە بەرچاو، لەبەرئەوەی ئاین ئاسانە و ئاین دەتوانێ وەکو چاکەت بپۆشرێ کاتێ کە بۆ سینەما دەڕۆی لەبەری دەکەیت.

کەمبڵ: بەڵێ، لە زۆربەی کلیساکاندا، کۆبوونەوەیەکی کۆمەڵایەتیی دڵگیر ڕێک دەخرێت. هەموو ئەو کەسانەت خۆش دەوێ کەلەوێدا ئامادەن، بۆچی لەبەرئەوەی ئەو کەسانە هەموویان خەڵکی بەڕێزو دۆستی کۆنن و، ماوەیەکی دوور و درێژیشە کەسوکارت ئاشناییان لەگەڵ ئەو کەسانەدا هەیە.

مویرز: ئەمڕۆ لە کولتووری هاوچەرخماندا چی بەسەر بیرۆکەی ئەفسانەییی کەسانی ڕزگارکەردا هاتووە، ئەوانەی خۆیان دەکەن بەقوربانی؟

کەمبڵ: لەکاتی جەنگی ڤێتنامدا، لەبیرمە لە تەلەفزیۆن کۆمەڵێ لاوم لەنێو

هەلیکۆپەرێکدا بینی کە دەردەپەڕین تا هاوڕێیەکی خۆیان ڕزگارکەن، ئەوان ژیانی خۆیان دەخستە مەترسییەوە، ناچارنەبوون ئەو لاوەی لە مەترسیدایە ڕزگاری کەن. هەر لەوێدا بوو ئەو ڕاستییەم وەبیرکەوتەوە و بەچاوی خۆم ئەو ڕاستییەم بینی، واتە ئەو ئامادەیییەی کەشۆبنهاوەر باسی لێوە کرد، ئەو پەرۆشییەی کە مرۆڤ ئامادەی خۆقوربانیدانە لەپێناوی ڕزگارکردنی ئەوی تر. هەندێ کەس دان بەوەدا دەنێن کە ئەوان جەنگیان خۆش دەوێ لەبەرئەوەی لە جەنگدا هەست بەئەزموونی زیندووبوونەوە دەکەن. ئەوان ناتوانن لە هاتن و ڕۆیشتنی ڕۆژانەیان بۆ سەر کارو گەڕانەوەیان بۆ ماڵەوە هەست بەم ئەزموونە بکەن. بەڵام لەپڕ لە جەنگدا بە پەلەڕوو لە هەستی زیندووبوونەوە دەکەیت. ژیان دەردە، ژیان ئازارە، هەراسانییە، بەڵام بە لوتفی خودا ئێوە زیندوون. ئەو لاوانەی جەنگی ڤێتنام بەسەرسەختییان لەگەڵ مەرگدا بۆ ڕزگارکردنی هاوڕێکانیان بەڕاستی زیندوو بوون.

مویرز: ڕۆژێکیان پیاوێک پێی وتم دوای ساڵانێکی زۆر وەستانم لەسەر سەکۆی ئەو ترامانە، ** هەموو ڕۆژێک لێرەدا بڕێک ژیانی خۆم لەدەست دەدەم، بەڵام دەزانم ئەنجامدانی ئەم کارە بۆ خێزانەکەمە. ** هەندێ کاری پاڵەوانانەی بچووکیش هەیە، بێ ئەوەی هاوکات بێت لەگەڵ ناو و ناوبانگدا بەکاری پاڵەوانە دادەنرێ. هەر بۆ نموونە دایکێک کاتێ کە نوێنەرایەتیی خێزانەکەی دەگرێتە دەست، هەر هەمان ئەم کارە ئەنجام دەدات.

کەمبڵ: لەدایکبوون شێوەیەکە لە قوربانیدان. لە هاوایی پەلەوەرێکی زۆر بەمەبەستی گەڕان بەدووی خواردندا ڕوو دەکەنە هەیوانی ماڵەکەمان. هەموو ساڵێ یەک تا دوو پەلەوەری دایکانەش دێن. کاتێ کە پەلەوەرێکی دایک دەبینی کە بەچکەکانی بۆ خواردن چۆن دەکێشن بەسەرو و کەلەیداو بێزاری دەکەن، لە حاڵێکدا کە (٥) بەچکەی هەیەو هەندێکیان گەورەتریشن لەخۆی، ئەوکاتە بیردەکەیتەوە و دەڵێی:(ئەمەیە بەخشینی جەستەو هەموو شتێکی خۆت بە بەچکەکانت، ئەمە نیشانەی لە دایکبوونە.) ئەم هۆیەشە وادەکات دایک ببێتە سیمبول بۆ دایکی زەوی، هەر دایکە ئێمەی دروست کردووەو. بەپشت بەستن بەویش دەژین، لە جەستەی ئەوەوە خواردنمان چنگ دەکەوێت.

مویرز: تۆ کە ئێستا دەدوێی بیر لە کتێبەکەت دەکەمەوە (شێوەی دەسەڵاتی ئاژەڵان) ئەو کەسایەتییەی لەو کتێبەدا هەیە، ئەو کەسایەتییە تووشی سەرسوڕمانی کردم، تەواو لە کەسایەتیی مەسیح دەچێ. ئایا ئەم کەسێتییە ڕزگارکەرەکەت وەبیر ناکەوێتەوە لە ئەفسانەی هیندییە سوورەکانی پیما؟

کەمبڵ: بەڵێ، چیرۆکێکە زۆر شتمان فێر دەکات، ئەو ڕوخسارە هەمان ئەو ڕوخسارە ڕزگارکەرە کلاسیکییەیە کە ژیان بۆ مرۆڤ دەستەبەر دەکات و پاشان مرۆڤ ئەو ڕوخسارە پارچە پارچە دەکات. ئەو پەندەت بیستووە کە دەڵێ: (بەڕزگارکردنی مرۆڤێ، هەتا هەتایە دوژمنێکت بۆ خۆت دروست دەکەی.)

مویرز: کاتێ کە جیهان دروست دەبێت. ئەو لە سەنتەری زەوییەوە دەردەکەوێ، لەژێر زەوییەوە ڕێنوێنیی گەلەکەی دەکات، بەڵام گەلەکەی دژ بەو ڕادەپەڕن و نەک جارێک بەڵکو چەندین جار دەیکوژنەوە.

کەمبڵ: تەنانەت دەشیهاڕن.

مویرز: بەڵام ئەو بەردەوام بۆ ژیان دەگەڕێتەوە. سەرەنجام ڕوو دەکاتە کێوەکان بەجۆرێک کە شوێن پێیەکانی بەجۆرێک تێکەڵ دەبن کەس ناتوانێ شوێن پێی هەڵگرێ. ئەو ڕوخسارێکە وەک ڕوخساری مەسیح، وا نییە؟

کەمبڵ: بەڵێ، وایە. ئەڵبەتە لێرەدا ڕووبەڕووی مەسەلەی هەزارپێچ دەبینەوە. جێ پێیەکان بە ئەنقەست تێکەڵ و پێکەڵ دەبن، بەڵام ئەگەر ڕازی ئەو هەزارپێچە بزانی، دەتوانێ بەو جێگایە بگەیت و چاوت پێی بکەوێ کەلەوێدا ماڵێکی بۆخۆی بونیادناوە.

مویرز: ئەگەر خاوەن بڕواش بیت، ئەوا دەتوانی بەدووی مەسیحیشدا بڕۆی.

کەمبڵ: بەڵێ دەتوانی، یەکێک لەو کارانەی کە مرۆڤ وەکو ئەندامێک لە ئەندامانی کۆمەڵەیەکی ئاینی نهێنی دەتوانێ فێری بێت ئەوەیە کە ئەو هەزار پێچە کە ڕێگرە لەبەردەم مرۆڤ دەشتوانێ ببێتە ڕێگەیەک بۆ گەیشتن بەژیانی نەمری. ئەمەش دوا نهێنی ئەفسانەیە فێرت دەکات چۆن بتوانی لە هەزار پێچەکانی ژیانەوە بگەی بەشێوەیەک لەبەها مەعنەوییەکانی ژیان.

ئەم مەسەلەیە لە کۆمیدیای خودایی دانتیشدا خراوەتە ڕوو. لەناوەڕاستی ڕێگەی ژیانمانداا قەیرانەکان دەردەکەون، ئەو کاتەی جەستە دەست بەسیسبوون دەکات و کۆمەڵێکی تر لەناوەڕۆک پەیدا دەبن و بەرەو ناخی خەونەکانت هەنگاو هەڵدێنن. دانتی دەڵێ لەنێوەندە ساڵەکانی ژیانی لە دارستانێکی ترسناکدا ون بووە. لەوێدا سێ ئاژەڵ کە سیمبولی لووتبەرزی و ئارەزوو و ترسن، هەرەشەیان لێ کردووە. پاشان ڤیرجیل وەک بەرجەستەکردنی سووسەکردنی شاعیرانە دەردەکەوێ و ڕێنوێنیی دەکات و لەنێو ئەو هەزار پێچەی دۆزەخدا قورتاری دەکات، هەزار پێچی دۆزەخ جێگای کەسانێکە کە لەترس و ئارەزووەکانییان نابنەوە و ناتوانن بچنە نێو نەمرییەوە. دانتی گوێزرایەوە بۆ ڕوانینی موبارەکی خودا. لە چیرۆکی هیندییە سوورەکانی پیماشدا ڕووبەڕووی هەمان وێنەی میتۆلۆژی دەبینەوە بەڵام بەشێوەیەکی بچووکتر. کولتووری هیندییە سوورەکانی پیما یەکێکە لە سادەترین کولتووری هیندییە سوورەکانی باکوری ئەمریکا. لێرەدا ئەوان بەڕێبازی خۆیان، ئەم وێنە ئاڵۆزەیان بەکارهێناوە بەجۆرێک هاوبەرامبەرە لەگەڵ وێنەکەی دانتیدا.

مویرز: نووسیوتە دەڵێی: (نیشانەی خاچ دەبێ نیشانەیەک بێت بۆ جەختکردنە سەر نەمری هەموو ئەو شتانەی کە هەن و ئەوانەی کە دەبن. ئەو خاچە تەنیا ئاماژەیەک نییە بۆ ئەو ساتە مێژووەی کالڤەری[۹] calvary. بەڵکو ئاماژەیە بۆئامادەبوونی خودا لە هەموو زەمەن و شوێنێکدا و ئاماژەیە بۆ بەشداریی خودا لە ئازاری هەموو شتە زیندووەکان.

کەمبڵ: ساتە مەزنەکانی میتۆلۆژیای سەدەی ناوەڕاست ئەو ساتانەیە کە ڕاچڵەکینێ بەسەر دڵی مرۆڤدا ڕوودەدات تا هاودەرد بێ و، هەڵچوون و سۆز بۆ هاودەردی بگۆڕێ. هەرچی ئەو مەسەلانەی لە چیرۆکەکانی دواین شیودا دەخرێنەڕوو، باس لە هاودەردی لەگەڵ پاشای بریندارا دەکەن. لێرەوە ڕاڤەکەی ئابلار دەربارەی ڕووداوی لە خاچدان دێتەدی، کوڕی خودا هاتە ئەم جیهانە تا لەخاچ بدرێ و دەرگای هاودەردی بەرووی دڵی ئێمەدا بکرێتەوە، بەم جۆرە زەینمان لە مامەڵەکردن لەگەڵ

(۹) کالڤەری مەبەست ئەو شوێنەمێدوویەیە کە عیسای لێ لە خاچ درا.

شتە بێهودەکانی ژیان لە جیهاندا دوور دەکەوێتەوە تا ڕووبکاتە بەها تایبەتییە مرۆییەکان، بەهەوڵدانی خود بۆ بەشداریکردن لە ئازارەکاندا. بەپێی ئەم مانایە پاشای بریندار، پاشای ئیفلیجی چیرۆکی کاسە، هاوتای عیسای مەسیحە. ئامانج لە ئامادەبوونی ئەو پاشایە بۆ ئەوەیە تا هەستی هاودەردی زیندووبکاتەوە و ژیانیش بۆ خاکە مردووەکان بگەڕێنێتەوە. لێرەدا جۆرە تێگەیشتنێکی سۆفیگەری هەیە کە پەیوەستە بەئەرکی مەعنەویی ئازارچەشتن لەم جیهانەدا. کەسێک کە ئازار دەچێژێ، بۆ نموونە مەسیح، بۆ زیندووکردنەوەی ئەو شتە دێتە لامان کە مرۆڤ لە ئاژەڵێکی کێوییەوە دەکات بەمرۆڤێکی ڕێزدار. ئەو شتەش هاودەردییە(سۆزدارییە). ئەمەش ناوەڕۆکێکە کە جیمس جۆیس لە پەڕتووکی یۆلیسیسدا باسی دەکات بێدارکردنەوەی هەستی مرۆڤایەتی و خۆشەویستی لای پاڵەوانەکەی ئیستیفین دی دالۆس، لە ڕێگەی هاوبەشێتی لە ئازارەکانی لیئۆپیلد بلۆم، کردنەوەی دەرگەی دڵی ئەمە بەڕووی عێشق و دۆزینەوەی ڕێگە.

لە دووەمین شاکاری مەزنی جۆیس (ماتەمینی فنجانەکان Finnegans Wake ژمارەیەکی سیمبولی هەیە لێرەو لەوێ بەردەوام دووبارە دەبێتەوە. ئەو سیمبوڵەش ژمارەیەکە، ژمارەکەش ژمارەی (١١٣٢) ئەم ژمارەیە لە جێگایەک وەک مێژوو لە جێگایەکی تر وەک ژمارەی ماڵێک دەردەکەوێ و هەروەها بەم شێوەیە باس کراوە (٣٢)م ڕۆژئاوا، شەقامی (١١) م. لەهەر بەشێکدا ژمارەی (١١٣)م بەشێوەیەک لە شێوەکان دەردەکەوێ. کاتێ کە سەرقاڵی نووسینی پەڕتووکەکەم بووم بەناوونیشانی (کلیلی ڕێنوێنیکردن بەرەو ماتەمینی فنجانەکان) هەر ڕێگەیەک کە هەبوو گرتمە بەر بۆ ئەوەی بزانم ئەم ژمارە نەفرەتییە چییە (١١٣٢) پاشان بیرم کەوتەوە کە لە ڕۆمانی یۆلیسیسدا، کاتێ کەبلۆم لە شەقامەکانی دبلندا پیاسە دەکات، وا ڕوو دەدات کە تۆپێک لە بورجێکەوە بکەوێتە خوارەوە وەک ئاماژەیەک بۆ کاتی نیوەڕۆ، ئەو لەلای خۆیەوە بیردەکاتەوە کە (یاسای کەوتنە خوارەوەی تەنەکان (٣٢) پێیە لەچرکەیەکدا.) ئەو کاتە بۆی چووم کە (٣٢) دەبێ ژمارەی کەوتن بێت. هەروەها بیرم کردەوە دەکرێ ژمارەی یانزەش ئاماژە بێت بۆ نوێبوونەوەی ژمارەی دەیەم (١، ٢، ٣، ٤، ٥، ٦، ٧، ٨، ٩، ١٠)- پاشان (١١) بەوجۆرە دووبارە دەست بەژمارەکە دەکەیتەوە. ئاماژەی دیکەش لەڕۆمانی یۆلیسیسدا هەبوو وای لێ دەکردم بەم

شێوەیە بیرکەمەوە کە(باشە گەر ژمارەی (٣٢) ژمارەی کەوتن بێت و، پاشان ژمارەی (١١) ژمارەی ڕزگاربوون لە گوناه بێت لەئەنجامی قوربانیدانی مەسیح و؛ گوناه و بەخشندەیی؛ مەرگ و نوێبوونەوەی ژیان هاتبێ. کەواتە شەوی ماتەمینی فنجانەکان پێوەندیی بەڕووداوێکەوە هەیە کە لەباخچەی فینێکس .phoenix لە دبلن ڕوودەدات، ئەم باخچەش باخچەیەکی گەورەیە. فینێکس واتە باڵندەی قەقنەس، ئەمەش باڵندەیەکە خۆی دەسووتێنێ تاببێ بەخۆڵەمێش و دووبارە زیندوو بێتەوە، لەم ڕووەوە باخچەی قەقنەس بۆ باخچەی بەهەشت دەگۆڕێ کە کاری گوناهکردن لەوێداڕوو دەدات و خاچیش لەسەر کاسەی سەری مرۆڤدا دەچەقێنرێ ؛ جویس دەڵێ: ئاه ئەی قەقنەسی خەتاکار. بەم جۆرە ئێمە بەرامبەر بەزاراوەکانی مەرگ و خۆبەختکردنین، پێم وایە ئەم ڕاڤەکردنە، وەڵامێکی زۆر چاکە بۆ ئەم مەسەلەیە، بەهەرحاڵ ئەم وەڵامە من لەپەڕتووکی (کلیلی ڕێنوینی) دا پێشکەشم کردووە.

ئێوارەیەکیان کاتێ کە خەریکی ئامادەکردنی وانەیەک بووم بۆ خوێندکارانی میتۆلۆژیای بەراوردکاری، لەمیانەی خوێندنەوەم بۆ پەیامەکەی پۆلیس کەبۆ ڕۆمەکانی نووسیبوو، چاوم بەڕستەیەکی سەیرکەوت، بۆم دەرکەوت ئەم ڕستەیە کورتەی هەموو ئەو بۆچوونانەیە کە لەزەینی جۆیسدایەو لە پەڕتووکی (ماتەمینی فنجانەکان) خستوویەتییەڕوو، پۆڵس لەو پەیامەدا دەڵێ: (هەرچی مرۆڤ هەیە بەخۆیان و گوناهەکانیانەوە خودا مەرەخەسی کردوون، بۆ ئەوەی بتوانێ ڕەحمی خۆی نیشانی هەمووان بدات.) تۆ ناتوانی تائەو سنوورە گوناه بکەیت کە ئیتر خودا نەتوانێ ڕوحمت پێ بکات، دەڵێم بوارێ بەخودا ببەخشە، بەپێی وتەی لۆتە(ئازایانە گوناه بکە) تاببینی خودا تا چ ئەندازەیەک ڕەحمت پێ دەکات. گوناهکاری گەورە وریاکەرەوەی خودایە بۆ ڕوحم و بەزەیی. ئەمەش دیمەنێکی بنەڕەتییە لەبواری ناسینەوەی ناکۆکیەکانی ڕەوشت و بەهاکانی ژیان.

بۆیە وتم: (بەڕاستی ئەمە هەمان ئەو شتەیە کە جۆیس دەربارەی دەدوێ.) بۆیە ئەم تێبینییەم لەو پەڕاوە بچووکە تۆمارکرد کە تایبەت بەجیمس جۆیس بوو: (ڕۆمییەکان، چاپتەری (١١)ئایەتی (٣٢) ئایا دەتوانی تەسەوری ئەو سەرسوڕمانییەم بکەیت؟ دیسانەوە هەمان ژمارەکەی پەڕتووکی پیرۆز(١١٣٢)! جۆیس ئەم ناکۆکییەی بڕوای مەسیحی وەرگرتووە وەک دروشمێک بۆ شاهکارە

مەزنەکەی ژیانی. جۆیس لەو شاهاکارەدا بێ ئەوەی تووشی شەرم بێت وەسفی قووڵییی خراپکارییەکانی تاک و کۆمەڵی کردووە، هەروەها وەسفی کرداری مرۆڤی کردووە لەمیانەی مێژووی مرۆڤایەتی پڕ لەگوناه. ئەم شتانە هەموو لەو پەڕتووکەدا – بەخۆشەویستییەوە باسی کردوون.

مویرز: ئایا ڕۆژئاواییەکان دەتوانن لەو ئەزموونە سۆفیگەرییە بگەن کەبیری خوداناسی بەجێ دێڵێ؟ گەر هاتو ڕوانینتان دەربارەی خودا لە شارستانییەتێکدا بەرجەستە بێت کە زانست هەموو ئەو شتانە دەستنیشان بکات کە تۆ لەواقیعدا هەستیان پێ دەکەیت، چۆن دەتوانیت ئەو باوەڕە ڕەهایە ئەزموون بکەیت کە شەمەنەکان باسی دەکەن؟

کەمبڵ: باشە، خەڵکی ئەزموونی ئەو باوەڕە ڕەهایە دەکەن. بێگومان ئەو کەسانەی لە سەدەکانی ناوەڕاستدا ئەزموونی ئەو باوەڕە ڕەهایەیان کردووە، بەتۆمەتی جادووگەری سووتێنران. یەکێک لە مەزنترین بیدعەکان لەڕۆژئاوا، ئەو بیدعەیە بوو کەمەسیح خستییەڕوو کاتێ کە وتی: (من و باوک یەکین) لەبەرئەوەش لە خاچ درا لەبەرئەوەی وتی: (من و باوک یەکین) لە سەدەکانی ناوەڕاست واتە پاش نۆسەد ساڵ لە مەرگی مەسیح سۆفییەکی گەورە وتی: (من و عاشقەکەم یەک کەسین) ئەویش لە خاچ درا. کاتێک لەو کاتەدا ئەو کەسەیان بەرەو لە خاچدان دەبرد لەگەڵ خوادا ڕازو نیازی کرد و وتی: (ئای خودای پەروەردگارم، ئەوەی فێرت کردم، گەر فێری ئەمانەشت بکردایە هەرگیز ئەم کارەیان پێ نەدەکرد. ئەگەر منیشت فێرنەکردایە، ئەمە ڕووی نەدەدا. خوداو کارەکانی پیرۆز بێ). یەکێکی تر لە سۆفییەکان دەڵێ: (ئەرکی کۆمەڵگەی ئۆرتۆدۆکس ئەوەیە کەبێتە هۆی یەکگرتنی سۆفی و خودا لە ڕێگەی مەرگ و ئەشکەنجەدانەوە).

مویرز: ئەمڕۆ چ شتێک بووەتە هۆی نەبوونی ئەم ئەزموونە؟

کەمبڵ: تایبەتمەندییەکانی دیموکراسی ئەوەیە واتێ دەگات کەدەسەڵاتی زۆرایەتی نەک تەنیا لەبواری سیاسەتدا چالاکە، بەڵکو لەبواری بیرکردنەوەشدا. بەڵام لەبیرکردنەوەدا ئەڵبەتە زۆرینە هەمیشە هەڵەن.

مویرز: هەمیشە هەڵەن؟

کەمبڵ: لەم جۆرە کارانەدا بەڵێ، لەپێوەندیی لەگەڵ ڕۆحدا ڕۆڵی زۆرایەتی ئەوەیە کە هەوڵ بدا گوێی خۆی بۆ ئەو کەسانە شل بکات کە ئەزموونیان هەیە لە بوارەکانی پشتەوەی دابینکردنی خواردن و ماڵ و وەچە و سامان. ئایا پەڕتووکی (سینکلێر لویس Sinclair Lewis)ت خوێندووەتەوە ئەوەی ناونیشانەکەی بابیت Babbitt.؟

مویرز: ماوەیەکی زۆر پێش ئێستا.

کەمبڵ: دوا دێریت لەبیرە؟ (لە سەرتاسەری ژیانم هەرگیز کارێک کە بەدڵی خۆم بووبێ ئەنجامم نەداوە.) ئەمە کەسێکە هەرگیز بەدووی بوونی خۆیدا نەڕۆیشتووە. ئەم دێرەم کاتێ گوێ لێ بوو ئەو کاتەی کە لە Sarah Lawrance سارا لۆرانس وانەم دەوتەوە. پێش ئەوەی ژن بێنم، وا ڕاهاتبووم نیوەڕوان و ئێواران لە چێشتخانەکانی شاردا نان بخۆم. ڕۆژانی پێنج شەممە خزمەتکارانی شاری برونشۆیل بەمۆڵەت بۆ ماڵی خۆیان دەگەڕانەوە، بۆیە زۆر لە خێزانەکان لە دەرەوە نانیان دەخوارد. ئێوارەیەکیان ئێوارەیەکی خۆش بوو لەو چێشتخانە پاک و خاوێنەی کە هەمیشە دادەنیشتم، خێزانێک باوک و دایک و کوڕێکی لەڕو لاوازی دوازدە ساڵ لە تەنیشتمەوە دانیشتبوون. باوکە ڕووی دەمی کردە کوڕە و پێی وت: (شەربەتی تەماتەکەت بخۆرەوە).

کوڕە وتی: نامەوێ.

باوکە بەدەنگی بەرز وتییەوە: شەربەتی تەماتەکەت بخۆرەوە.

دایکەکە هەڵی دایە: ناچاری مەکە کارێ بکات کە نایەوێت.)

باوکە تەماشای دایکی کوڕەی کردو وتی: (ئەگەر هەرچییەک دڵی بیەوێ و بیکات ئەوا ناتوانێ بژی. ئەگەر هەرچییەک حەزی لێ بێت بیکات ئەوە دەمرێ. بڕوانە من لە سەرتاسەری ژیانم هەرگیز کارێک کە ویستبێتم ئەنجامم نەداوە.)

منیش لەدڵی خۆمدا وتم: (خوایە گیان، ئەم کابرایە کۆپی بیبیتە[١٠].)

(١٠) کەسێتی ڕۆمانی سنکلێر لویسە، ناوی ڕۆمانەکەی بیبیتە .

ئەمە مرۆڤێکە هەرگیز ڕەدووی نیعمەتی خۆی نەکەوتووە، ڕەنگە لە ژیانتدا جۆرە سەرکەوتنێکت بەدەست هێنابێت، بەڵام کاتێ ئاوڕ لە ژیانی خۆت دەدەیتەوەو بیری لێ دەکەیتەوە دەڵێی، چ جۆرە ژیانێک بوو؟ چی سوودێکی دەبێت گەر سەرتاسەری ژیانت ئەو شتانەی حەزت لێ کردوون ئەنجامت نەدابێ؟ هەمیشە بەخوێندکارەکانم دەڵێم بڕۆنە جێگایەک کە جەستەو ڕۆحتان دەیەوێ. کاتێ هەستت کرد دەبێ ڕوو بکەیتە ئەو هەستە، مەهێڵە کەس لەو شتەت دوورخاتەوە.

مویرز: گەر ڕەدووی نیعمەتی خۆت بکەوی چی ڕوو دەدات؟

کەمبڵ: خۆشبەخت دەبێ. لەسەدەی ناوەڕاستدا، وێنەیەکی داواکراو کە لەزۆربەی تێکستەکاندا دەبینرێ، بریتییە لە (تەگەری بەخت Wheel of Fortune) بێگومان تەگەر سەنتەری هەیەو دەوروبەر، ئەگەر هاتو تۆ هەڵواسراوبووی بەدەرەوەی تەگەرەکەوە، ئەوە ئەگەری ئەوە هەیە یان لەسەرەوە بێ یان لەخوارەوە، بەڵام گەر هاتو لەسەنتەری تەگەرەکەدا بووی ئەوا بەردەوام لەهەمان شوێنی.. ئەم چەمکە مانای سوێند خواردن و پەیمانی هاوسەرێتییە، من لە ناخۆشی و خۆشیدا، لە لەش ساغی و نەخۆشیدا، دەوڵەمەنی و هەژاری، سەرکەوتن و ژێرکەوتندا پاڵپشتی تۆم. من وەکو تەگەری بەخت هەڵت دەبژێرم و تۆ خۆشبەختیی منی، بەڵام گەر هاتو وتت: سەنتەری منی، ئەوا تۆ نیعمەتی، نە سامان نە پلە و پایەی کۆمەڵایەتی ئەو نیعمەتەم بۆ دەستەبەر ناکات، بەڵکو خودی تۆ. ئەم کارەش جۆرێکە لەڕەدووکەوتنی نیعمەت.

مویرز: پێشنیاری چ ڕێگەیەک بۆ کەسێک دەکەی بۆ ئەوەی لە سەرچاوەی ژیانی هەمیشەییی بخواتەوە، بۆ ئەوەی بگاتە ئەو نیعمەتەی کەلەوێدایە؟

کەمبڵ: بەردەوام بە ئەزموونداتێ دەپەڕین، ڕەنگە ئەو ئەزموونانەش هەستێکمان دەربارەی ئەو شتە پێ ببەخشن، دەربارەی ئەوەی کە خۆشبەختیمان لەکوێدایە، جۆرە گومانێکمان لا دروست دەکات. دەبێ خێرا دەست بەسەر ئەو گومانەدا بگرین. کەس ناتوانێ ئەوەت پێ بڵێ ئەو گومانە چۆن ڕوو دەدات. دەبێ ئەوە فێر بیت کە خۆت ناخی خۆت بخوێنیتەوە.

مویرز: کەی بۆت دەرکەوت کە خاوەنی خۆشبەختیت؟

کەمبڵ: کاتێ کە منداڵ بووم، هەرگیز ڕێگام بەکەس نەدەدا بەزۆر لەڕێگام دەرکا. خێزانەکەم هەمیشە یارمەتییان داوم تاکارێک کەبەڕاستی و قووڵی ویستوومە ئەنجامی بدەم. تەنانەت تێبینیی ئەوەشم نەکردووە کە گرفتێک هاتبێتە پێشم.

مویرز: ئێمەی باوکان و دایکان چۆن دەتوانین یارمەتیی منداڵەکانمان بدەین، تاهەست بەخۆشبەختیی خۆیان بکەن؟

کەمبڵ: دەبێ شارەزاییت لە منداڵەکەت هەبێ و گوێی بۆ ڕادێری. لەم حاڵەتەدا دەتوانی یارمەتیدەری بی، کاتێ لەسارا لارانس وانەم دەوتەوە. بەلای کەمەوە جارێک لەدوو هەفتەدا نزیکەی نیو سەعات کۆبوونەوەی تاکە کەسیم هەبوو لەگەڵ یەک بەیەکی خوێندکارەکانم. لەم حاڵەتەدا ئەگەر ئێمە باسی ئەو شتانەمان بکردایە کە خوێندکاران دەبێ بیخوێننەوە، یەکسەر تۆ پەنجەت دەخستە سەر شتێک کە خوێندکاران پەرچدانەوەیان بۆی هەیە، ئەو کاتە تێبینی دەکەیت کە چۆن چاویان دەکرێتەوە و ڕوخساریان دەگۆڕێ. لەڕاستیدا، ئەمەش ئەوە دەگەیەنێ کە ئیمکاناتی ژیان لەوێدا کراوەیە، هەرچییەک تۆ لەوکاتەدا دەتوانی بەخۆتی بڵێی بریتییە لەوەی لای خۆتەوە بڵێی: (ئومێدەوارم ئەم لاوە ئەم بابەتەی بەدڵ بێت.) ڕەنگە لەو حاڵەتەشدا ئەو ئەو کارە بکات یان نەیکات، بەڵام گەر هاتو ئەم کارەیان کرد، لەهەمان ئەو ژوورەدا دووبارە ژیانیان بۆ دەگەڕێتەوە.

مویرز: بۆ ئەنجامدانی کارێکی ئاوەها پێویست ناکات مرۆڤ شاعیر بێت.

کەمبڵ: بەڕاستی شاعیران کەسانێکن بەهۆی کارو شێوەی ژیانیان پێوەندییان بە بەختیاریی خۆیانەوە هەیە. خەڵکی زۆربەیان سەرقاڵی شتی ترن. ئەوان خۆیان بەمەسەلە سیاسی و ئابوورییەکانەوە خەریک دەکەن، یاخود بەشداری لە جەنگێکدا دەکەن کە پێوەندی بەوانەوە نییە، ئەو کاتە زەحمەتە لەم هەلومەرجەدا مرۆڤ پەیوەستدار بێت بەم ناوکەوە. بەهەرحاڵ ئەمەش دەست ڕەنگینییەکەو هەرکەسەش ناچارە بۆ خۆی بەجۆرێک دایبهێنێ. بەڵام زۆربەی ئەو کەسانەی لەشێوەی ژیانی

دەکرێ پێی بوترێ ناپیشەییدا دەژین، ئەو هەلومەرجەیان هەیە تابتوانن دانیشن و لە چاوەڕوانی بیداربوونداین و بەرەو مەیدانێکی تر هەنگاوهەڵهێنن. ئەم شتە دەزانم و لای خوێندکارانی خۆمدا بینیومە.

کاتێک کە لە قوتابخانەیەکی ئامادەیی دا وانەم دەوتەوە، وا ڕاهاتبووم لەگەڵ ئەو خوێندکارانەی کە هەوڵیان دەدا بڕیار لەسەر ئایندەی پیشەییی خۆیان بدەن وتووێژێک بەئەنجام بگەیەنم. کوڕێک هاتە لام و پێی وتم: (پێت وایە دەتوانم ئەم کارە بکەم؟ پێت وایە دەتوانم ببم بەنووسەر؟)

وتم: (ئەمەیان نازانم، بەڵام ئایا دەتوانی دە ساڵ تەحەممولی نائومێدی بکەیت؟ بێ ئەوەی کەسێک گرینگییەکت پێ بدا، یان پێت وایە لە یەکەمین هەنگاودا پەڕتووکێکی پڕ فرۆش بنووسی؟ ئەگەر ئازایەتیی ئەوەت هەیە سوور بیت لەسەر ئەو شتەی دەتەوێ، هەوڵی وەستان لەسەر پێی خۆت بدەی، کەواتە برۆ بەردەوام بە.)

پاشان باوکی یەکێک لەو خوێندکارانە دەهاتە لام و دەیوت: نەخێر، دەبێ بەشی یاسا بخوێنێ وەک دەزانی پارەو پوول پەیداکردن لەو بەشەدایە.) ئەمەش دەرەوەی تەگەرەکەیەو سەنتەرەکەی نییە، ئەمەش نابێتە هۆی خۆشبەختیت. ئایا بیر لە سامان دەکەیتەوە، یان بیر لە خۆشبەختیی خۆت دەکەیتەوە؟

ساڵی (١٩٢٩) تەواو سێ هەفتە پێش ڕووخانی واڵ ستریت، ئەو کاتەی کە هێشتا خوێندکار بووم تازە لە ئەورووپا گەڕابوومەوە، بۆیە ماوەی پێنج ساڵ بێکار بووم و کارێ نەبوو بیکەم، ئەم ماوەیە بۆ من زۆر گرنگ بوو.

مویرز: ماوەیەکی زۆر گرنگ؟ لەقووڵاییی خەوتنی ئابووریدا؟ چ شتێک بۆ ئێوە گرنگ بوو؟

کەمبڵ: هەستم بەهەژاری نەدەکرد، تەنیا هەستم دەکرد کەبێ پارەم، ئەو کاتە خەڵکی لەگەڵ یەکتریدا گەلێ میهرەبان بوون، بۆ نموونە لەم سەردەمەدا فروبێنیوس Frobeniusم دۆزییەوە. لەپڕ وەکو موگناتیس ڕای کێشام وای لێ کردم هەموو نووسینەکانی بخوێنمەوە. بۆیە نامەیەکم نووسی بۆ ناسیاوێکی پەڕتووک فرۆشم لە نیۆیۆرک، ئەو کاتەی هەموو پەڕتووکەکانی ئەوی بۆ ڕەوانە کردم لە نامەیەکدا

وتبووی مادام کارت پەیدا نەکردووە، پێویست ناکات پارەی پەڕتووکەکان بدەی، دوای چوار ساڵ کارم پەیداکرد.

لە Woodstook ڤۆدستاک، کابرایەکی سەیر دەژیا، پارچە زەوییەکی هەبوو، ژووری بچووکی لەسەر دروست کردبوو، ژوورەکان بە قەدەر کولانەی مریشکێ دەبوون. خانووەکانی ئەو سەر زەوییانەی بەکرێ دەدا دەیدا بەو لاوانەی کەپێی وابوو ئایندەیەکی ڕوونیان لەبەردەمە، ساڵانە لە (٢٠) دۆلاری بۆ کرێی ئەو خانووانە وەردەگرت. ئەم خانووانە بۆڕیی ئاویان نەبوو، تەنیا بیرێک و پەمپێکی لێ بوو، لەوێوە ئاو دابین دەکرا. ئەو کابرایە دەیگوت حەز ناکەم بۆڕیی ئاو بۆ ساختمانەکەم ڕاکێشم، هەروەها حەزیشی بەو کەسانە نەدەکرد کە ئارەزوویان لەم جۆرە خزمەتگوزارییانە بوو. لەوێدا زۆربەی خوێندنەوە و کارە بنەڕەتییەکانی خۆم ئەنجام دا. ئەو جێگایە کاتێکی پڕ شکۆ بوو، لەبەرئەوەی لەوێدا من وێڵی بەختیاریی خۆم بووم.

بەو بەڵگەیە هاتمە سەر زاراوەی بەختیاری، لەبەرئەوەی ئەم زاراوەیە لە زمانی سانسکریتی کە مەزنترین زمانی ڕۆحییە لە جیهاندا، لەوێدا سێ زاراوە بۆ مانای بەختیاری دەبینی، ئەوانیش بریتین لە لێوار، واتە ئەو شوێنەی لەبەرزییەوە خۆتی لێ فڕێ دەدەی بۆ نێو ئۆقیانووسی باڵایی، ئەو زاراوانەش بریتین لە: سات، شیت، ئاناندا، وشەی سات، بوون دەگەیەنێ و وشەی شیت ئاگایی و وشەی ئاناندا بەختیاری و گەشکەیی، بۆیە لە دڵی خۆمدا وتم: (نازانم ئەو ئاگاییەی من هەمە ئاگاییەکی ڕاستە یان ناڕاست، نازانم ئەوەی من لەبارەی بوونی خۆمەوە دەیزانم، بەڕاستی هەمان ئەو بوونەیە کەهەمە یان نەخێر، ؛ بەڵام دەزانم بەختیاریم لەکوێیە، بۆیە پێویست بوو دەستبەرداری نەبم، لەبەرئەوەی ئەم نیعمەتە بەرەو ئاگایی و بوون ڕێنوێنیم دەکا.) پێم وایە ئەم کارەش سەرکەوتنی بەدەست هێنا.

مویرز: ئایا بەڕاستی دەزانین حەقیقەت چییە؟ دەتوانین حەقیقەتمان چنگ بکەوێت؟

کەمبڵ: هەموو کەسێ دەکرێ لەناخ و ئەزموون و هەندێ لەبرواکانیدا جۆرە پێوەندییەکی هەبێت لەگەڵ زاراوەکانی سات و شیت وئاناندای خۆیدا، یان بوونی

خۆی هەبێت لەڕێگەی ئاگایی و بەختیارییەوە. پیاوە ئاینییەکان پێمان ڕادەگەیەنێن تەنیا لەو کاتەدا بەختیارین کاتێ کە دەمرین و بۆ بەهەشت دەڕۆین، بەڵام بەبڕوای من، لەبەرئەوەی زیندووی هەتا دەتوانی سەرقاڵی ئەم ئەزموونە بە.

مویرز: بەختیاری ئێستایە.

کەمبڵ: لەوێ لە بەهەشتدا لە حاڵەتی سەرسامیت، ئەوەندە لە تەماشاکردنی جوانیی خودادا تواویتەوە بواری ئەوەت نابێت سەرقاڵی ئەزموونی خۆت بیت. بەهەشت جێگای ئەزموون نییە، ئەو شوێنەی کە جێگای ئەزموونە ئێرەیە.

مویرز: کاتێ کە سەرقاڵی گەڕانی بەدووی بەختیاریدا، ئایا پێش هاتووە کە وەک من لە هەندێ کاتدا، واهەست بکەیت کە دەستێکی شاراوە یارمەتیت دەدا؟

کەمبڵ: هەمیشە. ئەمەش کارێکی سەرسوڕهێنەرە. تەنانەت جۆرێک بیروباوەڕی خورافیشم هەیە، ئەم بیرووباوەڕە خورافییەش نەشونماکردنەکەی لام بۆ ئەوە دەگەڕێتەوە، کە دەستێکی شاراوە بەردەوام دەستی یارمەتیی بۆ درێژ کردووم. ئەو بڕوایەش ئەوەیە کە بڕۆ بەدووی بەختیاریی خۆتدا بگەڕێ، ئەو کاتە خۆت دەخەیتە سەر جۆرە ڕێگەیەک هەمیشە لە چاوەڕوانیی تۆدا بووە، ئەو ژیانەشی کە دەبێت بیگوزەرێنی هەمان ئەو ژیانەیە کە دەیگوزەرێنی. کاتێ توانیت بەم حاڵە بگەی، ئەوا چاوت بەکەسانێک دەکەوێ کە لەبواری بەختیاریی تۆدان و، دەرگەکان بەڕووی تۆدا دەکەنەوە. دەڵێم: بڕۆ بەدووی بەختیاری خۆدا بگەڕێ و مەترسەو دەرگاکانیش لەشوێنێکدا بەڕووتدا دەکرێنەوە، ئەو دەرگایانەی چاوەڕوانی کردنەوەیان نیت.

مویرز: ئایا هەرگیز هەستت بەهاودەردی کردووە لەگەڵ کەسانێک کە خاوەنی توانای پاڵپشتی شاراوە نەبووبن؟

کەمبڵ: ئەو کەسەی کە توانای پاڵپشتی شاراوەی نییە؟ بەڵێ ئەو کەسە کەسێکە شایانی بەزەییە، ئەو کەسە کەسێکی هەژارە. چوون دەیبینی تل دەدات و

لەشوێنێکدا کە هەموو ئاوی ژیان لەوێدا ڕێ دەکات، بۆیە بەڕاستی ئەو کەسە جێگای بەزەییە.

مویرز: تۆ دەڵێی ئاوی ژیانی هەتاهەتایی لەوێدا ڕێ دەکات، مەبەستت کوێیە؟

کەمبڵ: لەهەر جێگایەک کەهەیت، گەر ڕەدووی بەختیاریت بکەوی، ئەوا هەمیشە چێژ وەردەگریت لەم تازەبوونەوەو ئامادەبوونەی ژیان، ئەوەی بەردەوام لەناختدایە.

5

سەرچڵییەکانی پاڵەوان

سەرەڕای ئەوەش، ناچارنین بەتەنیا ترسناکییەکانی سەرچڵی بەگیانی خۆمان تاقی بکەینەوە، لەبەرئەوەی هەموو پاڵەوانانی پێشووی زەمەنی ئێمە ئەم کارەیان کردووە، هەزار پێچەکەش بەتەواوی ناسراوە، ئەوەی لەسەرمانە تەنیا شوێن پێی پاڵەوانەکان هەڵگرین؛ بەم جۆرە لەهەر جێگایەک چاوەڕوانمان کردبێت ڕق لێبوونەوەیەک ببینین، خودایەک دەدۆزینەوە؛ لەهەر شوێنێک وامان بیرکردبێتەوە کەسێک دەکوژین، ئەوا خۆمان دەکوژین؛ لەهەر جێگایەک وامان بیرکردبێتەوە کە بۆ دەرەوە سەفەر دەکەین، کەچی بۆ سەنتەری ئەزموونی خۆمان دەگەڕێینەوە؛ لەهەر شوێنێک وامان زانیبێ تەنیاین، ئەوا لەگەڵ هەموو جیهان دەبین.

جۆزیف کەمبڵ

مویرز: بۆلە میتۆلۆژیادا ئەوەندە چیرۆکی پاڵەوان هەیە؟

کەمبڵ: میتۆلۆژیا شتێکە دەهێنێ لەسەری بنووسرێ. تەنانەت لە نۆڤیلە جەماوەرییەکانیشدا کەسێتی سەرەکی هەمیشە پاڵەوانی ژن یان پیاوە و شتێکی ئەنجام داوە یان شتێکی دۆزیوەتەوە لە دەرەوەی سنووری ئاسایی بەدیهێنان و ئەزموونە. پاڵەوان کەسێکە ژیانی خۆی پێشکەش بەشتێک کردووە کە لەخۆی گەورەترە.

مویرز: کەواتە بە چاوپۆشی لەو پۆشاکەی پاڵەوان لەگشت کولتوورەکاندا دەیپۆشێ ئایا ئەرکی پاڵەوان چییە؟

کەمبڵ: پاڵەوان دوو کار ئەنجام دەدا، یەکێکیان کرداری فیزیکییەو لەوێدا پاڵەوان دەست بەئەنجامدانی کارێک دەکات کەکارێکی دلێرانەیە، یان ژیانی کەسێک ڕزگار دەکات. دووەمیان بریتییە لەکارە مەعنەوییەکان، لەو کارانەدا پاڵەوان فێردەبێت کەسوپەر ناتیوراڵی سنووری ژیانی مەعنەوی تاقی بکاتەوە و پاشان بەپەیامێکەوە بگەڕێتەوە.

جەربەزەیی هەمیشە لەگەڵ کەسێکدا وادەست پێ دەکات، ئەو کەسە شتێکی لە پاڵەوان زەوت کردووە، یان کەسێک واهەست دەکات کە کەموکوورییەک یان ناکۆکییەک لەو ئەزموونە ئاساییانەی کە بۆ کەسانی کۆمەڵگەکەی فەراهەم کراوە بۆیە ئەم کەسە زنجیرەیەک لەسەرچڵی نائاسایی ئەنجام دەدا، بەمەبەستی ئەوەی ئەو شتەی ون بووە دەستی بێنێتەوە یان جۆرێک لەو ئەکسیرە (بەردی فەیلەسووفان) بدۆزێتەوە کە ژیان دەبەخشێ. هەمیشە جەربەزەیی کەسی پاڵەوان لەهاتن و ڕۆیشتندا یەک دەورەی هەیە.

دەتوانرێ بونیاد یان شتێک لە چەمکی مەعنەویی ئەم سەرسەختییە لەڕیتوێڵە گەشەکردووەکان یان ئاشنابوونی کۆمەڵە سەرەتاییەکاندا ببینرێ، لەوێدا کە منداڵ ناچار دەکرێ واز لە منداڵیی خۆی بهێنێ و گەورە بێت، دەتوانین بڵێین، واتا مردنی کەسایەتی و سایکۆلۆژیی منداڵێتی، هەروەها دەرکەوتنی بەشێوەی کەسایەتییەکی گەورە و بەرپرسیار. ئەم ڕووداوەش دەبێ هەمووان پێیدا تێ پەڕن، گۆڕانکارییەکی بونیادانەی سایکۆلۆژییە. منداڵێتیی ئێمە وا دەگوزەرێ کە لەژێر چاودێری و پاراستنی کەسێکی تر بین، ئەم کارەش بۆ ماوەی چواردە تا بیست و یەک ساڵ درێژەی دەبێ، گەر بشتەوێ بخوێنی و بڕوانامەی دکتۆرا بهێنیتەوە، ڕەنگە ئەم ماوەیە درێژتر بێتەوە بۆ (٣٥) ساڵ. بەم حاڵەش تۆ هەرگیز کەسێکی ئازاد نیت و خۆت بەرپرسیاری خۆت نیت، بەڵکو بەردەوام وابەستەی کەسێکی و سەرشۆڕی و هەمیشە چاوەڕوانی پاداشت و سزای، لە ئەنجامدا ئەم پاداشت و سزایە وەردەگریت. دەرچوون لەم بارودۆخە دەروونییە کرچوکاڵانەو ڕۆیشتن بۆ حاڵەتی

دلێرانە پێوەندیی بە قبوڵکردنی بەرپرسیاری و پشت بەخۆبەستن هەیەو پێویستی بەمەرگ و هەستانەوەیە. ئەمەش مۆتیڤی سەرەکی سەفەری گەردوونیی پاڵەوانە، وازهێنانی پلەیەک و پەیداکردنی سەرچاوەی ژیان کە بتانخاتە پلەوپایەکی دەوڵەمەندترو گەشەکردووتر.

مویرز: گەر ئێمە بەو مانایەش پاڵەوان نەبین، وەکو ڕزگاریدەری کۆمەڵگە، ئەوا هەر دەبێت ئەو گەشتە دەروونییە ڕۆحی و سایکۆلۆژییە ئەنجام بدەین.

کەمبڵ: بەڵێ وایە دەبێ ئەنجامی بدەن. ئۆتۆ ڕەنک Otto Rank لە پەڕتووکە بچووک و گرنگەکەی ئەفسانەی لەدایکبوونی پاڵەوان The Myth of the Birth of the Hero ئەوە ڕوون دەکاتەوە، هەموو کەسێ لەگەڵ لەدایکبوونیدا پاڵەوانە، لەبەرئەوەی ئەو کەسە بەگۆڕانێکی مەزنی دەروونی و فیزیکیدا تێ دەڕێ؛ لە حاڵەتێکی بوونەوەری ئاویی بچکۆلانەوە کە لەنێو ترشەلۆکی مەشیمیدا دەژی، بۆ بوونەوەرێکی مەمکدار دەگۆڕێ، هەناسەوەردەگرێ و لەکۆتایشدا لەسەر پێی خۆی دەوەستێ. ئەم قۆناغە مەزنترین گۆڕانکارییە، گەر بهاتبایە ئەو کەسەی ئەم گۆڕانکارییانەی بەسەردێ هەستی پێ بکردایە ئەوا بەڕاستی کارێکی پاڵەوانانە بوو. بۆ دایکیش کەهەموو ئەم پرۆسەیە تێ دەپەڕێنێ ئەویش کارێکی پاڵەوانانە ئەنجام دەدات.

مویرز: کەواتە پاڵەوانەکان هەر هەموویان پیاو نین؟

کەمبڵ: بێگومان، هەر هەموویان پیاو نین. توخمی نێرینە هەمیشە ڕۆڵی دیارتری هەیە، هۆکاری ئەوەش ئەنجامی بارودۆخی ژیانە. پیاو هەمیشە لە دەرەوەی ماڵ و لە جیهاندایە، بەڵام ژن هەمیشە لە ماڵەوەیە. هەر بۆ نموونە لای Aztecs ئەزتێکسەکان بڕێکی زۆر بەهەشت هەیە، هەر یەک لەو بەهەشتانە بەپێی هەلومەرجی مردن بۆ کەسانی جیاواز دانراون، بەهەشت هەیە تایبەتە بەو جەنگاوەرانەی کە لەشەڕدا دەکوژرێن، هەمان ئەو بەهەشتەی ئەوانیش ئەو دایکانەی تێ دەچێت کە بەسەر منداڵبوونەوە دەمرن. منداڵبوون بەڕاستی کارێکی پاڵەوانەیە، لەبەرئەوەی کەسێک ژیانی خۆی بۆ کەسێکی دی ڕادەوەستێنێ.

مویرز: تێبینیی ئەوە ناکەیت کە ئێمە لە کۆمەڵگەی هاوچەرخماندا بەڕاستی ئەو هەستەمان ون کردووە، دەبینی چوونە دەرەوەو بەدەستهێنانی پارە و پوولی زیاتر، بووە بەکارێکی پاڵەوانانەتر لە پەروەردەی منداڵ؟

کەمبڵ: پارە پەیداکردن ڕاگەیاندنی زیاتر هەڵدەگرێ. ئەو مەسەلەیت نەبیستووە کە دەڵێ: ئەگەر سەگێک گاز لە مرۆڤێ بگرێ، هیچ چیرۆکێ دروست نابێ، بەڵام ئەگەر مرۆڤێ گاز لە سەگێ بگرێ، چیرۆکێ دروست دەبێ. بۆیە هەمیشە ڕووداوێک کەڕوو دەدات نابێتە دەنگوباسی سەرەکی. دەتوانی بڵێی، دایکایەتی گرینگێتیی خۆی لە دەست داوە.

مویرز: هەرچەندە دایک وەک پاڵەوان، وێنەیەکی سەرسوڕهێنەرە.

کەمبڵ: منیش هەمیشە وا بیرم دەکردەوە. ئەمەش شتێکە لەڕێگەی خوێندنەوەی ئەفسانەکانەوە پێی گەیشتم.

مویرز: جۆرە گەشتێکە، دەبێ بێیتە دەرێ لەو مەئلوف و شتە زانراوانەی ژیانت، بۆ ئەوەی بتوانی ئەم ئەرکە بگریتە ئەستۆی خۆت.

کەمبڵ: دەبێ لە خزمەتکارەوە ببی بەدایک. ئەم گۆڕانکارییەش، گۆڕانکارییەکی مەزنەو پڕە لە ترس.

مویرز: کاتێکیش بەمناڵێکەوە لەو گەشتە گەڕایتەوە، شتێکت هێناوەتە دنیاوە.

کەمبڵ: نەک تەنیا ئەمە، بەڵکو تۆ کارێک و ئەرکێکت هەڵبژاردووە بۆ خۆت، لەگەڵتایە تا ژیانت هەیە ئۆتۆ ڕەنک دەڵێ خەڵکانێک هەن پێیان وایە کاری پاڵەوانێتی لە لەدایکبووندا بەسە، تاوەکو ڕێزو چاودێریی هەموو کۆمەڵگەیان بەنسیب بێت.

مویرز: بەڵام هێشتا کارێکی تر هەیە دەبێ پاش ئەم قۆناغە ئەنجام بدرێت.

کەمبڵ: سەفەرێکی تر هەیە لە پێشەوەیە پڕە لە ئەزموونی فراوان.

مویرز: مانای ئەم ئەزموونە فراوان و تاقیکردنەوە قورسانە چییە؟

کەمبڵ: ئەگەر بێت و بمانەوێ لە گۆشەنیگای مەبەستەوە تەماشای بکەین، ئەم تاقیکردنە سەختانە بەو مەبەستە دەخرێنەڕوو، تا دەرکەوێت ئاخۆ ئەو کەسەی مەبەستی ئەوەیە پاڵەوانیی بەنسێب بێت، لەڕاستیدا پاڵەوانە یان ناپاڵەوان. ئایا ئەو کەسە بەڕاستی پیاوی مەیدانە؟ دەتوانێ بەسەر مەترسییەکاندا سەرکەوێ؟ ئایا بوێری و مەعریفەو توانای پێویستی تێدایە بۆ ئەنجامدانی ئەم کارە؟

مویرز: لە کولتووری ئێستاماندا کە ئاینەکان ئاسانن و بەئاسانی دەکرێ بەدەستیان بێنین، پێ دەچێت ئەوەمان لەیادچووبێت کە هەموو ئاینە مەزنەکان فێر دەکەن کە ئەزموونی گەشتی پاڵەوان بەشێکی ماناداری ژیانەو تاشتێکیش پێشکەش نەکەیت شتێکت دەست ناکەوێ. قورئان دەڵێ: «وادەزانی بەهەشتت بەنسیب دەبێ، بەبێ تێپەڕبوون بەو ئەزموونانەی کە کەسانی پێش تۆ پێیدا تێ پەڕیوون؟»[11] مەسیح لە ئینجیلی مەتادا دەڵێ: «دەروازەی ژیانی مەزن و ئەو ڕێگەیەی بەو دەگا گەلێ باریکن، کەم کەس هەن بتوانن ئەو ڕێگەیە بدۆزنەوە». پاڵەوانانی کەلەپووری جووش پێش ئەوەی بگەنە ڕزگاری، بەکۆمەڵێ ئەزموونی دژواردا تێ دەپەڕن.

کەمبڵ: گەر یەکەمین جار زانیت گرفتی حەقیقی چییە، خۆ لەدەستدان و خۆ بەختکردن لەپێناوی مەبەستێکی باڵاترو بۆ کەسانی تر، پاشان بۆت دەردەکەوێ ئەوەش دوایین ئەزموونە. کاتێ کەواز لەبیرکردنەوە لەبارەی خودی خۆمان دەهێنین و واز لە پارێزگاریکردن لەخۆ دەهێنین، ئەو کاتە بەڕاستی گۆڕانکارییەکی پاڵەوانانە بەسەر ئاگایماندا دێت.

شتێک کە دەبێ هەموو ئەفسانەکان باسی بکەن بریتییە لە گۆڕانی ئاگایی، واتا گۆڕینی ئاگاییەک بۆ یەکێکی تر، ئێوە بەشێوەیەک بیرتان دەکردەوە دەبێ ئێستا بەشێوەیەکی تر بیربکەنەوە.

مویرز: ئاگایی چۆن دەگۆڕێت؟

---

(١١) ئەمەش دەقەکەیەتی کە لە قورئاندا هاتووە "٢١٤م البقرة: ٢: رم حسبتم رن تدخلوا الجنة و لمل ئرتكم مثل الدين خلوا من قبلكم".

کەمبڵ: بەدوو جۆر، بە تێپەڕبوون بە ئەزموونێکی سەختدا یان لەئەنجامی دەرکەوتن و ئاشکراکردنێکی ڕۆشنخوازیدا. تەنیا ئەم دوو هۆکارە دەست بەکارن.

مویرز: ئایا لە زۆربەی زۆری ئەم چیرۆکانەدا هەمیشە ساتێک نییە بۆ ڕزگاربوون؟ ئافرەتێ لە ئەژدیهایەک ڕزگاری دەبێ، شارێک لەوێرانبوون، پاڵەوانیش لەدواین ساتدا لە مەترسی قورتار دەبێت.

کەمبڵ: بەڵێ، وایە هیچ کارێکی پاڵەوانە بێ دەستکەوت نییە. دەتوانین پاڵەوانمان هەبێت کەتووشی شکست دەبێ، بەڵام ئەم جۆرە پاڵەوانانە لە شێوەی پاڵەوانێکی گاڵتەجاڕدا دەردەخرێن؛ واتە کەسێکە لە هەوڵی بەدەستهێنانی شتێکە کە لەتوانای خۆی زیاترە.

مویرز: جیاوازی نێوان پاڵەوان و سەرۆک چییە؟

کەمبڵ: ئەم جیاوازییە مەسەلەیەکە تۆڵستۆی لە ڕۆمانی جەنگ و ئاشتیدا باسی کردووە، لەم ڕۆمانەدا ڕووبەڕووی ناپلیۆنێک دەبینەوە کە سەرتاسەری ئەورووپای داگیرکردووە و ئێستاش لەبەردەرگای داگیرکردنی ڕووسیادا وەستاوە. تۆڵستۆی ئەم پرسیارە دەخاتەڕوو: (ئایا ئەو بەڕاستی سەرۆکە یان تەنیا کەسێکەو سواری پشتی شەپۆلێ بووە؟ لەڕووی دەروونناسییەوە سەرۆک ئەو کەسەیە کەزانیبێتی دەتوانێ چی بەدەست بێنێ و ئەو شتەش بەدەست بێنێ.

مویرز: وتراوە سەرۆک ئەو کەسەیە، کارێکی حەتمیی دەستنیشان کردووە و ڕووبەڕووی بووەتەوە. ناپلیۆن سەرۆکێ بوو، بەڵام بەو گوزارشنەی کە کاری مەزنی بۆ مرۆڤایەتی ئەنجام دا بێت قارمان نەبوو. کارەکانی ناپلیۆن لەپێناوی فەرەنساو شکۆمەندیی فەرەنسادابوون.

کەمبڵ: بەڵام ئەو پاڵەوانێکی فەرەنسییە، وانییە؟ ئەمەش یەکێکە لەمەسەلەکانی ئەمڕۆ. ئایا ئێمە ئەمڕۆ پێویستمان بە پاڵەوانی وڵات و گەلێکە لەکاتێکدا کە هەموو گەردوون بووە بەجێگای گرنگیدانی ئێمە. نابلیۆنی سەدەی هەژدەهەم هاوتای هیتلەری سەدەی بیستەمە، وێرانکارییەکانی ناپلیۆن لە ئەورووپادا شتێکی ترسناک بووی.

مویرز: کەواتە دەتوانی خودایەکی ناوخۆی بیت، بەڵام لەسەر ئاستی گەردوونی بۆ هەڵبژاردنی گەورەتر سەرنەکەوتن بەدەست دێنی؟

کەمبڵ: بەڵێ، لەهەمان کاتیشدا دەتوانی خودایەکی ناوخۆ بیت، بەڵام بۆ ئەو گەلەی کە ئەم خودایە چەوسانوویەتییەوە، بە دوژمن لە قەڵەم دەدرێ. تۆ کەسێک ناوزەدکەیت بەپاڵەوان یان دڕندە، ئەوەیان پێوەندیی بەسەنتەری بیرکردنەوەی تۆوە هەیە.

مویرز: کەواتە دەبێ ئاگاداربین کردارێک کە لەچەمکێکی میتۆلۆژیی مەزنتردا بەپاڵەوانانە لەقەڵەم نادرێت ئێمە بەپاڵەوانانەی لەقەڵەم نەدەین.

کەمبڵ: نازانم. ئەم جۆرە کردارە دەکرێ بەتەواوی پاڵەوانانە بێت، بۆ نموونە کەسێک ژیانی خۆی لەپێناوی کەسانی تردا دەکات بەقوربانی.

مویرز: ئاه، بەڵێ، ئەو سەربازە ئەڵمانییەی کە دەمرێ .

کەمبڵ: بەهەمان ئەندازەی ئەو ئەمریکاییە پاڵەوانە کەڕەوانە دەکرێ تا ئەو بکوژێ

مویرز: ئایا لەپاڵەوانێتیدا ئامانجی مۆڕاڵی (ڕەوشتی) هەیە؟

کەمبڵ: ئامانجی مۆڕاڵی پاڵەوان بریتییە لەڕزگارکردنی میللەتێ، کەسێک یان بەرگریکردن لە بیروباوەڕێ. پاڵەوان خۆی لەپێناوی شتێکدا بەخت دەکات– ئەمەش لایەنی مۆڕاڵیی ئەوە. دەکرێ لەگۆشەیەکی ترەوە بوترێ ئەو بیرەی ئەو کەسە لەپێناویدا خۆی بەخت کرد، بیرێک بوو ئەوەندە جێگای ڕێز نەبوو. ئەم دادوەرییەش لەڕوانگەیەکی ترەوە سەرچاوە دەگرێ، بەڵام ئەم نەفیکردنە، لایەنی پاڵەوانێتی کەسێک نییە کە ئەو کارەی ئەنجام دابێ.

مویرز: ئەم گۆشەنیگایە دەربارەی پاڵەوانێتی، جیاوازیی لەگەڵ ئەو گۆشەنیگایە هەیە کەمن لەلاوێتیدا هەمبوو؛ مەبەستم لەو کاتەی کە چیرۆکی پرۆمەتەم دەخوێندەوە، پرۆمەتەیەک بەدووی مەشخەڵدا دەڕواو دەیدۆزێتەوە، چ ڕەنج و ئازارێ دەچێژێ تا ئەم کارە لەپێناوی هەموو مرۆڤایەتیدا ئەنجام بدات.

کەمبڵ: بەڵێ، ئەو ئاگرەی بۆ مرۆڤایەتی گەڕانەوە، لە ئەنجامیشدا بۆ مەدەنییەت. ئاگرێ کە دەدزرێ ناوەڕۆکێکی ئەفسانەییی جیهانیی هەیە، هەمیشە ئاژەڵێ یاخود پەلەوەرێکی فێڵباز ئەو ئاگرە دەدزێ و پاشان ئەو ئاگرە دەداتە دەست گرووپێک ئاژەڵ یان پەلەوەرانی نوێ تا بەو ئاگرە هەڵبێن. هەندێ جار ئەو ئاژەڵانە کە ئاگرەکە دەست بەدەست دەگوێزنەوە بەو ئاگرە دەسووتێن، دەشڵێن هۆی ڕەنگاوڕەنگی ئاژەڵان بۆ ئەو ئاگرە دەگەڕێتەوە. چیرۆکی ئاگردزین، چیرۆکێکی باو و جیهانییە.

مویرز: ئایا خەڵکی لە هەر کولتوورێکدا لە هەوڵی ئەوەدان تا ئەوە ڕوون بکەنەوە ئاخۆ ئەو ئاگرە لەکوێوە هاتووە؟

کەمبڵ: لەڕاستیدا ئەم چیرۆکانە هەوڵ نین بۆ ڕوونکردنەوەی سەرچاوەی ئەو ئاگرە، بەڵکو زیاتر باسکردنی بەهای ئاگرن. مرۆڤ بەدزینی ئاگر خۆی لە ئاژەڵ جیا دەکاتەوە، کاتێ کە شەوان لە دارستانێکدا دەمێنێتەوە ئاگر دەکەیتەوە، گیانلەبەران دوور دەکەونەوە. دەتوانی چاوانی ئەو ئاژەڵانە ببینی کە چۆن شەوق دەدەنەوە، بەڵام ئەوان لەسنووری ئاگرەکە نزیک نابنەوە.

مویرز: ئایا مەبەست لە دووبارە گێڕانەوەی ئەم چیرۆکانە بەتەواوی ئیلهامبەخشین نییە بەکەسانی تر، بریتی نییە لە خستنەڕووی پوئنتێکی مۆڕاڵی.

کەمبڵ: نەخێر. ئەم چیرۆکانە ئامانجیان دەرخستنی بەهاو گرینگیی ئاگرە بۆ ئێمەی مرۆڤ، هەروەها شتگەلێک دەگێڕنەوە تا مرۆڤ لە ئاژەڵ جیابکەنەوە.

مویرز: ئایا لەو لێکۆڵینەوە میتۆلۆژییانەی کە کردووتن بەو ئەنجامە گەیشتووی کە تاکە هەوڵێکی مرۆیی و یەک قاڵبی هاوبەشی ئارەزوو ئەندێشەی مرۆیی هەیە، لە لای هەموان دەبێتە هۆی بەرهەمهێنانی یەک شت ئەو شتەش لە هەموو ئێمەدا هاوبەش بێت، جا ئیتر پێش یەک ملیۆن ساڵ ژیابین یان پێش هەزار ساڵ؟

کەمبڵ: ئەفسانەیەکی تایبەت هەیە پێی دەوترێ گەڕان بەدووی ڕوانیندا، واتە گەڕان بەدووی شێوە یا ڕوانینێک، لە هەموو میتۆلۆژییەکاندا یەک شێوەی یەکسان هەیە.

ئەمـــەش شـــتـێکە هـەوڵم داوە لـە یەکـــەمین پـەڕتووکم (قـــارەمـــانانی هـەزار ڕووو) بیخەمەڕوو. هەموو ئەفسانەکان لەڕاستیدا یەک گەڕانی جەوهەریمان دەخەنەڕوو. تۆ ئەو جیـهانە بەجـێی دێڵی کـەتێیدا دەژی و بەرەو نـاخی زەوی یا ئاسمـان یان هـەر جێگایەکی تر کـۆچ دەکەی. لەوێدا بەشـتـێک دەگەی کـە لە دنیـای پێـشـووتدا یان ئاگاییتدا ئامادەنەبووە. پاشان ئەم مەسەلەیە دێتە پێشێ کە ئەو نهێنییە لای خۆت بپارێزی و لێ گەڕێی جیهان بڕووخێ، یان بەو بەختیاریە بگەڕێیتەوەو هەوڵ بدەی ئەو کاتەی بۆ ژیانی کۆمەڵایەتیت دەگەڕێیتەوە دووبارە دەستی پێوە بگری. بەڵام ئەم کارەش ئەوەندە ئاسان نییە.

مـوییرز: بەڵام پاڵەوان بەدووی شـتـێکدا دەڕوات. ئەو ڕۆیشـتـنەی تەنیـا سـەفـەر و گەشتێک نییە، پاڵەوان تەنیا سەرچڵێکی سادە نییە.

کەمبڵ: دوو جۆر پاڵەوان هەیە، یەکێکیان ئەوانەن خۆیان سەفەر هەڵدەبژێرن، ئەوی تریان سەفەر هەڵنابژێرن. لەیەکێک لەم سەرچڵییانەدا کاتێ پاڵەوان بەئەنجامدانی کارێک هەڵدەستێ پێشتر بەرپرسیارو بە مەبەستێکی دیاریکراوی دەستنیشان کردووە. بۆ نموونە کوڕەکەی ئۆدیسیۆس کە ناوی تلیماکە کاتێ ئەسینا پێی دەڵێ برۆ بەدووی باوکتدا بگەڕێ، سەرچڵیی گەڕان بەدووی باوکدا بۆ لاوێک سەرچڵییەکی پاڵەوانانەی سەرەکییە. ئەم سەرچڵییە دۆزینەوەی کەسایەتی و سروشت و سەرچاوەی خۆیەتی، تۆش لەسەرچاوەی هۆشەوە ئەم کارە ئەنجام دەدەی، هەروەها لای سۆمەرییەکان ئەفسانەی خودای ئینانا هەیە، لەو ئەفسانەیەدا کاتێ ئینانا بۆ جیهانی خوارەوە سەفەر دەکاو مەرگی قبوول دەبێ، لەپاش ئەم سەرچڵییە خۆی و خۆشەویستەکەی بۆ ژیان دەگەڕێنەوە. هەروەها جۆرە سەرچڵییەکی تر هەیە، خۆت هەڵینابژێری بەڵکو فرێ دەدرێیتە نێوی، بۆ نموونە بانگ کردن بۆ سەربازی. ئێوە مەبەستتان نییە ئەم کارە ئەنجام بدەن، بەڵام ئێستا تۆ لەنێو ئەو کارەدای، تۆ بەئەزموونی مەرگ و ژیاندا تێ دەپەڕیت، جلی سەربازیت پۆشیوە ئێستا بوونەوەرێکی تری.

جۆرە پاڵەوانگەلێک هەن هەمیشە لە ئەفسانەکانی سەڵتیکدا Celtic دەردەکەون، ئەویش شازادەی شکارچییە، ئەم شازادەیە لەنێو دارستاندا دەکەوێتە نێو جادووی

ئاسکێکەوە کە پێشتر هەرگیز ئەم شێوە ئاسکەی نەدیوە. لەوێدا ئاسکە شێوەی خۆی دەگۆڕێ و دەبێ بەشای پەرییان. ئەمەش شێوە ڕووداوێکە کە پاڵەوان هیچی لەبارەوە نازانێ و ناشزانێ چ دەکات، بەڵکو لەپڕ خۆی لەجیهانێکدا دەبینێتەوە کە گۆڕاوە.

موییرز: ئایا ئەو پاڵەوانەی ئەم جۆرە گەشتە دەکات، لەڕووی میتۆلۆژیاوە پاڵەوانە؟

کەمبڵ: بەڵێ، لەبەرئەوەی ئەو سەرچڵکارە، هەمیشە ئامادەیی ئەوەی هەیە ببێتە پاڵەوان. لەم جۆرە بەسەرهاتانەدا ئەوەی پاڵەوان دەکەوێتە نێوییەوە، هەر هەمان ئەو ڕووداوەیە کە پاڵەوان خۆی بۆ ئامادە کردووە. ئەم ڕووداوە بەشێوەیەکی سیمبولی، ڕەنگدانەوەی کەسێتیی ئەوە. تەنانەت دیمەنی سروشتی و بارودۆخی ژینگەش لەگەڵ ئەو ئامادەگییەی ئەودا هاوئاهەنگە.

موییرز: لە جەنگی ئەستێرەکانی جۆرج لۆکاسدا، لەسەرەتادا سۆلۆ بەکرێگیراوێکە، بەڵام لەکۆتاییدا دەبێتە هۆی ڕزگارکردنی لۆک ئەسکای و دەبێ بە پاڵەوان.

کەمبڵ: بەڵێ، لەوێدا سۆلۆ کاری پاڵەوانانەی خۆی بە خۆبەختکردن لەپێناوی کەسانیتر ئەنجام دەدات.

موییرز: ئایا پێت وایە پاڵەوان کاتێ دەبێ بە پاڵەوان لە ئەنجامی هەستکردنە بەگوناه؟ ئایا بەو بەڵگەیەی کەسۆلۆ ئیسکای ڤاکەری بەجێ هێشت کەمتەرخەم نەبوو؟

کەمبڵ : پێوەندی بەوەوە هەیە کە چ سیستەمێکی بیرکردنەوە بەکاربێنی، سۆڵۆ کابرایەکی زۆر پراکتیکی بوو، هیچ نەبێت بەو جۆرەی کە خۆی بیر دەکاتەوە کەسێکی ماتەریالییە. بەڵام لەهەمان کاتیشدا کەسێکی بەخشندەیەو خۆشی ئەم شتە نازانێ. ئەم سەرچڵییە ئەو بەشە لەکەسایەتیی ئەودا پەرە پێ دەدا ئەو بەشەی کە خۆشی هەستی پێ ناکات.

موییرز: ڕەنگە لەبوونی هەر یەک لە ئێمەدا پاڵەوانێک هەبێت و خۆشمان هەستی پێ نەکەین؟

کەمبڵ: ئەوەی سیفەتەکانمان ئاشکرا دەکات ژیانە. هەتا زیاتر لەگەڵ زەمەندا بڕۆیت شتی زیاتر لەبارەی خۆتەوە دەزانی، هەر زۆرچاکترە خۆمان بخەینە نێو هەندێ ڕووداوەوە تا زیاتر سروشتە بالاکانی(خۆتان) بۆ ئاشکرا بێت، نەک سروشتە خراپەکانمان (تووشی دڵەڕاوکێمان مەکە).

ئۆرتێگای گاست Ortegay Gassetg لە پەڕتووکی (وردبوونەوەیەک دەربارەی دۆن کیشۆت) باس لەدەوروبەرو پاڵەوان دەکات. دۆن کیشۆت کەوتە جووڵە تاوەکو ڕووبەڕووی دێوەکان بێتەوە، بەڵام دەوروبەری ئەو لەجیاتی دێو، ئاشی بایی لەبەردەمدا قوت کردەوە. ئۆرتیگا ئاماژە بەوە دەکات کە ئەم چیرۆکە لەسەردەمێکدا ڕووی داو، هەر لەو سەردەمەدا لێکدانەوەی میکانیکی لەبارەی جیهانەوە سەریانهەڵدا. هەر لەسەر ئەم بناغەیە دەوروبەر لەڕووی ڕۆحییەوە وەڵامێک نەبوو بۆ پاڵەوان. پاڵەوانی ئەمڕۆ لەڕووبەڕووبوونەوەیەکی سەختدایە لەگەڵ جیهاندا، جیهان بەهیچ جۆرێک وەڵامی ئارەزووە مەعنەوییەکانی ئەو ناداتەوە.

مویرز: ئاشێکی بایی؟

کەمبڵ: بەڵێ، بەڵام دۆن کیشۆت بەداهێنانی سیحربازێک کەگوایە ئاشەکانی بۆ دێو گۆڕیوە توانیبووی سەرچڵییەکە بۆ خۆی بەرێتەوە. گەر ئێوەش خاوەنی ئەو جۆرە خەیاڵە شاعیرانە بن دەتوانن هەمان ئەو کارە بکەن. بەڵام لەڕابردوودا، پاڵەوانێتی لەنێو دنیای میکانیزمیدا نەدەجووڵایەوە، بەڵکو لەدنیایەکی زیندوودا کاری دەکرد، وەڵامی بۆ ئامادەییەکەی ئەو هەبوو. بەڵام ئێستا تائەو ڕادەیە جیهان بووە بەجیهانێکی میکانیزمی کە لەڕێگەی زانستی فسیۆلۆژی و سۆسیۆلۆژی مارکسیزمی و قوتابخانەی دەروونناسییە ڕەفتار گەراییەکانەوە ڕاڤە دەکرێ، جیهان بەشێوەیەک بووە بەمیکانیزمی لەنێو ئەو جیهانەدا ئێمە تەنیا بەشێکین لەو وێنە لە قاڵبدراوانەی کە لەڕێگەی ئەو وریاکەرەوانەوەی وەڵامیان دەدەینەوە دەستنیشانی ئاکارمان دەکرێ. ئەم ڕاڤەکردنەی سەدەی (١٩) نۆزدەیەم، ئازادیی ئیرادەی مرۆڤی لەم ژیانە هاوچەرخەدا خستووەتە ژێر فشارەوە.

مویرز: پێم وایە ئەمەش شتێکە لەم دواییە لەنێو ئەم کولتوورەدا تووشی بووین.

کەسێک لەجیاتی ئەوەی خۆی ڕاستەوخۆ بەشداریی پێشبڕکێیەکی پاڵەوانی بکات، ئامادەیی لەو پاڵەوانێتییەدا دەبێ بەنوێنەرایەتی، لەڕاستیدا کاتێ تێبینی دەکەین کە مرۆڤ لەم واقیعەی ئێمەدا چی بەسەردا دێت، ئەو کاتە هەست بەوە دەکەیت بەمۆدێربوونی مرۆڤ چ شتێکی خەماوییە. بەردەوامبوون لە ڕەنجدان، جۆرێکە لەنابووبوون، بەتایبەت گەڕان بۆ پەیداکردنی بژێوی بۆ خێزان.

مویرز: بەڵام پێم وایە ئەمە هاوبەرامبەریی دەرد و موسیبەتەکانی سەدەی (١٢ و ١٤) یە.

کەمبڵ: شێوەی ژیانی ئەوان زۆر لەئێمە چوست وچاڵاکانەتر بوو. ئێمە لە مەکتەبەکان دادەنیشین. ئەمەش گرنگە کە لەشارستانییەتی ئێمەدا نێوەندە تەمەن مەسەلەیەکی زۆر گرنگە.

مویرز: خەریکە وردە وردە دەچیتە نێو پرسی کەسایەتی.

کەمبڵ: من بەقۆناغی نێوەندە تەمەندا تێپەڕبووم بۆیە لێرەدا زانیارییەکم لەبارەی نێوەندە ساڵی هەیە. یەکێک لەتایبەتمەندییەکانی ئەم ژیانە کەدانیشتن تێیدا دەستەبالایە، ڕەنگە ئەم کارە شێوەیەک لەورووژاندنی عەقڵی تێدا بێت، بەڵام جەستەمان ئەوەندە خۆی لەو پرسە هەڵناقورتێنێ، بۆیە دەبێ دەست ئەنقەستانە هەستین بەڕاهێنانی میکانیزمی لە بابەت ڕاهێنانی ڕۆژانە. بۆ کەسێکی وەک من چێژ وەرگرتن لەو شتانە گەلێک قورسە، بەڵام چار چییە، گەر ئەمە نەکەی تەواوی جەستەت دەڵێ: (بڕوانە، بەتەواوی منت فەرامۆش کردووە، خەریکم دەبمە مەنگاو).

مویرز: دیسانەوە بڕوام وایە چیرۆکی پاڵەوانی دەتوانێ بۆ شتێکی ئارامبەخش بگۆڕێ، لەجیاتی کارتێکردن ببنە هۆی وورووژاندنی هەڵچوونێکی ئارام لەبوونماندا، ڕووی دووەمی کارەکە، وا دەنوێنی کە دنیای ئێمە لەبەها ڕۆحییەکان خاڵی بووەتەوە، مرۆڤ هەست بەبێ دەسەڵاتی دەکات، پێم وایە ڕووداوی جیهانی هاوچەرخ بریتییە لەبێ توانایی و، بێزاری و نامۆبوونمان

بەسیستمی جیهانی دەورووبەر. پێم وایە لەم بارودۆخەدا پێویستمان بەپاڵەوانێکە تابتوانێ ئارەزووەکانی دەروونمان بهێنێتە قسە.

کەمبڵ: ئەمەش هەمان ئەو شتەیە کە (ت.س. ئەلیوت) لەدیوانی (وێرانە خاک)دا وەسفی کردووە: ئەلیوت وەسفی ئەم سستییە کۆمەڵایەتییە بەجۆرێک دەکات، ئەو سستییەی کە جۆرە ژیان و بژێویەکمان بەسەردا دەسەپێنێ کە هیچ بنەچەیەکی تێدا نییەو، هەروەها هیچ ڕوویەک لە ژیانی ڕۆحی و تواناو تەنانەت ئازایەتییە جەستەییەکانیشمان ناورووژێنێ، بەپێچەوانەوە ڕەنگە بەرەو یەکێک لە جەنگە نامرۆڤانەکانمان بەرێ.

مویرز: خۆ ئێوە دژ بەتەکنەلۆژیا نین، وانییە؟

کەمبڵ: بەهیچ شێویەک. کاتێ دایدالۆس مامۆستای تەکنەلۆژیای یۆنانی کۆن، ئەو باڵەی دروستی کردبوو بەکوڕەکەی خۆی بەستەوە تاپێی بفڕێ و بتوانێ لەو هەزار پێچە قورتاربێت کە خۆی دروستی کردبوو، بۆیە بەئیکارۆسی کوڕی وت: (لەناوەڕاستی ئاسمانا بفڕە، زیاد بەرز مەبەوە، تاتیشکی هەتاو مۆمی باڵەکانت نەتوێنێتەوە، زیادیش نزم مەبەوە تاهەڵکشانو داکشانی دەریا بۆ خۆیان ڕات نەکێشن. خودی دیدالۆس بەئاسماندا دەفڕی، بینیی کورەکەی نەشئە گرتوویەتی و هەر بەرز دەبێتەوە. مۆمی باڵەکان توانەوەو کوڕە کەوتە نێو دەریاوە. هەر لەبەر ئەم هۆیەش، خەڵکی زیاتر دەربارەی ئیکارۆس قسە دەکەن، گوایە ئەم هۆکاری کەوتنە خوارەوەی ئەو لاوە باڵدارە بووە. بەڵام ئەم پرسە بەهیچ جۆرێ نابێتە هۆیەک بۆ دژایەتیکردنی زانست و تەکنەلۆژیا. ئیکارۆسی بێچارە کەوتە نێو قووڵاییی دەریاوە، بەڵام دیدالۆس کە لەئاسماندا دەفڕی، توانیی بگاتە ئەوپەڕی کەنار دەریا.

دەقێکی هیندی هەیە دەڵێ: (ترسناکیی ئەم ڕێگەیە، وەکو گوێزان وایە) ئەمە بابەتێکە کە لەئەدەبی سەدەکانی ناوەڕاستیشدا دەردەکەوێ. لانسلۆت بەمەبەستی ڕزگارکردنی گونیۆر لەئەسیری، دەبێ بەدەست و پێی پەتی بەسەر قەراغی گوێزانێک لەڕووبارێک بپەڕێتەوە، لەکاتێکدا کەلافاوێک بەژێر پێیدا ڕێ دەکات.

کاتێ کە ڕووداوێکی نوێ تاقی دەکەیتەوە، یان دەچیتە نێو زەمینەیەکی ترەوە، جا

چ بەداهێنان یان نوێکردنەوەی تەکنەلۆژی بێت، یان تەنیا جۆرێک بێت لە گۆڕینی شێوەی ژیان بۆ ژیانێکی نوێ تر، کاتێ کە لەو حاڵەتەدا کۆمەڵگە هیچ پاڵپشتێکت نەبێ، هەمیشە ترسی دروستبوونی هەڵچوونی زیاترو هەندێک ڕوودانی هەڵەی میکانیکی لەئارادایە. پاشان لەوانەیە بکەوی و هەرەس بێنی. (کاروانی پڕ ترس و کێشمەکێشە) کاتێ ڕێگەی حەزو ئارەزوەکانت دەگریتەبەر، دەبێ کۆنترۆڵی عەقڵت بکەی و نەهێڵی بەزۆر بەرەو ڕووداوی خراپەت بەرێ.

مویرز: یەکێک لەو لایەنانەی کە لەباس و خواسەکانتدا دەیورووژێنێ، ئەوەیە بڕوات بەدژایەتیی نێوان زانست و ئەفسانە نییە.

کەمبڵ: نەخێر ئەو دووانە هیچ ناکۆکیەکیان نییە. لەحاڵی حازردا زانست مەودا نهێنییەکان ئاشکرا دەکات، زانست خۆی گەیاندووەتە مەیدانێک کە ئەفسانە باس لەو مەیدانە دەکات. زانست گەیشتووەتە کەنارەکان.

مویرز: کەناری بوون.

کەمبڵ: کەناری بەیەکگەیشتنی ئەو شتانەی دەکرێ بناسرێنەوە و ئەو شتانەشی هیچ کاتێک ناناسرێنەوە، لەبەرئەوەی لەپشتەوەی هەموو لێکۆڵینەوەکانی مرۆڤ نهێنییەک هەیە. سەرچاوەی ژیان چییە؟ کەس نازانێ. تەنانەت نازانین ئەتۆم چییە، شەپۆڵە یان گەردیلەیە، یان هەردووکیانە، هیچ بۆچوونێکمان نییە دەربارەی ئەوەی کە ئایا ئەمانە چین؟

مویرز: هەر لەبەر ئەم هۆیەشە باس لەخودا دەکەین. سەرچاوەیەکی پڕ هێزی باڵا هەیە. کاتێک زانایەکی فیزیکی ئەو گەردیلانەی ئەتۆمیان لێ پێک دێت چاودێرییان دەکا، تەنیا نیشانەیەک لەسەر ڕوویەک دەبینێ. ئەم نیشانانە دێن و دەڕۆن، دێن و دەڕۆن، و ئێمەش دێین و دەڕۆین و تەواوی ژیان دێت و دەڕوا. ئەو هێزە هێزی ئیلهامبەخشی هەموو شتەکانە. ئاینی ئەفسانەش ڕووی کردووەتە ئەم دیاردەیە.

مویرز: ئایا پاڵەوانێکی ئەفسانەیی هەیە، کە لەهەمووان پێت باشتر بێ؟

کەمبڵ: کاتێ هەرزەکار بووم دوو پاڵەوانم هەبوون. یەکێکیان هونەرمەندی ئەمریکی دەیەکانی ساڵی (١٩٢٠) بوو بەنێوی (داگلاس فاریبانکس) ئەوی تریان لیۆناردۆ داڤینشی بوو. حەزم دەکرد تێکەیەڵەک بم لەم دووانە. ئەمڕۆ بە هیچ جۆرێک هیچ پاڵەوانێکم نییە.

مویرز: ئایا کۆمەڵگەکەمان پاڵەوانی لەم جۆرەی هەیە؟

کەمبڵ: بەڵێ، ئەو پاڵەوانەش مەسیح بوو، پاشان ئەمریکا کەسانی وەک واشینگتۆن و جیفەرسۆن و لەدوایشدا (دانیاڵ)مان هەیە. بەڵام ئەمڕۆ ژیان ئاڵۆزە، شتەکانیش ئەوەندە بەخێرایی ڕوودەدەن، پێش ئەوەی جێگای خۆیان بگرن دەکەونە کەنارەوە.

مویرز: بەڵام پێ دەچێت لە دنیای ئەمڕۆدا لە کەسە بەناوبانگەکان زیاتر دەپرسین تا پاڵەوانەکان.

کەمبڵ: بەڵێ وایە. ئەمەش بابەتێکی گەلێک خراپە. لەدواناوەندیی برۆکلین پرسنامەیەکیان بەسەر خوێندکاراندا دابەش کردبوو، لەو پرسنامەیەدا هاتبوو: (حەز دەکەن ببن بەچی؟) نیوەی خوێندکاران وەڵامیان ئەمەبوو: (کەسێکی بەناوبانگ). ئەسڵەن ئەوان هیچ جۆرە بۆچوونێکیان نەبوو لەسەر ئەوەی کە دەبێ شتێک پێشکەش بکەن بۆ بەدەستکەوتنی شتێک.

مویرز: تەنیا ناوبانگ دەرکردن.

کەمبڵ: تەنیا ناوبانگ دەرکردن و ناو و ناوبانگ.

مویرز: بەڵام ئایا کۆمەڵگە پێویستی بە پاڵەوان هەیە؟

کەمبڵ: بەبڕوای من بەڵێ.

مویرز: بۆچی پێویستێتی؟

کەمبڵ: لەبەرئەوەی پێویستی بەوێنەیەکە وەک ئەستێرەکان بدرەوشێتەوە، تاوەکو هەموو ئەو حەز و لایەنانە بۆ لای خۆی ڕاکێشێت، ئەو حەز و لایەنانەی کە تاکەکانی

کۆمەڵگە لەیەک جوودا دەکەنەوە و ڕایان دەکێشێن تایەک مەبەست و یەک ئامانجیان هەبێت.

مویرز: تایەک ڕێگا بگرنەبەر.؟

کەمبڵ: بەڵێ، میللەت دەبێ مەبەستێکی هەبێت، تابتوانێ وەک یەک هێز کاربکات.

مویرز: ڕات چییە دەربارەی ئەو ڕێپێوانە مەزنەی خەڵکی ئەنجامیان دا پاش مەرگی جان لینۆن؟ ئایا ئەو کابرایە پاڵەوانێ بوو.

کەمبڵ: بەڵێ، بەڕاستی ئەو پاڵەوان بوو.

مویرز: ئایا دەتوانی بەمانایەکی میتۆلۆژی ئەم مەسەلەیەم بۆ ڕوون بکەیتەوە.؟

کەمبڵ: بەچەمکی میتۆلۆژی، جۆن لینۆن کەسێکی نوێخواز بوو. بیتلەکان Beatles جۆرە مۆسیقایەکیان داهێنا لەسەر ئاستی جەماوەر جێگای ڕەزامەندی بوو. یان دەتوانین بڵێین ئەوان بەتەواوی هاو ئاوازبوون لەگەڵ سەردەمی خۆیاندا. گەر ئەوان پێش(٣٠) ساڵ پەیدابوونیان بهاتنایە سەر شانۆ هەر خێرا دەردەکران. پاڵەوانی جەماوەری دەربارەی پێویستییەکانی سەردەمی خۆی هەستیارییەکی بێ وێنەی هەیە. بیتلەکان قووڵاییەکی ڕۆحیی نوێیان خستە نێو مۆسیقای میللییەوە، دەکرێ بوترێ: ئەوان وایانکرد بەخێرایی ئارەزووی خەڵکی بۆ گوێگرتنی مۆسیقاو چاودێرکردنی مۆسیقای ڕۆژهەڵاتی سەرهەڵدا. مۆسیقای ڕۆژهەڵاتی وەک دیاردەیەکی سەیر، چەند ساڵێک پێش بیتلەکان هاتبووە ڕۆژئاوا، بەڵام ئەمڕۆ، پاش بیتلەکان، پێ دەچێت تازە خەریکە لاوانمان لەم مۆسیقایە دەگەن. ئێمە زیاتر و زیاتر گوێ لەو مۆسیقایانە دەگرین، هەروەها خەریکە ئەو مۆسیقایە لەچوارچێوەی مەبەستە سەرەکییەکانی خۆیدا بەکار دەهێنرێ، واتا وەک شێوازێک بۆ کۆمەککردن. ئەمەش شتێک بوو بیتلەکان دەستیان پێ کرد.

مویرز: هەندێ جار وا پێ دەچێت لەجیاتی ئەوەی ستایشی پاڵەوان بکەین دەبێ دڵمان بەحاڵ و وەزعی بسووتێ. ژمارەیەکی زۆر لەو پاڵەوانانە لەپێناوی

کەسانی ترا قوربانییان بەنیازەکانی خۆیان داوە.

کەمبڵ: هەموویان ئەم کارەیان کردووە.

مویرز: زۆرجار لەبەرئەوەی موریدەکانیان توانای بینینی دەسکەوتەکانی ئەوانیان نییە، ئەو کارەی کەپاڵەوان دەیکا بەهەدەر دەڕوا.

کەمبڵ: بەڵێ، تۆ بە زێڕەوە لە جەنگەڵ دێیتە دەرێ، پاشان زێڕ بۆ لم دەگۆڕێ. ئەمەش لەحیکایەتە میللییەکاندا شتێکی زانراوە.

مویرز: ئەو ڕووداوە سەرنجڕاکێشە هەیە کە لەزەینی چیرۆکی ئۆدێسەدا دووبارە دەبێتەوە، کاتێ کەشتییەکەی ئۆدێسە دەشکێ و دەریاوانەکانی دەکەونە نێو دەریاوە ئەو خۆی بە لقەدارێکەوە دەگرێ تادەگاتە کەنار دەریا، دەقەکە دەڵێ: (دواجار تەنیا، دواجار تەنیا).

کەمبڵ: بەڵێ ئەم سەرچڵییەی ئۆدێسە کەمێ ئاڵۆزە باسکردنی بابەتێکی ئاوەها بەکورتی ئاسان نییە. بەتایبەت ئەو بەشەی سەرچڵییەکە کەتایبەتە بەشکانی کەشتییەکە لەدوورگەی هەتاودا، واتە ئەو دوورگەیە کەئەوپەڕی ڕووناک بوو. ئەگەر کەشتییەکە نەشکایە، زۆری ڕێ تێ دەچوو کەئۆدێسە لەدوورگەکە بمایەتەوەو، ببایە بەجۆرێک لە یۆگی، ئەو کەسەی کە ڕووناکیی باڵا بەدەست دێنا، لەوێدا بەخۆشبەختی دەژیاو هیچ کاتێک نەدەگەڕایەوە. بەڵام بیری یۆنانی داوای لەمرۆڤ دەکرد بەهاکان بناسێ و لە ژیاندا جێبەجێیان بکات وای لەئۆدێسە کرد بگەڕێتەوە. لە دوورگەی هەتاودا یەکێک لە یاساغەکان ئەوەیە نابێ گاکانی هەتاو سەربڕێن و بکوژرێن و بخورێن. بەڵام لەبەرئەوەی پیاوانی ئۆدێسە برسییان دەبێ، گای هەتاو سەردەبڕن، هەر ئەم بابەتەش دەبێتە هۆی شکانی کەشتییەکەیان. ئەوان کاتێک لەوێدا لەبەرزترین بواری ڕووناکیی مەعنەویدا بوون، بەڵام هێشتا ڕووی خوارەوەی ئاگاییان چالاک بوو. کاتێ ڕاوەستاوبیت بەرامبەر ئەم ئاشکراکردنە، نابێ بیر بکەیتەوە، (هێی، برسیمە. ساندەویچێکی گۆشتی بریانیم بدەرێ.) پیاوانی ئۆدێسە ئامادە یان شایستەی ئەو ئەزموونە نەبوون کەپێیان سپێردرابوو.

ئەمەش مۆدیلی چیرۆکێکە دەربارەی پاڵەوانی سەرزەوی کە دەگاتە ئەوپەڕی ئاشکرابوون، بەڵام دوای دەگەڕێتەوە.

مویرز: کاتێ دەربارەی ئەم داستانە شیرین و تاڵەی ئۆدێسە دەنووسی، ئەم نووسینە چیمان پێ دەڵێ: (مانای تراژیدیی ئەم داستانە لەوەدایە کە باس لە عیشقی قووڵ دەربارەی جوانی و شکۆی ژیان دەکات، ئێشقی بنەڕەتی بۆ ژن و جوانی، بەهای ڕاستەقینەی ئەو پیاوانەی پڕن لە پیاوەتی. لەگەڵ هەموو ئەمانەشدا کۆتاییی چیرۆکەکە خۆڵەمێشە.)

کەمبڵ: ناکرێ بوترێ ژیان بێهوودەیە، لەبەرئەوەی کۆتاییەکەی گۆڕستانە. دێڕێکی ئیلهامبەخش هەیە کە شاعیری عێشقی یۆنانی کۆن پیندار نووسیویەتی ئەم شیعرە باس لە مەزنی لاوێک دەکات، کە بەبۆنەی سەرکەوتنی لەبەشداریکردن لە پاڵەوانێتیی یارییەکانی پەرستگەی دڵفی نووسیویەتی لەوێدا پیندار دەڵێ:

(بوونەوەرەکانی ڕۆژگار، چین و چی نین؟ مرۆڤ لە خەونی سێبەرێک زیاتر هیچ نییە. لەگەڵ هەموو ئەمانەشدا کاتێک وەک بەرەکەتێک لەئاسمانەوە دادەبەزن، ئەو کاتە ڕووناکییەک لەتیشکی هەتاوەوە بەسەر مرۆڤدا تیشکی خۆی بەخش دەکاتەوەو ئەو کاتە ژیان خۆش دەبێ.) ئەم پەندە پڕ لە نائومێدییە ڕاست نییە کە دەڵێ: (بێهوودەیی، بێهوودەیی، هەموو شتێک بێهوودەیە!.) ئەم چرکەیە خۆی بێهوودە نییە، بەڵکو جۆرە سەرکەوتن و چێژێکە. جەختکردنە سەر ئەوەی کە کامڵبوونمان لە ساتەکانی سەرکەوتندا دەگاتە ئەو پەڕی، ئەمە بۆچوونێکی یۆنانیی پەتییە.

مویرز: زۆر لەپاڵەوانە ئەفسانەییەکان لەجیهاندا نامرن؟ ئازارو لەخاچ دەدرێن.

کەمبڵ: زۆر لەو پاڵەوانانە ژیانی خۆیان دەکەن بەقوربانی. بەڵام ئەفسانە دەڵێ لەدڵی ژیانی قوربانییەوە ژیانی نوێ دێتە ئاراوە. ئەوەی دەردەکەوێ ڕەنگە ژیانی پاڵەوان نەبێت، بەڵام ژیانێکی نوێ یاجۆرێکی نوێیە لەبوون و بەردەوامی.

مویرز: لە کولتوورە جیاوازەکاندا جیاوازی لەنێوان چیرۆکی پاڵەواناندا هەیە. ئایا پاڵەوانانی ڕۆژهەڵات لەگەڵ پاڵەوانانی نێو کولتووری ئێمە جیاوازییان هەیە؟

کەمبڵ: ئەوەی ئەوان لەیەکتری جیادەکاتەوە پلەکانی ڕۆشنکاری و کارە. لە کولتووری سەرەتاییدا جۆرێک پاڵەوانیی نموونەیی هەیە بەدووی دێووئەژدیها دەکەوێ بەمەبەستی وەشەرهاتن لەگەڵیاندا، ئەم جۆرە وێنەیە پەیوەستە بەسەردەمەکانی پێش مێژووەوە؛ ئەو کاتەی کە مرۆڤ لەناوچەیەکی بێ شێوەی دڕنداویدا شێوەیەکی بەدنیای خۆی دەبەخشی. پاڵەوان بەرەو کووشتنی دێوو ئەژدیهاکان هەنگاوی هەڵدەهێنا.

مویرز: هەمیشە پاڵەوان بە کامڵبوونی کۆمەڵگە ئەویش دەگاتە کەماڵ. بۆ نموونە مووسا پاڵەوانە. مووسا دەچێتە سەر کێوی توور لەسەر لووتکەی چیاوە چاوپێکەوتن لەگەڵ خودادا دەکا، کاتێک دەگەڕێتەوە، خاوەن شێوەیەکی کامڵە، ئەو شێوەیە بەکاردێنێ بۆ بەخشینی شێوەیەک بەکۆمەڵگەیەکی تەواو نوێ. ئەم کارەی مووسا نموونەیەکە لەکاری پاڵەوانانە، گەشت و بەجێهێنان و گەڕانەوە.

مویرز: ئایا بووداش بەپاڵەوان دادەنرێ؟

کەمبڵ: بوودا ڕێگەیەکی گرتەبەر زۆر لەڕێگاکەی مەسیح دەچوو؛ بوودا (٥٠٠) ساڵ پێشتر لەمەسیح ژیاوە. ئەم دوو ڕوخسارە ڕزگارکەرە دەکرێ یەک بەیەک لەگەڵ یەکتریدا بەراورد بکرێن، تەنانەت بەراوردکردنی ڕۆڵ و کەسایەتیی خوێندکاران و پەیڕەوانیان. بۆ نموونە دەتوانین تێبینی بکەین کەئاناندا (خوێندکاری بوودا بوو) هاوشێوەی قەدیس پترۆسە.

مویرز: بۆچی ناوی پەرتووکەکەت ناوە پاڵەوانی هەزار ڕوو؟

کەمبڵ: لەبەرئەوەی بە یەکدواهاتنی کاری پاڵەوانانە پێ هەڵگری جۆرە وێنەیەکە، دەتوانی لەچیرۆکەکانی سەرتاسەری جیهان و دەورە جۆراوجۆرەکانی مێژوودا دەریان بهێنی. تەنانەت دەتوانی بڵێی نموونە پاڵەوانێکی ئەفسانەیی کۆن هەیە، ژیانی ئەو پاڵەوانە لەلایەن ژمارەیەکی زۆری خەڵکەوە لەسەرتاسەری جیهاندا کۆپی کراوە. بێگومان پاڵەوانی ئەفسانەیی بونیادنەری شتێکە، بونیادگەری سەردەمێکی

نوێ، ئاینی نوێ، شاری نوێ، یان شێوەیەکی نوێی ژیانە. بەمەبەستی بەدەستهێنانی شتی نوێ دەبێ مرۆڤ گۆڕەپانی کۆن بەجێ بێڵێ و بڕواو بەدووی بیری ناوکی یەکەم بگەڕێ. واتە بەدووی ئەوەی کەتوانای خوڵقاندنی شتی نوێی هەبێ.

بونیادنەرانی گشت ئاینێ، ئەم گەشتانەیان کردووە. سەرەتا بوودا دوورەپەرێزی هەڵبژارد پاشان لەژێر درەختی بوو (بێداری) دانیشت، واتا لەژێر درەختی مەعریفەی نەمر، لەوێدا ئاشکرابوونی دۆزییەوە، ئەو ئاشکرابوونەوەی بەدرێژاییی (٢٥) سەدە هەموو ئاسیای ڕووناک کردەوە.

عیساش پاش ئەوەی یۆحەنای مەعمەدان، ناوزەدی کرد، بۆ ماوەی (٤٠) ڕۆژ ڕووی کردە بیابان، لەم بیابانەوە بەپەیامێکەوە گەڕایەوە. کە مووسا چووە سەر کێوی توورو لەوێ گەڕایەوە لەوحەی یاسای پێ بوو. پاشان پاڵەوانی وامان هەن کەشار بونیاد دەنێن، تاڕادەیەک زۆربەی زۆری شارە کۆنەکانی یۆنان پاڵەوانێک دروستی کردوون، زۆربەی پاڵەوانەکان ڕۆیشتوون و گەڕاون و تووشی سەرچڵیی سەیروسەمەرە بوون، پاشان پاش گەڕانەوەیان، هەریەکەیان شارێکیان بونیاد ناوە. دەشکرێ بوترێ کەبونیادی بونیادنانی ژیانیش، ژیانی من یا تۆ، بەمەرجێک بەڕاستی ژیانی خۆمان بژین نەک لاسایی ئەم و ئەو بکەینەوە، دەسکەوتی جۆرە گەڕانێکە.

مویرز: بۆچی ئەم چیرۆکانە ئەوەندە بۆ نەوەی مرۆڤ گرنگن؟

کەمبڵ: لەسەرئەوە وەستاوە کەئەو چیرۆکانە چ جۆرە چیرۆکێکن. ئەگەر ئەو چیرۆکە نمایشگەری سەرچڵییەک بێت کە لەشێوەی سەرچڵیی نموونەی باڵا بێت، بۆ نموونە چیرۆکی ئەو منداڵەی دەبێ بەلاوو یان چیرۆکی بێداربوون لەجیهانێکی نوێدا کە لەکاتی باڵغبووندا ئەو دەرگایانە بەڕوویدا دەکرێتەوە، ئەوا یارمەتیی ئەوە دەدات نموونەیەک پێشکەش بکات بۆ چارەسەرکردنی ئەم هەموو گەشەکردنە.

مویرز: ئێوە باس لەکۆمەڵە چیرۆکێک دەکەن کە لەقەیرانەکاندا کۆمەکمان دەکەن. لەسەردەمی منداڵیم کاتێ کە ئەو چیرۆکانەم دەخوێندەوە، هەموویان کۆتاییەکانیان خۆش بوو. ئەو کاتە هێشتا نەمدەزانی کە ژیان پڕە لە

ڕەنجدان، و نقومبوونی خود لە حەز و ئارەزوو ڕاستییە تاڵەکان. هەندێ جار وابیر دەکەمەوە کە ئێمە بلیتێک بۆ سەیرکردنی نمایشنامەی گیلبرت و سولیڤان دەکڕین، بەڵام کاتێ دەچینە نێو شانۆکەوە دەبینین شانۆگەرییەکە شانۆگەریی هارۆڵد پینتەرە. ڕەنگە ئەو چیرۆکە خورافییانە ببنە هۆی شێواندنی هاوسەنگیمان لەگەڵ واقیعدا.

کەمبڵ: چیرۆکی پەرییان بۆ بەسەربردنی کات دەوترێتەوە، دەبێ بزانی جیاوازی چییە لەنێوان ئەو ئەفسانانەی کەگرنگی بەبابەتە جیدییەکانی ژیان دەدەن، واتا گرنگی بەپلەو پایەی کۆمەڵگەو سروشت دەدەن و ئەو ئەفسانانەی کە هەمان ئەو بابەتانە دەگێڕنەوە بەڵام بۆ خۆشی دەیانگێڕنەوە. بەو سیفەتەی کە زۆربەی چیرۆکی پەریان کۆتایی شادمانیان هەیە، بۆ گەیشتنیش بەم کۆتاییە خۆشە، بابەتی نموونەیی میتۆلۆژیی ڕوو دەدەن، بۆ نموونە بابەتی گرفتاربوون بەگرفتێک و، پاشان لەکاتی پێویستدا هاتنی کەسێک بەدەنگتەوە یان گەیشتنی یارمەتیدەرێ.

حیکایەتی پەرییان بۆ منداڵان دەوترێنەوە. زۆربەی ئەو چیرۆکانە دەربارەی کچۆڵەیەکە کە نایەوێ گەورە بێت و شوو بکات. کاتێک کە دەگاتە کەناری ئەم قەیرانە دەبینین خەم دای دەگرێ، بۆیە دەڕواو دەنوێ تا ئەو کاتەی لەخەویدا سەرەڕای ئەو هەموو ڕێگرانە دواجار شازادەیەک دێتە لای تا وای لێ بکات کە ئەو بیرەی لادروست بێت کە ژیان لەڕوویەکی تریشەوە هەر خۆشە، سەرەڕای هەموو شتەکان، زۆربەی زۆری حیکایەتەکانی گریم لەسەر ئەوەن کەکچۆڵەیەک نیشان دەدا ئەو کچۆڵەیە توانای جووڵەی نەماوە. هەموو ئەو کارانەی لە بابەتی کوشتنی دێوو ئەژدیها ئەنجام دەدرێت بۆ ئەوەیە تا لەم وەزعە بێنە دەرێ.

ڕیتوێل و کەرنەڤاڵی ئاشنابوونی سەرەتایی هەر هەموویان بونیادێکی میتۆلۆژیان هەیە، ئەرکیشیان ئەوەیە تابتوانن منی منداڵانە سیخناخ بکەن و لایەنی گەورەبوون بخەنەڕوو، جا ئیتر ئەو منداڵە کچ بێت یان کوڕ. بەڵام کارەکە بۆ کوڕ گرانترە تا کچ، لەبەرئەوەی ژیان پێشی لێ دەگرێ و ڕەتی دەکاتەوە. کچ بییەوێ و نەیەوێ دەبێ بەژن، بەڵام کوڕ دەبێ ئیرادەیەک بنوێنێ تابێ بەپیاو. کچ لەگەڵ یەکەمین عادەتی ژنانەدا دەبێ بەژن، هەر ئەوەندە دەزانێ ئاوسە و بووە بەدایک. بەڵام کوڕ دەبێ خۆی

لەدایک جودا بکاتەوەو، وزەی خۆی کۆ بکاتەوەو، پاشان دەست پێ بکات. هەموو ئەو شتانەی کە لەئەفسانەدا ڕادەگەیەنرێ (کوڕی لاو بڕۆ باوکت پەیداکە) هەر ئەمەیە. لەئۆدیسەدا، تیلخامۆس لەگەڵ دایکیدا دەژی، کاتێ تەمەنی دەبێ بەبیست، ئاتینا دێتە کنی و پێی دەڵێ: (بڕۆ باوکت بدۆزەرەوە.) ئەمەش ناوەڕۆکێکە لە هەموو ئەم چیرۆکانەدا دەبینرێ. هەندێ جار ئەو باوکە باوکێکی ڕۆحییەو هەندێ جاریش باوکێکی جەستەییە وەک لە چیرۆکی ئۆدیسەدا دەیبینین.

چیرۆکی پەرییان، ئەفسانەی منداڵانەیە. هەندێ ئەفسانە هەن بۆ هەندێ کاتی دیاریکراوی ژیان گونجاون، کاتێ کە گەورە دەبی بێگومان پێویستت بەجۆرێک ئەفسانەی بەهێزتر هەیە. هەموو چیرۆکی لەخاچدان وێنەیەکی بونیادییە لەنێو کولتووری مەسیحیدا، باس لەچوونە نێو نەمری دەکات ڕۆیشتن بەرەو بواری زەمەن و جێگا (ئەو جێگایەی کەتێیدا بەشەکانی لەش لەیەکتری جیادەکرێنەوە). بەڵام لەهەمان کاتیشدا باس لەتێپەڕبوون دەکات لەبواری زەمەن و شوێنەوە بۆ بواری نەمری، ئێمە هەڵدەستین بە لەخاچدانی جەستە سروشزەمەنییەکانمان و ڕێگا دەدەین پارچە پارچە بکرێ و لێکتری جیا بکرێتەوە، لە ڕێگەی ئەم پارچەو لێکردنەوەیە بەرەو بواری ڕۆحی دەکەوینەڕێ ئەو جێگایەی کە باڵاترە لە هەموو ئازارەکانی زەوی، تابلۆیەکی لەخاچدان هەیە پێی دەوترێ (مەسیحی سەرکەوتوو).لەم تابلۆیەدا وێنەی مەسیح کێشراوە کە بە سەرنزمی و لەش خوێناوی نیشان نادرێت، بەڵکو لەم تابلۆیەدا سەری بەرزو چاوکراوە و هەروەک خۆبەختکەرانە خۆی بۆسەر خاچ هاتبێت. قەدیس ئاگوستین نووسیویەتی، عیسا هەروەک زاوایەک بۆ لای بووکەکەی بڕوا ئاوا بەرەو خاچ ڕۆیی.

مویرز: کەواتە هەندێ ڕاستی هەن بۆ گەورەن و هەندێکی دیش هەن بۆ منالان.

کەمبڵ: بەڵێ، لەبیرمە کاتێ کەهاینریش زیمەر لە زانکۆی کۆڵۆمبیا وانەی دەوتەوە دەربارەی بیری هیندی و دەربارەی ئەوەی کە ژیان وەکو خەون و بڵقی سەرئاوەو هەموو شتێک مایایە Maya واتە وەهمە. پاش وانەکە، ژنێکی لاو هاتە لای و پێی وت: (دکتۆر زیمەر، ئەو وانەیەت لەسەر فەلسەفەی هیندی شتێکی نایاب بوو، بەڵام

من لەمایا ناگەم – مایا لەگەڵمدا نادوێ. دکتۆر زیمەر لەوەڵامدا بەو ژنەی وت: (ئەوەندە بێ تەحەممول مەبە، ئازیزم! ئەم بابەتە هێشتا بۆ تۆ زووە.) خۆشی هەروایە: کاتێ کە گەورە دەبی و هەموو ئەو کەسانەی لەپێناویاندا دەژی و دەتناسن دەڕۆن و ئۆغرەدەکەن و دنیاش لە حاڵەتی ڕۆیشتنە، ئەو کاتە لەپڕ مایا خۆی دەکا بەژووردا. بەڵام بۆ لاوان، بەڵام ئێستا دنیا شتێکە دەبێ ببیینیت، خەریکی ئەو ژیانە بە و خۆشت بوێ، وانەی لێوە فێربە و لەگەڵیدا بجەنگێ – هەر لەبەر ئەمەش، میتۆلۆژیایەکی تر پێویستە.

مویرز: تۆماس بیری Thomas Berryی نووسەر دەڵێ: هەموو مەسەلەکان پێوەندییان بەچیرۆکەوە هەیە، ئەم چیرۆکە لەڕستێک پێک دێن و دەدرێنە پاڵ ژیان و بوونەوەران، ئەمەش فەرزە بنەڕەتی و بڕوا جەوهەرییەکانمانە لەبارەی ئەوەوە کە چۆن کارەکان بەڕێوە دەڕوا. ئەو دەڵێ ئێستا تووشی گرفت بووین، (لەبەرئەوەی کەوتووینەتە نێو دوو چیرۆکەوە. چیرۆکی کۆن پاڵپشتی کردووین و بۆ ماوەیەکی دورودرێژ پێویستییەکانی ژیانی بۆ فەراهەم کردووین، هەروەها هەڵوێستە سۆزدارییەکانمانی پێک هێناوە، هەروەها بۆ ژیانیش ئامانجی بۆ دەستەبەرکردووین، بۆ کردارەکانمان وزەی دابین کردوەو وای لێ کردووین خۆمان تەرخان بکەین و قبووڵی ئازار و ژان کەین، هەروەها ڕێنوێنیی زانیارییەکانی کردووین.. کاتێ بەیانیان هەڵدەستاین دەمانزانی کێین، دەمانتوانی وەڵامی پرسیاری مناڵەکانمان بدەینەوە. هەموو شتێک لەژێر کۆنترۆڵی خۆماندا بوو، لەبەرئەوەی لەوێدا چیرۆکێک هەبوو. بەڵام ئێستا چیرۆکە کۆنەکان چیتر کەڵکیان نەماوە و ئێمەش چیرۆکێکی نوێمان نییەو چیرۆکێکی نوێ نییە کەپێی ڕاهاتبین.

کەمبڵ: تاڕادەیەک ئەم بۆچوونە بەدروست دەزانم، هەر لەبەر ئەم هۆیەش تاڕادەیەک چیرۆکێکی کۆن هەیە کە تائەم کاتەش چیرۆکێکی چاکە، ئەوچیرۆکەش چیرۆکی گەڕانە ڕۆحییەکانە. گەڕان بەدووی ئەو کرۆکە دەروونییەی کە بونیادو بینایی تاک پێک دەهێنێن، چیرۆکێکە هەوڵم داوە لەو پەڕتووکە بچووکەمدا بیخەمەڕوو کە پێش چل و چەند ساڵێک نووسیومە بەناوونیشانی (پاڵەوانی هەزار ڕوو). پێوەندیی

گەردوونناسی و سۆسیۆلۆژی دەبێ چاوەڕوانی سەردەمێک بێت تا ئەوکاتەی کە مرۆڤ ڕابێت لەگەڵ ئەو جیهانە تازەیەی کەتێیدا دەژی. دنیای ئەمڕۆ جیاوازیی لەگەڵ دنیای پەنجا ساڵ پێش ئێستادا هەیە. بەڵام ژیانی ناوەوەی مرۆڤ هەمان ئەو ژیانەیە کە هەبووە. گەر بۆ ماوەیەکی کاتی واز لەلایەنی ئەفسانەی ئەسڵیی گەردوون بێنی، بەهەرحاڵ وەڵامی ئەم پرسیارەت زانایان دەیدەنەوەو بۆ لای ئەو ئەفسانەیە بگەڕێیتەوە کەباس لە هەوڵ و گەڕانی مرۆڤایەتی دەکەن و باس لە قۆناغەکانی جێبەجێکردنی ئەو هەوڵ وگەڕانە دەکەن، هەروەها ئەو ئەزموونانەی باس لەگۆڕانکاری دەکەن لەمناڵییەوە بۆ باڵغبوون باس لەوە دەکەن کەمانای بڵغبوون چییە، هەر ئەو کاتە دەبینی ئەم چیرۆکە ئامادەیەو لە هەموو ئاینەکاندا بەدیی دەکەیت.

بۆ نموونە، تەماشای بەسەرهاتی مەسیح بکە، لەم بەسەرهاتەدا لە سەرتاسەری جیهاندا ڕووداوێکی پاڵەوانیی بەهادار هەیە. یەکەمجار مەسیح لەسەردەمی خۆیدا کاتێ دەچێتە لای یۆحەنا ڕووی دەکاتە کەناری هۆشمەندی بۆ ئەوەی پاک بێتەوە. پاشان لەو کەنارە تێ دەپەڕێ و بۆ ماوەی چل ڕۆژ لەبیاباندا دەمێنێتەوە. لە کولتووری جووەکاندا چل ڕۆژ مانای ئەفسانەیی هەیە، بەنی ئیسرائیل چل ساڵ لەبیابانەکاندا ئاوارە بوون و عیساش ماوەی چل ڕۆژی لەبیاباندا ژیانی بەسەر برد. لەبیاباندا مەسیح کەوتە بەردەم سێ فریودان. فریودانی یەکەمین ئابووری بوو کاتێ لەوێدا شەیتان دێتەلای و پێی دەڵێ: (ئەی لاو پێ دەچێت برسی بی! بەم بەردانە بڵێ تا ببنە نان؟) مەسیحیش وەڵامی دەداتەوە: (مرۆڤ تەنیا بەنان ناژی، بەو وشانە دەژی کە لەزاری خوداوە دێنە دەرێ.) پاشان نۆبەی فریودانی سیاسی دێت، شەیتان مەسیح بەرەو لووتکەیەکی بەرز دەبا، هەموو وڵاتانی جیهانی پێ نیشان دەدات و پێی دەڵێ: (گەر کڕنووشم بۆ بەری دەتوانی ببێ بەفەرمانڕەوای ئەو هەموو شتانە) ئەوەش وانەیەک بوو تا ئەمڕۆش بەجوانی ڕوون نەبووەتەوە، کە کەسی سیاسی سەرکەوتوو چی دەکات، بەڵام مەسیح ئەم داوایەی ڕەت کردەوە، سەرەنجام شەیتان پێی دەڵێ: (تۆ ئەوەندە ورەت بەرزە، بڕۆ سەر پەرستگای هیرۆدو لەوێوە خۆت فڕێ دە خوارەوە، ئەو کاتە خودا فەرمان بەفریشتەکانی دەداو تۆ دەگرنەوە، تا نەوەک

پێت بەر بەردێک بکەوێ.) ئەمە شتێکە پێی دەوترێ غرووری ڕۆحی. مەسیح کەسێکە لەسەرووی کارە جەستەیی و زەمینییەکان پڕە لەمەعنەوییەت. بۆیە وتی: (تۆ ناتوانی خودای خۆت فریودەی.) ئەمانە سێ فریودان بوون بەمەبەستی فریودانی مەسیح، تا ئەمڕۆش هەرۆک ساڵی (٣٠) میلادی دەلالەتی خۆیان هەیە.

بووداش دەچێتە نێو جەنگەڵستان تا لەگەڵ مامۆستا دیارەکانی جۆر، دەست بەگفتوگۆ و باس بکات. پاشان ئەوان بەجێ دێڵێ و پاش زنجیرەیەک ئەزموون و باس، ڕوودەکاتە درەختی توو، درەختە پیرۆزەکە، درەختی دۆزەرەوەیە، ئەویش هەروەک مەسیح لەوێدا تووشی سێ فریودان دەبێ. یەکەمیان شەهوەتەو دووەمیان ترس و سێیەمیان گوێڕایەڵی بۆ ڕای گشتییە.

لە ئەزموونی فریودانی یەکەمدا خودای شەهوەت، سێ کچە جوانەکەی خۆی نیشانی بوودا دەدا، ناوەکانیان بەم شێوەیە بوو: ئارەزوو، تێرکردن، پەشیمانی، واتە ئایندە و ئێستا و ڕابردوو، بەڵام لەبەرئەوەی بوودا خۆی لەسیفەتە هەستییەکان ئازاد کردبوو، ئەو ئافرەتانە کاری تێ نەکردن.

پاشان خودای شەهوەت لەشێوەی خودی مەرگدا هەموو چەکە جەنگییەکانی لەئەژدیهاو دێوو درنج بەرەو لای بوودا ڕەوانە دەکات. بەڵام لەبەرئەوەی بوودا لەناخی خۆیدا خاڵی سکونی دەروونی، واتە نەمری لەخۆدا پەیداکردبوو، کە ئەمەش وای دەکرد زەمەن هیچ کارێکی تێ نەکات. دیسان لەشوێنی خۆی جووڵەی نەکرد، ئەو چەکانەش بەرەو ڕووی دەهاتن دەبوون بەگوڵی پەرستن.

سەرەنجام خودی شەهوەت و مەرگ لە شێوەی خودی ئەرکە کۆمەڵایەتییەکان دەردەکەوێ و دەڵێ: (کوڕ لاو، ڕۆژنامەکانی ئەم بەیانییت خوێندوەتەوە؟ دەزانی ئەمڕۆ دەبێ چی بکەیت؟) بوودا هەر بەپەنجەکانی دەستی ڕاستی کاتێ بەر زەوی کەوتن وەڵامی دایەوە، پاشان دەنگی دایک، خودی جیهان، بەرز دەبێتەوەو دەڵێ: (ئەمە کوڕی خۆشەویستمە، بەڕاستی خۆی بۆ جیهان تەرخان کردووە، هیچ کەسێک نییە تا ئەم فرمانی لێ وەرگرێ، واز لەم قسە بێ مانایانە بێنە). لەوکاتەدا ئەو فیلەی کە خودی ئەرکە کۆمەڵایەتییەکان سواری پشتی بووبوو کڕنۆشی بۆ بوودا برد، دوژمنەکان بەتەواوی وەک خەون ڕەوینەوە. لەم شەوەدا بوودا گەیشتە قۆناغی

ڕۆشنگەری، بۆ ماوەی (٥٠)ساڵ لەجیهاندا مایەوە، وەک مامۆستایەک تەمەنی خۆی بۆ فێرکردنی خوێندکارانی تەرخان کرد.

فریودانی یەکەم و دووەمی بوودا، واتا ئارەزوو ترس هەمان ئەو فریودانەن کە ئادەم حەودا پێی دا تێ پەڕین ئەو فریودانەی لە تابلۆ دەگمەنەکەی تیتیاندا بینیمان. ئەم تابلۆیە کاتێ تیتیان کێشای تەمەنی (٩٤) ساڵە بوو، ئێستاش لەبرادۆ پارێزراوە، بێگومان لەو تابلۆیەدا درەختێک هەیە کەمیحوەری جیهانی میتۆلۆژییە، ئەو درەختە لەخاڵێکدایە کە زەمەن و هەمیشەیی و بزووتن و وەستان یەک شتن، هەرچی شتە بەدەوری ئەو درەختەدا دەسووڕێتەوە. ئەم درەختە لەم شوێنەدا نیشان دراوە، بەڵام نیشاندانێک لەڕووە دنیاییەکەیەوە کە خۆی لەچاکە و خراپە، سوود و زیان، ئارەزوو ترسدا دەبینێتەوە. حەوا لای دەستی ڕاستی تابلۆکە وەستاوە، فریودەر لەشێوەی منالێک دەبینی سێوێک بۆحەوا درێژ دەکا، دەبێتە هۆی وروژاندنی هێزی ئارەزوو لای حەودا، بەڵام ئادەم کە لەخاڵی بەرامبەرە وەستاوە چاوی بەپێی مارئاسای فریودەر دەکەوێ و هەست بەترس دەکا. ئارەزوو و ترس، دوو هەستن کەدەسەڵاتیان بەسەر هەموو ژیاندا هەیە. ئارەزوو مەرگ وەکو چەشە و قولابن.

ئادەم و حەودا جووڵەیان تێدا دروست بوو، بەڵام بوودا نەجووڵایەوە. ئادەم و حەوا ژیانیان هێنایە دنیاوە و خواش نەفرەتی لێ کردن، بەڵام بوودا لە ترسی ژیان فێری ئازادی بوو.

مویرز: لەگەڵ هەموو ئەمانەشدا، ترسناکی و ترس و ڕەنجەڕۆیی لەگەڵ منال و ژیاندا سەرهەڵ دەدەن.

کەمبل: ئێستا تەمەنم لەدەوروبەری هەشتاکانەو خەریکی نووسینی پەرتووکێکی چەند بەرگیم. حەز دەکەم ئەوەندە بژیم تائەو پەرتووکانە تەواو دەکەم، دەمەوێ ئەم منالە بهێنمە دنیاوە، هەر لەبەرئەوەشە مەرگ سەرقاڵم دەکات. ئەگەر حەزی تەواوکردنی ئەم پەرتووکەم لە مێشکدا نەبووایە، هەرگیز گوێم بەمەرگ نەدەدا، بووداو مەسیح لە ڕێگەی مەرگەوە بەئازادی گەیشتن، ئەوان لەبیابان گەڕانەوە تا

پەیڕەوانی خۆیان گۆشکەن و ئەوانیش پەیامەکانی ئەوانیان بەجیهاندا بڵاوکردەوە.

ئەوەندە جیاوازی گەورە لەنێوان پەیامی مامۆستایانی وەک مووساو بوودا و مەسیح و محەمەد نییە. بەڵام ئەو گەشتانەی بە مەبەستی وەرگرتنی پەیامبەری گرتیانەبەر زۆر لەیەکتری دەچن. محەمەد لەو کاتەی کەسەرقاڵی بۆهاتنی وەحی بوو، وشترەوانێکی نەخوێندەواربوو، بەڵام هەموو ڕۆژێ ماڵی خۆی لە مەککە بەجێ دەهێشت و ڕووی دەکردە ئەشکەوتێک و لە کێوەکان و چاوەڕوانی وەحی بوو. ڕۆژێکیان دەنگێک بەگوێیدا چرپاند و پێی وت: (بخوێنە!) ئەویش گوێی گرت، بەوجۆرە گوێی گرت کە ئێستا ئێمە قورئانمان لەبەردەستە. ئەمەش چیرۆکێکی زۆر کۆنە.

مویرز: لەهەر یەک لەم بوارانەدا، ئەوانەی کە پەیامیان قبووڵ کردووە، بەپێی ڕاڤەکردنیان بۆ پەیامی پاڵەوان دەستیان داوەتە کاری سەیر و سەمەرە.

کەمبڵ: هەندێ لە مامۆستایان بڕیار دەدەن بەهیچ جۆرێک هیچ فێر نەبن، لە ترسی ئەوەی کە ئەوەی کۆمەڵگە دەستی دەکەوێ چی لێ بەسەردێت.

مویرز: چی ڕوو دەدات ئەگەر پاڵەوان لەئەزموونی سەختی خۆی گەڕایەوەو ئەو جیهانەش قبووڵی ئەو شتانە نەکات کە ئەو هێناویتییەوە؟

کەمبڵ: بێگومان ئەمەش ئەزموونێکی ئاساییە. زۆرجار مەسەلەکە بەو شێوەیە نییە کە جیهان قبووڵی خواستەکانی ئەو ناکات، بەڵکو گرفتەکە ئەوەیە کە نازانێ چۆن ئەو خواستانە وەرگرێ و بەسەر دەزگاکاندا دابەشی بکات

مویرز: واتە چۆن بیپارێزێ و نوێی بکاتەوە.

کەمبڵ: بەڵێ، چۆن وای لێ بکات بە بەردەوامی بمێنێتەوە؟!

مویرز: هەمیشە ئەو وێنانە سەرسامیان دەکردم، ئەو وێنانەی دەربارەی دووبارە بەخشینەوەی ژیانن بە ئێسکە وشکبووەکان و وێرانە و پاشماوەکانەوە.

کەمبڵ: جۆرێک پاڵەوانی پلە دوو هەیە کە کەلەپوور نۆژەن دەکاتەوە، ئەم پاڵەوانە

بەڕاڤەی کەلەپوور دەکات دەیگۆڕێت، لە کۆمەڵێ کلێشەی کۆنەوە بۆ ئەزموونی زیندوو هەنووکەیی. ئەم کارە دەبێ لای هەموو کەلەپورەکاندا ڕووب دات.

مویرز: زۆربەی ئاینەکان کاری خۆیان بەپاڵەوانەکانی خۆیان دەست پێ کردووە. سەرتاسەری ڕۆژهەڵات بەرەکەتی تێ کەوت لەڕێگەی زانیارییەکانی یاسای چاکە کە بوودا بۆی هێنان، ڕۆژئاواش بەو یاسایانەی کە مووسا لەسارای سیناوە هێنای بەرەکەتی بڵاوکردەوە. پاڵەوانە لۆکاڵییەکان یان هی هۆزەکان، کاری ئەوان تەنیا بۆ هۆز یان ناوچەکەی خۆیانە، بەڵام پاڵەوانی جیهانی وەک محەمەدو عیسا و بوودا ئەوان لە جێگایەکی دوورەوە پەیامی خۆیان هەڵگرتووە. ئەم پاڵەوانە ئاینییانە دەرکەوتن، لەڕێگەی ڕووداوی پرجوو ئاسای خوداوە، نەک بەنەخشەیەک کە خۆی دای ڕشتبێت.

کەمبڵ: لە تەوراتدا کۆمەڵێ یاسای هەوڵناک دەبینی.

مویرز: بەڵام ئەم بابەتە ئەو گۆڕانکارییە دەگەیەنێ کە بەسەر ئایندا دێت تابێ بەلاهووت؛ ئاین بەهەستی سەرسامبوون و ڕێزو کۆشش دەست پێ دەکات بەمەبەستی دووبارە گێڕانەوەی ئەو چیرۆکانەی پەیوەستمان دەکات بەخوداوە. پاشان بۆ کۆمەڵێ بەرهەمی خواناسی دەگۆڕێ کەلەوێدا هەموو شتێک دەبێ بەسیمبول و فرمان.

کەمبڵ: ئەمەش، کەمبوونەوەی میتۆلۆژیاو گۆڕینی بۆ لاهووت دەگەیەنێ. میتۆلۆژیا زۆر نەرم و قابیلی گۆڕانە، زۆر لەئەفسانەکان لەگەڵ خۆیاندا ناکۆکن. ڕەنگە چوار تا پێنج ئەفسانە لەیەک کولتووری دیاریکراودا، هەر هەموویان بۆ یەک نهێنی، کۆمەڵێ بەسەرهاتی جیاواز پێشکەش بکەن. پاشان ئەم لاهووتە دێتە پێشێ و دەڵێ: دەبێ تەنیا بەم شێوەیە ئەم بابەتە بخرێتەڕوو. میتۆلۆژیا شیعرە و زمانی شیعریش گەلێک نەرمیی تێدایە.

ئاین شیعر بۆ پەخشان دەگۆڕێ. خودا بەڕاست و ڕەوان لەو سەرەوە دەڵێ، ئەوەی بەواقیعی بیری لێ دەکەیتەوە هەر ئەوەیە، دەشبێ ڕەفتاری ئێوە بەو جۆرە بێت، تا پێوەندییەکی ڕاستەقینە لەگەڵ خودادا بەرقەرارکەیت.

مویرز: بۆ زانینی گرینگیی چیرۆکەکانی شا ئارسەر پێویست بەوە ناکات ئەو بڕوایەت هەبێ کەئایا شا ئارسەر هەیە یان نییە، بەڵام مەسیحییەکان دەڵێن دەبێ بڕوامان هەبێت کە عیسای مەسیح هەیە، لەبەرئەوەی ئەگەر ئەم بڕوایەمان نەبێت ئەوا پرجووەکانی هیچ مانایەکیان نابێت.

کەمبڵ: ئەم پەرجووانە هەمان ئەوانەن کە ئالیاس ئەنجامی دابوون. ژمارەیەکی زۆر پەرجوو هەن وەکو گەردیلە لەئاسماندا سەما دەکەن، کەسێک دێت دەستڕەنگینی و بیرتیژیی تایبەتی تێدایە، هەر لەپڕ شتەکان هەر هەموو لەدەوری کۆدەبنەوە. چیرۆکی ئەو پەرجووانە زۆر بەئاسانی وامان لێ دەکات بڕوامان وابێت ئەو پیاوە کەسێکی ناوازەیە مژدەی ئەوەی پێیە کە سیستمێکی ڕۆحیی کە ناسروشتییە دادەنێ، بۆیە ئەو کەسە توانای ئەنجامدانی جادووی ڕۆحیی هەیە. ئەمە ئەوە ناگەیەنێت ئەو کەسە بەڕاستی ئەو کارانەی ئەنجام داون، هەرچەندە ڕێگەی تێ دەچێ کە ئەو کارانەی کردبن. سێ تا چوار جار لە ژیانمدا ڕووداوی سیحریم بینیوە لەبەرچاوم ئەنجام دراون: ژن و پیاوی وا هەن دەتوانن کاری وا ئەنجام بدەن، کەتۆ بڕوا ناکەیت ئەو کارە بتوانرێ ئەنجام بدرێت. نازانین لەکوێوە دەتوانین سنوورەکانی توانا دەستنیشان بکەین. بەڵام پەرجووەکانی نێو ئەفسانە مەرج نییە ڕاست بن. بووداش وەک مووسا بەسەر ئاودا ڕێی کردووە. بوودا چووە بۆ ئاسمان و گەڕاوەتەوە.

مویرز: لەبیرمە لە یەکێک لەکۆڕەکانتدا بازنەیەکت کێشاو وتت: (ئەمە ڕۆحی ئێوەیە.)

کەمبڵ: ئەو کارە تەنیا فێڵێکی پەروەردەیی بوو. ئەفلاتوون وتویەتی: ڕۆح بازنەیە، ئەم بیرەم وەرگرت تا لەسەر تەختە، هەموو بوارەکانی ڕۆح بخەمەڕوو. پاشان بەهێڵکی ئاسۆیی بازنەکەم کردە دوو بەشەوە کەهێڵی نێوان هۆشمەندی و ناهۆشمەندییە. ئەو سەنتەرەی کە هەموو هێزی ئێمە لەوێوە سەرچاوە دەگرێت بەخاڵێک لەناوەڕاستی بازنەکە لەژێرەوەی هێڵە ئاسۆییەکەدا کێشام، منداڵ ئەوەی لە پێویستییەکانی جەستە بچووکەکەیەوە دەردەچێت، هیچ نیازو ئامانجێکی تری

نییە، ئەمەش ڕێگەیەکە ژیانی پێ دەست پێ دەکات، زۆرجار کۆرپەڵە هێزی بزوێنەری ژیانە. پاشان عەقڵ پەیدا دەبێت و هەموو شتێک دەستنیشان دەکات؛ ئەو شتەی کەمن دەمەوێ چییە و چۆن ئەو شتە پەیدا بکەم؟

شوێنی من کەوتووەتە سەرەوەی هێڵی ئاسۆیی کە بەچوارگۆشەیەکی بچووک وێنەم کێشاوە. ئەمەش لایەنێکە لەهۆشمان کە بەسەنتەری خۆمانی دادەنێین، بەڵام تێبینی دەکەی ئەوەی لەسەنتەر بێت گەلێ دوورە، ئێمەش وا دەزانین ئەمە ئەو هۆیەیە کە تووشی ئەو هەموو شتەمان دەکات، بەڵام وانییە.

مویرز: کەواتە ئەو هۆیە چییە بەسەرمان دێ و ڕوو دەدا؟

کەمبڵ: هۆکاری ئەوەی کە ڕوودەدا لە خوارەوە لە شوێنێکی دوورەوە دێت، قۆناغی هەرزەکارییە، ئەو قۆناغەیە تاک تێیدا تێ دەگات کە ئەو هۆی ئەو ڕووداوانە نین کە ڕوو دەدەن، کاتێ کە سیستەمێکی نوێ لە پێویستیەکان لە ناخی جەستەمانەوە خۆی ڕادەگەیەنێت. بەڵام هەرزەکار هیچ بۆچوونێکی نییە کە چۆن ئەمە چارەسەر دەکرێ لە سەرسوڕمان نەبێت بەرامبەر ئەو شتەی کە ئەیروژێنێ – بۆئافرەتانیش ئەم ڕاستییە ڕاستە.

مویرز: پێ دەچێت زۆر ئاشکرا بێت کە ئێمە وەکو منداڵان لەوێوە لە خوارەوە جۆرێک لە سندووقی زاکیرەمان پێ بەخشراوە.

کەمبڵ: بەڵێ، ئەو برە بیرەوەریەی کە لە خوارەوەیە زۆر سەرسوڕهێنەرە. کاتێ کە کۆرپەڵە ددانی لە مەمکی دایکی گیردەکات دەزانێ چی دەکات. سیستەمێکی تەواو لە کاری پێشتر دروست کراوە کە لە گیانلەبەراندا هەیە و پێی دەوترێ غەریزە(خۆڕسک). ئەمەش لایەنی بایۆلۆژیی مەسەلەکەیە. بەڵام پاشان هەندێ شت ڕوو دەدەن ئەنجامی ئەو کارانەن کە مرۆڤ ناچار بووە بیکات، بۆ کارێکی زیندوو، دژوار و ترسناک یان گوناهکاری دەگۆڕێ، ئەمەش هاوکاتە لەگەڵ ئەو ساتانەی کە ڕووبەڕووی دژوارترین گرفتە دەروونییەکانمان دەبینەوە.

لە یەکەمین پلەدا ئەفسانەکان بریتین لە ڕێنوێنیی بونیادنەرانە بۆ چارەسەرکردنی ئەم مەسەلەیە. کۆمەڵگاکانمان ئەمڕۆ ڕێنوێنیی ئەفسانەییی ئا لەم جۆرە ناخەنە

بەردەممان، بۆیە دەبینی لاوانمان پێیان سەختە بتوانن پێکەوە ڕۆڵەکانی خۆیان جێبەجێ بکەن. بۆچوونێک یان تیئۆرێک هەیە لەوێدا دەڵێم گەر بۆمان بکرێ بزانین لە چ شوێنێک ڕاوەستانی ڕۆحی لە تاکدا ڕوودەدات، ئەو کاتە دەتوانین ئەفسانەیەکی بەرامبەر بۆ ئەم گرفتە پەیدا بکەین.

مویرز: هەندێ جار گوێمان لێ دەبێت خەڵکی دەڵێن: (خۆت بناسە.) بەبڕوای ئێوە ئەم ڕستەیە چ مانایەکی هەیە؟

کەمبڵ: ڕێگەی تێ دەچێت کە ئەوەندە لەژێر کاریگەریی ئامانج و فرمانەکانی هاوسێکەت دا بێ، تا ئەوڕادەیەی نەتوانی بەڕاستی بزانی چیت دەوێ و، دەشتوانی ببی بەچی. بەگومانی من کەسێک کە لە بارودۆخێکی کۆمەڵایەتیی سەخت و توندو تیژدا گەورە بووبێت، زۆر دوورە بتوانێ بگاتە ناسینەوەی خۆی.

مویرز: لەبەرئەوەی پێت وتراوە کە دەبێ چی بکەیت.

کەمبڵ: لەهەر چرکەیەکی زەمەندا پێت وتراوە دەبێ بەتەواوی چی بکەیت؛ گەر ئێستا تۆ لەسووپا بیت، ئەمە هەمان ئەو کارەیە کە ئەنجامی دەدەی. وەک منداڵێک، ئەو منداڵە لەقوتابخانەدا بەردەوام ئەو کارە ئەنجام دەدات کەداوای لێ دەکرێ ئەنجامی بدا . هەر لەبەرئەمەش ڕۆژەکانی پشووت ئەو ڕۆژانەم ماون و دەیانژمێری، تاڕۆژێک بێت بۆ ئەوەی بزانی کەتۆ چیت.

مویرز: میتۆلۆژیا دەربارەی ناسینەوەی ئەوی ترمان چی دەڵێ، واتە دەربارەی خودی ڕاستەقینەمان؟

کەمبڵ: یەکەم ڕێنوێنی ئەوەیە کەدوای ئەو ماناو سیمبولانە بکەوە کە لەخودی ئەفسانەدا هەیە، هەروەها دەبێ دووی مامۆستاو بەخێوکەرت بکەوی، واتا ئەوانەی شارەزاییان لەم پرسەدا هەیە. لێرەدا تاک وەک وەرزشکارێکە و دەچێتە لای ڕاهێنەرەکەی، ڕاهێنەر پێی دەڵێ: چۆن لەیاریدا هێزەکانی خۆی بەکار بهێنێت. هیچ کاتێک ڕاهێنەری چاک بەڕاکەر ناڵێت چۆن قاچ دەجووڵێنێتەوە یان شتی لەم بابەتە، ئەو لەکاتی ڕاکردنی ڕاکەردا چاوەدێریی دەکات و پاشان کۆمەکی دەکات کە حاڵەتی

سروشتیی خۆی چاک بکاتەوە، ڕاهێنەری چاک ئەو کەسەیە چاودێریی ئەو لاوە دەکات تابزانێ توانای ئەو چییە، پاشان لەو ڕێگەیەوە ڕێنوێنیی دەداتێ نەک فرمان. فرمان بەم شێوەیە دەخرێتەڕوو (من بەم شێوەیە ئەنجامی دەدەم تۆش دەبێ بەم شێوەیە ئەنجامی بدەی.) هەندێ لە هونەرمەندان بەم شێوەیە وانە بەخوێندکارانی خۆیان دەڵێنەوە. بەهەرحاڵ مامۆستا دەبێ بەدووردرێژی وانەکەی بڵێتەوەو ڕێنوێنیی هەمەلایەنە پێشکەش بکات. گەر هاتو کەسێکت نەدۆزییەوە بەم شێوەیە ئەم کارەت بۆ ئەنجام بدات، ئەوا خۆت بە هەوڵو تەقەلا ئەم کارە ئەنجام بدە، وەک دووبارە دروستکردنەوەی ویلێک(تەگەری ئۆتۆمبێلێ).

یەکێک لە شێوازە باشەکانی خۆفێرکردن، بریتییە لەپەیداکردنی ئەو پەڕتووکەی پێت وایە باس لەو پرسانە دەکات کە تۆ پێوەیان سەرقاڵی. بێگومان ئەم پەڕتووکە هیچ نەبێت سەرە دەزوویەکت دەداتە دەست. من لە ژیانی خۆمدا لەجیمس جۆیس و تۆماس مانەوە، فێری زۆر شت بووم. ئەم دووانە هەردووکیان بابەتە سەرەکییەکانی میتۆلۆژیایان بەکارهێنا بۆ ڕاڤەکردنی ئەو گرفت و پرسیارو سەرگەرمییانەی کە لاوان لە دنیای هاوچەرخدا بەرەو ڕوویان دەبنەوە و کاریان پێ دەکەن. تۆش دەتوانی بۆ خۆت ئەو بابەتە میتۆلۆژییانە لەکاری ڕۆماننووسێکی باشدا بدۆزیتەوە، ئەو ڕۆماننووسەی تێ گەیشتووە کە ئەم بابەتە چییە.

مویرز: ئەم مەسەلەیە جێگای سەرسامییە، گەر ئێمە ئەوەندە شانسدار بین و خوداو حۆرییەکان بۆمان پێ بکەنن، ئەوا هەر وەچەیەک کەسێکی بۆ پەیدا دەبێ تا ئیلهامی پێ ببەخشێ بۆ ئەو سەفەرەی مەبەستی ئەنجامدانێتێ. لەسەردەمی تۆدا جیمس و تۆماس مان ئەم ئیلهامەیان دەبەخشی، بەڵام لەم سەردەمەی ئێمەدا فیلمەکان ئەم ئەرکە ئەنجام دەدەن. ئایا فیلمەکان ئەفسانەی پاڵەوانێتی دروست دەکەن؟ بۆ نموونە، ئایا پێت وایە فیلمێکی وەک جەنگی ئەستێرەکان، بڕێک لە پێویستیی بوون بەوێنەی پاڵەوان، پڕ دەکاتەوە؟

کەمبڵ: بیستوومە هەندێ لە لاوان زاراوەکانی جۆرج لۆکاس لە ژیانی ڕۆژانەدا دەڵێنەوە، وەک زاراوەی (هێز) و (لایەنی تاریک). کەواتە دیارە نیشانەی خۆی پێکاوە و مامۆستایەکی باشە.

مويرز: پێم وایە ئەم بیرە تاڕادەیەک سەرکەوتنی جەنگی ئەستێرەکان دەردەخات. ئەوەی وای لێ کرد ببێتە فیلمێک ژمارەیەکی زۆر خەڵکی تەماشای بکەن تەنیا ئەرزشی بەرهەمهێنانەکەی نەبوو، بەڵکو ئەم فیلمە لەکاتێکدا هێنرایە بەرهەم، خەڵکی پێویستیان بەوە بوو لە قاڵبێکی وێنەییدا تێ بگەن ململانێی نێوان چاکەو خراپە چییە. پێویستیان بەوە بوو ئایدیالیسمیان وەبیربێتەوە، پێویستیان بەوە بوو کە چیرۆکێکی ڕۆمانسی ببینن لەسەربناغەی خۆنەویستن بونیادنرابێت، نەک لەسەر بناغەی خۆپەرستی.

کەمبڵ: ئەو ڕاستییە هەیە کە هێزی خراپەکاری لە فیلمەکەدا نمایش کراوە، بەراورد نەکراوە بەهیچ میللەتێک لە میللەتانی سەر زەوی، ئەمەش مانای ئەوەیە کە ئاماژە بەهێزێکی موجەڕەد کراوە کە خۆی لە پرنسیپەکەدا دەبینێتەوە نەک لە هەلومەرجی مێژوویی. بۆیە ئەرکی ئەو چیرۆکە سەرقاڵی بووە بەپرۆسەکانی جێبەجێکردن نەک دژایەتیی میللەتێک لەگەڵ میللەتێکی تر. ئەو دەمامکە ترسناکانەی ڕوخساری مرۆڤەکانیان پێ دادەپۆشرێ لە جەنگی ئەستێرەکاندا، نیشاندانی هێزی خراپەکاریی واقیعییە لە دنیای نوێدا. کاتێ کە لە فیلمەکەدا دەمامکی دارس ڤادەر Darth Vader (کەسایەتییکە لەنێو فیلمی جەنگی ئەستێرەکان) لەسەر ڕوخساری بەردەبێتەوە، ڕوخساری پیاوێک دەبینین کەسیمایەکی نیوەتەواوە (وەک مرۆڤ گەشەی تەواوی نەکردووە..... وەرگێڕ). ئەو ڕوخسارەی دەیبینی ڕوخسارێکی سەیرو ڕقاوییەو ناتوانرێ بناسرێتەوە.

مويرز: ئەم بابەتە چ گرنگییەکی هەیە؟

کەمبڵ: Darth Vader مرۆڤایەتیەکی گەشە نەکردووی هەیە. مرۆڤێکی ئاسنییە. مرۆڤێکی ئامێری و ڕۆبۆت ئاسایە، بیروکراتە و بۆ خۆی ناژی بەڵکو بۆ سیستەمێکی سەپێنراو بەسەریدا دەژی. ئەمەش هەڕەشەیەکە هەمووان ڕووبەڕووی بووینەتەوە. ئایا سیستم دەیەوێ بەتەواوی بەتاڵمانکاتەوەو مرۆڤایەتیمان زەوت بکات، یاخود تواناکانمان دەبێت سیستم بەکاربێنێن بۆ وەدەستهێنانی مەبەستە مرۆڤایەتییەکانمان؟ چۆن دەتوانین بەشێوەیەک پێوەندیی لەگەڵ سیستمدا ببەستین

نەبین بەکارەکەری (ئامرازی دەستی)؟ بۆیە بێ سوودە گەر بەپێی بیرکردنەوەی خۆت ئەو سیستمە بگۆڕی. لەبەرئەوەی ئەو هێزە مێژووییەی کە لەپشتەوەی ئەم سیستمەدایە ئەوەندە گەورەیە، هیچ شتێکی ئەم جۆرە هەوڵدانانە هەڵناکرێنێن. ئەوەی دەبێ فێری بین ئەوەیە وەک مرۆڤێک لەقۆناغی مێژوویی خۆماندا بژین. ئەمەش کارێکی ترەو دەکرێ بەدی بێهنرێت.

مويرز: چۆن؟

کەمبڵ: بەوەی کە دەستبەرداری ئەو ئامانجانە نەبین کە هەمانن، هەروەها وەک لۆک ئسکای واکەر داوای ئەو سیستمە ناکەسییانە ڕەفزکەینەوە کە دەیانەوێ بەسەرماندا بسەپێنین.

مويرز: کاتێ کە هەردوو کوڕەکەم لەگەڵ خۆمدا بۆ تەماشاکردنی فیلمی جەنگی ئەستێرەکان برد، بینیم ئەوانیش هەمان هەست نیشان دەدەن کەجەماوەر لەو کاتەدا نیشانی دەدا واتە ئەو کاتەی کە لەدوایین چرکەی ململانێدا دەنگی Ben knobi بە سکای واکەر دەڵێ: (کۆمپیوتەرەکەت بکوژێنەوە، ماشینەکەت خامۆش بکە، پشت بەهەستەکانت ببەستە و پەیڕەوی هەست بکە). کاتێ ئیسکای واکەر ئەم کارەی کرد و سەرکەوت، هەموو تەماشاکەران هاواریانکرد.

کەمبڵ: تەماشاکە، دەبینی ئەم فیلمە پێوەندی دروست دەکات. لاوان لە زمانی ئەو فیلمە دەگەن، ئەمەش ئەو شتە گرنگەیە. ئەو پرسیارەی ئەم فیلمە دەیخاتەڕوو ئەمەیە: ئایا دەتەوێ مرۆڤێکی خاوەن دڵ بی و مرۆڤایەتیت تێدابێ، یان، لەبەرئەوەی لەوێ کە ژیان هەیە، لە دڵەوەیە، دەتەوێ هەموو ئەو شتانە ئەنجام بدەی کە هێزی مەبەستدار لەتۆی دەوێ ؟ کاتێ کە Ben knobi دەڵێ، (ڕەنگە هێز لەگەڵ تۆدا بێت) باس لە هێزو توانای ژیان دەکات، نەک مەبەستە سیاسییە داڕێژراوەکان.

مويرز: لە پێناسەکردنی زاراوەی هێزدا تووشی سەرسوڕمان بووم. Ben knobi دەڵێ (هێز بوارێکە لە وزە هەموو بوونەوەرە زیندووەکان دروستیان کردووە.

شتێکە ئابڵوقەی داوین، دەچێتە ناخمانەوە، هەروەها ئەستێرەکان بۆ لای یەکتری ڕادەکێشێ.) لەپەڕتووکی (پاڵەوانی هەزار ڕوو) دابڕێکی زۆر وەسفیی لێکچووم خوێندەوە دەربارەی سەنتەری جیهان، شوێنی پیرۆز، ئەو هێزەی کە لە چرکەی خوڵقاندندا ئامادەیە.

کەمبڵ: بەڵێ، هێز لەناخەوە دەجووڵێ. بەڵام هێزی ئیمپراتۆری لەسەر بناغەی دەست بەسەراگرتن و فەرمانڕەواییکردن بونیاد نراوە. جەنگی ئەستێرەکان گەمەیەکی مۆڕاڵیی سادە نییە، بەڵکو باس لە هێزەکانی ژیان دەکات، بەو جۆرەی بەدی هاتوون و شکاون و لەڕێگەی کاری مرۆڤەوە سەرکوت کراون.

مویرز: کاتێ بۆ یەکەمین جار جەنگی ئەستێرەکانم بینی، بیرم کردەوە وتم ئەمە چیرۆکێکی زۆر کۆنە، بەڵام لەپۆشاکێکی فرە مۆدێرندایە.) چیرۆکی لاوێک کە بۆ سەرچڵییەک بانگێشت کراوە، پاڵەوانێکە بەرەو ڕووبەڕووبوونەوە لەگەڵ ئەزموون و دژوارییەکان بەرێ دەکەوێ، پاش بەدەستهێنانی سەرکەوتن بەدەست کەوت و بەختیارییەوە بۆ لای کۆمەڵگاکەی دەگەڕێتەوە.

کەمبڵ: بەدڵنیاییەوە لۆکاس نموونەی کەسایەتیی ئەفسانەییی نموونەییی بەکارهێنا. ئەو پیرەمێردەی ڕۆڵی ڕاوێژکەر دەبینێ، ئەو پیاوە ژاپۆنییەی وەبیر هێنامەوە کە مامۆستای شمشێربازی بوو. ژمارەیەک لەو کەسانە دەناسم، تارادەیەکیش Ben knobi کەمێ لە مۆرکی ئەو کەسایەتییانەی تێدایە.

مویرز: مامۆستای شمشێربازی چی دەکات؟

کەمبڵ: ئەو کابرایە لە هونەری شمشێربازیدا پسپۆڕە. بێگومان پەروەردە و چاودێریی هونەری جەنگی لەڕۆژهەڵاتدا زۆر بالاترو زیاترە کە من لە هونەری جیمناستیکی ئەمریکیدا بینیبووم. لەوێدا هونەری دەروونی و فسیۆلۆژی پێکەوە کۆدەبنەوە. ئەو کەسەش لەجەنگی ئەستێرەکاندایە و ئەم جۆرە تایبەتمەندییانەی تێدایە.

مویرز: هەروەها لایەنێکی تری میتۆلۆژی هەیە لەو لایەنەدا کەسێکی نامۆ

دەردەکەوێ ئامێرێک دەخاتە بەردەستی پاڵەوان، بەم کارەشی یارمەتیی پاڵەوان دەدا.

کەمبڵ: ئەم نامۆیە نەک تەنیا ئامرازێکی ماتەریالی دەخاتە بەردەستی پاڵەوان، بەڵکو لەڕووی دەروونیشەوە یارمەتیدەرە و هەروەها پەیمانی دەروونناسی و سەنتەری دەروونناسیشی دەخاتە بەردەست. ئەم پەیمانە بەرەو ئاراستەی سیستمی ئیرادی دەروا و تاکیش لەگەڵ ڕووداودا دەبێ بەیەک.

مویرز: چاکترین دیمەن لای من دیمەنی ئەو کاتە بوو کە ئەوان لەنێو دەزگای فشاردنی زبڵدابوون، کاتێ دیوارەکانی داخران، ئەو کاتە لە دڵی خۆمدا وتم: (ڕێک لە ورگی ئەو نەهەنگە دەچێ کە یونسی قووت دا.)

کەمبڵ: ڕاستە، ئەوان لەهەمان جێگا لەنێو ورگی نەهەنگدا بوون.

مویرز: لەڕووی میتۆلۆژیاوە ورگ چی دەگەیەنێ؟

کەمبڵ: ورگ جێگایەکی تاریکە، لەوێدا کاری هەزمکردنی خۆراک ڕوو دەدات و وزەی تازە دروست دەبێتەوە. چیرۆکی یونس لەنێو سکی نەهەنگدا، بریتییە لەناوەڕۆکی ئەفسانەیەکی جیهانی؛ ئەو پاڵەوانەی دەکەوێتە نێو سکی ماسییەوە و پاشان سەرەنجام بەشێوەیەکی تر دەگەڕێتەوە.

مویرز: بۆ دەبێ پاڵەوان ئەم کارە ئەنجام بدات. ئەم کارە جۆرێکە لەدابەزین بۆ تاریکی. لەڕووی دەرونناسییەوە نەهەنگ ئاماژەیە بۆ هێزی ژیان کە لەنێو ناهۆشمەندیدا دەست بەسەرە. لەڕووی خوازیاریشەوە ئاویش هەر ناهۆشمەندییە، ئەو بوونەوەرەش کە لەئاودایە ژیان یان وزەی ناهۆشمەندە کەکەسێتیی ناهۆشمەندی بچووک کردووەتەوە، بۆیە دەبێ هێزی لێ بسەنرێتەوەو بەسەریدا سەرکەوێ و کۆنترۆڵی بکات.

لە یەکەمین قۆناغی ئەم ڕووداوە، پاڵەوان ئەو دنیا مەئلووفەی لەگەڵیدا ڕاهاتبوو بەجێی دێڵێ و ڕوو دەکاتە کەنارێک، بۆ نموونە کەنار ڕووبارێ یا دەریایەک، لەوێ ڕووبەڕووی دێوێک دەبێتەوە کە هاتووەتە خوارەوە. بۆیە لێرەدا دوو ئەگەر هەیە.

لەجۆری ڕووداوەکەی یونسدا پاڵەوان قووت دەدرێ و دەبرێتە خوارەوە بۆ ئەوەی پاشان دووبارە زیندوو بێتەوە، واتا جۆرێک لەمردن و ژیانەوە هەیە. لێرەدا کەسایەتیی هۆشمەند، لەبەرامبەر هێرشی شەپۆلێک لەوزەی ناهۆشمەندیدایە، کە ناتوانێ لەگەڵیدا مامەڵە بکات بۆیە ناچارە لە سەفەرێکی دەریاییی شەوانەدا کە پڕە لەترس بەرگەی ئازاری ئەو هەموو ئەزموون و دۆزینەوانە بگرێت کە ڕووبەڕووی دەبێتەوە، لەهەمان کاتدا دەبێ فێربێت چۆن لەگەڵ هێزی تاریکیدا دەگونجێ و دووبارەش لە قاڵبی شێوەی نوێی ژیاندا دەردەکەوێ.

ئەگەری دووەم ئەوەیە کە پاڵەوان لەڕووبەڕووبوونەوەی لەگەڵ هێزی تاریکیدا سەرکەوێ و بیکوژێ، واتا هەمان ئەو کارەی کە سیگفرید و قەدیشس جیرج لەگەڵ ئەژدیهادا ئەنجامیان دا. بەڵام بەو جۆرەی کەزیگفرید تێ گەیشتبوو دەبێ پاش ئەنجامدانی ئەم کارە، خوێنی ئەژدیهاکە بخوات. تا شتێک لە هێزی ئەو ئەژدیهایە بچێتە ناخییەوە. پاش کوشتنی ئەژدیهاکە زیگفرید خوێنی ئەژدیهاکەی خوارد، گوێ بۆ ئاوازی سروشت هەڵدەخا. مەزنی بەمرۆڤایەتیی خۆی دەبەخشێ، دووبارە پێوەندیی لەگەڵ هێزە سروشتییەکان پەیدا دەکات کە هێزی ژیانن لەگەڵ عەقڵدا پێوەندیی پەیدا دەکات کە لەو شتەمان دووردەخاتەوە.

تێبینی دەکەی هۆش وادەزانێ کە ئەوە کاروبار بەڕێوە دەبات. بەڵام هۆشمەندی، ئەندامی ناوەندیی مرۆڤێکی کامڵەو، نابێ خۆی بخاتە هەڵوێستی بەرگریکردن لە کاروبارەکان. دەبێ هۆشمەندی خۆی بدات بەدەست مرۆڤایەتیی جەستەو بشبێ بەخزمەتکاری. کاتێ ئەرکەکەت بەرگریکردن دەبێت لە کاروبارەکان، ئەو کاتە شێوە مرۆڤایەتییەک بەدەست دێنی لە بابەتی ئەوەی دارت ڤاتەریDarth Vader لە جەنگی ئەستێرەکاندا هەیەتی، ئەو کەسەی سەرقاڵی کارکردن بوو لەسەر لایەنی هۆشمەندانە و بڕیاردان و نەخشەکێشان.

مویرز: مەبەستت فگیوری تاریکە؟

کەمبڵ: بەڵێ، ئەو ڕوخسارەی کەگۆتە لە فاوستدا لە کەسایەتیی میفیستۆفیلیسدا دەیخاتەڕوو (واتە شەیتان).

مویرز: گوێم لە دەنگی کەسێکە دەڵێ: (هەموو ئەم وتنانە لە خەیاڵی جۆرج لۆکاس و لێکۆڵینەوەکانی جۆزیف کەمبڵدا ڕێکوپێک و چاکن، بەڵام ئەمانە ئەوە نین لە ژیانمدا ڕوو دەدەن).

کەمبڵ: بەڵام دەتوانی لەوە دڵنیابیت کە ئەم شتانە لە ژیاندا هەن، گەر ئەوەت قبووڵ کرد ڕەنگە بۆ کەسێکی وەک دارت واتەرDarth vader بگۆڕێی. گەر هاتو مرۆڤ سوور بوو لەسەر ئەوەی کە بەرنامەیەکی دیاریکراو پەیڕەو بکات بێ ئەوەی گوێ لە داواکانی دڵی خۆی بگرێت، ئەوا تووشی شیزۆفرینیا دەبێت. ئەم کەسە خۆ خستووەتە دەرەوەی سەنتەر. وای کردووە ببێ بەکەسێک لایەنگری بەرنامەی ژیان نەبێ. بەڵام ئەو بەرنامەیە ئەوە نییە کە جەستە پێوەندیی پێوە هەبێت. جیهان پڕە لە کەسانێک چیتر گوێ لەخۆیان ناگرن، بەڵکو تەنیا گوێیان بۆ هاوسێکانیان هەڵخستووە تافێربن کەچی بکەن، چۆن دەبێ ڕەفتارکەن، ئەو بەهایانەی دەبێ پێی بژین، بیناسنەوە.

مویرز: بەو پێیەی کەتۆ زانیاریت لەبارەی بوونەوەرانەوە هەیە حەز دەکەم بپرسم ئایا دەکرێ تەسەور بکرێت کە لەمیانەی ململانێی نێوان ڕاستی و وەهمدا جۆرێک دەروازەی حیکمەت هەبێ و لەو دەرگایانەوە بتوانین جارێکی تر ژیانمان کۆبکەینەوە؟ ئایا دەتوانین نموونەی نوێ بۆ ژیانمان گەشە پێ بدەین.؟

کەمبڵ: ئەو دەروازەی حیکمەتە تا ئەم کاتەش لە ئاینەکاندا هەیە. هەموو ئاینیەکان لەسەردەمی خۆیاندا حەقیقەتیان تێدا بووە. گەر توانیت لایەنی حەقیقەتی جێگیری ئاینی ئاشکرا بکەیت و هەروەها جیاوازی بکەیت لەنێوان جێبەجێکردنە زەمەنییەکان، ئەو کاتە ئەو شتەی دەتەوێت دەستت دەکەوێ.

ئێمە لە قسەکانی پێشوومانداا لەم بارەیەوە قسەمان کرد: باسی قوربانیدانمان بەحەزە سروشتییەکان و خۆ ڕزگارکردن لە ترسەکانی جەستە کرد لەپێناو پاڵپشتکردنی جەستەو یارمەتیدانی لەڕووی ڕۆحییەوە؛ هەروەها باسمان لەوە کرد ئایا جەستە لە بواری زەمەندا هەوڵی زانین و بەیانکردنی قووڵترین زانیاری

دەربارەی ژیانی خۆی دەدات؟ ئێمە بەجۆرێک لە جۆرەکان دەبێ باشترین ڕێگە بدۆزینەوە بۆ چاودێریکردنی شکۆفەی مرۆڤایەتیمان و بۆ ئەم مەبەستەش خۆمان تەرخانبکەین.

موییرز: هۆکاری یەکەم نا، بەڵکو هۆکارە باڵاکە.

کەمبڵ: دەڵێم، تەنیا (هۆیەکی قووڵتر) (بەرزتر) لەو سەرەوەیە. دەزانین (لەسەرەوە) هیچی تر نییە. ئێمە ئەوەش دەزانین. ئەو پیرەمێردەی لە سەرەوەبوو ڕەوییەوە و کوژایەوە. دەبێ لە دەروونی خۆتەوە هێز دروست بکەیت. هەر لەبەر ئەم هۆیەشە کە گۆڕسەکانی ڕۆژهەڵات بۆ لاوانی ئەمڕۆ تا ئەم ئاستەش جێگای باوەڕن. ئەوان دەڵێن: (ئەو هێزە لەناختەو برۆ بیدۆزەرەوە).

موییرز: ئایا ژمارەی ئەو کەسانە زۆر کەمن کە دەتوانن ڕووبەرووی ئەم تەحەدییە ببنەوەو، ژیانی خۆیانی لەگەڵدا بگونجێنن.؟

کەمبڵ: بەهیچ جۆرێ! ڕەنگە ژمارەیەک لەوانە بریتی بن لە گرووپی مامۆستاو سەرۆکەکان، بەڵام ئەمە شتێکە هەر کەسێ دەتوانێ بە پەرچدانەوەی بەرامبەری هەبێت، ئەم کارەش تەواو وەک ئەو کارەیە کەهەر کەسێ توانای ئەوەی هەیە، هەستێ و ژیانی منداڵێ قوتار بکات. ئەمەش کارێکە لەسەر شانی یەک بە یەکی تاکەکانە کە ئەو بەشە یابەهاکانی ژیانیان کە تایبەتن بەپاراستی جەستەو تێبینییە ئابوورییەکان بناسن.

موییرز: کاتێ مناڵ بووم سەرقاڵی خوێندنەوەی چیرۆکی (سوارەکانی مێزە بازنەییەکە) بووم، ئەم چیرۆکە ئەوەی خستە مێشکمەوە کە دەتوانم ببمە پاڵەوان. دەمویست هەڵمەت بەرم و بچمە جەنگی ئەژدیهاکان؛ بچمە شەڕی تاریکستان و شەیتان و شوم بکوژم. بەبڕوای ئێوە بۆچی ئەفسانەکان وا لە کوڕی جووتیارێکی ئۆکلەندی دەکەن کە هەست بکات بووە بە پاڵەوان؟

کەمبڵ: ئەفسانەکان وات لێ دەکەن هەست بکەی کە توانای کامڵبوونی نەفسیت هەیەو هەرچی وزەیە لەناختدایەو توانای هێنانی هەتاوت بۆ جیهان هەیە. لەڕاستیدا

کوشتنی دێو، کوشتنی تاریکییە. ئەفسانە لەناخەوە داگیرت دەکات. لە تەمەنی منداڵیدا هەر زوو ڕێگەی پەیداکردنی تێگەیشتنی ئەفسانە دەدۆزیتەوە، هەروەک ئەوەی بەسەر مندا هات، کاتێ کە چیرۆکی هیندییە سوورەکانم دەخوێندەوە، هەمان ئەو کارانەم دەکرد، لە قۆناغەکانی دواییدا، ئەفسانەکان زیاتر و زیاتر، دیسانیش زیاتر لەگەڵ تۆدا دەکەونە گفتوگۆ. بەبڕوای من کەسێک سەردەمێک بە جیددی سەرقاڵی وێنە ئاینییەکان یان ئەفسانەییەکان بێ، ئەوا وێنە ئاینی و ئەفسانەییەکان پێت دەڵێن تۆ لەقۆناغی منداڵیت ئەم شتە فێر دەبیت و لەئاستێکی دیاریکراودا تێی دەگەیت، بەڵام لەپاشان کۆمەڵێ ئاستی زانینی ترت بۆ ئاشکرا دەبن؛ ئەو شتانەی ئەفسانەکان ئاشکراو ئاماژەیان بۆ دەکەن بێ کۆتایین.

موییرز: چۆن ئەو ئەژدیهایە لەناخی خۆمان بکوژم؟ ئەو سەفەرە چییە، هەریەک لە ئێمە دەبێ ئەنجامی بدات، ئەو سەفەرەی تۆ ناوت ناوە (سەرچڵیی ڕۆحی باڵا).؟

کەمبڵ: فرمۆلی گشتیم بۆ خوێندکاران ئەوەیە کە (ڕەدووی بەختیاریی خۆتان بکەون) و بزانن خۆشبەختییان لەکوێیە، ناشبێ لەگەڕانیاندا ماندوو بن.

موییرز: ئایا ئەمە کاری منە یا ژیانی منە؟

کەمبڵ: گەر ئەو کارەی ئەنجامی دەدەی، خۆت هەڵت بژاردوەو چێژی لێ دەبینی، کەواتە ئەمە بەختیارییە. بەڵام گەر پێت وایە کە (ئاه، نەخێر! ناتوانم ئەم کارە بکەم!) هەمان ئەو ئەژدیهایەیە کە بەدەستییەوە دیل بووی. (نە، نە، من ناتوانم ببم بەنووسەر) یا (نە، نە، ڕەنگە نەتوانم کارێک کەفلان و فیسار ئەنجامی دەدەن من ئەنجامی بدەم.)

موییرز: بەم پێیە، بەپێچەوانەی پاڵەوانانی وەک پرۆمتەو عیسا، ئێمە بە مەبەستی ڕزگارکردنی خۆمان ئەم گەشتە دەکەین، نەک ڕزگارکردنی جیهان.

کەمبڵ: ئایا بەئەنجامدانی ئەم کارە ئێوە جیهان ڕزگار دەکەن. گومانی تێدانییە کە کاریگەریی کەسێکی زیندوو، ژیانبەخشە. دنیای بێ ڕۆح، سەرزەمینێکی وێرانەیە.

خەڵکی پێیان وایە ئازادبوونی جیهان بە گۆڕینی شت و یاساکان و گۆڕینی ئەوانەی لەسەرەوەن دێتەدی، بەڵام وانییە، هەر جیهانێک کە زیندوو بێت، جیهانێکی ڕاستو ڕەوانە.، ئەوەی دەبێ بۆ ئەم جیهانە بکرێت ئەوەیە بە ژیان ئاوبدرێت، تەنیا کارێک بۆ بەئەنجام گەیاندنی ئەم مەسەلەیە ئەوەیە لە حاڵەتی تایبەتی خۆت بپرسی کە ژیان لەکوێیەو، خۆشتان زیندووبن.

مویرز: کاتێ کە بۆ سەفەر دەڕۆم و دەچمە خوارەوە و ئەم ئەژدیهایە دەکوژم، ئایا دەبێ بەتەنیا بۆ ئەنجامدانی ئەم کارە بڕۆم؟

کەمبڵ: گەر یەکێکت دەست بکەوێ لەم کارە کۆمەکت بکات باشترە.

بەڵام لە کۆتاییدا، دواین کار دەبێ لەلایەن تاک خۆیەوە بەئەنجام بگات. لەڕووی دەروونناسییەوە، ئەژدیها پابەستبوونی تاکە بەخودی خۆیەوە. بەڵام ئێمە لە قەفەسی ئەژدیهای تایبەتی خۆماندا بەندین. ئەو مەسەلەی کە پزیشکی دەروونناسی ڕوبەڕووی دەبێتەوە، لەتوپەتکردنی ئەم ئەژدیهایەیە بەجۆرێک سنوورێک بۆ تواناکانی دانێت، بەمەرجێک بتوانین بۆ بواری فراوانتری پێوەندییەکان درێژبینەوە. دوا ئەژدیهای ڕەها لە دەروونی تۆدایە، ئەمەش منی تۆیە کە کۆت و زەنجیرت دەخاتە دەست.

مویرز: ئەو منەی کە تایبەتە بەمن چییە؟

کەمبڵ: شتێکە پێت وایە، دەتەوێ، شتێکە حەزدەکەی بڕوات پێ بێت، شتێکە پێت وایە دەتوانی دەسەڵاتت بەسەردا بشکێ و، هەوڵ دەدەی خۆشت بوێ، شتێکە پێت وایە تۆ سەربەوی و پەیوەستی ئەوی. ئەم پەیوەستییە ڕەنگە زۆر بچووک بێت، بەڵام لەشوێنی خۆتدا دەتچەقێنێ. ئەگەر بەڕاستی کارێک ئەنجام بدەی کە هاوسێکانت پێت دەکەن، بەڕاستی ئەو کاتە تۆ هەنگاو بەرەو چەقین لەزەویدا دەنێی، لەم حاڵەتەشدا هاوسێکانی تۆ هەر ئەو ئەژدیهایانەی تۆن کەلە دەروونتانەوە ڕەنگ دەدەنەوە.

ئەژدیها ڕۆژئاواییەکانی ئێمە نوێنەری چاوچنۆکین. بەڵام ئەژدیهای چینی وانییە. ئەم ئەژدیهایانە پڕن لە زیندوویێتیی مەنگاوەکان، ئەم ئەژدیهایە سەرئاودەکەوێ و بە

سکی خۆیدا دەکێشێ و هاواردەکات (هوو هاهاهوو). ئەم جۆرە ئەژدیها خۆشەویستانە لەگەڵ خۆیان دیاریی مەزن و شکۆمەندی و دەستبڵاویی ئاوەکان دەهێنن. بەڵام ئەو ئەژدیهایانەی کە لەچیرۆکە ڕۆژئاواییەکانی ئێمەدا هەن، هەوڵ دەدەن هەموو شتێک بۆ خۆیان کۆبکەنەوە و بیپارێزن. ئەو ئەژدیهایانە لەنێو ئەشکەوتە شاراوەکانی خۆیا پاسەوانی لەو شتانە دەکەن کە کۆیان کردووەتەوە: بڕێکی زۆر زێڕو کچی پاکیزەی دیلکراوی کۆکردۆتەوە، نازانن چی لەم هەموو شتانە بکەن، بەڵکو تەنیا پاسەوانییان دەکەن دەیانپارێزێ. کەسانی لەم جۆرەش هەن کە پێیان دەوترێ کەسانی هیچ و پووچ. ئەو کەسانە نەژیانیان لێ دەبێتەوە نە سەخاوەت. ئەو کەسانە خۆیان بە تۆوە لکاندووە و هەوڵ دەدەن بۆ خۆراکی ژیانی خۆیان خوێنی تۆ بمژن.

دەروونناس یۆنگ، ژنێکی نەخۆش، هاتە لای، دەردەکەی ئەوەبوو هەستی دەکرد لەم دنیایە تاکوتەنیایە و هیچی نییە. کاتێ کە وێنەی هەستەکانی خۆی بۆ یۆنگ کێشا، بەو جۆرە باسی کرد کە کەسێکە لەسەر کەناری دەریای خەمۆکییەو لەناوقەدییەوە تا بەری پێی لەنێو بەردایە، با هەڵدەکاو قژوکەزیەکانی دەشەکێنێتەوە، هەرچی زیڕ و خۆشیی ژیان هەیە دوور لەو و لەنێوان ئەو بەردانەدا بەندە. وێنەی دووەم کە کێشای، لەگەڵ ئەو بۆچوونەی کە یۆنگ پێی وتبوو یەکی دەگرتەوە. لەو وێنەیەدا شەپۆلێک تیشک لەسەر بەردەکە هەڵدێ، لەوێوە بازنەیەکی زێڕین سەردەکەوێ و دەردەکەوێ، بۆیە ئەو زێڕە کە لە نێو بەردەکەدا بەندە بوونی نییە، بەڵکو ئەوەی دەبینرا کۆمەڵێ درەوشانەوەی زێڕین بوو. پاش ئەو دانیشتنانەی کە لەنێوانیاندا بەرپابوو، توانرا نهێنیی ئەو پارچە زێڕانە ئاشکرا بکرێت. ئەو پارچە ئاڵتوونانە دۆستەکانی ئەو بوون. ئەو تەنیا نەبوو، بەڵکو ئەو خۆی لەژوورێک و ژیانێکی بچووکی خۆیدا بەندکردبوو، بەڵام هاوڕێی هەبوون. تا ئەو کاتەی ئەژدیهاکەی ناخی خۆی نەکوشت ئەو هاوڕێیانەی نەناسیوە.

مویرز: ئەو ئەفسانە دێرینەم زۆر لا خۆشە کە دەربارەی تیسیۆس و ئاریانا Thesus & Ariane بوو، تیسیۆس بەئاریانا دەڵێ: (گەر ڕێگەی ڕزگاربوون لەم هەزار پێچەم پێ نیشان بدەی، هەتا هەتایە خۆشم دەوێی.) پاشان ئاریانا گلۆڵەیەک

دەزووی دەداتێ، ئەویش کاتێ دەچێتە نێو هەزار پێچەکەوە گلۆڵەکە دەهاوێژێ و بەم بەدوو کەوتنی ئەو گلۆڵە دەزووە، ڕێگەی گەڕانەوە بۆ دەرەوەی هەزار پێچەکە دەدۆزێتەوە. ئێوە دەڵێن: (هەرچییەک ئەو هەیبوو ئەو بڕە دەزووە بوو، ئەمەش ئەو شتەیە ئێمە پێویستمانە.)

کەمبڵ: بەڵێ، ئەمە هەموو ئەو شتەیە کە ئێمە پێویستمانە، گلۆڵە دەزووەکەی ئاریانا.

مویرز: هەندێ جار وەدووی سامانی زۆرو دەسەڵاتی گەورەو بیری مەزنین تا ڕزگارمان کات، بەڵام ئەوەی ئێمە پێویستمانە سەرە دەزوویەکە.

کەمبڵ: پەیداکردنی ئەو دەزووە ئەوەندە ئاسان نییە. بەڵام زۆر چاکە گەر کەسێک هەبێت بتوانێ سەرە دەزوویەک بخاتە بەردەستت. کاری مامۆستا ئەوەیە یارمەتیت بدات دەزووی ئاریانای تایبەت بەخۆت بدۆزیتەوە.

مویرز: وەکو هەموو پاڵەوانەکان بووداش خودی ڕاستیت پێ نیشان نادات، بەڵکو ڕێگەی گەیشتن بەو ڕاستییەت پێ نیشان دەدا.

کەمبڵ: ئەمەش ڕێگەیەکە دەبێ خۆت بەدوویدا بگەڕێیت، نەک ئەو. هەر بۆ نموونە بوودا ناتوانێ پێت بڵێت تۆ چۆن خۆت لەترسەکانی خۆت ڕزگار دەکەیت، مامۆستا جۆراوجۆرەکان، باس لەڕاهێنانی هەمەچەشن دەکەن، بەڵام ئەو کارەی تۆ دەبێت ئەنجامی بدەی ئەوان ئەنجامی نادەن. هەرچییەک کە مامۆستا دەتوانێ بیکات تەنیا بریتییە لەپێشنیارکردن. مامۆستا وەک چرایەکی دەریاییە، پێت دەڵێت: (ئاگاداربە بەرنەکەوی، لەوێ بەردی لێیە، یان لەوێ کەناڵێک هەیە.)

لە ژیانی هەموو لاوێک، مەسەلەی مەزن ئەوەیە ئەو نموونانە بدۆزێتەوە کەئیحای توانای پێ دەبەخشن. نیتشە دەڵێ: (مرۆڤ ئاژەڵێکی نەخۆشە). مرۆڤ ئەو ئاژەڵەیە نازانێ چی لەخۆی بکات. عەقڵ توانای زۆر مەزنی هەیە، بەڵام ئێمە لە ژیانێک ناتوانین زیاتر بژین، کەواتە چی لە خۆمان دەکەین؟ ئەفسانەی زیندوو نموونەی هاوچەرخمان پێشکەش دەکات.

مویرز: ئەمڕۆ نموونەی زۆر جۆراوجۆرمان لەبەردەستدایە. گرووپێکی زۆر لە خەڵکی ئەم مۆدێلانە هەڵدەبژێرن، بەڵام هەرگیز نازانین ئەوان چ کەسن.

کەمبڵ: کاتێ کە پیشەیەک هەڵدەبژێری لەڕاستیدا نموونەیەکت هەڵبژاردووە، پاش ماوەیەکی کورت ئەو پیشەیە لەگەڵتدا دەگونجێ. بۆ نموونە لە نیوەی تەمەنتدا دەتوانی بڵێی پیشەی کەسێک چییە. بۆ هەر کوێیەک دەڕۆم خەڵکی دەزانن من مامۆستای زانکۆم. نازانم چ کارێ ئەنجام دەدەم، یان چۆن دێمە پێش چاو، بەڵام دەشتوانم مامۆستاکانی زانکۆ لە ئەندازیار و بازرگانان جیابکەمەوە. ئەوەی شێوەت پێ دەبەخشێ ژیانە.

مویرز: لە بەسەرهاتی شائارسەر وێنەیەکی زەینیی سەرسوڕهێنەر هەیە؛ مەبەستم ئەو شوێنەیە کە سوارەکانی مێزگردەکە ڕوودەکەنە جەنگەڵ بە مەبەستی دۆزینەوەی کاسەی پیرۆز، لەوێدا حیکایەتخوان دەڵێ: (ئەوان پێیان وابوو ناپەسەندە گەر هاتو بە کۆمەڵ بچنە نێو دارستانەکەوە. بۆیە هەریەکەو لەخاڵێکی جیاوە کەخۆیان هەڵیان بژارد چوونە نێو جەنگەڵەکەوە). تۆ ئەم ئاکارەی سوارەکانت بەشێوەیەک ڕاڤە کرد، گوایە ئەمە دەربڕینی لە چربەستی ڕۆژئاوایی بەدەوری دیاردەی تاکایەتیی ژیانی مرۆییی تاک و چەقبەستووە بەدەوری تاکدا، تاکیش بە تەنیا ڕووبەرووی تاریکی دەبێتەوە.

کەمبڵ: کاتێ کە چیرۆکی گەڕان بەدووی کاسەی پیرۆزی سەدەی سیازدەهەمم خوێندەوە، ئەو شتەی منی خستە ژێر کاریگەرییەوە، بریتی بوو لەوەی ئەم چیرۆکە بەگیان و بەڕۆح، ئامانج و مەبەستی ڕۆحی ڕۆژئاوایە: ئەوەش بریتییە لەو ژیانەی کە بەهێزەوە لەتۆدا ئامادەیە و هیچ کاتێکیش وەک توانا لای کەسێکی تر نەبووە.

بەبڕوای من ئەمەش حەقیقەتی ڕاستەقینەی ڕۆژئاوایە: ئەو ڕاستییەی کە هەریەک لە ئێمە بوونەوەرێکین لە تەنیایدا قەتیس ماوین، گەر بێت و بمانەوێ هەر دیارییەک پێشکەش بەجیهان بکەین دەبێ ئەو دیارییە لە ناخی ئەزموونی خۆمان و ئەنجامدانی توانای خۆماندا دەبێ، نەک کەسێکی تر. لەلایەکی ترەوە، لە ڕۆژهەڵاتی تەقلیدیدا بەشێوەیەکی گشتی و لە هەموو ئەو کۆمەڵگەیانەی تەقلیدین، تاک وەک کولیچەیەکەو

به قالب دروست کرابێ. ئەرکەکان لەسنووری دیاریکراودا پێی سپێردراوە و بەهیچ جۆرێک ناتوانێ لەو سنوورە بێتەدەرێ. کاتێ دەچیتە لای جۆرو (مامۆستا) لەبواری ڕۆحیدا داوای ڕێنیشاندانی لێ دەکەیت، ئەو مامۆستایە بەتەواوی دەزانێ تۆ لەسەر چ ڕێگەیەکی ئەو تەقلیدە وەستاوی و لەوێشەوە دەبێ ڕوو لەکوێ بکەیت و بۆ گەیشتن بەو شوێنەش دەبێ چی بکەیت. لەوێدا مامۆستا سیمای خۆیت دەداتێ تاوەکو ئێوەش وەکو ئەو بن. شێوەی پەروەردەو فێرکردنی ڕۆژئاوا بەم جۆرە نییە، ئێمە ڕێنوێنییەک پێشکەش بەخوێندکاری خۆمان دەکەین، تا ئەوانیش سیمای تایبەتی خۆیان تەواوکەن. سیمایەک لە سەر زەوی و لە دەریاش هیچ کەس ئەو شێوە سیمایەی نەبێ، دەبێ هەوڵی پەیداکردنی تاک بۆ ئەو سیمایە لەخۆیەوە دەرچێت، ئەویش بەپشت بەستن بەتواناکانی تاک کە خۆی لەو توانایانەدا دەبینێتەوە کە لەئەنجانی تاقیکردنەوەی تاکەکەسیدا وەدی دێن، واتە دەبێ بۆ شتێ بگۆڕێ کە هەرگیز کەسێکی تر ئەزموونی نەکردوە و ناتوانێ ئەزموونی کات.

مویرز: هاملێت دەپرسێ: (ئایا ئێوە لە مەداری چارەنووسی خۆتاندان؟)

کەمبل: گرفتی هاملێت ئەوەبوو کە ئەو ئەو نەبوو. ئەو چارەنووسەی بۆ ئەو هاتبووە خوارێ زۆر لەوە گەورەتر بوو کە بتوانێ بچێتە ژێر باری و ئەم بابەتەش ئەوی پارچە پارچە کردبوو. ئەگەری ڕوودانی ئەم جۆرە ڕووداوانەش هەیە.

مویرز: چ یەک لەم چیرۆکە میتۆلۆژییانە یارمەتیمان دەدەن تا لە مەرگ بگەین؟

کەمبڵ: ناتوانیت هەست بەمەرگ بکەیت، بەڵکو دەتوانی فێری ئەوە بیت کە خۆ بەدەست مەرگەوە بدەیت. دەبێ ئەوەش بڵێین کە چیرۆکی مەسیح، وانەیەکی گرینگە بۆ ئێمە تا مەرگ قبووڵ بکەین کاتێ کە ئەو وەک خزمەتکاری مرۆڤ دەردەکەوێ و تا دەشمرێ پێشڕەوی دەکات. هەروەها چیرۆکی ئەبوولهەول و (ئۆدیب)یش شێوەیەک لەم بەسەرهاتەی تێدایە، بەڵام ئەبوولهەولی میسری جیاوازی لەگەڵ ئەبول هۆلی ئۆدیب هەیە. ئەو بوونەوەرێکی مێینەیە، دووباڵی پەلەوەرو، جەستەی گیانلەبەرو، سنگ و بەرۆک و گەردنی ژنێکە. ئەوەی ئەو نوێنەرایەتیی دەکات تەواوی ژیانە. ئەو نەخۆشی ڕشانەوەی بۆ سەر زەوی نازڵ کرد، هەروەها ئەو پاڵەوانەی کەئەرکی

ئەوەیە کۆتاییی بەم ڕشانەوەیە بێنێت، دەبێ وەڵامی ئەم مەتەڵە بداتەوە: (ئەو شتە چییە، سەرەتا لەسەر چوار پێ و پاشان لەسەر دوو پێ و پاشان لەسەر سێ پێ دەڕوات؟) وەڵامی ئەم پرسیارەش (مرۆڤ) ە. کۆرپەڵە لەسەر هەردوو دەست و هەردوو پێی دەڕوات، مرۆڤی گەورە لەسەر دووپێ، مرۆڤی بەتەمەن و پیریش دوو پێ و عەسایەک ڕێ دەکا.

مەتەڵی ئەبوولهەول بەدرێژایی ڕۆژگار وێنەی خودی ژیانە، لە منداڵییەوە بۆ لاوێتی و پیربوون و پاشان مەرگ، ئەگەر هاتوو چاونەترسانە ڕووبەڕووی مەتەڵەکەی ئەبوولهەول بیتەوە و قبوڵی بکەیت، نەفرەتی ئەبوولهەول ناتگرێتەوەو ناکەویتە نێو داوی مەرگەوە. بەسەرکەوتن بەسەر ترسی مەرگا چێژی ژیان دەبەیتەوە. تەنیا کاتێ دەتوانین لایەنگرییەکی بێ مەرجانەی ژیان مومارەسە بکەین، گەر هاتو هەستمان بەمەرگ کرد وەک ڕوویەکی تری ژیان، نەک دژەکەی ژیان. ژیان هەمیشە لەهاتنیدا مەرگ دەڕژێنێ، لەبەردەم خاڵی مەرگدایە. سەرکەوتن بەسەر ئەم ترسەدا دەبێتە هۆی هێنانەبەری ئازایەتیی ژیان، ئەمەش ئەزموونی پێشڕەوایەتیی بنەڕەتی هەر سەرچڵییەکی ژیانە، واتا چاونەترسی و گەیشتن بەئامانج.

لە یادمە لە منداڵیمدا کاتێ کە پەڕتووکە جەنگییەکانم دەخوێندنەوە، گوێم لە دەنگی ئەو هیندییە سوورە جەربەزانە دەبوو کە بەسواریی ئەسپەکانیانەوە غاریان ئەداو لەمەیدانی نەبەردیدا بەرەو ڕووی قرمەژنی گوللەی سەربازانی ژەنەراڵ کاستەر دەرۆیشتن. (چ ڕۆژێکی پڕ شکۆیە بۆ مردن!) لەوێدا بەهیچ جۆرێک پێوەندییبوون بەژیان نامێنێ. ئەمەش یەکێکە لەپەیامە بنەڕەتییەکانی میتۆلۆژیا. بەوجۆرەی کە من ئێستا خۆم دەناسم، دوا فۆرمی بوونی خۆم نیم. بۆیە دەبێ بەجۆرێک لە جۆرەکان بەردەوام بمرینەوە، بەرامبەر بەو بوونەی کە بەدەستمان هێناوە.

مویرز: ئایا چیرۆکێک شک دەبەیت کەئەم مەسەلەی تێدا بێت؟

کەمبڵ: چیرۆکە ئینگلیزییەکانی بابەتی سێر گاوان Sir Gawain و سواری سەوز Green Knight نموونەی ئەو جۆرە بەسەرهاتانەن. ڕۆژێکیان دێوێکی زەبەلاحی ڕەنگ سەوز، بەسواریی ئەسپێکی زەبەلاحی سەوزەوە، خۆی دەکات بەژووری

میوانخانەی شا ئارسەر و هاوار دەکات: (داوا لەهەموو ئەو کەسانە دەکەم کەلێرەدان، کێ دەوێرێ ڕووبەڕووم بێتەوە، لەگەڵمدا بجەنگێ و ئەم فاسەی بەدەستمەوەیە لەدەستم وەرگرێ و ملم لێ بکاتەوە، پاشان پاش ساڵێک وەکو ئەمڕۆ، لەناوچەی گرین چاپیڵ بێتە سەرمەزارم تامنیش سەری لێ بکەمەوە.)

تەنیا سوارێک کە ئەم داوایای قبووڵ کرد گاواین بوو. ئەو لەمێزەکەیەوە دەرپەڕی و سوارەی سەوزەش لە ئەسپەکەی هاتەخوارێ و تەورەکەی دایە دەستی گاواین ئەویش بەیەک لێدان سەری لە لەشی جیاکردەوە. سوارەی سەوز سەری خۆی لەسەر زەوییەکە هەڵگرت و تەورەکەشی وەرگرتەوە و سواری ئەسپەکەی بوو، کاتێ کەڕۆیشت بەسەرسامییەوە بەگاواینی وت: (ساڵێکی تر دەتبینم).

لەماوەی ئەو ساڵەدا هەمووان لەگەڵ گاواین میهرەبان بوون. دوو هەفتە پێش تەواوبوونی کاتی دیاریکراو، گاواین سواری ئەسپەکەی بوو چووە سۆراغی ناوچەی گرین چاپیڵ تاکو بە پەیمانەکەی وەفادار بێت بەرامبەر بەو بەڵێنەی کە بەسوارە سەوزەی دابوو. پاش گەڕانێکی زۆر، لەکاتێکدا سێ ڕۆژی مابوو بۆ کاتی دیاریکراو، لەبەردەم کوخێکدا ڕاوچییەکی بینی، پرسیاری ناوچەی چاپیڵ گرینی لێ کرد. کابرای ڕاوچی کەسێکی میهرەبان و ڕووخۆش بوو، هاتە بەر دەرگای کولبەکەو وەڵامی دایەوە(چاپڵ، ئا لەو خوارەیە چەند سەد یاردەیەک دەبێت، بۆچی ئەو سێ ڕۆژەی کە بۆ کاتی دیاریکراوت ماوە لای ئێمە نایگوزەرێنی؟ بەئامادەییی بەڕێزتان خۆشحاڵ دەبین. کاتێ کە کاتی دیاریکراو بگات، ئەوا دۆستە سەوزەکەی ئێوە لەوخوارەوە پەیدا دەبێ.)

(گاواین) یش بە داوای کابرا ڕازی دەبێ. ئێوارەی ئەو ڕۆژە کابرای ڕاوچی پێی دەڵێ: (من بەیانی زوو بۆ ڕاو دەچم، بەڵام پاش نیوەڕۆ دەگەڕێمەوە، من و تۆ هەرچییەکمان دەست کەوت لەگەڵ یەکتریدا دەیگۆڕینەوە. من هەرچییەکم ڕاوکردبێ دەیدەم بەتۆ، تۆش هەرچییەکت ڕاوکرد بیدە بەمن.) هەردووکیان بەڕووی یەکتریدا پێکەنین و (گاواین)یش بەم پێشنیارە خۆشحاڵ بوو. پاشان هەردووکیان لەماندوویێتیدا خەویان لێ کەوت.

سبەی چێشتەنگاو، کاتێ گاواین هێشتا نووستبوو، کابرای ڕاوچی کولبەکەی

بەجێ هێشت، لەم کاتەدا هاوسەرە جوانەکەی کابرای ڕاوچی دێت و دەستی نەوازش بەناوچەوانی گاواینا دێنێ و لەخەو هەڵی دەستێنێ و بەنازو عیشوەیەکی پڕ لەغەمزەوە، داوەتی گاواین بۆ کارێکی پڕ عێشق دەکات. بەڵام بۆ کەسێکی وەک گاواین کە سوارێکی بە ئەمەکی شا ئارسەرە، خیانەتکردن بەخانەخوێ کارێکی مەحاڵە، بۆیە بەرامبەر بەم پێشنیارەی هاوسەری ڕاوچییەکە سەرناداو ئەوەش قبووڵ ناکات. بەڵام ژنە هەر لەسەر داواکەی سوور دەبێت و واز ناهێنێ، تا سەرەنجام بەگاواین دەڵێ: (باشە زۆر چاکە، تەنیا بهێڵە باماچێکت بەمێ!) ماچێکی دوورو درێژ بەگاواین دەدات و کارەکە تەواو دەبێت.

دەمەو ئێوارە کابرای ڕاوچی بەخۆی و (گاواین)یش کابرای ماچ کرد ماچێکی دورودرێژ. هەردووکیان پێ کەنین و مەسەلەکە تەواو دەبێ.

بەیانی ڕۆژی دووەم، جارێکی تر ژنە، بەهەمان عیشوەی ڕۆژی پێشوو خۆی کرد بەژووری گاوایندا، دەرئەنجامی ئەم چاوپێکەوتنەیان دوو ماچ بوو. ئێوارەی ئەو ڕۆژەش ڕاوچی کە نیوەی ڕۆژی پێشووی ڕاوکردبوو گەڕایەوە، دیسان ئەویش دوو ماچی دەست دەکەوێ و پێ دەکەنێ و مەسەلەکە کۆتاییی دێ.

دەمەوبەیانیی ڕۆژی سێیەم، تابڵێی ئەو ڕۆژە ژنی ڕاوچی دڵڕفێنە، بەڵام گاوایی ئەو لاوەی کە لەبەر دەرگەی مەرگ وەستاوەو چاوەڕوانە، هەرچی هەوڵی خۆی هەیە بەکاری دەهێنێت، تا شەرەفی سوارچاکیی خۆی بپارێزێ، لەکاتێکدا کە دوایین چێژی ژیان لەبەردەمیدا دانراوە. ئەمجارە ئەو سێ ماچ قبوڵ دەکات. پاشان ژنە کە هەرسێ ماچەکەی بەگاواین بەخشی، داوای لێ دەکات وەک نیشانەیەک بۆ وەفاداری خۆشەویستییان جووتێ گۆرەوەی بەدیاری لێ وەرگرێت. بۆیە ژنە بەگاواین دەڵێ: (ئەم جووتە گۆرەوەیە سیحراوییەو دەتپارێزێ لە ترس.) گاواین گۆرەوییەکە وردەگرێ. ئەمجارەیان ڕاوچی تەنیا ڕێویەکی هیچ و پووچی ڕاوکردبوو، ئەویش لە ژوورەکە دادەنێ و لەجیاتی ئەوە سێ ماچی دەست دەکەوێ، بەڵام گۆرەویی دەست ناکەوێ.

ئایا چەمکی ئەو ئەزموونانە ئاشکرانییە کە گاواینی سواری لاوچاک پێیدا تێ دەپەڕێ؟ ئەم ئەزموونانە هەمان ئەو ئەزموونانەی یەکەم و دووەمی بوودان. یەکەمیان

ئارەزوویان شـــەهوەت و ئەوی تر ترسی مـــەرگـــە. گـــاواین بە پاراســـتنی پەیمان ئازایەتیی خۆی سەلماندووە. بەڵام ئەو جووتە گۆرەوییە ئیغرایەکی زۆر گەورەیە.

کاتێ گاواین لە گرین چاپڵ نزیک دەبێتەوە، گوێی لێ دەبێ لەنێو چاپیڵ گرینەوە، سوارەی سەوز خەریکی هەسانکردنی تەورەکەیەتی. گاواین خۆی بەژووردا دەکات، دێوەکەش بە ئاسانی پێی دەڵێ: مللت بخەرە سەر ئەو تەختەدارە) گاواین ئەم کارە دەکات و سوارەی سەوز دێت و تەورەکەی بەرزدەکاتەوە، بەڵام بۆ ماوەیەک دەوەستێ و دەڵێ: (نەخێر، ملت بێنەرە پێشەوە.) گاواین بەقسەی دەکات، دێوەکەش جارێکی تر تەورەکەی بەرز دەکاتەوە و جارێکی تر پێی دەڵێ: (تۆزی وەرە پێشەوە.) تا ئەو سنوورەی کەپێی دەکرێ گاواین گەردنی دەباتە پێشەوە و پاشان بەدەنگێکی ترسناکەوە تەورەکە دێنێتە خوارێ، ئەوەی ڕوو دەدا ئەوەیە کە تەنیا بەڕووکەشی گەردنی گاوایی بریندار دەکات. پاشان سوارە سەوزەکە کە لەڕاستیدا کابرای ڕاوچییە، شێوەی دەگۆڕێ و دەڵێ: (ئەم برینە ڕووکەشییە تەنیا لەبەر ئەو جووتە گۆرەوییەیە.) دەڵێن هەر ئەمەش سەرچاوەی ئەفسانەی سوارەکانی جووت گۆرەوییە.

مویرز: چ وانەیەکی مۆراڵی لەم چیرۆکەدا هەیە؟

کەمبڵ: پێم وایە ئەو وانە مۆڕاڵییەی لەم چیرۆکە دەکرێ دەربهێنرێ ئەوەیە کە سیفەتی ژیانی پاڵەوانێتی بەپلەی یەکەم بریتییە لەچاککارییەکانی سوار، ئەوانەش بریتین لە وەفاداری و دڵسۆزی و خۆڕاگری و دلێری. بەڵام وەفاداری و ڕەوشت لەم حاڵەدا لەدوو ڕووەوە دەردەکەوێ: یەکەم هەڵبژاردنی ئەو سەرچڵییەو دووەم پابەندبوونی سوار بە بەهاو سوێند خواردنەکانی. پێ دەچێ پەیمانی دووەم، گاواین لەگەڵ هەڵوێستی بوودا هاوبەرامبەر دەکات. کاتێ کە خودای ئەرک و پەیمان داوای لەبوودا کرد ئەرکە کۆمەلایەتییەکان بۆ هۆزەکەی بەجێبگەیەنێ، ئەویش بەسادەیی گوێی بەو داوایانە نەداو، هەر ئەو شەوەش گەیشت بەڕۆشنگەری و ڕزگاربوون لە دووبارە لەدایکبوون. گاواین کەسێکی ئەوروپییە هەر وەک ئۆدیسۆس ئەمەکدارمایەوە ئەو ئۆدیسۆسەی ئەمەکداریی خۆی بەرامبەر بە وڵاتەکەی نەدۆڕاندو لەدوورگەی ڕۆژەوە بۆ لای هاوسەرەکەی پەنەلۆپە گەڕایەوە. ئەمەکداری بۆ بەهاکانی ژیانی قبووڵ کردو نەک دەستەبرداری ئەمەک لەپێناوی بەهاکانی ژیان لەم جیهانەدا.

سەرەڕای هەموو ئەمانەش هەروەک بینیمان چ ڕێگەی نێوەندیی بوودا هەڵبژێرین یان ڕێگەی نێوەندیی گاواین، ئەنجامدان و جێبەجێکردنی پێویستی بەوەیە کە بەنێوەندی ئارەزوو ترسدا تێ پەڕین.

سێیەمین هەڵوێستێک کە تاڕادەیەک لە هەڵوێستی گاواینەوە نزیکە تابوودا، سەرەڕای ئەوەش ئەمەکدارو دڵسۆزە بۆ بەهاکانی ژیان لەسەر زەویدا. ئەمەش هەمان هەڵوێستی نیتشەیە کە لە پەڕتووکی (بەمجۆر زەردەشت دوا) دا هاتووە. نیتشە لە قاڵبی parable دا ئەو شتە ڕوون دەکاتەوە کەپێی دەوترێ سێ گۆڕانکارییەکانی ڕۆح: یەکەمین حاڵەت حاڵەتی وشترانە، واتا حاڵەتی مناڵی و جوانی. وشتر ئەژنۆی دەخاتە سەر زەوی و دەڵێ: (بار بخەنە سەر پشتم) لەڕاستیدا ئەم بەشە بەشی گوێڕایەڵییە تێیدا زانیاری و فرمانت پێ دەدرێ، بۆ ئەوەی ئەو داوایانە جێبەجێ بکەی کە داوات لێ دەکەن، بۆ ئەوەی بەرپرسیاری بی لە ژیانتدا.

کاتێ کە بەئەندازەی تەواو بار خرایە سەرپشتی وشتر، بەقورسی لەسەر پێی خۆی دەوەستێ و ڕوودەکاتە بیابان، لەوێدا گۆڕانکاریی دووەم ڕوودەدات، لەوێدا بۆ شێر دەگۆڕێ، هەرچەندە ئەو بارەی کە هەڵی گرتووە قورستر بێت ئەوە شێرێکی بەهێزتر لەقەڵەم دەدرێ. ئێستا ئەرکی شێر کوشتنی ئەژدیهایەکە، ناوی ئەو ئەژدیهایەش بریتییە لە (دەبێ تۆ) لەسەر هەر پوولەکەیێک لە پوولەکەکانی ئەو گیاندارە وشەی (تۆ دەبێ) کێشراوە. ڕەنگە هەندێکیان هەزاران ساڵ بێ کێشرابن، هەندێکیشیان پەیوەستە بەناونیشانی ئەمڕۆی ڕۆژنامەکانەوە، لەکاتێکدا کە وشترو مناڵ ناچارن مل شۆڕکەن بۆ وشەی (دەبێ تۆ) شێر، یان لاو دەیانەوێ ئەو وشەیە لەخۆیان دوورخەنەوە، خواست و ئارەزووەکانی خۆیان بەدی بێنن.

بۆیە کاتێ کە ئەژدیها بەسەر هەموو (تۆ دەبێ) کانیدا سەردەکەوێ و بە تەواوی دەمرێ، شێر دەبێ بەزارۆکێک، بە حوکمی سروشتی شێرانەی خۆی دێتەجۆش وەکو تەگەرێک کە نەیەوێ لەبازنەی سووڕانەوەی خۆی بێتەدەرێ، چیتر یاسایەک بۆ گوێڕایەڵیکردن نامێنێت، چیتر یاساگەلێک لە پێویستییە مێژوویییەکان و ئەرکەکانی کۆمەڵگەی لۆکاڵی دروست نابن، تەنیا شتێک کە دەمێنێ غەریزەی ژیانە، ژیان لەنێو گوڵەکاندا.

مویرز: واتا دەگەڕێینەوە بۆ بەهەشت؟

کەمبڵ: بەڵێ بۆ بەهەشتی پێش گوناهی گەورە.

مویرز: ئەو (تۆ دەبێ) یانەی منداڵێک چییە کەحەز بکات بیانخاتەڕوو؟

کەمبڵ: هەر کەسێک کە ببێتە هۆی شکۆفەکردنی خواستەکانی ئەو. بۆ هوشتر (تۆ دەبێ) پێویستی و هێزێکە شارستانێتی بەسەریدا دەسەپێنێ. ئەم هێزە، ئاژەڵ ،مرۆڤ بۆ مرۆڤێکی هاوچەرخ دەگۆڕێ، بەڵام قۆناغی لاوێتی قۆناغی دۆزینەوەی خودو بوون بەشێرە. لەم بەشەدا، دەبێ یاساکانی ژیان بەوجۆرەی کە ئیرادە دەیەوێ بەکاربهێنرێن، لەم قۆناغەدا قۆناغی زۆرەملێ و تەسلیمبوون بە (تۆ دەبێ) بەسەر دەچێت.

هەر خوێندکارێکی ڕاستەقینەی بواری هونەری دەبێ بەجوانی لەم شێوە بابەتە بگات و کاتێ بۆ لای مامۆستایەک دەچی تا وانەیەکت فێرکات لەبابەتی شێوازە هونەرییەکان ئەوا تۆ بەهەموو هەوڵ و توانایەکتەوە هەوڵ دەدەی پەیڕەویی ئەو زانیاریانە بکەی کە مامۆستاکەت پێت دەڵێ: بەڵام پاش ئەمە ئەو زەمەنە دێت کە بەشێوازی خۆت ئەم ڕێگەیانە بەکاربهێنی نەک پابەندی یاساکانی ئەو بیت. ڕەنگە ئەو زەمەنەش زەمەنی کاری شێرانە بێت، لەڕاستیدا دەتوانی ئەو یاسایانە فەرامۆش بکەیت، لەبەرئەوەی ئەو یاسایانە چوونیەکبوون (لەگەڵ تۆدا بوون بەیەک) ئێستا هونەرمەندێکی، ئێستاش بەرائەتێکت هەیە کە لە بەرائەتی کەسێکە کەبوویێت بەهونەرمەند یان بۆ هونەرمەند گۆڕاوە. ئیتر ئێوە لەمەودوا هەرگیز وەکو کەسێک ڕەفتارناکەن کە هیچ کاتێ لە بوارێکی هونەریدا بەئاستی مامۆستای نەگەیشتووە.

مویرز: ئێوە دەڵێن کاتی خۆی دێ، باشە منداڵ چۆن دەزانی کە کاتی ئەوە هاتووە. بۆ نموونە لە کۆمەڵگە کۆنەکاندا منداڵ بەڕێتوێڵێکدا تێ دەپەڕی تاوەکو بزانێ کاتی ئەوە هاتووە تا بزانێ منداڵێتی چییە، هەروەها لەسەرێتی کە کاریگەریی کەسانی تر بەسەرییەوە کۆتایی پێ بهێنێ و پشت بەخۆی ببەستێ. ئێمە لەکۆمەڵگاکانماندا ئەم بەشەی ژیانمان نییە یان خاوەنی ئەم ڕێتوێڵە نین

کەپێمان بڵێت: (کوڕم بووی بەپیاو.) ئەمڕۆش چۆن دەتوانرێ ئەم ڕێگەیە دەستنیشان بکرێ؟

کەمبڵ: وەڵامی ئەم پرسیارەم لا نییە، بەڕای من ئەم داوایە دەبێت بۆخودی منداڵ خۆی جێ بهێڵرێت، بۆ ئەوەی بزانێ کەی بووە بە خاوەنی وزەی خۆی. زەرنەقووتە دەزانێ کاتی فڕین کەیە. هەر لەهەمان ئەو جێگایەی کە بەیانییان قاوەڵتی لێ دەکەین، جووتێک لانەی پەلەوەری لێیە، چەندین خێزانی چۆلەکەی بچووکی هاتوونەتە ئەوێ و بەجێیان هێشتووە، ئەو خێزانە بچووکانە هەڵە ناکەن؛ ئەوان تا ئەوکاتەی کەفێری فڕین دەبن لەسەر ئەو درەختە دەمێننەوە، پاشان لەشەقەی باڵ دەدەن و دەفڕن. پێم وایە هەرکەسێک بەشێوەیەکی دەروونی لەمە دەگات.

دەتوانم کۆمەڵێ نموونەی خوێندکارانی هونەریت لە ستۆدیۆیەکاندا نیشان بدەم، ئەو کاتە دەگات کە ئەو خوێندکارانە فێری ئەو شتانەبن کەهونەرمەند پێیان دەڵێتەوە، ئەوان دەست ڕەنگینییان وەدەست هێناوە و خۆیان بۆ فڕین ئامادە کردووە. هەندێ لە هونەرمەندان مۆڵەت بەخوێندکارانی خۆیان دەدەن ئەم کارانە ئەنجام بدەن. هونەرمەندان پێشبینیی ئەوە دەکەن خوێندکارانیان فێری فڕین بن و ئەوان بەجێ بێڵن. ژمارەیەکی تر دەیانەوێ قوتابخانەیەک دامەزرێنن، بۆیە لەم حاڵەتەدا خوێندکار تێ دەگا کە ناچارە لە مامەڵەکردنیدا لەگەڵ مامۆستاکەی تووندوتیژ بێ و قسەی ناشیرینی پێ بڵێت، تاوەکو فڕینی خۆی ئەنجام بدات. بەڵام ئەمەش تاوانی خودی مامۆستایە. دەبێ ئەوەی بزانیایە کە زەمەنی فڕینی خوێندکارەکەی گەیشتووە. لەنێوان ئەو خوێندکارانەی دەیانناسم، ئەوانەی بەڕاستی لە پلەی خوێندکار ڕاستەقینەن، دەزانن لەچ کاتێکدا دەبێ بفڕن.

مویرز: نزایەکی کۆن هەیە دەڵێ: (ئەی پەروەردگار، فێرمان کە چ کاتێک مۆڵەتی فڕینمانە.) دەبێ هەمووان بزانین، ئەم کارە وانییە؟

کەمبڵ: ئەمەش بەرپرسیاری مەزنی دایک و باوکە. دایک و باوک بوون قورسترین کارێکە کە تا ئێستا ناسیومە. کاتێ کەبیر دەکەمەوە کە دایک و باوکم چ ڕەنجێکیان کێشاوە تاخێزانێک دامەزرێنن ئەو کاتە قەدریان دەزانم.

باوکم بازرگان بوو، بێگومان زۆر خۆشحاڵ دەبوو ئەگەر کوڕەکەی بچووایە نێو کاروباری بازرگانی و بەردەوامیی بەپیشەکەی ئەو بدایە. هەرچەندە لەڕاستیدا چەند مانگێک لەگەڵ باوکم خەریکی کاری بازرگانی بووم، بەڵام لەدواییدا بیرم کردەوە و وتم: (هێی، ناتوانم ئەم کارە بکەم.) ئەویش ڕێگەی دام وازبێنیم، لە ژیاندا زەمەنێک دێتە پێشێ کە دەبێ لەو زەمەنەدا خۆت بۆ فڕین تاقی بکەیتەوە.

مویرز: ئەفسانەکان یارمەتییان دەداین تا بزانین لەچ کاتێکدا دەبێ ئازادیی خۆمان وەرگرین.

کەمبڵ: ئەفسانەکان مەسەلەکانت بۆ دەهۆننەوە؛ بۆ نموونە پێت دەڵێن لەتەمەنێکی دیاریکراودا دەبێ باڵغ بیت، ئەو تەمەنەی وەبیردەهێنرێتەوە لەڕاستیدا نێونجێکی چاکە بۆ ئەم ڕووداوە، بەڵام لە ژیانی تاکەکەسیی مرۆڤدا جیاوازییەکی زۆر هەیە. هەندێ کەس بە درەنگ گەشە دەکەن تاڕادەیەکیش زۆر دواکەوتووانە دەگەنە قۆناغێکی دیاریکراوی ژیانیان. بۆیە دەبێ بەرامبەر بەو قۆناغەی کەتێیدایت زۆر هەستیار بیت، لەبەرئەوەی ئێوە یەک جار دەژین، بۆیە ناچار نیت لەجیاتی شەش کەس بژیت. دەبێ ئاگات لە ژیانی خۆت بێت.

مویرز: دەربارەی خۆشبەختی چی دەڵێیت؟ ئەگەر لاوێک بم و بمەوێ خۆشحاڵ بم، ئایا ئەفسانەکان لەم بارەوە چیم پێ دەڵێن؟

کەمبڵ: پەیداکردنی ڕێگەی خۆشبەختی ئەوەیە بەتەواوی عەقڵ و هۆشت لەسەر ئەو ساتانە بێت کەتێیدا هەست بەوپەڕی خۆشی دەکەیت، واتە کاتێ کە بەڕاستی خۆشبەختی نەک تەنیا ئەو ساتانەی کە هەڵچوون و لەرزەیەکت لا دروست دەبێت، بەڵکو ئەو ساتانەی کە بەتەواوی شادمانی. ئەم کارەش پێویستی بەبڕێک شیکردنەوەی دەروونی هەیە. ئەو شتانە چین خۆشحاڵت دەکەن؟ بێ ئەوەی گوێ بەوە بدەی خەڵکی چی دەڵێن یا چی ناڵێن هەروەها ئەو شتە بەهاوڕێ هەڵبژێرە کە خۆشحاڵت دەکا. ئەم شتەم ناوناوە (بەدووکەوتنی خۆشحاڵیی خۆتان).

مویرز: بەڵام میتۆلۆژیا چۆن دەڵێ ئەوشتە خۆشحاڵتان دەکات؟

کەمبڵ: میتۆلۆژیا پێتان ناڵێت چ شتێک خۆشحاڵتان دەکات، بەڵکو ئەو کاتەی تۆ بەدووی خۆشحاڵیی خۆتان دەکەون پێتان دەڵێت چی ڕوو دەدات، هەروەها پێشتان دەڵێ چۆن ئەو تەگەرانە لادەبەین کە دێنە پێشتان.

بۆ نموونە لە ئەفسانەی هیندییە سوورەکاندا بەسەرهاتێک هەیە پێی دەڵێم: ڕەتکردنەوەی داواکاران refusat of suitors. ئەو بەسەرهاتە باس لە کچێکی جوان و دڵڕفێن دەکات، ئەو کچە ژمارەیەکی زۆر لاو داوای هاوسەرێتیی لێ دەکەن، کچەش دەڵێ: (نا، نا، نا) کەس نییە لێرەدا شایستەی هاوسەرێتیم بێت.) لەوکاتەدا مارێک دێتە نێو مەیدانەوە، گەر ڕەتکەرەوەی داواکارێتیی هاوسەرێتیی کوڕ بێت و گوێ بەکچان نەدا، ئەوا شازادەی مارەکان لە دەریاچەیەکی گەوەرەوە دێت و خۆی دەکات بەژووردا. هەرکە داواکارت ڕەت کردەوە ئەمە مانای وایە تۆ خۆت دەبەیتە ئاستێکی بەرزتر، ئەوکاتە دەکەویتە ئاستی دەسەڵاتێکی باڵاترو نزیکتر لە ترسناکی. پرسیارەکەش لێرەدا ئەمەیە ئایا دەتوانی مامەڵەی ئەم بارودۆخە بکەیت؟

یەکێکی تر لەو بابەتانەی تایبەتە بە هیندییە سوورەکانی ئەمریکا، باس لەدایکێک و دوو منداڵی بچووک دەکات. دایکە بە هەردوو منداڵەکەی دەڵێ: (دەتوانن لەو دەوروبەرە یاری کەن و لەماڵ دوورنەکەونەوە، بەڵام بەرەو باکور نەڕۆن.) ئەوانیش بەرەو لای باکور دەڕۆن، و لەوێدا سەرچڵییەک چاوەڕوانییان دەکات.

مویرز: ئەمە چ نهێنییەکی تێدایە؟

کەمبڵ: سەرچڵی دەست پێ دەکات، لەگەڵ ڕەتکردنەوەی داواکاران و لە سنوور دەرچوون، ئەو کاتە دەچیتە بوارێکی نوێیەوە کە بەرگریکەر نییە، ناتوانی داهێنەر بیت هەتا هەموو ئەو شتانە بەجێ نەهێڵی کە شوورەدارو یاسای جێگیرن.

چیرۆکێکی ئیرۆکوای هەیە کە نمایشکەری بابەتی ڕەتکردنەوەی داواکارانە. کچێک لەگەڵ دایکیدا لە کولبەیەکی هیندییە سوورەکان لەخوار گوندێکدا دەژیا، ئەو کچە تا بڵێی جوان بوو بەڵام زۆر لووت بەرز بوو، هیچ کوڕێکی بەهاوسەر قبووڵ نەدەکرد. دایکیشی لەناخی دڵەوە بەو وەزعە نیگەران بوو.

ڕۆژێکیان هەردووکیان قەدەرێک لەدووریی گوندەکە خەرکی کۆکردنەوەی چیلکە

بوون، تاریکییەکی بێ وێنە باڵی بەسەر ناوچەکەدا کێشا مژدەیەکی شوومی هێنابوو. ئەم تاریکییە جیاواز بوو لەگەڵ تاریکیی شەودا . گەر تووشی تاریکیی لەم جۆرە بێ مانای وایە لەپشتەوە جادووگەرێک هەیە شتێک دەکات. بۆیە دایکی بەکچە دەڵێ: (وا باشە برێک توێکڵەدار کۆکەینەوەو کولبەیەکی بچووک دروست کەین، پاشان برێک دار بێنە تا ئاگرێ بکەینەوە، دەبێ ئەمشەو لێرە بمێنینەوە.) دایک و کچە ئەم کارە ئەنجام دەدەن، شیوێکی بەپەلە دروست دەکەن. پاشان دایکە دەنوێ. لەپڕ کچە لاوێکی جوان دەبینێ بەرامبەری وەستاوە کەمەربەندێکی لەپشتە لە مرواریی سەدەف و پەڕی نەرم و ڕەش دروست کراوە، تابلێی لاوێکی جوان و بەخۆوە بوو، تەماشای کچەی کردوو وتی: هاتووم داوای هاوسەرێتیت لێ بکەم، هەر ئێستاش چاوەڕوانی وەڵامم.)

کچە داواکە قبوڵ دەکات، دایکیشی لاوەکەی پێ باش دەبێت، کوڕەش بۆ سەلماندنی جیددیبوونی داواکەی کەمەربەندە سەدەفییەکەی پێشکەش بەدایکە دەکات. پاشان ڕوو دەکاتە کچەو پێی دەڵێ: (دەمەوێ ئەمشەو لەسەر یەک جێگا لەگەڵما بنووی.) کچەش وەدووی دەکەوێ. بەم جۆرە تەنیا مرۆڤەکان بوون بەتەواوی شایستە نەبوون ببنە هاوسەری، بەڵام ئەو ئێستا بەڕاستی شتێکی تایبەتی لەلاوەیە.

مویرز: ئەگەر کچە بەیەکەمین ئەو داواکارانەی کە بەڕێگەیەکی ڕەسمی و کۆمەڵایەتی هاتبوونە داوای ڕەزامەنی نیشانبدایە.

کەمبڵ: نەدەکرا تووشی ئەو ڕووداوە بێت. بەڵام ئێستا ڕووبەڕووی ڕووداوێکی سەیروسەمەرە دەبێتەوە. کچە لەگەڵ لاوەکەدا تا گوندەکەیان بەرێ دەکەوێ و دەچنە ماڵەوە، ماڵی کوڕە، دوو شەو و دوو ڕۆژ پێکەوە دەبن، ڕۆژی سێیەم لاوە بەئافرەتەکە دەڵێ: (ئەمڕۆ دەمەوێ بچمە ڕاو) پاش ئەوە کابرا ماڵەکە بەجێ دێڵێ، پاش ئەوەی کابرا دەرگای ماڵەکە دادەخات، کچە لەدەرەوەی کولبەکەوە گوێبیستی دەنگێکی سەیر دەبێ. ئافرەتەکە بەدرێژاییی ڕۆژ لەکونی ماڵەوە دەمێنێتەوە، کاتێ کە ڕۆژئاوا دەبێ، جارێکی تر گوێی لەو دەنگە سەیرە دەبێت. لەپڕ دەرگای حەوشەکە دەکرێتەوەو مارێکی سەیر زمانی هێناوەتە دەرەوە خۆی دەکات بەژووورداو، بەخێرایی. سەری

خۆی دەخاتە داوێنی کچەو پێی دەڵێ:(سەرم بپشکنەو ئەسپێکانی بکوژە) کچە ژمارەیەکی زۆر شتی ترسناک لەنێو سەری دەبینێ، پاش ئەوەی هەموو ئەو شتانە دەکوژێ، مارەکە سەری خۆی دەکشێتە دواوەو کولبەکە بەجێ دێڵێ، هەر لەو چرکەیەی کە دەرگاکە دادەخرێ، جارێکی تر دەکرێتەوەو مێردە لاوەکەی دەگەڕێتەوە، پێی دەڵێ: (کاتێک کە بەو شێوەیە هاتمە ژوورەوە لێم نەترسای؟) کچەش لەوەڵامدا دەڵێ: (نەخێر بەهیچ جۆرێ.)

ڕۆژی دوایی، جارێکی تر پیاوە بۆ ڕاو دەچێ و کچەش لە کولەبەکە دێتە دەرێ تا بەمەبەستی ئاگرکردنەوە چیلکە کۆکاتەوە. یەکەم شتێک کە دەیبینێ، مارێکی مەزنە و لەسەر بەردەکان خۆی گرمۆڵە کردووە تا گەرمی بێتەوە. هەروەها ماری تریش دەبینێ. هەستێکی سەیری لادروست دەبێت، دووچاری نەخۆشی سۆزدارەیی بۆ ماڵەکەی دەبێ، عەزیمەتی خۆی کۆدەکاتەوەو بۆ کولبەکەی دەگەڕێتەوە.

ئەو شەوە دووبارە مارەکە بەخشە خشە خۆی دەکات بەکولبەکەداو جارێکی تر ژوورەکە بەجێ دێڵی و لەشێوەی پیاوەکەدا دێتە ژوورەوە، ڕۆژی سێیەم پاش ئەوەی پیاوەکە کولبەکەی بەجێ هێشت. کچە بەدووی ڕێگەیەکدا دەگەڕێ تا لەم جێگایە هەڵبێت. کولبەکە بەجێ دێڵێ و بەتەنیا ڕێگەی دارستان دەگرێتەبەر، ئەو کاتەی ڕادەوەستێ و بیردەکاتەوە، لەپڕ گوێی لە دەنگێک دەبێ. کە ئاوڕ دەداتەوە پیرەمێردێکی ئەندام بچووک دەبینێ پێی دەڵێ: (ئازیزم، دووچاری دەردەسەری بووی تۆ، ئەو پیاوەی تۆی کردووە بەهاوسەری خۆی یەکێکە لەحەوت براکە. هەموو ئەمانە کۆمەڵێ جادووگەری مەزنن و وەکو زۆربەی پیاوانی تر دڵیان لە لەشیاندا نییە. بگەڕێوە بۆ کولبەکەت لەوێ لەژێر نوێنی پیاوەکەتدا تەماشای ئەو توورەکەیە بکە کە لەوێدا شاردراوەتەوە، لەو توورەکەیەدا حەوت دڵ دەدۆزیتەوە). تێبینی بکە ئەم بابەتە یەکێکە لەبابەتە جیهانییەکانی شەمەنی. گەر جادووگەر دڵ لە لەشیدا نەبێ هەرگیز ناکوژرێ، بۆیە ناتوانی بیکوژی. بۆیە دەبێ ئەو دڵە پەیدا بکەیت و لەناوی بەری.

کچە بۆ کولبەکەی دەگەڕێتەوە و لەژێر تەختی نوێنەکەدا توورەکەکە دەدۆزێتەوە، کاتێ کەبە کیسەکەوە دەچێتە دەرەوە، دەنگێک پێی دەڵێ: (ڕاوەستە، ڕاوەستە.) لەڕاستیدا ئەم دەنگە دەنگی جادووگەرە، بەڵام ئەو بەردەوام دەبێ لەڕۆیشتن و

دەنگەکەش هەر وەدووی دەکەوێ و پێی دەڵێ: «ڕەنگە وابیرکەیتەوە دەتوانی لە دەستم هەڵبێی، بەڵام خەیاڵت خاوە هەرگیز ناتوانی.»

تەواو لەو ساتەی کە خەریکە دەبووریتەوە، جارێکی تر گوێی لە دەنگی پیرەمێردە بچکۆلەکە دەبێ، دەڵێ: (یارمەتیت دەدەم) بەسەیرەوە دەڕوانێتە پیرەمێرد کاتێ لە دەروونی ئاوێکەوە دەیهێنێتە دەرەوە. ئەو تا ئەم چرکەیە نەیدەزانی کە لەنێو ئاودایە. یان بەشێوەیەکی تر پاش شووکردنەکەی لەقۆناغی بواری عەقڵانی و هۆشمەندییەوە، دەچێتە نێو بوارێکی تری ناهۆشمەندی، ئەو بوارەی ناتوانێ بەرگریی لێ بکات، ئەمەش هەمیشە لەم جۆرە سەرچڵییانەدا بەبوون لەژێر ئاودا وێنەدەکێشرێ. کەسێتیی چیرۆکەکە لەبواری کاری ئیرادەی کۆنترۆڵکراو لە دەرەوە، دەچێتە نێو مەیدانی زۆرەملێ و ڕووداوە پاش مرۆییەکان. بەم جۆرە دەکرێ هەندێ جار ئەم پرسە چارەسەربکرێت و هەندێ جاریش چارەسەرکردنی مەحاڵە.

ئەوەی لەدواییدا لەم چیرۆکەدا ڕوودەدات ئەوەیە کاتێ پیرەمێرد کچە لەنێو ئاوەکە دەردەهێنێ ئەو خۆی لەنێو بازنەیەک لەپیرەمێردان دەبینێ کە لەکەناری دەریایەکدا وەستاون، هەموو ئەو پیرەمێردانە لەو پێرەمێردە دەچن کەڕزگاری کرد، ئەو پیرەمێردانە خوڵقێنەری گرمەی هەورو هێزی سەرەوەن. ئەم ڕووداوە ئەوە دەگەیەنێ کە ئەو کچە هێشتا لەنێو بواری باڵاییدایە، ئەو باڵاییەی لە ڕێگەی ڕەتکردنەوەی داواکارانیدا تووشی بووە، هەرچییەک لێرەدا هەیە ئەوەیە کە ئەو بەڕزگارکردنی خۆی لەدەستی هێزە خراپەکان و بینینەوەی خۆی لەنێو دەستە چاکەکاندا.

هێشتا وەدووچوونی ئەم چیرۆکەی هیندییە سوورەکانی ئیرۆکوا زۆر هەڵدەگرێ، باسی ئەوە دەکات چۆن ئەم کچە لاوە کەئێستا خزمەتکاری هێزە باڵاکەیە، توانیی ئەو هێزە خراپانە تێک بشکێنێ و، پاشان لەڕێگەی ڕەشە بارانێکەوە بۆ لای کولبەکەی دایکی بگەڕێتەوە.

مۆیرز: ئایا تۆ کاتێ ئەم چیرۆکە بۆ خوێندکارانت دەگێڕیتەوە، مەبەستت ئەوەیە پێیان بڵێی ڕەدووی خۆشبەختیی خۆتان بکەون و فرسەتەکانی ژیان لەدەست مەدەن، ئەو کارانەش بکەن کەحەزتان لێیە، ئەوا پاداشتی ئەو سەرچڵییەتان دەست دەکەوێت کە ئەنجامی دەدەن؟

کەمبڵ: سەرچڵی خۆی لەخۆیدا پاداشتی ئەوانە، بەڵام بمانەوێ و نەمانەوێ هاوکاتە لەگەڵ ترس، لەبەرئەوەی سەرچڵی هەردوو لایەنەکەی هەیە، لایەنی چاکەو لایەنی خراپە. بەم کارەمان ڕێگەی خۆمان دەگرینە بەر نەک ڕێگەی دایک و بابمان. بۆیە لە سەرووی ئەو هێزەی ئێمە دەیناسین، هیچ شتێک نییە بمانپارێزی. ئەو هەستە دەبێ لای مرۆڤ هەبێ دەربارەی ئەو ململانێیانەی ڕەنگە لەم بوارەدا ڕووبدەن. لەم بوارەدا چیرۆکێکی دێرینی لەو بابەتەی کە گێڕامەوە ئەوەمان فێردەکات دەبێ بزانین چاوەڕوانیی چی دەکەین. گەر ئەوەندە بەدرەفتارو بەدکرداربین و یان تاڕادەیەکیش شایستەی ئەنجامدانی پلانێک نەبین کە بەدەستی خۆمان خستووەتە نێوی، ئەو کاتە لە جووتبوونێکی شەیتانی و پڕ لە ئاشووبدا ئەنجامی کارەکانمان وەدەست دێنین. بەڵام لەم حاڵەتانەشدا ڕەنگە دەنگی فریادڕەسێک بێت و ڕێڕەوی سەرچڵییەکە بەوجۆرە بگۆڕێت کە هەرگیز چاوەڕوان نەبووە.

مۆیرز: چاکتر وانییە مرۆڤ لەماڵەوە بمێنێتەوە و یاخود هەر لەمناڵدان نەیەتە دەرێ بۆ ئەنجامدانی ئەم کارە؟

کەمبڵ: بەڵێ، بەڵام ئەو کاتە ژیان وشک دەبێت و هەڵدەوەرێ؛ لەبەرئەوەی تۆ بۆ سەفەری تایبەتی خۆت ناچیتەدەرێ. لەلایەکی تریشەوە، من ئەزموونێکی تەواو پێچەوانەم لایە، ئەزموونێک بۆ من تاڕادەیەک نامۆیە. کەسێک دەناسم لەسەرتاسەری سەردەمی لاوێتییدا، لەسەرەتاوە تاکۆتاییی لەژێر کۆنترۆڵ و چاودێریی کەسانی تردا بووە. ئەم هاوڕێیەم کەسێکە خەڵکی تیبتە، هەر لەمناڵییەوە وا ڕاهێنراوە کە کۆپیی ڕەبەنی گەورە بێ، ئەم کۆپییە لەبەردەوامیدا بووە هەر لەسەدەی حەڤدەیەمەوە، ئەو کەسە لە دەوروبەری تەمەنی چوار ساڵییەوە براوە بۆ دێرێک، لەو تەمەنەوە کەس لێی نەپرسیوە چیی دەوێ. بەهیچ شێوە و سنوورێ لەیاساو ڕێنوێنییەکانی مامۆستایانی خۆی دوورنەکەوتووەتەوە. بەڵام ژیانی هەر هەمووی بەپێی داواکارییە ڕیتوێڵەکانی ژیانی دێری بوودیزم لەتیبتدا نەخشەی بۆ کێشراوە. هەموو قۆناغێک لە قۆناغی گەشەکردنە ڕۆحییەکانی بەڕێورەسمێک بەرپاکراوە. ژیانی تاکەکەسیی ئەو وەرگێڕدرابوو بۆ سەفەرێک لە سەفەری نموونە

سەرەتاییەکان، بەجۆرێک کە هەرچەندە وا دەهاتە پێش چاو کە چێژ لەونکردنی هەر جۆرە بوونێکی تاکەکەسی وەردەگرێ، لەگەڵ ئەوەشدا لەسەر ئاستێکی ڕۆحیی زۆر قووڵدا دەژیا، جۆرێک لە ژیانی نموونە سەرەتاییەکان، بەتەواوی بوونەوەرێکی ئاسمانیی ئەزموون دەکرد.

ساڵی (١٩٥٩) ئەم شێوە ژیانە کۆتایی هات. پایەگای سوپای چینی کۆمۆنیست لەشاری لیهاسا Lhasa، کۆشکی هاوینەی دالایی لامای بۆردومان کرد و بەشێک لەکەشی کوشتن و بڕین دەستی پێ کرد. هەموو ئەو دێرانە وێران کران، لەدەوروبەری لیهاسا نزیکەی شەش هەزار ڕەبەن لەوێدا دەژیان، هەروەها ڕەبەن و سەرۆک ڕەبەنەکان کوژران و ئەشکەنجە دران. زۆربەی زۆریان بەسەدان کەس ڕوویان کردە کێوە سەختەکانی هیمالایا بە مەبەستی پەنابەری، تاوەکو لەوێوە بۆ هیندستان بڕۆن، چیرۆکێکی پڕ دڕنداتییە، ئەم چیرۆکە تاڕادەیەکی زۆر بەشاراوەیی ماوەتەوە.

ئەم گرووپە تێک شکاوە سەرەنجام خۆیان گەیاندە هیندستان، لەکاتێکدا بەسەختی دەیانتوانی بەرگری لەخۆیان بکەن. لەنێو ئەوانەشدا خودی دالایلاماو ژمارەیەک زۆر لەئەفسەرە بەرجەستەکان و سەرۆکی دێرە مەزنەکان، ئەو دێرانەی کەوێران کرابوون. هەموویان بەو ئەنجامە گەیشتن کەبوودیزمی تیبتی گەیشتووەتە کۆتایی. بەڵام هاوڕێکەم و ئەو ڕەبەنە لاوانەی تریش کە توانیبویان هەڵبێن، وایان پێ وترا کە ئەو پەیمانەی پێیان سپێردرابوو واتە پەیمانە ئاینییەکەیان بەشتێکی بەسەرچووی دانێن و دەشتوانن لەنێوان دوو ژیاندا سەرپشک بن بەردەوامیدان وەک ڕەبەن یان وازهێنان لە ژیانی نێو دێرو دۆزینەوەی ڕێگەیەک بۆ دووبارە بەخشینی وێنەیەک بەژیان، ئەویش بەپێی داواکاری و پێویستییەکانی ژیانی ئاینیی هاوچەرخ.

هاوڕێکەی من چارەسەری دووەمی هەڵبژارد، بێ ئەوەی بزانێ ئەم هەڵبژاردنە چ نەگبەتی و موسیبەتێکی بەدواوەیە، بەڕاستی ئەو هاوڕێیەم تووشی ڕۆژگارێکی سەخت بوو، بەڵام بەپشت بەستن بەئیرادەو ئارامیی قەشەیەک، توانیی بەسەر هەموو ئەم سەختییانەدا سەرکەوێ و بەزیندوویی بمێنێتەوە. هیچ شتێک نەبوو بێزار و تووشی دڵەڕاوکێی بکات. تا ئەم کاتە زیاتر لە (١٢) ساڵە دەیناسم و کاری لەگەڵدا

دەکەم، تا ئەم ساتەش هیچ وشەیەکی ناشیرینم لە زاری نەبیستووە کەبە چینییەکانی وتبێ یان گلەییەک لە ڕەفتاری ئەوروپییەکان بکات، ئەو ئەوروپییانەی کرداری ناشیرینی زۆریان دەرهەق کردبوو. هەرگیز لەزاری دالایلاما گوێت لە وشەیەک نابێت کە لەسەر ڕق و سەرزەنشت کردن بونیاد نرابێت. ئەم جۆرە پیاوانەو هەموو هاوڕێکانیان، قوربانیی گۆڕانکارییەک و توندوتیژییەکی ترسناک و بێ بەزەییانە بوون، سەرەڕای ئەم هەموو ڕووداوانەش ڕق لەدڵیاندا نییە. لەڕێگەی ئەمانەوە فێربووم بزانم ئاین چییە. ئەم ئاینە بەڕاستی ئاینێکی ڕاستەقینەیە بۆیە تا ئەمڕۆش زیندووە.

مویرز: دوژمنەکانی خۆتان خۆشبوێ.

کەمبڵ: دوژمنەکانی خۆت خۆش بوێ لەبەرئەوەی ئەوان ئامرازی چارەنووستن.

مویرز: ئەو ئەفسانانە چی دەڵێن دەربارەی ئەو خودایەی کە مۆڵەت دەدا دوو کوڕی یەک خێزان لە ماوەیەکی زۆر کورتدا هەردووکیان بمرن، هەروەها بەردەوام موسیبەت لەدوای موسیبەتیان نیشان دەدات؟ ئەمەش چیرۆکی ئەو بوودا بچکۆڵەیەم وەبیر دێنێتەوە، کاتێ کە پیاوێکی پیر و پەککەوتە دەبینێ و، پێی دەڵێ: (شەرم و شوورەیی بۆ هەر لەدایکبوونێ، چوون هەر کەسێ پێ دەنێتە دنیاوە، دەبێ چاوەڕوانی پیری بکات.) میتۆلۆژیا لەبارەی ئازارەوە چی دەڵێت؟

کەمبڵ: لەبەرئەوەی باسی بوودات کرد ڕێگام بدە با ئەم نموونەیەت بۆ باس کەم. چیرۆکی بوودا بەو شێوەیە کە ئەو وەکو شازادەیەک لەدایک بوو، ئەو کاتەی کە لەدایک بوو فاڵچییەک هاتە لای باوکی و پێی وت: ئەم کوڕەیە کە گەورەبوو یان دەبێ بەفەرمانڕەوا یا مامۆستای جیهان. بەڵام پاشای باوک، کە پاشایەکی چاک بوو، ئەوەی بیری لێ دەکردەوە دەربارەی پلە و پایەی خۆی بوو، دواین شتێک کە دەیویست کوڕەکەی هەڵی بژێرێت مامۆستایەتی بوو. بۆیە تەدارەکی دا کە کوڕەکەی لەکۆشکێکی زۆر قەشەنگدا گەورە بێ، تا هیچ شتێکی ناشیرین و ناپەسەند تاقی نەکاتەوە کەببێتە هۆی دوورخستنەوەی زەینی بوودا لەشتە جیدییەکان. ژنانی جوان

و قەشەنگ خەریکی ژەنینی مۆسیقا بوون و چاودێریی بووداشیان دەکرد. لەوێدا باخچەی جوان و ئەستێڵی لۆتس هەبوون.

بەڵام ڕۆژێ لەڕۆژان شازادەی لاو بەعارەبانچییەکەی دەڵێ کە نزیکترین دۆستی بووبوو: (حەز دەکەم بچمە دەرەوە تاببینم ژیان لەشاردا چۆنە.) بەبیستنی ئەم داوایە هەوڵی دا هەموو شتێک بەو شێوەیە نیشان بدرێت کە شازادەی لاو نەتوانێ هیچ شتێک لەناخۆشی و ئازاری ژیانی ئەم دنیایە ببینێ. بەڵام خوداکان وایان کرد بەرنامەی باوک ئەوەی بۆ کوڕەکەی دانابوو شکست بێنێ.

لە حاڵێکدا کە ئەسپ و چوار چەرخی شاهەنشاهی بەنێو شارێکی تەواو ڕێکوپێکدا ڕێی دەکردو هەموو شتە ناشیرینەکان شاردرابوونەوە، یەکێک لەخوداکان لەشێوەی پیرەمێردێکی پڕ تەمەن خۆی گۆڕی و لەشوێنێکی بەرچاودا وەستا. شازادەی لاو لەگالیسکەوانی پرسی:(ئەوە چییە؟) وتی: (ئەوە پێرەمێردێکە، ئەوەش پیربوونە.)

شازادە پرسی: (ئایا مرۆڤ هەموو پیر دەبن؟)

گالیسکەوان وەڵامی دایەوە: (ئا، بەڵێ.)

لەوکاتەدا کە وەڵامەکە شازادەی تووشی شۆک کرد وتی: (شەرم و شوورەیی بۆ ژیان) داوای کرد بۆ ماڵەوە بگەڕێتەوە.

لەسەفەری دووەمدا چاوی بەپیاوێکی نەخۆش کەوت، لەڕولاوازبوو، تلی دەدا دیسان بەبینینی ئەم دیمەنە دڵی توندبوو، لەگەڵ گالیسکە بۆ کۆشک گەڕایەوە.

لەسەفەری سێیەم، شازادە تەرمێکی بینی بەسەر شانی کۆمەڵێ تازیە بارەوە، گالیسکەوان وتی: (ئەمە مەرگە.)

شازادە وتی: (بگەڕێوە، ڕەنگە بتوانم من ڕێگەیەک بۆ ڕزگاربوون لەو شتانەی کە ژیان وێران دەکەن، وەک پیری و نەخۆشی و مەرگ)(بدۆزمەوە).

تەنیا یەک سەفەری تر، ئەوەشی لەم سەفەرەدا دەیبینێ ڕەبەنێکی ئاوارەیە، دەپرسێ: (ئەمە چ جۆرە مرۆڤێکە؟)

گالیسکەوان دەڵێ: (ئەوە مرۆڤێکی پیرۆزە، کەسێکە دەستی بەرداوە

لەخۆشییەکانی ژیان و بەبێ حەزو ترس دەژی.) پاش ئەم ڕووداوە، شازادەی لاو لە گەڕانەوە بۆ کۆشک بڕیاردەدات ماڵی باوکی بەجێ بێڵێ و ڕێگەیەک بۆ ڕزگاربوون لە ئازار و خەمەکانی ژیان بدۆزێتەوە.

مویرز: ئایا هەموو ئەفسانەکان ناڵێن ئازار بەشێکە لە ژیان و لێی جیانابێتەوە و ڕێگەیەکیش بۆ ڕزگاربوون لەو ئازارە نییە؟

کەمبڵ: بڕواناکەم ئەفسانەیەک هەبێت بڵێت دەتوانی بێ ئازارکێشان بژیت. ئەفسانەکان پێمان دەڵێن چۆن ڕووبەڕووی ئازارەکانی ژیان ببینەوە و تەحەموول و ڕاڤەیان بکەین. بەڵام هەرگیز ناڵێت ژیان دەتوانێ یان دەبێ بێ ئازار بێت.

کاتێ بوودا ڕادەگەیەنێت ڕێگەیەک بۆ ڕزگاربوون لە خەمەکان هەیە، ئەم ڕێگەی ڕزگاربوونە نیرڤانایە، شوێنێکە وەک بەهەشت نییە، بەڵکو جۆرە حاڵەتێکی دەروونی عەقڵانییە کە تێیدا تاک لەدەست حەزو ترسەکان ڕزگاری دەبێت.

مویرز: ئەو کاتە ژیانت چی لێ بەسەردێت.

کەمبڵ: هاوئاهەنگ و چڕوپڕو ئیجابی دەبێت.

مویرز: تەنانەت لەگەڵ ئازاریشدا؟

کەمبڵ: بێگومان بوودیزمەکان باس لە بودیساتڤا دەکەن Bodhisattva، ئەوکەسەیە کە نەمری دەناسێ، بەڵام خۆبەختانە دەچێتە نێو بواری پارچەپارچەبوونی زەمەنەوە بە پەرۆش و چێژەوە بەشداری لە غەم و ئازارەکانی جیهان دەکات. ئەمە تەنیا تاقیکردنەوەی خەم و ئازار نییە لەلایەن خودی تاکەوە، بەڵکو بەشداریکردنە بەسۆزەوە لە غەم و ئازارەکانی کەسانی تر. سۆزداری (هاودەردی Compassion) بە ئاگاهاتنەوەی دڵە لە بەرژەوەندیخوازایی ئاژەڵانە بۆ بەرژەوەندیخوازایی مرۆڤانە. وشەی هاودەردی یان سۆزداری لە زمانیشدا بەواتای (هاودەردبوون).

مویرز: بەڵام مەبەست ئەوە نییە کە هاودەردی وا دەکات ئازار قبوڵ بکرێ.

کەمبڵ: بێگومان هاودەردی ئازاری دەوێ، چونکە دەزانێ کە ئازار خۆی ژیانە.

مویرز: مەبەستت ئەوەیە کە ژیان لەگەڵ ئازارا دەژی.

کەمبڵ: لەگەڵ ئازار، بەڵام ئێوە ناتانەوێ لەوە ڕزگاربن. کێ و کەی و لەکوێ کەسێک توانیی لەم جیهانەدا لە ئازار ڕزگاری بێت.

بەئەزموونێکدا تێ پەڕیم، ئەو ئەزموونە زۆر زانیارییی پێشکەش کردم ئەم ئەزموونە دەربارەی ئافرەتێک بوو ئەو ئافرەتە ساڵانێکی دورودرێژ بەدەست ئازاری جەستەوە دەیناڵاند، ئەو ئازارەش ئەنجامی نەخۆشییەک بوو کە لەلاوێتیدا تووشی بووبوو، ئەو ئافرەتە وەک کەسێکی مەسیحی بڕوای وابوو، ئەو ئازارە خودا بۆی ڕەوانە کردووە و سەپاندووتی، ئەمەش تۆڵەی کارێکە یان ئەنجامی داوە یا ئەنجامی نەداوە، ئەوە سەرەڕای ئازاری جەستەیی بەدەست ئازاری ڕۆحیشەوە دەیناڵاند، پێموت: گەر دەتەوێ ڕزگارت بێ دەبێ دان بەوەدا بنێی، کە ئازاری تۆ ژیانی تۆیە، نەک ئینکار، هەروەها لەو ڕێگەیەشەوە بوو بەو مرۆڤە نایابەی کە ئێستا هەیە. کاتێ ئەمەم بە بەئافرەتەکە وت لە دڵی خۆمەوە وتم: (من چ دەسەڵاتێکم هەیە تا بەمرۆڤێک کە بەدەست ئەو هەموو ڕەنجەوە دەناڵێنێ ئەم جۆرە قسانە بکەم، لەکاتێکدا تەنیا لەددان ئێشە زیاتر تەحەمولی هیچی ترم نەکردووە.) سەرەڕای ئەمەش لەگفتوگۆمان پێکەوەو جەختکردنمان لەسەر ئەوەی کە ئازارەکانی ئەوە کە ژیانی ئەویان پێک هێناوە، لە ژیانیشەوە فێری زۆر شت بوو، لە ئەنجامدا ئافرەتەکە مومارەسەی گۆڕانکاری کرد، ئەوێش لێرەدا ڕووی دا. تا ئەو کاتەش لەگەڵیدابوو، سەرەڕای ئەمەش ئەمە ڕووداوێک بوو هی چەندین ساڵ بوو، من هەر لەو سەردەمەوە تا ئێستا پێوەندییم لەگەڵ ئەو ژنەدا هەیە، تێبینم کرد بەتەواوی گۆڕانی بەسەردا هاتووە.

مویرز: ئەوەی بەسەر ئەودا هات چرکەیەک بوو لەڕۆشنگەری؟

کەمبڵ: بەڵی بەتەواویش هەر لەهەمان شوێن، من ئەو ڕووداوەم بینی.

مویرز: ئایا ئەوەی پێت وت دەرئەنجامی کارێکی میتۆلۆژی بوو؟

کەمبڵ: بەڵێ، هەرچەندە ڕوونکردنەوەی ئەو کارە کارێکی دژوارە، ئەو بڕوایەم لای ئەو دروست کرد کە ئەو ئازارەی ئەو پێوەی دەناڵێ، خودی ئەوە، هەر ئەویش خۆی

بەجۆرێک لە جۆرەکان ئەو ئازارەی بەسەر خۆیدا هێناوە. یەکێک لەو چەمکە گرنگانەی کە نیتشە دەیخاتەڕوو، (عێشقی چارەنووسی خۆت Amor Fati) کە ئەوەش لەڕاستیدا ژیانتە، هەروەک نیتشە دەڵێ: گەر لە ژیانتدا هۆکارێ ڕەفز بکەیتەوە، ئەوە بەم جۆرە هەموو کارەکانت چارەسەرکردووە، سەرەرای ئەوەش هەرچەندە هەڵوێستەکە دیاریکراو پڕ هەڕەشە بێ، یان ئەو کارەی دەبێ پشتگیربکرێ گرانتر بێت، گەر ئەو کەسەی توانیی ئەمە بەدەست بهێنێ ئەوا ئەو کەسە کەسێکی پلە بەرزو بەتوانایە. ئەو شەیتانەی کە دەتوانێ قووتی بدەی، ئەوا ئەو شەیتانە هێزی خۆی بەتۆ دەبەخشێ، هەرچەندە دەردی ژیان زیاتر بێت، وەڵامی ژیانیش گەورەترە.

هاوڕێکەم دەیوت: (خودا ئەم بەڵایەی بۆ ناردووم) منیش وەڵامم دایەوە وتم: نەخێر خۆت ئەم کارەت کردووە، خودا لەناخی تۆدایە، تۆ خۆت خوڵقێنەری خۆتی، گەر هاتو لە ناخی خۆتدا ئەو توانایەت هەبوو ئەو شوێنە بدۆزیتەوە کە ئەم دەردەت لێ هێناوە، ئەوە دەتوانی پێی بژی و بەچاوێکی چاکە تەماشای بکەی و بگرە حەزیشی لێ دەکەیت بەوەی کەژیانتە.

مویرز: گەر نەشتوانی ئەمە بکەیت ئەڵتەرناتیف ئەوەیە کە نەژیت.

کەمبڵ: بوودا دەڵێ (ژیان ئازارچەشتنە)و جیمس جۆیسیش دەڵێ: (ئایا ژیان ئەوە دەهێنێ بۆی بژین؟)

مویرز: ئەی دەربارەی ئەو لاوە چی دەڵێ کاتێ کە دەڵێ: من لەدایکبوونی خۆم هەڵنەبژاردووە، بەڵکو دایک و باوکم بۆیان هەڵبژاردووم.؟

کەمبڵ: فرۆید دەڵێ: بۆ هەموو عەیبەکانی ژیانمان دەبێ سەرزەنشتی دایک وباوکمان بکەین، مارکس دەڵێ: دەبێ سەرزەنشتی چینی باڵای کۆمەڵگا بکەین، بەڵام لەڕاستیدا تەنیا کەسێک کە شایستەی سەرزەنشت کردن بێت خودی خۆمانین، ئەو نموونە هیندییەی لەسەر کارما هێنامانەوە هەمان ئەو شتەیە لێرەدا بۆ ئەم مەسەلەیە یارمەتیمان دەدات، ژیانتان دەرئەنجامی کردارەکانی خۆتە. بۆیە لەخۆت زیاتر نابێت سەرزەنشتی کەس بکەیت.

مویرز: دەربارەی ڕێکەوت دەڵێی چی؟ شۆفێرێکی سەرخۆش لەگۆشەیەکەوە دەردەچێ و پێتدا دەکێشێ، خۆ ئەمە خەتای تۆ نییە، ئەم بەڵایەش ئێوە بەسەرخۆتاندا نەهێناوە.

کەمبڵ: لەم ڕووەوە ئایا شتێک هەیە لە ژیانتدا کە بەڕێکەوت ڕووی نەدابێ؟ ئەم مەسەلەیە پێوەندیی بەتوانای قبووڵکردنی ڕێکەوتەوە هەیە، باڵاترین ستوونی ژیان ڕێکەوتە؛ بۆ نموونە کاتێ دایک و باوکت چاویان بەیەکتری کەوتووە ئەمەش ڕێکەوتە، ڕێکەوت یان ئەو شتەی پێ دەچێت ڕێکەوتبێ، واتا ڕێگەیەک کە ژیانی لێ دروست دەبێ، ئەو بابەتەی ڕوبەڕوومان دەبێتەوە، بریتی نییە لە سەرزەنشت و لێکدانەوە، بەڵکو بریتییە لەوەی چۆن لەگەڵ ئەو ژیانەدا بەردەوام دەبیت ئەو ژیانەی پێت دەبەخشرێ. لەشوێنێک لەشوێنەکان جەنگ هەڵدەگیرسێ ئەو کاتە تۆ دەبێ جلی سەربازی بپۆشی بۆ جەنگ بڕۆی. پێنج تا شەش ساڵی ژیان لەگەڵ کۆمەڵێ ڕووداوی نوێی ڕێکەوت ئامێزا بەسەردەبەی. ئامۆژگاریی من ئەوەیە بەجۆرێک لەگەڵ ئەو ڕووداوانە مامەڵە بکە، وەک بڵێی مەبەستت ئەنجامدانی ئەو کارە بووبێ، گەر وا بکەی مانای وایە تۆ بەشداریی ئیرادەی خۆت دەکەی.

مویرز: لەگەشتە متیۆلۆژییەکاندا هەمیشە جێگایەک هەیە هەمووان دەیانەوێ بیدۆزنەوە. بوودیزمەکان باس لە نیرڤانا دەکەن، عیسا باسی ئاشتی یان ئەپارتمانتێکی پڕ ژوور، ئایا لەگەشتی پاڵەواندا هەمیشە جێگایەک هەیە کە دەبێ بیدۆزێتەوە؟

کەمبڵ: ئەو جێگایەی دەبێ بیدۆزیتەوە، لە دەروونی تۆدایە، لەگەمە وەرزشییەکانەوە ئەمە فێربووم، ئەو وەرزشکارەی لەو پەڕی توانای جەستەییی وەرزشیدایە، لەناخیدا جێگایەکی جێگیر هەیە، هەروەها کردارەکانی بەپێی بارودۆخی ئەم جێگایە بە ئەنجام دەگەت. گەر لەبواری ئەم جێگایە دووربخرێتەوە، گەر لە یاریگادا دووربخرێتەوە، ئەوە پەرچدانەوەیەکی ناگونجاو لەناخیدا ڕوودەدات. هاوسەرەکەم سەماکەرەو دەڵێ ئەمەی باسی دەکەم لە سەماکردنیشدا هەیە، جۆرێک سەنتەری ئارامی دەروونیی هەیە، کە دەبێ بزانرێ. گەر هاتو ئەم سەنتەرە لەدەست بدەی،

دووچاری شڵەژاوی و هەڵوەشانەوە دەبی.

نیرڤانای بوودیزم سەنتەرێکی ئاشتیی لەم جۆرەیە. بوودیزم ئاینێکی دەروونناسییە، بوودیزم کاری خۆی بەپرسی دەروونناسی ڕەنجدان دەست پێ دەکات: ژیان بەتەواوی خەماوییە، بەڵام ڕێگەیەک هەیە بۆ ئەوەی خەمت لە کۆڵ بێتەوە، ئەم ڕێگەیەش نیرڤانایە یا جۆرێکە لە بارودۆخی زەین یان ئاگایی، لە بەهەشت ناکات، جێگایەکەو لە شوێنێکدایە. نیرڤانا لێرەدایە لەنێو ئاشووبی ژیان. کاتێ کە نیرڤانات دەست دەکەوێ، چیتر ناچار نیت لەگەڵ ئارەزوو ترس و بەرپرسیارییە کۆمەڵایەتییەکان بژیت، کاتێ کەسەنتەری ئازادیت دەدۆزییەوە ئەو کاتە دەتوانی لەو سەنتەرەوە ئەوەی دەتەوێ هەڵی بژێری و دەست بەکاربیت. ئەو کارە خۆ بەخۆیانەی لەم سەنتەرەوە سەرچاوە دەگرن، کارێکی بودیساتوڤایە، یاخود بە کەیف و خۆشییەوە؛ بەشداریکردنە لە ئازارەکانی ژیان. ئەو کاتە لە بازنەی دیلی دەچیتە دەرێ. لەبەرئەوەی خۆت لە چنگی تەڵەکانی ترس و شەهوەت و ئەرکەکان ڕزگار کردووە. ئەو کەسانەش فەرمانڕەوایانی جیهانن.

تابلۆیەکی بوودیزم لەتیبت هەیە، لەو تابلۆیەدا وانەیەک هەیە لەسەر تەگەری بەردەوامیWheel of Becoming. ئەم تابلۆیە لە دەرەوەی دێرەکانەوە هەڵواسراوە نەک لەناوەوە. ئەوەی لەم تابلۆیەدا وێنەکێشراوە وێنەی زەینی جیهانە، ئەو کاتەی کە هێشتا لەچنگی ترسی خودای مردنە. شەش پلەی بوون هەن، بەشێوەی باڵەکانی ئەم تەگەرەی کە هەمیشە دەسووڕێتەوە، نیشان دراون. یەکەمیان تایبەتە بەژیانی ئاژەڵان و دووەمیان ژیانی مرۆڤ، سێیەم خواکانی بەهەشت و چوارەم ئەو ڕۆحانەی لە دۆزەخدا ئەشکەنجە دەدرێن، پێنجەم پەیوەستە بەشەیتانی جەنگاوەر ئەوانەی دژ بەخوداکانن، واتا تیتانەکان. شەشەم و سەرەنجام جێگای ڕۆحە برسییەکانە، واتا ئەو ڕۆحانەی خۆشەویستییان بۆ خەڵکی هاوکات بووە لەگەڵ وابەستەیی و خۆهەڵواسین و پێشبینی. ڕۆحە برسییەکان ورگی زل و چاوچنۆک و دەمی بچوکیان هەیە. لەنێوان هەر یەک لەم پلانەدا بوودایەک هەیە، ئەمەش مانای وایە کە توانای ڕزگاربوون و ڕۆشنگەری هەیە.

لە میحوەری تەگەرەکەوە وێنەی سێ ئاژەڵ دەبینرێ ئەو ئاژەڵانەش: بەراز و

کەڵەشێر و مارن. ئەم ئاژەڵانە ئەو هێزەن تەگەرەکە دەسوورێنن، ئاماژەن بۆ نەزانی و ئارەزوو فرتوفێڵ، دواجار دەوروبەری ویلەکە کورتبینیی ئاسۆی ئاگایی کەسانێک نیشان دەدات کە هێزی سێینەی سەنتەریی ویلەکە ئەوان دێنێتە جووڵە، کە وابەستەن بەترسی مەرگەوە. لە سەنتەردا لە میحوەری تەوەرەدا کە بە (سێ ژەهرەکە) ناسراوە، هەندێ ڕۆح هەن هەندێکیان بەرەو تاریکی شۆڕدەبنەوە و، هەندێکیشیان بۆ ڕۆشنگەری سەردەکەون.

مویرز: ڕۆشنگەری چییە؟

کەمبڵ: ڕۆشنگەری درککردنە بەپڕشنگی نەمری لە هەرچی شت هەیە، جا لەڕووی زەمەنەوە ئەو شتانە باش بن یان خراپ. بۆ گەیشتن بەم قۆناغەش دەبێ بەتەواوی خۆت ڕزگار بکەیت لە حەزی شتەکانی ئەم جیهانە و ترسی لە دەستدانی ئەو شتانە. یان بەپێی ئەو وتەیەی کە مەسیح دەڵێ: (داوەری مەکە تاداوەری نەکرێی.) بلاک نووسیویەتی: (گەر بهاتبایە دەرگاکانی ئیدراک پاک و تەمیز دەبوون، مرۆڤ هەموو شتێکی بەو شێوەیە دەیبینی کە هەیە، واتا بەشێوەیەکی بێ کۆتایی.)

مویرز: سەفەرێکی سەختە.

کەمبڵ: سەفەرێکی بەهەشتانەیە.

مویرز: بەڵام ئایا ئەم سەفەرە لەڕاستیدا تەنیا بۆ کەسە پیرۆز و ڕەبەنەکانە؟

کەمبڵ: نەخێر، پێم وایە ئەم سەفەرە بۆ هونەرمەندانیشە. هونەرمەندی ڕاستەقینە ئەو کەسەیە فێربووە ئەو شتەی کە جیمس جۆیس ناوی ناوە (پرشنگداری) هەموو شتەکان، وەک جۆرێک لە دەرکەوتن تێ بگات و بیانخاتەڕوو، یاخود لایەنە ڕاستەقینەکانیان نیشانبدا.

مویرز: ئایا دیدگای لەم جۆرە، ئێمەی پاشماوە، ئێمەی نەمرانی ئاسایی بەجێ ناهێڵێ، ئێمەیەک کە لە کەنارەکاندا بەجێ ماوین؟

کەمبڵ: بڕواناکەم شتێک هەبێت پێی بوترێ نەمرانی ئاسایی. بەپێی ئەزموونی ژیان

هەرکەسەو ئەو توانایەی هەیە کە گەشکەییی ژیان بدۆزێتەوە، تەنیا کارێک کە دەبێت بکرێ ئەوەیە کە ئەو توانایە بناسرێ و گەشەی پێ بدرێ، هاوڕێی بیت. هەمیشە هەست بەبێزاری دەکەم کاتێ کە کەسانێک دێن و باس لە نەمرانی ئاسایی دەکەن، لەبەرئەوەی من تا ئێستا چاوم بەکەسی ئاسایی نەکەوتووە، جا چ پیاو یا ژن یا مناڵ بێت.

مویرز: ئایا بەڕای تۆ هونەر تەنیا ڕێگەیە بۆ گەیشتن بەڕۆشنگەری؟

کەمبڵ: ئەو دوو ڕێگەیەی کە پێشنیارکراون ئاین و هونەرن، بڕوا ناکەم لەڕێگەی فەلسەفەی ئەکادیمییەوە مرۆڤ بگاتە ڕۆشنگەری لەبەرئەوەی لەفەلسەفەدا شتەکان دیلی چەمکن. بەڵام کردنەوەی دڵی هاودەردی بەڕووی هەموو کەسێکدا ڕێگەیەکە بەرووی هەمووواندا کراوەتەوە.

مویرز: کەواتە ئەزموونی ڕۆشنگەری لەبەردەستی هەمووانە نەک تەنیا بۆ مرۆڤی پیرۆزو هونەرمەند. گەر ڕاست بێت ئەو توانایە توانایەکە لای هەمووان هەیە، بەڵام لە ناخی سندووقی زاکیرەدا قوفڵ دراوە، کەواتە چۆن ئەو سندووقە دەکرێتەوە؟

کەمبڵ: کەسانی تر دەتوانن لەکردنەوەی ئەو سندووقەو یارمەتیت بدەن، ئایا هاوڕێیەک یامامۆستایەکی چاک شک دەبەی؟ ڕەنگە لەڕێگەی مرۆڤێکی واقیعییەوە ئەزموونێک تاقی بکەیتەوە وەک ڕووداوی ئۆتۆمبێل، یائەو پەڕتووکەی ڕۆشنگەریت پێ دەبەخشێ. لە ژیانی مندا ئەوەی زیاتر لە هەموو شتێک ڕۆشنگەریی پێ بەخشیوم پەڕتووک بووە، هەرچەندە مامۆستای چاکیشم هەبوون.

مویرز: کاتێ بەرهەمەکانت دەخوێنمەوە، بەخۆم دەڵێم: (مویرز ئەوەی ئەفسانە پێی بەخشیوی، ئەوەیە تۆی خستووەتە سەر لقی درختێکی ئێجگار کۆن. تۆ بەشێکی لە کۆمەڵگەیەک کە لەبڕێکی زۆر مردوو و زیندوو پێک هاتووە و سەردەمێکی زۆر پێشتریش ئەوان هەبوون، پێش ئەوەی تۆ هەبی، هەروەها پاش ئەوەی تۆش دەڕۆی ئەوان هەر دەمێنینەوە، ئەم کۆمەڵگەیە نەیهێشتووە

برسی بی و پاراستووتی، بۆیە تۆش دەبێ ئەوان تێرکەیت و بیانپارێزی.)

کەمبڵ: تاقە شتێک دەتوانم پێت بڵێم ئەوەیە کە میتۆلۆژیا، پشتیوانێکی سەرسوورهێنەر بووە بۆ ژیان. ئەو کاتەی ئەم سەرچاوەیە چووەتە ناخی ژیانمەوە، کارێکی مەزنی ئەنجام دا.

مۆیرز: بەڵام خەڵکی دەپرسن، ئایا ئەفسانە شتێک نییە لە بابەتی درۆ؟

کەمبڵ: نەخێر ئەفسانە درۆ نییە، بەڵکو ئەفسانە شیعرو خوازیارییە. ڕاستیان وتووە کە میتۆلۆژیا حەقیقەتی پێش کۆتاییە، بەو بەڵگەیەی کە ئەفسانە پێش کۆتاییە لەبەرئەوەی ناتوانرێ لە قاڵبی وشەدا بخرێتەڕوو؛ لە پشتەوەی وشە و وێنەیە لە پشتەوەی ئەم میحوەرانەیە کە ویلی بەردەوامی بوودیزم پێک دێنن، ئەفسانەکان زەین بەرەو پشتەوەی ئەم میحوەرانە دەبەن، واتا دەکرێ بڵێین بەرەو ئەو شوێنەی دەبەن کە دەکرێ بناسرێتەوە نەک بوترێتەوە. کەواتە ئەفسانە ڕاستی پێش کۆتاییە.

گرنگ ئەوەیە بەئەزموونەوە بژین، بەم جۆرە بەناسینی نهێنیی ژیان و نهێنیی خۆت جۆرێک درەوشانەوەو هاوئاهەنگی و دڵگیری نوێ بە ژیانت دەبەخشێ، بیرکردنەوە لەچوارچێوەکانی میتۆلۆژیا یارمەتیت دەدا تا لەم دەربەندی پڕ لەفرمێسکەدا بگونجێی لەگەڵ ئەو شتانەی ناکرێ لێیان هەڵبێی؛ فێردەبی چۆن بەها چاکەکان دەستنیشان بکەیت لەو چرکانەی کەوا پێ دەچن چرکە خراپەکانی ڕووی ژیانت بن، گەورەترین پرسیار ئەمەیە، ئایا دەتەوێ ئەو توانایەت دەست بکەوێ تا لەناخی دڵەوە بەسەرچڵییەکانت بڵێی ئەرێ.

مۆیرز: سەرچڵیی پاڵەوانان؟

کەمبڵ: بەڵێ سەرچڵیی پاڵەوان، سەرچڵیی زیندووبوونە.

دیاریی خواکان

6

(ئەفسانەی خودا مەزنەکان، سۆزداری بەرامبەر بە هەموو بوونەوەرە زیندووەکان وەبیر دێننەوە. ئەوەی بە چێژ و درککردنی ڕاستەقینەی زەویت دەگەیەنێ ئەو ئەفسانانەن، لەبەرئەوەی زەوی جەستەی خودایە).

مۆیرز: بەم دەستەواژەیە نزای خودا دەست پێ دەکات: (ئەی باوکی من کە لەئاسمانی..) ئایا نەدەکرا ئەم دەستەواژەیە بە(ئەی دایکی من) دەستی پێ بکردایە؟

کەمبڵ: ئەم وێنەیە سیمبول ئامێزە. هەموو ئاماژەکانی نێو ئاین و وێنە میتۆلۆژییەکان ئاراستەن بۆ ئاستێک لە ئاستەکانی هۆش یاخود بۆ بوارێک لە ئەزموونەکان ئەو ئەزموونە ناوکۆیانەی دەکرێ لەناخی ڕۆحدا هەبن، ئەم وێنانە برێک هەڵوێست و ئەزموون دەورووژێنن کە دەگونجێن لەگەڵ ڕوانین بۆ نهێنیی سەرچاوەی بوونت.

لە کۆمەڵێ سیستمی ئاینیی سەرەتاییدا باوکی سەرەکی یاخود سەرچاوەکەی دایک بووە، لەڕاستیشدا دایک لە باوک گرنگترە، لەبەرئەوەی دایکە منداڵ دەهێنێتە دنیاوە، یەکەمین ئەزموونی منداڵیش دایکە. زۆر جار بیرم لەوە کردووەتەوە کە میتۆلۆژیا شێوەیەکە لە بەرزکردنەوەی وێنەی دایک. کاتێک باس لە زەوی دەکەین دەڵێین دایکی زەوی. لە میسری کۆندا ڕووبەڕووی دیاردەی دایکی ئاسمان یا خودای

نووت دەبینین کە نوێنەری بواری ئاسمان هەموویەتی.

مۆیرز: کاتێ کە لە میسر بووم یەکەمین شتێک کە بەڕاستی بۆ لای خۆی کێشی کردم، وێنەی نووت بوو کە بەبنمیچی یەکێک لە پەرستگاکانەوە هەڵواسرابوو.

کەمبڵ: بەڵێ دەزانم، ئەو پەرستگایە دەناسم.

مۆیرز: ئەم وێنەیە لەدوو لاوە سەرنجڕاکێشە لەلایەک لەڕووی ئەو ڕێزو هەیبەتەی لێوەی دەردەکەوێ و لەلایەکی ترەوە ڕووە شەهوەتئامێزەکەی.

کەمبڵ: بەڵی بیری خوا پەیوەستی بەو ڕاستییەوە هەیە کە تۆ لەدایکەوە لەدایکبووی، بەڵام باوک ڕەنگە نەناسراو بێت یان ڕەنگە مردبێت، ئەم شێوە بۆچوونانە لەداستانەکاندا دووبارە دەبنەوە، لەو داستانانەدا کاتێک کە پاڵەوان لەدایک دەبێت یان باوکی مردووە، یاخود لە جێگایەکی ترە، بۆیە ئەرکی قارەمان ئەوەیە بڕوا بەدووی باوکا بگەڕێ.

لە چیرۆکی مەسیحدا باوک و بەرجەستەیی باوک ئەوەیە کە لەئاسمانە، هیچ نەبێت لە سنووری بەکارهێنانی سیمبولیدا، کاتێکیش کە مەسیح بەرەو لەخاچدان هەنگاو هەڵدێنی مانای وایە بەرەو لای باوک دەڕوا، ئەمەش سیمبولە لەبەرئەوەی لەڕۆیشتنیدا بەدووی باوکدا دایک بەجێ دێڵێ. خاچیش کەسیمبولە بۆ زەوی سیمبولێکی دایکانەیە؛ بۆیە مەسیح جەستەی خۆی لەسەر خاچدا بۆ دایک بەجێ دێڵێ ئەو دایکەی دروستی کردووە، بەرەو لای باوک دەڕوا ئەو باوکەی دوایین سەرچاوە و باڵاییە.

مۆیرز: ئەم گەڕان و پشکنینە بەدووی باوکدا بەدرێژاییی سەدەکان چ کاریگەرییەکی هەبووە؟

کەمبڵ: ئەم گەڕانە یەکێکە لەبابەتە سەرەکییەکانی میتۆلۆژیا. بابەتێکی بچووک هەیە کە لە زۆربەی ئەو چیرۆکانەی پەیوەستن بەپاڵەوانەوە دووبارە دەبنەوە، ئەو بابەتەش بریتییە لەوەی کوڕ دەپرسێ: (دایکە باوکم کێیە؟) دایکیش دەڵێ: (باوکت لە فلان و فیسار جێگایە) پاش ئەم وەڵامە پاڵەوان ڕێگەی گەڕان و پشکنین دەگرێتە بەر.

له ئۆدێسه، تیلماخۆسی کوڕی ئۆدیسیوس، منداڵێکی بچووک دەبێ کاتێ باوکی دەچێته جەنگی تروادە. ئەم جەنگە بۆ ماوەی (١٠) ساڵ بەردەوام بوو، پاشان ئۆدیسیوس له ڕێگەی گەڕانەوەی بۆ ماڵەوە له دەریای سپیی ناوەڕاستدا لەدنیای ئەفسانەناسیدا ون دەبێت. کاتێ که تیلماخۆس تەمەنی دەبێ به (٢٠) ساڵ، ئاتینا دێته لای تیلماخۆس و پێی دەڵێ: (بڕۆ باوکت بدۆزەوە) نازانێ باوکی لەکوێیە، بۆیە دەچێته لای نەستۆر و دەپرسێ: (بەڵکو بزانی دەبێ باوکم لەکوێ بێت؟) نەستۆر دەڵێ: (بڕۆ لەپرۆتیوس بپرسە) ئەو بەدووی باوکی خۆیدا گەڕاوە.

مویرز: لەجەنگی ئەستێرەکاندا، لۆک سکای ۆرکەر بەهاوڕێیانی خۆی دەڵێ: (چەند حەزم دەکرد باوکی خۆم بناسیایە.) لەوێدا شێوەیەک لەهێز ئامادەیە بۆ گەڕان بەدووی باوکدا. باشە دەربارەی گەڕان بەدووی دایکدا بۆچی باسێک لەئارادا نییە.

کەمبڵ: لەبەرئەوەی دایک هەمیشە بەرامبەرت ئامادەیە. ئێوە لەدایکتانەوە لەدایک بوون. ئەو کەسێکە پارێزگاریت لێ دەکات، پەروەردە و گەورەت دەکات و سەرەنجام دەگەیتە تەمەنێک لەسەرەتا باوکی خۆت بدۆزیتەوە.

لەڕاستیدا پەیداکردنی باوک پەیداکردنی چارەنووس و خودی خۆتە. ئەو بۆچوونە هەیە کە کەسایەتی لەباوکەوە وەردەگری، بەڵام جەستە یان زۆرجار عەقڵ لەدایکەوە بۆمان دێت. بەڵام کەسایەتیت نهێنییەو لەچارەنووستایە، بۆیە ئەو کەسەی بەدووی چارەنووسدا دەگەڕێ بەسیمبولی گەڕان بەدووی باوکدا ئاماژەی بۆ دەکرێ.

مویرز: کەواتە کاتێ باوک دەدۆزیتەوە مانای وایە خۆت دۆزیوەتەوە؟

کەمبڵ: له زمانی ئینگلیزیدا وشەی at-one-ment لەگەڵ باوکدا مانای (بۆ لای باوک دەگەڕێتەوە یان لەگەڵ باوکدا دەبێ بەیەک. چیرۆکی مەسیحت لەیادە کاتێ کە تەمەنی نزیکەی دوازده ساڵ دەبێ، ئەو کاتەی له ئۆرشەلیم ون دەبێت، دایک و باوکی بەدویدا دەگەڕێن، کاتێ دەبیننەوە، دەبینین لەگەڵ فەقێکاندا دەدوێ، باوک و دایکی دەڵێن: (بۆچی له ئێمە دوورکەوتیتەوە؟ بۆچی ئێمەت دووچاری ترس و دڵەڕاوکێ کرد؟) مەسیح لەوەڵامدا دەڵێ: (ئەی نازانن دەبێ من کارەکانی باوکم جێبەجێ بکەم؟) ئەو تەمەنی دوازده ساڵ بوو واتا لەتەمەنێکدایە که پێی دەوترێ ئاشناسازیی

باڵغبوون واته ئەو تەمەنەی دەبێ خۆی بناسێتەوە.

مویرز: بەدرێژاییی سەدەکان، ئەم ڕێز و حورمەتە چی بەسەر هات، ڕێزو حورمەتی کۆمەڵگە سەرەتاییەکان بەرامبەر بەکەسێتیی خودای مەزن و زەویی دایک؟

کەمبڵ: ئەم مەسەلەیە لەڕاستیدا بەپلەی یەکەم پێوەندیی به کشتوکاڵ و کۆمەڵگەی کشتوکاڵییەوە هەبوو. پێوەندیی بەزەمینەوە هەیە، ژن منداڵ دێنێته دنیاوە، بەتەواوی وەک زەوی که گژوگیا بەرهەم دێنێ، دایک خواردن بەمنداڵ دەدا، واته هەمان ئەو کاره دەکا کەگیا دەیکات. بۆیە سیحری ژن و منداڵ وەکو یەکە. هەردووکیان پێوەندییان بەیەکترییەوە هەیە. بەرجەستەکردنی ئەو هێزەی که وێنەکان دێنێته دنیاوە هەروەها تێریان دەکات بەتەواوی هێزێکی مێینەیە. له کولتووری میزۆپۆتامیاو میسری کۆن و سیستەمی کولتووری کشتوکاڵیدا، شێوەی ئەفسانەییی باو له خودای مێینەدا بەرجەستە کرابوو.

له ئەوروپادا سەدان شێوەی پەیکەری دۆزراوەی سەردەمی بەردینی نوێ دەرکەوتوون، هەر هەموویان شێوەو پەیکەری خودای مێینەن، هیچ شێوه نموونەیەکی نێرانە لەو دۆزینەوانەدا بەدی ناکرێت، گا یان بەرازی کێوی یا هەندێ ئاژەڵی تری وەک ورچ و بزن دەبینرێن، ڕەنگە ئەمانە سیمبولی هێزی نێرانە بن، لەو زەمەنەدا خودای مێ تەنیا بوونەوەرێکە بەشێوەی بوونەوەرێکی ئاسمانی وێنە کێشراوە.

کاتێ خودای مێینە تاکە خوڵقێنەر بێت کەواتە جەستەی مێینەیە کە گەردوون پێک دێنێ؛ ئەو لەگەڵ بوونەوەرەکاندا یەک دەگرێ. خودای مێینەیە که له وێنەی نوتدا له پەرستگای میسریدا بینیت ئاماژەکردنە بۆ ئەم مانایە. ئەو هەموو بوارەکانی ئاسمان پێک دێنێ که دەورەی ژیانیان داوە.

مویرز: شێوەی ئەو خودایەت لەبیرە که هەتاو قوت دەدات، ئەم شێوەیەت لەبیرە.؟

کەمبڵ: ئەم بیرە ئەوە دەگەیەنێ که خوا لەڕۆژئاوادا هەتاو قووت دەداو له ڕۆژهەڵاتەوە دەیهێنێتە دەرەوە، بۆیە سەرتاسەری شەو هەتاو لەنێو جەستەی خودادا ڕێ دەکات.

مویرز: بۆیە شتێکی ئاساییە کاتێ کە خەڵکی شتە سەیرەکانی گەردوون بەڕوانین بۆ شێوە مێینەکان ڕاڤە بکەن وەکو ڕاڤەکردنێک بۆ ئەو شتەی کە لە ژیانیاندا دەیبینن

کەمبڵ: کارەکە تەنیا لێرەدا کۆتایی نایە، بەڵکو گەر لە ڕوانگەی فەلسەفییەوە تەماشای بکەیت، هەروەک لە ئاینی خوداکانی هیند بەرچاومان دەکەوێ، واتا ئەو جێگایەی کە سیمبولناسیی خوداکانن تا ئێستاش زاڵن، مێ سیمبولی مایایە. مێ نیشانەی ئەو شتەیە کەکانت پێی دەڵێ: (شێوەکانی هەست Forms of sensibility) مێ، زەمەن و شوێنە، ئەو نهێنییەی لەپشتەوەی ئەمەوەیە لەسەر هەموو دژە دووانەکانە. بۆیە نە مێیە و نە نێرو نەهەر دووکیشیانە، هەروەها لای نێرو مێش نامۆ نییە. بەڵکو هەموو شتێک لەناوەوەی ئەوە و خواکانیش کوڕی ئەوانن. هەرچییەک هەیە بەرهەمی ئەون، هەرچییەک بیرت بۆی دەڕواو هەرچییەک بۆت دەکرێ بیبینی.

کاتێ خۆی فیلمێکی سەرنجڕاکێشم دەربارەی پرۆتۆپلازما بینی. ئەم فیلمە ئیلهامێکی سەیری پێ بەخشیم. ئاشکرایە کە پرۆتۆپلازم هەمیشە لە حاڵەتی جووڵەی بەردەوامدایە، جارێ لەمبەرەو جارێ لەوبەرەو هەندێ جاریش شێوەی تایبەت پەیدا دەکات. ئەم ماددەیە تایبەتمەندیی ئەوەی هەیە کە شێوەی تایبەت لەخۆدەگرێ. ئەم فیلمەم لەباکوری کالیفۆرنیا بینی، کاتێ بەئۆتۆمبیلەکەم بە کەناری دەریای بیگوردا دەرۆیشتم، لە سەر ڕێگام هەرچییەکم دەبینی لەشێوەی پرۆتۆپلازم بوو، پرۆتۆپلازم لەشێوەی گژوگیا کە لەڕێگەی پرۆتۆپلازمەوە دەخورا واتا لەڕێگەی گاوە، پرۆتۆپلازم لەشێوەی مەل، بۆ گرتنی ماسی شێوە پرۆتۆپلازم، مەلەی دەکرد. مرۆڤ هەستێکی سەیری چوونە خوارەوەی لا دروست دەبێ، بەوەی کە هەموو شتێک لە پرۆتۆپلازم پێک دێ. بەڵام هەر شێوەیەک مەبەستی تایبەت و توانای تایبەتی خۆی هەیە و هەر لەم ڕوانگەیەشەوە مانا پەیدا دەکات. ئەم مانایەش لە خودی پرۆتۆپلازمدا هەیە.

مویرز: بەم جۆرە دەبینین جارێکی تر بۆ لای هیندییە سوورەکان دەگەڕێینەوە، ئەو هیندییانەی بڕوایان وابوو کەسەرچاوەی ژیان و وزە لەزەوییەوەیە. ئێوە ئەم

ڕستەیەی ئۆپانیشادەکانت وەکو نموونەیەک هێناوەتەوە: (تۆ پەلەوەرێکی ڕەنگ ئاسمانیی تاریک و توتیی سەوزی بەچاوی سوورەوە. تۆ وەکو کوڕەکەت، پڕشنگداری، تۆ جیاکەرەوە و دەریاکانی. سەرەتایەکت نییە، بە مانەوەت لە هەموو جێگایەک بەرگەدەگری و هەر تۆش هەموو شتەکان دەهێنیتە دنیاوە.) هەر لەم ڕوانگەیەوە ئێمە و زەوی یەک شتین، وانییە؟

بەڵام ئایا لەژێر فشاری دۆزینەوە زانستییەکاندا ئەم بۆچوونە حوکمی مەرگی بەسەرا نەدراوە؟ وەک دەزانین گیا لەڕێگەی خواردنی جەستەی مردووانەوە سەوز نابێ، بەڵکو لەسەر بناغەیەکی یاساییانەی نێوان خاک و هەتاو سەوز دەبن. ئایا بەبڕوای تۆ نیوتن نەبووەتە هۆی کوشتنی ئەفسانە؟

کەمبڵ: بەبڕوای من ئەفسانە خەریکە دەگەڕێتەوە، دەبینی ئەمڕۆ لاوێک دێت و سوود لە زاراوەی (مەیدانی مۆرفۆجێنیتیک morphogenetic field) دەبینێ، بەمانای مەیدانی پێکهاتنی شێوەکان لەبوونەوەرە ئەندامییەکانەوە، بێگومان بواری بەرهەمهێنانی شێوەکانیش هەر خودایە.

مویرز: ئەمە چ مانایەکمان بەدەستەوە دەدا؟

کەمبڵ: بەڵێ، ئەمە ئەوە دەگەیەنێ کەسەرچاوەی ژیان و پێوەندیی جەستەو وێنەی جەستەیت بەهێزێکەوە پەیوەستە کە گیان بەو جەستەیە دەبەخشێ. جەستەی بێ وزە زیندوونییە، وانییە؟ ئێوەش لە ژیانتان جیاوازییەک دەبینین لە نێوان ئەوەی تایبەتە بە جەستەو ئەوەی کە پێی دەوترێ وزە و ئاگایی.

لە هیندستاندا دواین سیمبولی ڕەها فالوسە یالینگام یا ئەوەی پێی دەوترێ ئامێری زاوزێی نێرینە (کێر) ئەو ئامێرە دەچێتە نێو ئامێری زاوزێی مێینە یان ئەوان پێی دەڵێن یۆنی yoni. قوولبوونەوە لەم سیمبولە قوولبوونەوەیە لە چرکەی لەدایکبوونی هەموو ژیان. تەواوی نهێنی زیادبوونی ژیان دەکرێ لەم سیمبولەدا بەرجەستە بکرێ.

وەک دەبینی نهێنیی سێکس لە هیندستاندا، هەروەک لەزۆربەی جیهاندا، نهێنییەکی پیرۆزە، نهێنیی زیادبوونی ژیانە، کاری وەچەخستنەوە کارێکی

گەردوونییە، بۆیە دەبێ وەک کارێکی پیرۆز تەماشا بکرێت، بۆیە نهێنیی هێرشی وزەی ژیان بۆ بواری زەمەن بریتییە لە (لینگام) و (یۆنی) [واتا کێر و کوز] واتا بریتییە لەهێزی نێرانەو مێیانە لەو یەکگرتنە خوڵقێنەرانەیان.

مویرز: بۆ ئێمە چ دەبوو گەر لە قۆناغێک لە قۆناغەکانی مێژوومان‌دا لەجیاتی نزاکردن بەدەستەواژەی (ئەی باوکی من) دەستەواژەی (ئەی دایکی من) مان بەکار بهێنایا؟ ئەو کاتە ئەمە چ جیاوازییەکی دەروونناسیی دەهێنایە دی؟

کەمبڵ: بێگومان ئەم کارە دەبێ گۆڕانکارییەک لەسروشتی شارستانییەتماندا بەدی بێنێ؛ بۆ نموونە ئێمە دەبینین کە لەدایکبوونی بنەڕەتی شارستانییەتی ڕۆژئاوا لەدەربەندی ڕووبارە مەزنەکانەوە ڕووی داوە، نیل و دیجلە و فورات، سەندو پاشان گانگ. ئەو شوێنانەی باسم کردن جێگای خودا مێینەکان بوو: هەر بۆ نموونە ناوی ڕووباری جانج ناوی یەکێکە لە خوداکان.

پاشان سەردەمی داگیرکردن و هێرش بردن سەری هەڵدا، ئەم سەردەمە بەشێوەیەکی چالاک لەسەدەی چوارەمی پێش زایینی سەری هەڵدا، گەر ئاوڕێک لەم سەردەمە بدەینەوە دەبینین دەرئەنجامەکەی وێرانکاری وماڵوێرانی بوو. ئەم داگێرکردنانە لەباکورەوە هاتن پاشان لەباشوورەوە، لەنێوان شەوو ڕۆژدا چەندین شار سەرەونگوون بوون. بۆ شایەدی ئەمەش خوێندنەوەی ڕۆڵی هۆزی یاقوب لە ڕووخاندنی شاری شاکیم بەسە. ئەم شارە بەدەستی ئەو برە شوان و گاوانانە ڕوویدا کە لەپڕ پەیدابوون لەماوەیەکی زۆر کورتدا نابوود بوون. داگیرکەرە سامییەکان خاوەنی مەڕوماڵات و زۆربەیان ساوەڵەوان بوون، بەڵام داگیرکەرە هیندو ئەوروپییەکان خاوەنی گابوون. ئەم دووانە هەردووکیان پێشتر ڕاوچی بوون، بۆیە لەبناغەوە کولتوورەکەیان بەئاژەڵەوە پەیوەست بوو. کاتێ کەڕووبەڕووی ڕاوچی دەبیتەوە لەڕاستیدا ڕووبەڕووی کوژەر بوویتەتەوە. کاتێکیش باس لەشوانکارەی ئاژەڵان دەکەیت لەڕاستیدا باس لەبکوژ دەکەیت؛ لەبەرئەوەی ئەوان بەردەوام خەریکی کۆچ و کۆچبارن بۆیە لەڕێگەیاندا تووشی کەسانی جۆر بەجۆر دەبن بەو شوێنانەشدا کە دەڕۆن داگیریان دەکەن، هەرئەم شەڕو داگیرکردنانەش بوونەتە

هۆی پەیدابوونی خوداکانی جەنگ و بەدیهێنەرانی برووسکەی وەک زیوس و یەهوو.

مویرز: شمشێرو مەرگ جێگای فالوس و بەپیتبوونیان گرتەوە؟

کەمبڵ: ئەمە ڕاستە، ئەوەشی کەوتت هاوسەنگی یەکترن.

مویرز: چیرۆکێک هەیە، هەر خۆت گێڕاوتەتەوە دەربارەی سەرنگوونیی خوای دایک تیەمیت Tiamat.

کەمبڵ: پێم وایە دەکرێ لێرەدا ئەمە ڕووداوێک بێت لە یەکەمین ڕووداوە ئاینییەکان.

مویرز: تۆ ناوت ناوە چرکەیەکی ترسناکی مێژوو.

کەمبڵ: سامییەکان جیهانی سیستمەکانی خودای مێینەی دایکیان داگیرکردو بەوجۆرەش ئەفسانەی نێرینەی زاڵ بوو، بەم جۆرە مێیە خوداکانی دایکبوون بەشێوەیەک لەدایە گەورەی خوداکان.

ئەمەش لەگەڵ دامەزراندنی شاری بابلدا ڕووی دا. هەریەک لەم شارە تازە دروستبووانە خودایەک یان خودایەکی مێینەی پارێزەریان هەبوو. سیفەتەکانی ئەو گەلانەی کە بەدەوری ئیمپریالیزمیان بینی ئەوەبوو کە خوداکانی خۆیان بەگەورەی هەموو دنیا دەزانی. ئەوان هیچ حیسابێکیان بۆخودایەکی تر نەدەکرد. بۆ بەدیهێنانی ئەم ڕێگەیەش ئەوەبوو کە دەبووایە خوداکان لەناو بەرن ئەو خودایانەی پێشتر لەوێ بوون. پێش مەردۆخ خوای بابل خودایەکی دایکی تێروپڕ بوو. چیرۆکەکە بەکۆبوونەوەی ئەنجومەنی نێرە خوداکان کە هەریەکەیان ئەستێرەیەکن لە ئاسمانەوە دەست پێ دەکات، چوون ئەوان بیستبویان کە تیەمیتی دایە گەورە و پیرێژنی کەوتوو، سەرچاوەی هەمیشەیی، خەریکە بۆ ئەوێ دێ، تیەمیت لەشێوەی ماسییەکی گەورە یان ئەژدیهایەکی گەورە خۆی دەکا بەژووردا. چ خودایەک هەیە کە بوێرێ دژ بەدایە گەورە ڕاپەڕێ و بیکوژێ؟ ئەوەی کە ئەم جورئەتە بەخۆی دەدات خودای شاری مەزنی بابلە. خودایەکی مەزنە. پاشان کاتێ کەتیەمیەت دەمی خۆی دەکاتەوە، خودای گەنج و لاوی بابل، مەردۆک باو ڕەشەبا ڕەوانەی قورگ و ناو ورگی تیەمیت دەکات، ئەم کارەش دەبێتە هۆی پارچە پارچە کردنی، پاشان پارچەکانی

لەشی لەیەکتری دەکاتەوە، بەسوود وەرگرتن لەو پارچانە خودای لاو، ئاسمان و زەوی دروست دەکات. ئەم بابەتە بابەتی پارچە پارچەکردنی بوونەوەرێکی سەرەتایی و گۆڕینی پارچەکانی ئەوە بۆ بوونەوەرێکی تر، بابەتێکە لە زۆربەی ئەفسانەکاندا بەشێوەی جۆراوجۆر دەبینرێت. لە هیندستان ئەم بابەتە لەگەڵ پوروشا Purusha دا دێت، کەسێبەری ئەو گەردوونی پێک هێنا.

دەبێ ئەوەش وەبیر بهێنینەوە لە ئەفسانەکاندا خوداکانی دایک بەڕاستی خۆیان گەردوون بوون، بۆیە ئەو کارە خوڵقێنەرە گەورەی کەمەردۆک کردی لە راستیدا ئەوەندە پێویست نەبووە، بۆیە پێویست نەبوو کە تیەمیت پارچە پارچە بکات و دووبارە گەردوون دروست بکاتەوە، لەبەرئەوەی پێشتر گەردوون هەبووە، بەڵام ئەفسانەکە لەبنەڕەتدا ئاراستەیە بۆ نێر، هەر ئەو کاتە ئیتر ئەوە دەسەڵاتی پەیدا کردو بوو بە خوڵقێنەر.

مویرز: گرنگیدانەکە گۆڕا، گرینگیدان لەخوای دایکەوە چوو بۆ کوڕەکەی، ئەو کوڕە لووتبەرزە کە هەر زوو ئەستێرەی گەشایەوە.

کەمبڵ: بەڵێ، گرینگیدانەکە گۆڕا لەدایکەوە بۆ دەسەڵاتدارانی نێرینەی شاری بابل.

مویرز: ئا بەو جۆرە کۆمەڵگەی ژن سالاری دەستی کرد بەبەخشینی جێگای خۆی بە.....

کەمبڵ: بەڵێ، لەم کاتەدا واتا دەوروبەری (١٧٥٠) پێش زاین، سەردەمی ژن سالاری کۆتایی هات.

مویرز: ئەمڕۆ ژنانێ هەن دەڵێن ڕوحی خودای دایک بۆ ماوەی (٥٠٠٠) ساڵ مابووەوە، لە....

کەمبڵ: گەڕانەوە بۆ ئەو هەموو ساڵە کارێکی سەختە، واتە پێنج هەزار ساڵ بگەڕێینەوە. لەقۆناغی هیلینی لە دەریاری سپی ناوەڕاست، هێشتا لەو جێگایە سیمای خودای مێینە سیمایەکی دەسەڵاتدار بوو هەروەها لە کەلەپوری کاتۆلیکی ڕۆمیشدا ئەم سیمایە لە سیمای مریەمی پاکیزەدا گەڕایەوە. هیچ کەلەپوورێک

نابینیت وەک کەلەپووری سەدەی دوازدەیەم و سیازدەیەمی کلیسای فەڕەنسی بەو جوانی و نایابییە شانوشکۆی بەخشیبێ بەخودای مێینە، هەریەک لەو کلیسایانە پێی دەوترا (نۆتەردام) واتا خاتوونی گەورە.

مویرز: بەڵێ، بەڵام هەموو ئەم بابەت و ناوەرۆکانە لەلایەن نێرەکانەوە (لە قەشە و ڕەبەنەکان) هوە کۆنترۆڵ دەکراو ئەوان لەم ڕێوڕەسمانەدا ژنانیان وەلاوە دەنا، بەهەرحاڵ هەرمانایەک کە باوەڕهێنەر لەم شێوەیەدا دەیبینی، وێنەیەک بوون تواناو هێزیان هەبوو بەڵام لەژێر دەستی نێرەکاندا بوون.

کەمبڵ: دەکرێ بەم جۆرە ڕای خۆت لەوبارەیەوە دەربڕیت، بەڵام پێم وایە لەم بۆچوونەتدا تۆزێ زیادەڕۆی هەیە، هەر بۆ نموونە لە نێو قەشەکاندا کۆمەڵێ ڕەبەن هەبوون کە لە ژنانی مەزن پێک هاتبوون، بۆ نموونە هیلداگرادی بینگین Hildegrade of Bingen، هاوتای ئینۆستی سێیەم بوو؛ هەروەها ئیلیانۆری ئەکویتین Eleanor of Aquitaine، بڕوا ناکەم لەسەدەکانی ناوەڕاستدا کەسێک بووبێ بەئەندازەی ئیلیانۆری پلە و پایەی هەبووبێت. دەکرێ ئێستا ئاوڕێک لەڕابردوو بدرێتەوە و لەو بارەیەوە گفتوگۆ بکرێت، بەڵام دەتوانم ئەوە بڵێم پلەو پایەی ئافرەتان بەهیچ جۆرێک خراپ نەبووە.

مویرز: نەخێر، بەڵام هیچ یەک لەو ئافرەتانەی کەڕەبەن بوون بۆیان نەبووە، بگەنە پلەی پاپایەتی.

کەمبڵ: لەڕاستیدا بەپاپا بوون پایەکی گرینگ نییە. جۆرە ئەرک و پیشەیەکە. هیچ یەک لە پاپاکان هەرگیز نەیانتوانیوە ببەنە دایکی مەسیح. ئافرەتان ڕۆڵی جۆراوجۆر دەبینن، ئەرکی پیاوانیش بوو بەرگری لە ژنان بکەن.

مویرز: لێرەوە بۆچوونی پیاوسالاری گەشەی کرد.

کەمبڵ: ژنان دەست کەوتی شەڕو، جۆرێک شمەکن. بەداگیرکردنی شارێک دەستدرێژیی دەکرایە سەر هەموو ئافرەتان.

مـویرز: لەیەکـێک لەپەڕتووکـەکـانت بەقـۆستـنەوەی زانیـاری لە وتەکـانی گـەشتی دەرچوون، ئاماژەت بەم ناکۆکییـە ڕەوشتـییـە کردووە: (نابێ بکوژێ، نابێ چاوی تەماح ببڕیتە ژنە دراوسێکەت، تەنیا ژنی دەرەوە نەبێت. بەم جۆرە هەرچی نێر هەیە دەبێ بخرێنە بەر ڕەحمەتی شمشێرو، ژنەکانیشیان وەک دەستکەوت ببرێن.) ئەمەش مەسەلەیەکە لە پەڕتووکی پیرۆزدا هاتووە.

کەمبڵ: دیوترۆنۆمی[١٢] Deuteronomy بابەتێکی ترسناک و دڕندانەیە.

مویرز: لەوێ لەبارەی ئافرەتەوە چیت پێ دەڵێن؟

کەمبڵ: ئەو بەشانە زیاتر باس لە دیوترۆنۆمی Deuteronomy دەکەن تا ئافرەت. لەڕاستیدا عیبرانییەکان زۆر بێ ڕوحم و بەزەیی بوون، ئەم بەشەی کە تۆ وەرتگرتووە، ڕاپۆرتێکی توندڕەوانەیە لە زۆربەی ئەفسانە سۆسیۆلۆژییەکاندا بەدی دەکرێت. واتا لێرەدا مەبەست لەوەیە کە خۆشەویستی و سۆزداری تەنیا تایبەتە بەکەسانی نێو ئەو هۆزە خۆیان، بەڵام دوژمنایەتی و خراپەکاری و خراپ بەکارهێنان زیاتر ئاراستەکەی بۆ دەرەوەیە واتا بۆ کەسی بێگانە، هەرچییەک لەدەرەوەیە وەک لە دیوترۆنۆمی Deuteronomy دا هاتووە دەبێ نیشانە بێت بۆ هێرشکردنە سەری. ئەمڕۆ لەسەر گۆی زەوی چیتر گرووپێک نییە بەنێوی گرووپی دەرەوە، ئاینی نوێ دەبێ ئامانجی ئەوە بێت کە بۆ هەموو مرۆڤایەتی بێت. باشە گەر وابێت ئەوا دوژمنایەتی و توندوتیژی دژ بەدەرەوە لەپای چی؟ ئەمەش ئەو گرفتەیە کە دەبێ جیهان ڕووبەڕووی بێتەوە، چونکە هێرش بردن تەواو بە ئەندازەی هاودەردی و، تەنانەت ڕاستتریش لەو غەریزەیەکی مرۆییە و هەمیشە بوونی هەیە. دەکرێ بوترێ واقیعێکی بایۆلۆژیە. بێگومان لە سەردەمی تەوراتدا ئەو کاتەی کە عیبرانییەکان هاتن بەسەر خودای مێدا سەرکەوتن، ئەو زاراوەیەش کە ئاماژە بە خودایی مێینەی کەنعانییەکان دەکات و لە تەوراتدا بەکارهاتووە شتێکە قزوەن Abomination

(١٢) وشەیەکی یۆنانییە بە مانای دووەمین یاسا، ئەمە ئەو سێ وتارەیە کە مووسا پێش گەشتەکەی بە کۆمەڵگای جووی پێشکەش کرد، کاتێ لە یازدەمین مانگی دواین ساڵی گەشتی بیابانیدا بوو، ئەم بەسەرهاتەش بە درێژی لە تەوراتدا باس کراوە.

هەروەک لە پەرتووکی شاکانا هاتووە، پێ دەچێت لەو قۆناغەدا لەنێوان ئەم دوو ئاینەدا جۆرە ململانێیەک هەبووبێ. لەسەردەمی کۆندا زۆر لە پاشا عیبرانییەکان بەر نەفرەت و تاوانبارکردن کەوتوون لەبەرئەوەی لەسەر لووتکەی کێوەکان کاری پەرستنیان ئەنجام داوە. ئەم کێوانە نیشانەی خودایی مێینە بوون، هەر بۆنموونە ئەو دژایەتیکردنەی لای عیبرانییەکان دەیبینی دژ بەخودای مێینە لای ئەفسانەکانی هیندو ئەوروپی نایبینی، لە ئەفسانەی هیندو ئەوروپییەکاندا زیئۆس لەگەڵ خودایەکی مێدا هاوسەرێتی دەکات و پاشان هەردووکیان بەرێ کەوتن لەگەڵ یەکتریدا یاری دەکەن. بۆیە ئەوەی لە پەڕتووکی پیرۆزدا دەیبینین حاڵەتێکی توندڕەوانەیە. ئەو چەوساندنەوەی کە ئێمە لەڕۆژئاوادا دژ بەمێ دەینوێنین دەرئەنجام و شێوەی بیرکردنەوەی بەردەوامە کە لەپەڕتووکی پیرۆزەوە سەرچاوەی گرتووە.

مـویرز: کاتێ نێر لە جێگای مێ دادەنرێ، تێگەیشتنێکی دەروونیی جیاوازو دەمارگیرییەکی کولتووریی جیاوازت لادروست دەبێ و بێگومان لە کولتوورەکەتدا هەر کارێک کە خوداکانتان ئەنجامی دەدەن بۆ ئێوەش مەرەخەسە، بۆیە تۆ...

کـەمبڵ: ئەمە ڕاستە، لێرەشدا من سێ هەڵوێست دەبینم، یەکەم هەڵوێست: هەڵوێستی سەرەتایی خودای مێینە، ئەو کاتەی نێر ئەوەندە بوونەوەرێکی ئاسمانیی گرینگ نییە. پاشان پێچەوانەی ئەم حاڵەتە ڕوودەدات کاتێک نێر ڕۆڵی خودایی مێ بۆ خۆی پاوان دەکات. سەرەنجام قۆناغی کلاسیکی دێت، واتا ئەو جێگایەی کە ئەم دووانە کاردەکەنە سەریەکتری، ئەو نموونەی کە لە هیندستاندا بینیمان.

مویرز: ئەم حاڵەتی سێیەمە لە کوێوە سەرچاوەی گرتووە؟

کەمبڵ: لە هەڵوێستی هیندو ئەوروپییەکانەوە سەرچاوەی گرتووە، ئەوانێک بەتەواوی لە شانوشکۆی پرنسیپی مێینەیان کەم نەکردووەتەوە.

مـویرز: ئەی لەبارەی ئاوسبوونی کچەوە دەڵێی چی؟ دەبینین کە خوای مێینە لەپڕ جارێکی تر لەشێوەی بوونەوەرێکی داوێن پاک و دەستلێنەدراو دەردەکەوێ، بۆ ئەوەی دەوری خودا ببینێ.

کەمبڵ: پێ دەچێت لە مێژووی ئاینەکانی ڕۆژئاوادا ئەم گەشەکردنە گەشەکردنێکی مەزن بێت؛ لە پەڕتووکی پیرۆزی کۆندا تێبینی دەکەی کە خودایەک هەیە بێ یارمەتیی هیچ خودایەکی مێینە، جیهان دروست دەکات. پاشان ئەو کاتەی دەگەیتە پەندو سەرگوزەشتەکان، سەروکەللەی سۆفیا، خودای حیکمەت پەیدا دەبێ و دەڵێ: (کاتێ خوا جیهانی دروست دەکرد من لای ئەو پیشەکاربووم، گەورەترین چێژی ئەویش من بووم.) بەڵام لە کەلەپووری عیبرانیدا، بیری کوڕی خودا بەتەواوی ڕەفزە و بەهیچ جۆرێک لەبەرچاو ناگیرێت و بیر لە شتی وا ناکرێتەوە. مەسیح وەک کوڕی خودا، بەڕاستی کوڕی خودا نییە. ئەو کەسێکە لەڕووی کەساییەتی و کەرامەت، بەهایەکی تایبەتی هەیە، واتا وەک کوڕی خودا تەماشادەکرێ. دڵنیام لەوەی کە لەم کەلەپوورەدا بیری لەدایکبوون لە کچەوە بوونی نییە. ئەم لە دایکبوونە لە کچەوە لەڕێگەی کولتووری یۆنانییەوە خۆی بەنێو مەسیحیدا دەکات. هەر بۆ نموونە ئەو کاتەی کە لەخوێندنەوەی چوار ئەنجیلەکەدا قووڵ دەبیتەوە، تەنیا ئینجیلێک کەباس لە لەدایکبوون لە کچەوە دەکات ئینجیلی لۆکایە، لۆکاش کەسێکی یۆنانییە.

مویرز: لە کەلەپووری یۆنانیدا، وێنەو ئەفسانەوە میتۆلۆژیا هەن تایبەتن بەسک پڕبوونی کچ؟

کەمبڵ: ئاه بەڵێ، لیدیاو سۆنە، پەرسەفۆنی و مار، هەروەها زۆر بابەتی تریش، سک پڕبوونی کچیان لە زۆربەی ئەم کولتوورەدا نیشان داوە.

مویرز: کەواتە ئەم بیرە لە بەیت ئەللحەمدا تازە نەبوو، ئەو پرسیارەی دەمەوێ بیکەم ئەمەیە ئایا مەبەست چییە لە سک پڕبوونی کچ؟

کەمبڵ: پێموایە باشترین وەڵام بۆ ئەم پرسیارە، دەبێت قسەکردن بێت دەربارەی سیستمی هیندی کە باس لە قۆناغەکانی کامڵبوومی ڕۆحی دەکات. لە هیندستاندا سیستمێکی حەوت سەنتەریی دەروونی هەیە، کە لەسەر ستوونەی پشت حیساب دەکرێت. ئەمانەش ئەو ئاستانە دەگرنەوە کە پەیوەستن بە ئاستەکانی دەروونناسیی پەیوەست بەگرینگی پێدان و هۆش و کار. ئاستی یەکەم خۆراک و خواردەمەنی دەگەیەنێ، ئەرکەکەشی بریتییە لە پاریزگاریکردنی ژیانی بنەڕەتی. مار وەکو

شێوەیەک لە سورێنچکی بزوێن، هەرکە دەجووڵێتەوە تەنیا دەخوات و دەخوات و دەخوات، بەجوانیش ئەم ئەرکە ئەنجام دەدات، ئەگەر ئەو مارە هەمیشە خەریکی خواردن نەبێ، ئەوە هیچ یەکێک لە ئێمە ئێستا زیندوو نەدەبوو، هەرچییەک کە دەیخۆیت شتێکە پێشتر زیندووبووە. ئەمەش نهێنیی ڕیتۆێڵی خواردەمەنی و خواردنە، زۆرجار کە دادەنیشین و دەخۆین ئەم شتەمان لەیاد دەچێت. کاتێ کە پێش دەستکردن بەخواردن سوپاسگوزار دەبین، مانای وایە ئێمە ستایشی خودایەک دەکەین کە ئەو خواردنەی بۆ فەراهەم کردووین، دیارە ئەو بۆچوونەی سەرەوە کە باسمان کرد بەپێی بۆچوونی کتێبی پیرۆزە، بەڵام میتۆلۆژییەکانی پێشتر، ئەو بۆچوونەیان تێدایە کە مرۆڤ پێش ئەوەی سەرقاڵی خواردن بێ، سەرقاڵی سوپاسگوزاریی ئەو ئاژەڵانەیە کە گیانی خۆیان دەکەنە خۆراکی ئەو مرۆڤە. لەبەرئەوەی ئەو گیانلەبەرە وەک قوربانییەک خۆی پێشکەش بەوان کردووە.

لە یەکێک لە ئوپانیشادەکان نووسینێکی سەیر هەیە: (ئاه سەرسووڕهێنەرە، ئاه، سەرسوڕهێنەرە، ئاه سەرسوڕهێنەرە، من خواردنم، من خواردنم، من خواردنم! من خۆرەری خواردنم، من خۆرەری خواردنم.) بەڵام ئەمرۆ بەم جۆرە بیر لە خۆمان ناکەینەوە، بەڵام پارێزگاریکردنی خۆت و ڕەتکردنەوەی ئەوەی کە ببی ب خۆراک، یەکەمین کرداری سلبیی نەفیکردنی ژیانە. تۆ بەردەوامیی ژیان دەوەستێنی، خۆبەدەستەوەدانی ئەم بەردەوامییە ئەزموونێکی سۆفیگەرانەی مەزنە، هاوکاتە لەگەڵ سوپاسکردنی ئەو ئاژەڵەی کە خەریکە دەخورێت لەبەرئەوەی خۆی کردووە بەقوربانی؛ تۆش هەروەها دەبێ لەکاتی خۆتدا ئەم کارە بکەیت.

مویرز: من سروشتم و سروشت منە.

کەمبڵ: بەڵێ، ئێستاش سەنتەری دەروونیی دووەم کە سیستمی هیندی ئاماژەی بۆ دەکات بۆ گەشەکردنی ڕۆح، بریتییە لە ئەندامە سێکسییەکان، لەبەرئەوەی ئەم ئەندامانە پاڵپێوەنەرن بۆ زاوزێکردن. مەرکەزی سێیەم لە ئاستی ناوکدایە، ئەمەش سەنتەری ئیرادەی هێزو دەسەڵات و ئەنجامدان و بەدیهێنان و تێکشکانی ئەوی ترە؛ ئەمەش ئەرکی سێیەمە کە ئەرکی دوژمنکارییە. هەروەها دەتوانین لە سیمبولیزمی

سیستمی دەروونناسیی هیندی ئەوە دەرخەین کە ئەرکەکانی یەکەم و دووەم و سێیەم، واتا خۆراک و زاوزێ و دەسەڵات کۆمەڵێ غەریزەی ئاژەڵین؛ هەر لەبەر ئەم هۆیەش ئەم سێ مەرکەزە دەکەونە حەوزی ناوقەدەوە.

مەرکەزی چوارەم لە ئاستی دڵە، ئەمەش دەرگایەک بەڕووی هاودەردیدا . بۆ نموونە لێرەوەیە گواستنەوە لە بواری کرداری ئاژەڵییەوە بۆ بوارێک کە بواری ڕۆحی پەتیی تایبەت بە مرۆڤە. هەریەک لەم چوار سەنتەرانە لە شێوەیەکی سیمبولیدا وێنە کێشراون. بۆ نموونە سیمبولی سەنتەری یەکەم، سیمبولی لینگام و یۆنی (کێر و کوز) دەبینین، واتا کۆئەندامی زاوزێی نێر و مێ لە ئاستی یەککگرتندا . بەڵام لە ئاستی سەنتەری دڵدا جارێکی تر کێر و کوز لە یەککگرتندا دەبینین بەڵام ئەوان لێرەدا وا وێنە دەکێشرێن کە ڕەگەزیان زێڕینە، نوێنەری سکپڕبوونی کچە، دەکرێ بەمەش بوترێ لەدایکبوونی مرۆڤی ڕۆحی لە مرۆڤی ئاژەڵی.

مویرز: ئەم ڕووداوەش کاتێک ڕوو دەدات کە...

کەمبڵ: کاتێک کە لە ئاستی دڵەوە ڕوو دەکەیتە هاودەردی و، هاودەردیش بەمانای بەشداریکردن لە ئازاری کەسانی دی؛ بەشداریکردنی ئەزموونکراو لە ئازاری کەسانی تردا . ئەمەش سەرەتای مرۆڤایەتییە. بەڕاستییش ڕامانی ئاینی لەم ئاستەدا، واتا لەسەر ئاستی دڵ بەئەنجام دەگات.

مویرز: ئێوە دەڵێن ئەمە سەرەتای دەستپێکردنی مرۆڤایەتییە. بەڵام لەم چیرۆکانەدا ساتگەلێک هەن تێیدا خوداکان لە دایک دەبن. لە کچێکی ئاوسەوە منداڵێک دێتە دنیاوە.

کەمبڵ: دەزانی ئەو خودایە کێیە؟ ئێوەن. هەموو ئەم سیمبوڵە میتۆلۆژییانە ئاماژە بەتۆ دەکەن. دەتوانی لە دەرەوەی قووڵاییەکە بوەستیت و وا بیرکەیتەوە کە هەموو شتێک لەوێدا ڕوو دەدات. ئەڵبەتە لە دەرەوەی قووڵاییەکە بەهەموو هەستێکتەوە دەتوانی بیر لە مەسیح بکەیتەوە دەربارەی ئەوەی چۆن ئازاری چەشتووە. بەڵام ئەم ئازارانە دەبێ لە ناختدا ڕووداوێک بن، کاتێ ئەم کارە دەکەیت لە بواری ڕۆحییەوە دووبارە لە دایک نابیتەوە؟ ئایا ماهییەتی ئاژەڵی لە ناختدا دەمرێ و، دووبارە لە

شێوەی بەرجەستەبووی مرۆڤی هاودەرد بۆ ژیان دەگەڕێیتەوە؟

مویرز: ئایا لەمەدا چ بەڵگەیەک هەیە کە ئەو لە کچەوەیە؟

کەمبڵ: ئەوەی لەدایک دەبێت ڕۆحە، ئەمەش لەدایکبوونێکی ڕۆحییە، مریەمی کچیش لە ڕێگەی وشەیەک کە بەگوێیدا دەدرێ، ئاوس دەبێ.

مویرز: ئەو وشەیەش وەک شەپۆڵە تیشکێ هاتەدەرێ.

کەمبڵ: بەڵێ. دەشڵێن هەر بەو جۆرە بوودا لەدایک بووە، کاتێ کە لە تەنیشتی لەشی دایکییەوە لە ئاستی چاکرای دڵەوە Heart Chakra[١٣]، هاتووەتە دنیاوە.

مویرز: چاکرای دڵ یانی چی؟

کەمبڵ: ئاه، چاکرای دڵ، سەنتەرێکی سیمبولییە کە پێوەندیی بەدڵەوە هەیە. چاکرا بەواتای (بازنە) یان (دەوروبەر).

مویرز: کەواتە بوودا لە...

کەمبڵ: لە تەنیشتی جەستەی دایکییەوە هاتووەتە دنیاوە. ئەمەش لەدایکبوونێکی سیمبولییە. ئەو بەڕاستی لە تەنیشتی جەستەی دایکییەوە هاتووەتە دنیاوە، ئەمەش تەعبیرێکی سیمبولییە.

مویرز: بەڵام مەسیح وەکو من و تۆ هاتووەتە دنیاوە.

کەمبڵ: بەڵێ، بەڵام ئەو لە کچێکی دایکەوە لەدایک بووە، هەروەها بەپێی بڕوای کاتۆلیکی ڕۆمانی کچێنیی لەپاشاندا بۆی گەڕاوەتەوە، بەم جۆرە دەتوانین بڵێین شتێکی فیزیکی ڕووی نەداوە. ئەوەی بەشێوەی سیمبولی ئاماژەی بۆ دەکرێت لەدایکبوونی جەستەییی مەسیح نییە، بەڵکو بەهای مەعنەویی ئەو لە دایکبوونەیە. ئەو کەسێکە وەک ئاماژەیەکی مەجازی تەماشا دەکرێت، شتێکە لەدایکبوونی

(١٣) chakra وشەیەکی سانسکریتییە بە مانای بازنەیی، لە وەرزشی یۆگادا پەیوەستە بە وزەی جەستەوە، ئەم وشەیە لە ئاینی یۆگای هیندیدا بەکاردەهێنرێ.

لەڕێگەی کچەوە نمایش دەکات. پاڵەوانان و نیوەی خوداکان بەم شێوەیە هاتوونەتە دنیاوە، بەو شێوەی کە ئەنگیزەی ئەوان هاودەردییە نەک دەسەڵات و توخم و پاراستنی ژیان.

چەمکی لەدایکبوونی دووەمیش هەر ئەمەیە کاتێ کە لەسەنتەری دڵەوە لەدایک دەبی و ژیان بەسەر دەبەی. نابێ سەنتەرەکانی پاینتر (خوارتر) ڕەت بکرێنەوە، بەڵکو دەبێ زیاتر لەو سێ سەنتەرەی تر بڕۆین و کاتێک کە دەبنە سەرشۆڕو خزمەتکاری دڵ بەسەریاندا زاڵ بین.

مویرز: ئەگەر بۆ سەردەمی سەرەتایی بگەڕێینەوە وێنەی مادۆنا یامریەمی کچ دەبینین کە ڕزگارکەری ئەو مناڵە ڕزگارکەرەیە؟

کەمبڵ: نموونەی کۆنی مریەمی کچ، ئیزۆسە هۆرۆسی لەکۆشدایە و شیری دەداتێ.

مویرز: ئیزۆس؟

کەمبڵ: چیرۆکێکی ئاڵۆزە. لەڕاستیدا هەموو ئەم شتانە ئاڵۆزن. بەڵام ئیزیس و مێردەکەی هەردووکیان جومگ بوون و لە ژنەخودای نووت لەدایکبوون. شەوێکیان ئۆزیریس بەهەڵە لەجیاتی ئەوەی لەگەڵ ئیزۆیس بخەوێ، دەچێتە باخەڵی نیفتیس – دەکرێ بوترێ وەکو شێوەیەک لەگرینگینەدان بەوردەکارییەکان. لەڕووداوی نووستنی ئەو شەوەدا ئانۆبیس هاتە دنیاوە، کە کوڕی گەورەی ئۆویریس بوو، بەڵام لەژنێک بوو کەهاوسەری نەبوو. سیسSeth ی مێرد بەم ڕووداوە تووڕە بوو، بۆیە بڕیاری دا برا گەورەکەی خۆی ئۆزیریس بکوژێ. بەدزییەوە ئەندازەی ئۆزیریسی گرت و تابووتێکی جوانی بۆ دروست کرد کە بەتەواوی پڕ بەجەستەی بوو. پاشان ڕۆژێکیان دەمەو ئێوارە کاتێ کە خوداکان لە ئاهەنگێکدا پێکەوە کۆبووبوونەوە، لەو کاتەدا سیس Seth بەتابووتەکەوە خۆی کرد بەژووورداو ڕای گەیاند کە هەرکەسێک بە ئەندازەی ئەم تابووتە بێت، ئەوا وەک دیاری دەتوانێ بۆ گۆڕەکەی خۆی بەرێت. هەرچییەک لەوێ بوو خۆیان بە تابووتەکە تاقی کردەوە، هەڵبەتە کاتێک نۆبەی ئۆزیریس هات ئەویش تاقیی کردەوە پڕ بەجەستەی بوو. هەر لەو کاتەدا یەکسەر هاو دەستەکانی سیس کەحەفتا و دوو کەس بوون، هێرشیان بردوو سەری تابووتەکەیان بەست و

بزماڕێژیان کردو فڕێیان دایە نێو ئاوی نیلەوە. ئەوەی لێرەدا ڕووبەڕوو دەبینەوە مەرگی خودایە کە ئەو خودایەش ئۆزیریسە، بۆیە چاوەڕوان دەکرێ پاش مەرگی خودایەکی لەم شێوەیە چاوەڕوانی ڕوودانی هەستان و زیندووبوونەوە بین. مەرگی ئۆزیریس و بەرزبوونەوەی ئاوی نیل هەموو ساڵێک کە خاکی میسر بەپیت دەکات، پێوەندییەکی سیمبولییان پێکەوە هەیە. ئەو باوەڕەش هەبوو کە بەهۆی ڕزین و بۆگەنبوونی جەستەی ئۆزیریس زەوی بەپیت دەبێ و زیندوو دەبێتەوە.

ئۆزیریس لەنێو نیلدا بەمەلە توانیی لە خاڵێکی نێو کەنارەکانی سووریادا بگیرسێتەوە. درەختێکی جوان و بۆنخۆش سەوزبوو، بەلقەکانی تابووتەکەی ئۆزیرۆیسی لەباوش گرت. پاشای ئەو ناوچەیە تازە کوڕێکی بووبوو هەر ئەو کاتەش بۆ ئەم مەبەستە خەریکی بونیادنانی کۆشکێک بوو. لەبەرئەوەی ئەم درەختە تازە ڕوابوو بۆن و بەرامی زۆر خۆش بوو، بۆیە بڕییەوە تابیکا بەستوونی سەنتەری هۆڵی سەرەکیی کۆشکەکەی.

لەم کاتەدا ژنەخوای ئیزیسی بێ چارە کە مێردەکەی لەنێو ئاوی نیلدا ون بووە، بەدووی دۆزینەوەی جەستەی ئەودا دەگەڕێ. ئەم ناوەڕۆکە واتە گەڕان بەمەبەستی دۆزینەوەی خودایەک کە هاوسەری ڕۆحە، یەکێک بووە لە ناوەڕۆکە سەرەکییەکانی میتۆلۆژیای ئەم سەردەمە: ئەم بابەتە واتا گەڕانی خودایەک بەدووی هاوسەر یا عاشقە لە دەستچووەکەی، بەبەڵگەی وەفاداری بەرامبەر بەهاوسەرەکەی و چوون بۆ نێو جیهانی مەرگ بەمەبەستی ڕزگارکردنی.

ئیزیس لەکاتێکی گونجاودا خۆی بەنێو کۆشکی پاشای سووریەدا دەکات، لەوێدا گوێی لەبەسەرهاتی ئەو ستوونە بۆنخۆشە دەبێت کە لەکۆشکەکەی پاشادایە. ئەو گومانەی لا دروست دەبێت ڕەنگە ئەم درەختە پێوەندییەکی بەئیزۆیسی مێردییەوە هەبێ، بۆیە بە مەبەستی گەیشتن بەم بۆچوونە دەبێ بە دایەنی کوڕەکەی پاشا. وازدێنێ تا مناڵەکە لە پەنجەی ئەوەوە شیر بمژێ، بەهەرحاڵ ئەو خودایە بۆ خواش سنوورێکی دیاریکراو هەیە تا لە ئاستی خۆی دابەزێ و خۆی بچووک بکاتەوە بە مەبەستی گەیشتن بە مەبەستەکانی. بەڵام ئەم مناڵە بچووکەی خۆش دەویست بۆیە بڕیاری دا بەفرێدانی ئەو مناڵە بۆ نێو ئاگردان و سووتانی جەستەی نەمریی پێ

ببەخشێ. بێگومان وەکو خودایەک توانای ئەوەی هەیە کە نەهێڵێ ئەو منداڵە بەئاگر بیسووتێنێ، هەموو شەوێ کاتێ کە مناڵەکە لەنێو ئاگرەکەدایە ئەو خۆی دەکات بەپەڕەسێلکەو هەڵدەفڕێ بەئاه و زاری بەدەوری ئەو ستوونەی کە مێردەکەی تێدایە دەسووڕێتەوە. ئێوارەیەکیان، دایکی مناڵەکە هاتە ژووری منداڵەکە و بینی وا مناڵەکەی لەنێو ئاگردانەکەیە، لە حەیبەتا هاواری کرد کە ئەمەش بووە هۆی بەتاڵکردنەوەی سیحرەکە، بۆیە بەناچاری دەبووایە مناڵەکە لە سووتان ڕزگار بکرێت. لەم کاتەدا پەرەسێلکەکە دیسان بۆ دایەنەکە گۆڕاو واتا ئەو خودایەی کە یەکەمجار پێوەی هاتبوو، هەموو ڕووداوەکە بۆ شاژن دەگێڕێتەوە و پێی دەڵێ: (دەمەوێ ئاگادارت بکەمەوە کە مێردەکەم لەنێو ئەم ستوونەدایە، سوپاسگوزارت دەبم گەر ڕێگام بدەی لەگەڵ خۆمدا بیبەمەوە) هەر ئەو کاتە کە پاشا دەردەکەوێ دەڵێ: (بەڵێ باشە بۆ نا) فرمان دەدات ستوونەکە دەرهێنین، ستوونەکە دەداتەوە بەئیزیس، پاشان تابووتی جوانی ئۆزیریس دەخرێتە نێو کەشتییەکی شاهانەو دەگەڕێتەوە.

لەکاتی گەڕانەوەیان بەنێو ڕووباری نیلدا، ئوزیرۆس لەتابووتەکە دەردەهێنێ و لەسەری مێردەکەی دەنوێ و ئاوس دەبێت. ئەمەش بابەتێکە کە لە میتۆلۆژیای کۆندا لە هەموو سەردەمێک و بەشێوەی جۆراوجۆر دەردەکەوێ، لە دڵی مەرگەوە ژیان لەدایک دەبێ. کاتێ کە کەشتییەکە دەگاتە کەنار، ژنە لە بێشەیەک لەنێو گەڵای پاپیرۆسدا هورۆس دێنێتە دنیاوە؛ ڕوخساری ئەم دایکە بەهەشتییە کە لەخوداوە ئاوس دەبێت بۆ نموونەیەک لە مریەمی پیرۆز دەگۆڕێ.

مویرز: پەرەسێلکەش بوو بەکۆتر، وانییە؟

کەمبڵ: کۆتر، لە حاڵەتی فڕیندا تاڕادەیەک نیشانەی جیهانی ڕۆحەو مەسیحیش نیشانەی ڕۆحی پیرۆزە.

مویرز: لە پێوەندییدایە لەگەڵ دایکی پیرۆز؟

کەمبڵ: بەڵێ، لەگەڵ دایکێک کە لە ڕۆحەوە ئاوس دەبێ. بەڵام لێرەدا وردەکاریی تریش لەم بارەیەوە هەیە. بەڵام لەم کاتەدا برای بچووکی حەسوود، واتا سیس

دەستی بەسەر تاج و تەختی ئۆزیرۆسدا دەگرێ. بەڵام بۆ ئەوەی بەڕاستی ببێتە خاوەن تاج و تەخت دەبێ لەگەڵ ئیزیسدا ببێتە هاوسەر. لەئیکۆنە میسرییەکاندا ئیزیس نمایشگەری تەختی شاهانەیە. لەبەرئەوەی ئیزیس نیشاندەری تەختی شاهانەیە، کاتێ کە فیرعەون لەسەر تەختی دەسەڵات دادەنیشێ لەڕاستیدا مناڵێکەو لەداوێنی دایکیدا دانیشتووە. هەر لەبەر ئەم هۆیەیە کاتێ کە لەبەرامبەر کلیسای شارتەر دادەنیشی لەڕاستیدا لەسەر یەکێک لەدەرگاکان کە ڕووی لەڕۆژئاوایە وێنەیەکی مریەمی پیرۆز دەبینی وەک کورسییەک دروست کراوە ئەو کورسییەش ئەو جێگایەیە کە مەسیحی مناڵ لەسەری دادەنیشێ، وەک ئیمپراتۆرێک بەرەکەت بەجیهان دەبەخشێ. ئەم وێنەیە، بەتەواوی ئەو وێنەیەیە کە لە میسری کۆنەوە پێمان گەیشتووە. قەشەو هونەرمەندە سەرەتاییەکان بەمەبەست ئەم وێنانەیان وەرگرتووە.

مویرز: دەتەوێ بڵێی کە قەشە مەسیحییەکان وێنەی ئیزیسیان وەرگرتووە؟

کەمبڵ: هیچ گومانی تێدانییە. خۆمان وا دەڵێین. گەر دەقەکە بخوێنێتەوە دەبینی لەوێدا ڕاگەیەنراوە، (ئەو شێوانەی کە لەڕابردوودا تەواو کۆمەڵێ شێوەی میتۆلۆژی بوون، ئەمڕۆ واقیعین و بەرجەستە بوون لەڕزگارکەرماندا. ئەو ئەفسانانەی کە ئاماژەی بۆ کرا دەربارەی ئەو خودایانەن دەمرن و پاشان زیندوو دەبنەوە لەوانە: (ئاتیس، ئادۆنیس، گیلگامش، ئوزیریس، یەک لەدوای یەک. لە هەموو جێگایەک مەرگ و هەستانەوەی خودا پەیوەست بوو بەمانگەوە، مانگ دەمرێ و مانگ زیندوو دەبێتەوە. دەبینی تەنیا ڕۆژێ یان دووان مانگەشەو نییە، مەسیحیش دوو شەو یاسێ ڕۆژ لەگۆڕدا دەمێنێتەوە.

هیچ کەسێ مێژووی ڕاستەقینەی لەدایکبوونی مەسیح نازانێ. بەڵام دەڵێین کاتێ لەدایکبوونی مەسیح کاتی گۆڕینی زستان بووە(شەوی یەڵدا) ٢٥ دیسەمبەر، واتە بەدرێژبوونی ڕۆژ کورتبوونەوەی شەو. ئەم کاتەش هەمان کاتی لەدایکبوونی ڕووناکییە. ئەم زەمەنە بەتەواویش مێژووی لەدایکبوونی خودای ڕووناکیی فارسی، میترا، یان هەتاوە.

مویرز: ئەم شتە چیت پێ دەڵێ؟

کەمبڵ: پێم دەڵێ لە ژیان و بیرماندا بیرێک هەیە، دەربارەی مەرگ لە ڕابردوودا و لەدایکبوون لە ئایندەدا: مەرگی سروشتی ئاژەڵی و، لەدایکبوونی سروشتی ڕۆحی. ئەم سیمبولانەش هەریەکەیان بەجۆرێک قسە لەسەر ئەم مەسەلەیە دەکەن.

مویرز: کەواتە ئیزیس دەیتوانی بڵێ: (من دایکی سروشتیی هەموو شتەکانم، خاتوون و دەسەڵاتداری هەموو ڕەگەزەکانم، ڕەهبەری هێزە ئاسمانییەکان و سەرۆکی گشت بوونەوەرە دۆزەخییەکانم، بنەچەی هەموو ئەو شتانەم لە ئاسماندا نیشتەجێن. بەتەنیا یان لە وێنەی گشت خوداو خواژنەکاندا دردەکەوم).

کەمبڵ: ئەم وتەیە، ڕاگەیاندنێکی تەواو نوێیە دەربارەی ئەم بابەتە. ئەم ناوەرۆکەش لەڕاستیدا لە پەرتووکی کەر هاتووە کە ئابۆلیۆس لوکیوس (٢٥٧٠) فەیلەسوف و ئاسماناسی ڕۆمانی لە سەدەی دووەمی زاینیدا نووسیویەتی. دەکرێ کەری زێرین بەیەکەمین ڕۆمان دابنرێت، کەسایەتی و پاڵەوانی سەرەکیی ئەم ڕۆمانە لە ئەنجامی چڵێسی و حەز و سیحر دەگۆڕێ بۆ کەر. هەر بۆیە دەبێ بەئەزموونێکی ئازاراوی و دژوارو سەرچڵییەکی قێزەوندا تێ پەڕێ تا بەهۆی ئیزیسی خواوە لەو کەرێتییە ڕزگاری بێت، ئیزیس دەردەکەوێ و گوڵێکی بەدەستەوەیە (ئەو گوڵە سیمبولی عێشق و خۆشەویستییە نەک شەهوەت و هەوەسبازی) پاش ئەوەی ئەو کەرە ئەو گوڵە دەخوات لە کەرێتی ڕزگاری دەبێ و دەبێتە مرۆڤە ئاساییەکە، بەڵام مرۆڤایەتییەکەی ئەمجارە لە ئاسایی ناچێ، لەبەرئەوەی ڕۆشنگەریی بەنسیب بووە، واتە پیاوێکی نوورانییە و بووە بەکەسێکی پیرۆز. بەم جۆرە ئەو دووەمین ئەزموونی لەدایکبوونی ئەزراییدا تێ پەڕیوە. بەم جۆرە دەکرێ مرۆڤ بتوانێ لە جەستەیەکی تەواو ئاژەڵییەوە بگۆڕێ، واتا لە میانەی مەرگی ڕۆحییەوە تێ پەڕیوە دووبارە لەدایک بێتەوە. لەدایکبوونی دووەم، چوونە گیانێکی تری باڵایەو ڕۆح پێکی هێناوە.

خواژن ئەو هێزەیە کە ئەم کارە ئەنجام دەدات؛ لەدایکبوونی دووەم لەڕێگەی دایکی ڕۆحیمانەوە ڕوو دەدات. نۆتەردامی پاریس و نۆتەردامی شارتە کلیسای دایکمانن. ئێمە بەچوومان بۆ نێو کلیسایەک و هاتنە دەرەوە لەو کلیسایە دووبارە لەدایک دەبینەوە.

مویرز: کەواتە ئەم هێزە تایبەتە بەپرنسیپی مێ.

کەمبڵ: لەو ڕۆمانەدا بەو شێوەیە خراوەتەڕوو، بەڵام مەرج نییە ئەم هێزە تەنیا لەلای مێدا هەبێ. لەدایکبوونەوەی نوێش هەیە کە لەلایەن نێرەوە ڕوو دەدات. بەڵام بە بەکارهێنانی ئەم سیستمە سیمبولییە ئەوە دەردەخات کە ژن تەنیا نوێکەرەوەی لەدایکبوون بووە.

مویرز: باشە کاتێ کە ئەنجومەنی ئەفسووس Ephesus ساڵی ٤٣١ پاش مەرگی مەسیح کۆبووەوە و هەروەها ڕاییان گەیاند مریەم دایکی خودایە، ئایا ئەوە یەکەمجار بوو؟

کەمبڵ: نەخێر، ئەم بابەتە ماوەیەکی دوور و درێژ لە کلیساکاندا وروژێنرابوو، بەڵام کاتێ کە ئەم بڕیارەیان دا، واتا بڕیاری ئەفسووس، بەڕێکەوت ئەو کاتە لە گەورەترین شاری پەرستگاکانی ئیمپراتۆرییەتی ڕۆمانی بوو کە ئەویش پەرستگای خواژن ئارتیمس یان دیاناArtemis or Diana بوو. هەروەها ئەوەش دەگێڕنەوە کاتێ کە ئەنجوومەنەکە بەمەبەستی بڕیاردان لەسەر ئەم مەسەلەیە کۆبوونەوە، پیاوانی ئەفسووس ڕیزێکی درێژیان پێک هێنابوو، بۆ پشتیوانیکردنی مریەم، لەو کاتەشدا هاواریان دەکرد و ئەم دروشمەیان دەوتەوە، (ئەی خواژن، ئەی خوا ژن، هەر ئەوە خوا ژنە).

بەڵێ کەواتە لە کەلەپووری کاتۆلیکیدا لێکچوونێک یان کۆبوونەوەیەک و ڕووبەڕووبوونەوەیەک لەنێوان بیری عیبرانیی باوک سالاری و یەکتاگەرایی یەکخوایی هەیە کە لەبیری مەسیا کۆبووەتەوە، ئەو مەسیایەی کە کۆبوونەوەیەکی بە ئەنجام دەگەیاند لەنێوان هێزی ڕۆحی و دنیایی، پاشان ئەندێشەی هیلنستیکی کلاسیکی دەبێتە جومگی ئەم بیرە، وەک ڕزگارکەرێک و کوڕێک کە مردووە و پاشان وەک کوڕی خودا دووبارە لەدایک بووەوە لەدایکبوونێک کە بە سک پڕبوونی کچێک هاتەدی. زۆر لەو کەسە دڵسۆزانە هەبوون. لە ڕۆژهەڵاتی نزیکدا ئەو خودایەی کە بۆ جیهانی زەمەن دابەزی لەبنەڕەتدا خودایەکی مێ بوو، لەڕاستیدا کاتێ مەسیح بەدابەزینی هاوکات لەگەڵ هاودەردێتی ڕۆڵی خودای گرتە ئەستۆ، بەڵام کاتێک کە کچی دەست

لێنەدراوە ئەوە قبوولٚ دەکات ببێ بە کەسێک بۆ بەرجەستەبوون بەم کارەی ئەو ڕزگاربوونەی مسۆگەر کرد. لەگەڵ کاتدا ئەو ڕاستییە زیاتر ڕوونبووەوە کە کچی دەستلێنەدراو بە ئەندازەی کوڕەکەی بەشدارە لەو ئازار چەشتنە. پێم وایە ئەمڕۆ لە نێو کلیسای کاتۆلیکیدا بەئەندازەی (ڕزگارکەر) ناوی ئەویش دەهێنین.

مویرز: هەموو ئەمانە دەربارەی یەککگرتنی نێوان نێرو مێ چی دەگەیەنین؟ لە کۆمەڵگە سەرەتاییەکاندا بۆ ماوەیەکی زۆر وێنەی مێ وێنەیەکی میتۆلۆژیی دەسەڵاتداربوو. پاشان ئەم دەسەڵاتە بەنسیبی نێر دەبێت، نێرێک کە سیمبولی هێرشبردن و جەنگە، پاشان بەپەلە بۆ لای مێ دەگەڕێینەوە بەوەی کەمێ ڕۆڵی خولٚقاندن و دووبارە دروستکردنەوە دەبینێن. ئایا ئەم بابەتانە پەرۆشیی بنەڕەتیی نێوان ژن و پیاو نییە بۆ یەکتری؟

کەمبڵ: بەڵێ وایە، بەڵام تۆ لەڕووی مێژوویەوە تەماشای ئەم شتە بکە. زۆر گرنگە کە ئەو ڕاستییە بزانین کە خودا– بەدرێژاییی ئەم ناوچەیە دایک خودا بووە تا دەگاتە وادیی ئیندس لە هیند، هەر لەدەریای ئیجەوە تا ئیندس دایک خودا، شێوەی دەسەڵاتدار بووە، پاشان هیندو ئەوروپییەکان هاتن و لەباکوریشەوە فارس و هیندو یۆنان و ئیتاڵیا، بەدرێژایی ڕێگاش لەگەڵیانا شایەدی بینینی میتۆلۆژیای نێرینەین. ئەم میتۆلۆژیایە لە هیندستان ڤیدایی و لەلای یۆنانییەکان کەلەپووری هۆمیری، پاشان پاش پێنجسەد ساڵ، خودای ژن گەڕانەوەی خۆی دەست پێ دەکات. بێگومان لەو سەردەمەدا ئۆپانیشادهامان هەیە کە سەر بەسەدەی هەڤدەیەمی پێش زاینە تەواو ئەو سەردەمەی کە خودای ژن لەدەوروبەری دەریای ئیجەدا دەگەڕێتەوە. هەروەها لەو بەسەرهاتەدا هاتووە کە خوداکانی ڤیدابیە پێکەوە دادنیشین، لەپڕ شێوەیەک دەبینن بێ شێوەیە لە تەم دەچێت لە خوارەوە دەردەکەوێت، پاشان ئەوان دەپرسن (ئەمە چییە؟) هیچیان نازانن ئەو دیاردەیە چییە، پاشان لەکۆتاییدا یەکێکیان پێشنیار دەکات (دەڕۆم بزانیم ئەمە چییە) ئەویش بەرەو ڕووی ئەو شێوە تەم ئاسایە دەڕواو دەڵێ: (من ئاگنیAgni خودای ئاگرم؛ دەتوانم هەرچی شتە بیسووتێنم، ئەی تۆ کێیت؟) لەنێو ڕەوە تەمێکی چڕەوە پووشێک لەئاسمانەوە دەکەوێتە سەر زەوی، دەنگێک لەولاوە بەرز دەبێتەوە: (بزانم دەتوانی ئەمە

بسووتێنی) ئاگنی بۆی دەردەکەوێت ناتوانێ ئەو پووشە بسووتێنێ، بۆ لای خوداکانی تر دەگەڕێتەوە و پێیان دەڵێ: (گومانی تێدا نییە ئەمە شتێکی سەیرە) هەر لەو کاتەدا خودای (با)دەنگی بەرزدەبێتەوەو دەڵێ (ڕێگام بدەن تاهەوڵێک بدەم) ئەویش ڕووی کردە لای پووشەکە بەڵام هەر هەمان مەسەلەبوو نەیتوانی بیسووتێنێ، خودایەکی تریش دەڵێ: (من ڤایۆVayu خوای با دەتوانم هەرچی شت هەیە وای لێ بکەم بەئاسماندا هەڵفڕێ). بەڵام لەو کاتەدا پارچە پووشێکی تر دەکەوێتە سەر زەوی و دەڵێ: (بابزانین دەتوانی وا لەم پووشە بکەی لەگەڵ بادا بفڕێ) ئەویش نەیتوانی هیچ بکاو گەڕایەوە، پاشان ئیندرا خودای مەزن مەزنترین لەنێوان هەموو خوداکانی ڤیدایی، لەگەڵ نزیکبوونەوەی لەوێ تەمە چڕەکە دەڕوێتەوەو لەهەمان جێگادا ژنێکی جوان و ئاڵۆز دێتە دەرێ و بەئاشکراکردنی زەمینەی بوونی خوداکان وانەیان پێ دەڵێتەوە. پێیان دەڵێ:(ئەمە دواین نهێنی و مەزنترین نهێنیی هەموو بوونە، ئێوەش هەموو هێزتان لەوەوە وەرگرتووە. هەر ئەو دەتوانێ ئەگەر بیەوێ ئەو هێزەی کەپێی داون لێشتان وەرگرێتەوە.) ناوی هیندیی ئەم بوون و بوونانە بەرەهمانە، ئەم ناوەش ناوێکی نێرەمۆکە نە نێرە نە مێیە. بەڵام ناوی هیندی بۆ ئەم ژنە مایا – شەکری – دیڤی Maya, shakri, Devi یە (ئەو خوا ژنەی کە ژیان دەبەخشێ و دایکی هەموو شێوەکانە). هەر لەو ئوبانیشادانەدا کە باسیان دەکەین دەبینین ئەو ژنەی کە خودایە دەردەکەوێت و وانە بەهەموو خوداکانی ڤیدا دەڵێتەوە، دەربارەی یەکەمین بناغەو سەرچاوەی هێزو توانایان وانەیان پێ دەڵێتەوە.

مویرز: ئایا ئەمە حیکمەتی مێینەییە؟

کەمبڵ: ئەمە مێیە کە بەخشندەی شێوەکانە، هەر ئەوە شێوە بە ژیان دەبەخشێت و دەشزانی ئەم شێوانە لەکوێیە دێن، لەشوێنێکەوە دێن لە پشتەوەی نێر و مێیە. لە پشتەوەی بوون و نەبوونە، هەشەو نیشە. نەبوونەو نەنەبوون، لە پشتەوەی هەموو چەمکەکانی بیرو زەیندایە.

مویرز: ئەمەش هەمان ئەو شتە سەرسوڕهێنەرەیە کە لە پەڕتووکی پیرۆزدا هاتووە، (نە نێرن و نە مێ، لەبەرئەوەی هەمووتان یەکن لە وێنەی مەسیحدا، یان بە مانایەکی پەتی هیچ یەکێکیان نییە) (نامەی پۆڵس بۆ گلاتیە ٢٨:٣).

کەمبڵ: دەبێ وابووبێت، گەر مەسیح نمایشگەری سەرچاوەی بوون بێت، ئەوا ئێمە هەموو وەک بڵێی بیرکردنەوەیەکین لەزەینی مەسیحدا. ئەو وتنێکە لە ئێمەدا جەستەی دروست کردووە.

مویرز: من و تۆ کۆمەڵێ تایبەتمەندیمان تێدایە هەم نێرانییەو هەم مێیانە؟

کەمبڵ: جەستە ئەم تایبەتمەندییەی هەیە. هیچ شتێک دەربارەی مێژووی ڕاستەقینەی ئەم هەموو شتە نازانم. بەڵام لە قۆناغی کۆرپەڵەدا لە زەمەنێکی تایبەتدا ئاشکرا دەبێت ئەو منداڵەی کە لەسکی دایکیدایە دەبێ بە کوڕ یان بە کچ. بۆ ئەوەی ئەم بۆچوونەش ئاشکرا بێت جەستەیە کە ئەو توانا بەهێزەی تێدایە ئاشکرای کات بەچ لایەنێکدا بشکێتەوە.

مویرز: کەواتە ئێمە لە بەسەرهاتی ژیاندا یەکێکیان بەرزدەکەینەوە و یەکێکیشیان سەرنگوون دەکەین.

کەمبڵ: خاڵێکی ڕۆشن هەیە ئامادەیە لەهەریەک لەو شێوەی چینیەی کە بەرجەستەیە لەیین/یانگ Yin-Yang، یان لەو تاریکییە نەناسراوە و، یان هەر ناوێک کەلێی دەنێی، لەو خاڵە ڕووناکەش خاڵێکی تاریک هەیە. بەم جۆرە ئەوانیش پەیوەست دەبن بەیەکەوە. تۆ هەرگیز ناتوانی پەیوەست بیت بەشتێکەوە گەر لەخاڵێکدا پێوەندیی هاوبەشتان نەبێت. هەر لەبەرئەم هۆیەیە کە بیری خودا وەک کەسێکی ڕەها کارێکی پێکەنیناویە. لەبەرئەوەی ناکرێ پێوەندیی بەرپابکرێت لەگەڵ کەسێکی تری ڕەهادا.

مویرز: لەم گۆڕانکارییە ڕۆحییەدا کە باسی دەکەیت، ئەو گۆڕانکارییانەی کە ڕوودەدەن لەجیاتی چاودێریکردن پێوەندییان نییە بەتایبەتمەندییە مێینەکانی وەک بەخێوکردنی کۆرپەلەو خولقاندن و هاوکاری؟ ئایا ئەم باسە کە وتووێژی لەسەر دەکەین سەنتەری پرنسیبی مێینە نییە؟

کەمبڵ: دایک منداڵەکانی هەرچییەک بن هەر هەموویانی خۆی خۆش دەوێ، بێ مێشک بن یان زیرەک، باش بن یان خراپ. بەلای ئەوەوە گرنگ نییە کە سروشتی کەسایەتییان چۆنە. بەجۆرێک لە جۆرەکان مێیەتی بەمانای خۆشەویستی بۆ هەموو

وەچەکان. بەڵام باوک زیاتر پابەندە بەدیسپلینەوە، ئەو زیاتر پێوەندیی بەسیستەم و سیفەتی کۆمەڵایەتییەوە هەیە، لەڕاستیشدا ئەمە شتێکە لە هەموو کۆمەڵگەکاندا بەم شێوەیە ڕوودەدات. دەکرێ بوترێ دایک سروشتی خۆی بە منداڵەکانی دەبەخشێت و باوکیش سروشتی کۆمەڵایەتی بە منداڵەکانی، یان دەکرێ بڵێین باوک ئەم کارە دەبێ بکات.

بۆیە گەڕانەوە بۆ سروشت جارێکی تر مەسەلەی دایکایەتی دێنێتە ئاراوە. هیچ شتێک نازانم لەبارەی ئەم پێوەندییەو پێوەندیی باوکسالاری، چۆن بووە نایزانم، لەبەرئەوەی ڕێکخستنی ئەم ئەستێرەیە کارێکی قورسەو ئەمەش ئەرکی نێرە، بۆیە ناتوانی پێشبینی بکەیت ئەو شتەی شێوە دەگرێت چۆن دەبێت، بەڵام گومانی تێدا نییە کە سروشت دووبارە دەبێتەوە.

مویرز: بەڵام کاتێک کە دەڵێین: (زەوی ڕزگار بکە) لەڕاستیدا باس لە ڕزگارکردنی خۆمان دەکەین؟

کەمبڵ: بەڵێ ئەو هەموو ئاواتە بۆ ئەوەی شتێک لە کۆمەڵگەدا ڕووبدات، پێوەندیی هەیە بەوەی کە چاوەڕوان بین تاشتێک لە دەروونی مرۆڤدا ڕووبدات، ئەمەش بە مەبەستی گەیشتن بەڕێگەیەکی نوێی ئەزموونی کۆمەڵایەتی. ئەو پرسیارەی کە من زۆر بەئاسانی لێرەدا دەمەوێ بیخەمەڕوو ئەمەیە: (ئایا دەتەوێت لەگەڵ چ کۆمەڵگایەک و، چ گرووپێکی کۆمەڵایەتی بیت؟ دەتەوێ لەگەڵ هەموو ئەو مرۆڤانە بیت کە لەسەر ئەم ئەستێرەیەدا دەژین، یان دەتەوێ لەگەڵ گووپی تایبەت بەخۆت بیت؟ کاتێ کە سیازدە ویلایەتەکەی ئێمە کە بونیاتنەری ئەم وڵاتەن، دەستیان بەبیرکردنەوەکرد دەربارەی یەکگرتن وەک یەک وڵات، ئەم پرسیارە لەمێشکیاندا بوو. ئایا بۆچی نابێت لەدنیای ئەمڕۆدا شتێکی لەم بابەتە ڕووبدات؟

مویرز: کاتێ قسە دەکەین لەسەر چەمکەکانی وەک پرنسیپی مێینەو منالبوونی لەڕێگەی کچ و ئەو هێزە ڕۆحییەی کە دەبێتە هۆی دووبارە لەدایکبوون، پرسیارێکمان لا دروست دەبێت. هزرڤانانی هەرچی سەردەم هەیە، وتوویانە گەر خاوەنی ژیانێکی ڕۆحی بین، دەتوانین خاوەن ژیانێکی پڕخۆش و

کامەرانی بین. بەڵام چۆن کەسێک کە لە جەستە بێت دەتوانێ فێری ژیانی ڕۆحی بێت؟ پۆڵسی پیرۆز دەڵێ(حەزەکانی جەستە دژ بەڕۆحن، حەزەکانی ڕۆحیش دژ بەجەستەن.) چۆن دەتوانین فێری ژیانی ڕۆحی بین؟

کەمبڵ: لە قۆناغەکانی سەرەتادا کاری وەڵامدانەوەی ئەم پرسیارانە کاری مامۆستایان بوو. پێویست بوو لەسەریان سەرە دەزووی ژیانی ڕۆحی بخەنە بەردەستت. بوونی قەشەکانیش بۆ ئەم ئەرکە بوو. ڕیتوێڵەکانیش ئەم کارانەیان دەکرد. دەکرێ ڕیتوێڵ وا پێناسە بکرێت کە دووبارەی نمایشکردنەوەی ئەفسانەیە. بەبەشداریکردنت لەڕیتوێڵ تۆ مومارەسەی ئەزموونی ژیانی ئەفسانەیی دەکەیت، لە ڕێگەی بەشداریکردن لە ناواخنی ئەم ئەزموونەوەیە کە فێر دەبێت چۆن ژیانێکی ڕۆحی بژی.

مویرز: ئایا لەڕاستیدا چیرۆکە میتۆلۆژییەکان ڕێگەی ژیانی ڕۆحیت نیشان دەدەن؟

کەمبڵ: بەڵێ، دەبێ سەرە دەزوویەک یان جۆرە نەخشەیەکی ڕێگات پێ بێت، ئەمانەش هەموویان لەدەوروبەرماندا هەن. بەڵام هەموویان وەکو یەک نین، هەندێک لەمانە باس لەبەرژەوەندی ئەم گرووپ یان ئەو گرووپی تایبەت یان خودای ئەو هۆزە تایبەتە دەکەن. لەمانە بترازێ، هەندێکی تریش هەن نیشان دەدرێن وەک ئیلهامی خودا مێینە مەزنەکان، یا وەک دایکی گەردوون و دایکی هەمووان، ئەمانە هاودەردی فێری هەموو بوونەوەرە زیندووەکان دەکەن. بەمەش فێری ئەوە دەبین چۆن ڕێزی پیرۆزیی ڕاستەقینەی خودی زەوی بگرین؛ لەبەرئەوەی ئەم زەوییە جەستەی ئەو خودامێینەیە. کاتێ ئەم زەوییە یەهوو دروست دەکات، یەهووش مرۆڤ لەخۆڵەوە دروست دەکات، ڕۆح دەکات بەبەری ئەو جەستە لەخۆڵ دروستکراوەدا. یەهوو خۆی لەو جەستەیەدا نییە، بەڵام لەناخ و دەرەوەی ئەو جەستەیە خودا هەیە. جەستەی تۆ لە جەستەی ئەوە. لەو میتۆلۆژیانەدا هەستکردنێک بۆ ئەو جۆرە شوناسنامە گەردوونییە هەیە.

مویرز: لەبەر ئەم هۆیەشە من ئەوەندە دڵنیا نیم ئاخۆ ئایندەی وەچەی مرۆڤ و ڕزگاربوونی مرۆڤ بریتی بێت لەو گەشتانەی کە بۆ بۆشایی ئەنجامیان دەدا.

پێم وایە ڕەنگە ئەو ئایندەو ڕزگاربوونە لێرەدا بێت لەسەر ئەم زەوییە، لەجەستەو مناڵدانی بوونمان بە ئەنجام بگات.

کەمبڵ: بەڕاستییش وایە. کاتێ بۆ بۆشایی دەڕۆین، ئەوەی لەگەڵ خۆتاندا دەیبەن جەستەتانە، هەتا جەستەتان خۆی خۆی نەگۆڕێت، بۆشایی ناتوانێت بیگۆڕێت، بەڵام بیرکردنەوە لە بۆشایی وات لێ دەکات لەشتێک بگەیت. لە ئەتڵەسی جیهاندا، ئەستێرەمان لەنێوان کۆمەڵێک ئەستێرەی زۆر و لەنێوان کۆمەڵەی ڕۆژ لەئاسماندا تاقە ئەستێرەیە لەسەر ڕووی لاپەڕەیەک نیشان دەدرێت. لەوێدا ئەو هەستەت لا دروست دەبێت دەربارەی ئەو بۆشایی و ئاسمانانەی کە لەدەوروبەرماندان و ئێمەش سەرقاڵی ئاشکراکردنیانین. ئەوەی ئەم لاپەڕانە بە ئێمەیان نیشان داوە ڕوانینێکی فراوانە بۆ گەردوون فراوانێک کەناتوانری بهێنرێتە پێش چاو، هەروەها توندوتیژییەکیشی تێدایە وێناندنی سەختە. بلیۆن بلیۆن گۆی گەرماوی ئەتۆمی لەیەکتری دووردەکەونەوە، هەریەک لەو کورە گەرماوییە ئەتۆمییە ئەستێرەیەکەو، ڕۆژی ئێمەش یەکێکە لەوان. زۆر لەوانە خۆیان دەتەقێنینەوە، پارچە پارچە دەبن و پارچەکانی بۆ دوورترین بەشی بۆشایی بڵاودەبنەوە، دووکەڵ و غازێ دروست دەکەن، هەر لەوانیشەوە ئەستێرەی نوێ و ئەو ئەستێرانەی بەدەوری ئەواندا دەسووڕێتەوە دروست دەبن. ئەم ڕووداوانەش تائێستاش هەر بەردەوامن. هەروەها لەدوورییەکی زۆرترەوە لەپشتەوەی هەموو ئەم شتانە، زەمزەمەو شەپۆلی کورتی ئەم تەقینانەوە دەکرێ گەورەترین تەقینەوە بێت، مەبەستم ئەو تەقینەوە گەورەیەی کە هاوکات بوو لەگەڵ تەقینەوەی خوڵقاندندا، بەپێی هەندێ ژمێریاری ڕەنگە پێش (١٨) بلیۆن ساڵ ڕووی دابێت.

کوڕی باش ئەمەش ئەو شوێنەیە کە ئێمەی لێین، گەر لەمە تێ بگەیت، ئەوە تێ دەگەیت کە ئێمە چەند گرینگین، دەزانی لەم ڕووبەرە فراوانەدا تەنیا میکۆبایتێکین پاشان بۆت دەردەکەوێ ئێوە و ئەو ڕووبەرە فراوانە، بەشێوەک لەشێوەکان یەکن و بەشێکن لەم هەمووە.

مویرز: کەواتە دەست پێکردن لێرەوەیە.

کەمبڵ: بەڵێ دەست پێکردن لێرەوەیە.

7

چیرۆکەکانی عێشق و هاوسەرێتی

لە ڕێگەی چاوەکانەوەیە عێشق سەردانی دڵ دەکات:
چاوەکان پێشئاهەنگی دڵن
بەو دەورەدا دەست بەگەڕان دەکەن
تا ئەو شتە پەیداکەن کە بەبوونی، دڵ خۆشحاڵ دەبێ
ئەو کاتەی ئەم سێ شتە ڕێک دەبن
هەرسێکیان یەک بڕیاریان هەبێ،
ئەو کاتە عێشق لەدایک دەبێ،
هەر ئەمەش وا دەکات، چاو خۆشەویستی دڵ بێ
بەوەی کە چاو وای کرد لای دڵ خۆشەویست بێ
ئەو کاتە عێشقی تەواو لەدایک دەبێ.
بەبێ ئەوەش
نە عێشق لەدایک دەبێ و نە دەست پێ دەکات.
تەنیا بەم لەدایکبوون و سەرەتاییە
ئارەزوو ئاودەخواتەوە.
بەلوتفی ئەم سییانەو لەژێر چەتری ئەوانا
لەئەنجانی چێژێ کەئەمان دەیچێژن
عێشق لەدایک دەبێ و بەئومێدی

فراوانەوە ئارامی بەدۆستەکانی دەبەخشێ.
هەروەک هەموو ئاشکرایە لاتان
هەموو عاشقانی ڕاستەقینە
عیشق، میهرەبانییەکی تەواوە
بێ شک لەچاوو دڵەوە دێتەدەرێ
چاوەکان شکۆفەی پێ دەکەن و
دڵیش گەورەی دەکا.
خۆشەویستیش بەری ئەو تۆوەی ئەوانە.
گیورۆدەبۆرنیڵ Gurraut de Borneilh (نزیکەی ١٢٠٠-١١٣)

مویرز: عێشق بابەتێکی فراوانە گەر هاتو هاتمە لات و پێم وتی: (دەربارەی عێشق بدوێ) ئەو کاتە لەکوێوە دەست پێ دەکەی؟

کەمبڵ: بەترووبادۆری سەدەی (١٢) دەستم پێ دەکرد.

مویرز: ئەمانە کێ بوون؟

کەمبڵ: ئەمانە یەکەم لە ئەشرافەکانی ناوچەی بروفانس بوون، پاشان ناوچەکانی تری فەڕەنساو ئەوروپا، لە ئەڵمانیادا بەنێوی مینی سینجرز Minnesingers ناسرابوون واتا گۆرانیبێژانی خۆشەویستی، وشەی Minne وشەیەکی ئەڵمانی سەدەکانی ناوەڕاستە بەمانای خۆشەویستی.

مویرز: ئایا ئەوان شاعیری سەردەمی خۆیان بوون؟

کەمبڵ: بەڵێ، ئەوان شاعیرانێ بوون تایبەتمەندیی خۆیان هەبوو، سەردەمی ترووبادورەکان سەدەی دوازدەیەمە، بەڵام لە بروفانس هەرچی کەلەپووری ترووبادۆر هەبوو لەناوچوو لە میانەی ئەو هێرشەی کە ناسراوە بەهێرشی خاچپەرستانی ساڵی (١٢٠٩) بەناوی Albigensian Crusade پاپا ئینۆسینتی سێیەم بەرپای کرد، ئەم شەڕە بەیەکێک لە ناشیرینترین جەنگی خاچپەرستانی ئەوروپا دادەنرێت.

تروبادۆرەکان پەیوەست کران بەهێرسی (بیدعە) ی مانەوییەکانی ئالبیژنیسییەکان، ئەمانەی کە ئەو سەردەمە باوبوون، هەرچەند لەڕاستیدا بزووتنەوەی ئالبیژنیسییەکان دژایەتییەک بوو دژ بەگەندەڵی کاهینەکانی سەدەکانی ناوەڕاست. بۆیە تروبادۆرەکان و گۆڕانکاریی بیری عێشق لای ئەوان، بەشێوەیەکی زۆر ئاڵۆز تێکەڵ بەژیانی ئاینی بوو.

مویرز: مەبەستتان لە گۆڕانکاریی عێشق چییە؟

کەمبڵ: تروبادۆرەکان پێوەندییەکی فراوانیان بە دەروونناسیی عێشقەوە هەبوو. لە ڕۆژئاوا، ئەوان یەکەمین کەس بوون کە عیشقیان بەو شێوەیە ناسی کە ئەمڕۆ ئێمە دەیناسین – واتە عێشق بەو شێوەی کە پێوەندیی تاک بەتاکەوەیە.

مویرز: پێش ئەم ڕوانینە چ ڕوانینێک باوبوو دەربارەی عێشق؟

کەمبڵ: پێش ئەوە عێشق بەتەواوی ئیرۆس Eros بوو، ئەو خودایە بوو کە حەزی سێکسی لەلای تۆدا دەوروژان. ئەم بۆچوونە جیاوازیی هەبوو لەگەڵ ئەو ڕوانینەی کە تروبادۆرەکان دەربارەی عێشق هەیانبوو. دەزانی مرۆڤی ئەو کاتە هیچیان دەربارەی دڵداری نەدەزانی Amor. تروبادۆرەکان لەوە تێ گەیشتن کە دڵداری کارێکی تاکەکەسییە. ئیرۆس و ئاگاپێ Agape [عێشقی مەعنەویی مەسیحی] بریتین لە کۆمەڵی عێشقی ناکەسی.

مویرز: ئەمە ڕوونکەرەوە.

کەمبڵ: ئیرۆس جۆرێکە لە خواستی بایۆلۆژی، یان جۆرێکە لە ئارەزووی ئەندامەکان بەرامبەر بە یەکتری، لێرەدا هۆکاری تاکەکەسی ئەوەندە گرنگ نییە.

مویرز: ئەی ئاگاپێAgape؟

کەمبڵ: ئاگاپێ واتا وەک خۆشویستنی دراوسێکەت، بەئەندازەی خۆش ویستنی خۆتە. ئەمەش خۆشەویستییەکی ڕۆحییە، بۆیە گرینگ نییە هاوسێکەت کێیە.

مویرز: لە ڕاستیدا واپێ دەچێت ئەمە ئەو سۆزدارییە نییە کە ئیرۆس دەیەوێت، پێم

وایە ئەمە هاودەردییە.

کەمبڵ: بەڵێ، ئەمە هاودەردییە، جۆرێک لەکردنەوەی دەروازەکانی دڵ. بەڵام وەک دڵداری نییە کە شتێکی تاکەکەسی بێ.

کەمبڵ: ئایا ئاگاپی پاڵپێوەنەرێکی ئاینییە؟

مویرز: بەڵێ، بەڵام دڵدارییش دەتوانێ بۆ جۆرێک لە پاڵپێوەنەری ئاینی بگۆڕێت. تروپادۆرەکان تەماشای دڵدارییان دەکرد وەک باڵاترین وێنەی ئەزموونی ئاینی.

کەمبڵ: بڕوانە ئەزموونی ئیرۆس جۆرێکە لە نۆبەتێی نەخۆشی (سایزویر)؛ دەبینین لە هینددا خوای خۆشەویستی لاوێکی بەهێزو توانایەو کەوان و توورەکەیەکی پڕ لەتیری بەدەستەوەیە، ناوی ئەو تیرانە بریتین لە(ئازاری مەرگهێنەر) و (کرانەوە) و... هتد. لەڕاستیدا، بەجۆرێک ئەو تیرانە لەجەستەت دەچەقێن تەواو جۆرێک تەقینەوەی فیزیۆلۆژی و دەروونناسیی پەتی ڕوودەدا .

جۆرەکەی تری عێشق ئاگاپییە، خۆش ویستنی هاوسێ بەئەندازەی خۆش ویستنی خۆتە. لەم حاڵەتەدا گرینگ نییە ئەو کەسەی تر کێیە. دراوسێتەو دەشبێ ئەم خۆشەویستییەت بەرامبەر هەبێ، واتە خۆشەویستی ئاگاپێ.

بەڵام دەربارەی چەمکی دڵداری نموونەی کەسایەتییەکی تەواو جیاوازمان بەرامبەرە. ئەو حاڵەتەی لە ئەنجامی پێوەندیی نێوان دوو چاودا ڕوو دەدەن هەروەک لە کەلەپووری تروباندۆرەکاندا هاتووە، ئەزموونێکە لەنێوان دووکەس. ڕووخسار لەگەڵ ڕوخسار.

مویرز: لە یەکێک لە بەرهەمەکانت دا شیعرێک هاتووە، دەربارەی ئەم یەکتربینینی چاوانە کە دەڵێ: (لەڕێگەی چاوەوە عێشق بەدڵ دەگات).

کەمبڵ: ئەمەش پێچەوانەی هەموو ئەو شتانەیە کە کلیسا پێشنیاری دەکات. ئەمە ئەزموونێکی تاکەکەسییە، هەر هەمان ئەو پرس و بابەتەی ڕۆژئاوایە کەوای لێ دەکات لە هەموو ئەو کەلەپوورانەی تر کە ئێمە دەیانناسین جیاواز بێت.

مویرز: کەواتە چاونەترسیی بواری عێشق و خۆشەویستی بوو بە چاونەترسیی پێداگرتن لەسەر ئەزموونی تاکەکەسی بەرامبەر بە کەلەپوور واتە کەلەپووری کلیسا. بۆچی ئەم بابەتە گرینگیی هەبوو لەگەشەکردنی ڕۆژئاوادا؟

کەمبڵ: گرنگ بوو بەو بەڵگەیەی ڕۆژئاوا ئەم پێداگرتنەی بەخشی بە تاک، دەشبێ تاک باوەڕی بە ئەزموونەکانی خۆی هەبێ، نەک ئەو ئەزموونانەی کە کەسانی تر بۆی دەهێنین. ئەمەش جەختە لەسەر ڕاستی و لەش ساخی ئەزموونی تاکەکەسی کەمرۆڤایەتی و ژیان و بەهایە، هەموو ئەمانەش لە بەرامبەر سیستەمی شموولیدا؛ سیستەمی شموولی سیستەمێکی ماشێنییە، هەر ماشێنێکیش وەکو ماشێنەکەی تر کار دەکات کە هەمان کارگە دروستی کردووە.

مویرز: مەبەستت لەوە چی بوو کاتێ نووسیت: سەرەتای خۆشەویستیی ڕۆمانتیکی لە ڕۆژئاوادا خۆی لەوشەی لیبیدۆ Libidoدا بینیوەتەوە،(واتە زاڵبوونی دەسەڵاتی هێزی سێکسی بەسەر بڕوادا؟)

کەمبڵ: بەڵێ، لەم وشەیەدا خۆی بڕوا دەبینێتەوە کە دەڵێ: (من بڕوام وایە) منیش تەنیا بڕوام بەیاساکان نییە، بەڵکو بڕواشم وایە ئەم یاسایانە خودا دایناون، بۆیە ناتوانرێ لەگەڵ خودادا چەندو چوون بکرێ، ئەم یاسایانە بارێکی قورسن بەسەرمەوە و سەرپێچیی ئەم یاسایانەش گوناهێکی گەورەیەو پێوەندیی بەکەسایەتیی هەتاهەتاییمەوە هەیە.

مویرز: کەواتە ئەمە بڕوانامەیە Credo؟

کەمبڵ: بەڵێ ئەمە بڕوانامەیە. لەبەرئەوەی کەسێکی بڕواداری، بەرەو دانپیانان دەڕۆیت، بەلیستی گوناهەکانتدا دێیتەخوارێ، بەرامبەر بەم گوناهانە هەڵوێستی خۆت دەردەبڕی لەجیاتی ئەوەی بڵێی (باوکە، بەرەکەتم پێ ببەخشە لەبەرئەوەی ئەم هەفتەیە چاکبووم) لەگوناهەکانی خۆت ورد دەبیتەوە، لەمیانەی ئەم وردبوونەوەیەدا، لەڕاستیشدا لە ژیانتدا دەردەکەوێ کەتۆ گوناهکارێکی ڕاستەقینەیت. ئەم کارەش لەڕاستیدا جۆرێکە لەسەرزەنشتکردنی ئیرادەی ژیان؛ ئەمەیە مانای بڕوانامە.

مویرز: ئەی لیبیدۆ چییە؟

کەمبڵ: لیبیدۆ پاڵپێوەنەری ژیانەو لە دڵەوە هەڵدەقوڵێ.

مویرز: دڵیش بریتییە لە ...

کەمبڵ: دڵیش ئەو ئەندامەیە کە بەڕووی کەسی تردا دەکرێتەوە، ئەمەش سیفەتی مرۆڤانەیە لە بەرامبەر سیفەتی ئاژەڵیدا کە سەر بە بەرژەوەندییە خودییەکانە.

مویرز: کەواتە تۆ باس لە عێشقی ڕۆمانتیکی دەکەیت، بەرامبەر بە شەهوەت و سۆزو هەڵچوونی ئاینی گشتیدا؟

کەمبڵ: بەڵێ. هەروەک دەزانی سازدانی هاوسەرێتی لە کولتووری ڕەسەنەکاندا لەلایەن خێزانەکانەوە ڕێک دەخرا. ئەمەش بەهیچ جۆرێک بڕیارێک نەبوو کەسێک بیسەپێنێ بەسەر کەسێکی تردا. تا ئەمڕۆش لە هیندستان لەنێو ڕۆژنامەکاندا کۆڵۆمی وادەبینی کە ڕاگەیاندنە بۆ هاوسەرێتی، ئەمەش لەلایەن دەڵاڵەکانی ژن و ژنخوازییەوە بڵاودەکرێتەوە. لەبیرمە لە یەکێک لەو خێزانانەی کە دەمناسین، کچێکیان هەبوو شووی بە کوڕێک دەکرد، بەهیچ شێوەیەک ئەو کوڕەی نەدیبوو، بۆیە لە براکانی دەپرسی: (ئایا ئەو کوڕە درێژە، ئەسمەرە؟ سپییە؟ شتی لەم بابەتە؟)

لەسەدەی ناوەڕاستدا ئەم جۆرە هاوسەرێتییە شێوەیەک بوو لەوانەی کە کلیسا ئەنجامی دەدا. بۆیە بیری تروبادۆر دەربارەی دڵداریی ڕاستەقینەی کەسێک لەگەڵ کەسێکی تردا شتێکی ترسناک بوو.

مویرز: لەبەرئەوەی بەهیرسی (بیدعە) دادەنرا.

کەمبڵ: نەک تەنیا هیرسی (بیدعە) بەڵکو بەزیناش، شتێکە دەکرێ پێی بوترێ زینای مەعنەوی. لەبەرئەوەی هاوسەرێتی بە تەواوی لەلایەن کۆمەڵگەوە ڕێک دەخرا، ئەو عێشقەشی لە ڕێگەی بەیەکگەیشتنی چاوەکانەوە بەدی دەهات، بەهایەکی ڕۆحیە مەزنتری هەبوو.

بۆ نموونە، لە چیرۆکی عێشقی تریستاندا (کە یەکێکە لە سوارەکانی مێزگرد)

دەبینین کە داوای ئیزۆڵد کراوە تاشوو بەمارکی پاشا بکات، هیچ کامیان پێشتر یەکترییان نەبینیوە. بۆیە تریستان ئەرکی بردنی تائیزۆڵدە بۆ مارک جێبەجێ دەکا. دایکی ئیزۆڵدە جۆرێک شەرابی سیحراوی ئامادە دەکات بۆ ئەوەی ئەم دووانە کە بڕیارە ببنە هاوسەری یەکتری بەڕاستی یەکترییان خۆش بوێت و عاشقی یەکتری بن.. ئەم شەرابی عێشقە دەدرێ بەپەرستارێک کە بڕیارە لەگەڵ ئیزۆڵدەدا بڕوات. بەڵام ئەو شەرابە بێ چاورێری فڕێ دەدرێ، کاتێ ئەوانیش واتا تریستان و ئیزۆڵدە دەرمانەکە دەبینن وا دەزانن شەرابە، بۆیە دەیخۆنەوە. هەردووکیان بەخواردنەوەی ئەو دەرمانە عاشقی یەکتری دەبن. بەڵام ئەوان پێشتر یەکتریان خۆش دەویست بێ ئەوەی بزانن. ئەوەی ئەم شەرابە ئەنجامی دەدات، ئەوەیە ئەم عێشقە شاراوەیە ئاشکرا دەکات. ئەم ئەزموونە هەرکەسێک دەتوانێ نموونەی وا لە ژیانی لاوێتیی خۆیدا وەبیر بێنێتەوە.

لە ڕوانگەی تروبادۆرەکانەوە مەسەلەکە لەو خاڵەدا خۆی حەشارداوە کە مارکی پاشاو ئیزۆڵدە کە بڕیارە ببنە هاوسەری یەکتری، لەڕاستیدا کەڵکی ئەوەیان تێدا نییە کە عاشقی یەکتری بن. هەردووکیان هەرگیز یەکترییان نەبینیوە، هاوسەرێتیی ڕاستەقینە لەوێوە سەرچاوە دەگرێ کە لێکچوون و شوناسنامەیە، واتە ئەوی تر لە خۆتدا ببینیتەوە، پەیوەستیی جەستەیی تەنیا نهێنییەکی پیرۆزی تەئکید کردنی ئەم بابەتەیە. پێچەوانەی ئەمەش ڕوو نادات، واتە یەکەم جار پێوەندی جەستەیی بێتەدی و پاشان لایەنی ڕۆحی دەرکەوێت. هاوسەرێتی لەگەڵ ڕووی ڕۆحی عیشقدا – دڵداریدا – دەست پێ دەکات.

مویرز: مەسیح باس لەزیناکردن بەدڵ دەکات، واتە پێشێلکردنی ئەو پێوەندییەی کە لەڕووی ڕۆحییەوە بەرپا دەبێت، واتە ئەو پێوەندیییەی لەزەین و دڵدایە.

کەمبڵ: هەموو هاوسەرییەک شێوەیەک لەم پێشێلکردنەیە، گەر هاتو کۆمەڵگا بە ئەنجامی بگەیەنێت نەک دڵ. ئەمەش مانای عێشقی مجامەلەیە Courtly لە سەدەکانی ناوەڕاستدا؛ ئەمەش بەتەواوی پێچەوانەی ڕێبازی کلیسایە، وشەی Amorئەمۆر گەر بەپێچەوانەوە بنووسرێتەوە وشەی ڕۆمایە کە ئەمەش ئاماژەیە بۆ کلیسای ڕۆمانی کاتۆلیکی، ئەو کلیسایەی کە تەنیا ڕێنوێنیی ئەو ژن و

ژنخوازییانەی دەکرد کە سیفەتی سیاسی و کۆمەڵایەتییان هەبوو. بەم جۆرە پاشان بزووتنەوەی پشت بەستن بەهەڵبژاردنی تاکایەتی هات کە من ئەمەم ناونا ڕەدووی نیعمەتی خۆت بکەوە.

هەڵبەتە ئەم بزووتنەوەیەش مەترسنیی تێدایە. لە چیرۆکی عاشقانەی تریستاندا، کاتێک هەردووکیان شەرابی خۆشەویستی دەخۆنەوە، کەنیزەکەی ئیزۆڵدەو ئەم ڕووداوە دەبینێ و دەچێتە لای تریستان و پێی دەڵێ: (تۆ مەرگی خۆت خواردەوە). تریستانیش دەڵێ: (مەبەستت لە مەرگی خۆم، ئەم ئازاری عێشقەیە؟). یەکێک لە مەسەلە بنەڕەتییەکان ئەوەیە کە مرۆڤ هەست بەدەردی عێشق بکات، لەبەرئەوەی لەم جیهانەدا شوێنێکی تر نییە مرۆڤ ئەم شوناسنامەیەی خۆی تێدا مومارەسە بکات لەگەڵ ئەوەی کە خۆشی دەوێت. تریستان دەڵێ: (گەر مەبەستت لە مەرگی من، ئەم ئازاری عێشقەیە، دەبێ بڵێم ئەمەیە ژیانی من. گەر مەبەستت لە مەرگی من ئەو سزایەیە کە بەنسیبمان دەبێت کاتێ کە ئاشکرا دەبین ئەوا من ئەوەم قبووڵە، گەر مەبەست لە مەرگی من ئەو سزا ئەبەدییە بێت کە لەنێو ئاگری دۆزەخدا دەیبینم، ئەویشم قبووڵە.) ئەمەش بابەتێکی گەلێ گرینگە.

مویرز: بەتایبەت بۆ کاتۆلیکەکانی سەدەکانی ناوەڕاست کە وەک وشە بڕوایەکی تەواویان بە ئاگری دۆزەخ هەبوو. کەواتە ئەو شتانە مانای چی بوو کەتریستیان دەیوت؟

کەمبڵ: ئەوەی ئەو دەیوت: ئەوەبوو کە عێشق لە ئازار و مەرگ و هەرشتێکی تر گەورەترە. ئەمەش بەمانایەکی فراوانتر سەلماندنی ئازاری ژیانە.

مویرز: ئێستاش ئەو ئەم دەردی عێشقە هەڵدەبژێرێ، هەرچەندە ئەو ئازارە دەردەسەری و نەفرەتی هەمیشەیی بێت لە دۆزەخدا.

کەمبڵ: هەر ڕێگەیەک کە لە ژیانتدا دەیگریتە بەر کاتێ بەدووی بەختیاریی خۆتدا دەگەڕێی، دەبێ هەڵبژاردنەکە بەو جۆرە بێت ئەم جۆرە سزایانەت لەبەرچاو بێت بەوەی بەخۆت بڵێی کەس ناتوانی دەربارەی ئەم بابەتانە بمترسێنێ. هەر ڕووداوێک ڕوودات، ئەم هەڵبژاردنە ئیعتبار بەژیان و کارم دەبەخشێ.

مویرز: له هەڵبژاردنی عێشقیشدا ئەمە وایە؟

کەمبڵ: بەڵێ له هەڵبژاردنی عێشقیشدا.

مویرز: جارێکیان نووسیبووت، دەربارەی بەهەشت و دۆزەخ، مەسەلەکە ئەوەیە کاتێ کە کەسێ لەوێ بێ، مانای وایە له جێگایەکی گونجاوە، له کۆتایشدا ئەو جێگایە ئەو شوێنەیە کەئەو خۆی حەز دەکات لەوێ بێ.

کەمبڵ: ئەم بیرە کاتی خۆی بیری برناردشۆ و دانتیش بوو، ئازاری دۆزەخ ئەو شتە هەمیشەییە کەتۆ لەسەر زەویدا دەتویست.

مویرز: تریستان عێشقی خۆی دەویست خۆشبەختیی خۆی دەویست، بۆیە بەپەرۆش بوو تالەو پێناوەش ئازار بچێژێ.

کەمبڵ: بەڵێ، بەڵام ویلیەم بلیک لەو زنجیرە حیکمەتانەی کە له پەڕتووکی هاوسەرێتیی نێوان بەهەشت و دۆزەخ بڵاوی کردووەتەوە، دەڵێ: (ئەو کاتەی لەنێو ئاگری دۆزەخدا پیاسەم دەکرد.. فریشتەکان ئەمەیان وەک شێوەیەک ئازار دەبینی) ئەم وتەیە ئەوە دەگەیەنێ بۆ کەسانێک کە له دۆزەخن و فریشتە نین ئەو ئاگرە ئاگری ئازار نییە، بەڵکو ئاگری شادی و خۆشحاڵییە.

مویرز: له دۆزەخی دانتیدا ئەوەم لەیادە، کاتێ کە دانتی له دۆزەخدا دەڕوانێ چاوی بەعاشقە مەزنەکانی مێژوو دەکەوێ له بابەتی کیلۆپاتراو هیلین و تریستان. ئەمە چ مانایەک دەگەیەنێ؟

کەمبڵ: دانتی هەمان هەڵوێستی کلیسا وەردەگرێ، ئەو دەڵێ: ئەمە دۆزەخەو، ئەوەش ئەوانەن لەنێو ئەو دۆزەخەدا ئازار دەچێژن. ئەگەر لەیادت بێت، دانتی له دۆزەخ چاوی بەدوو عاشق و مەعشووقی ئیتالیی هاو ڕۆژگاری خۆی بەنێوی ئاولۆو فرانچیسکا دەکەوێت. فرانچیسکا پێوەندیی خۆشەویستی لەگەڵ پاولۆدا دەبێت کە برای مێردەکەیەتی. دانتیش وەکو سۆسیۆلۆژێک لێی دەپرسێ(ئازیزم ئەمە چۆن ڕووی دا؟ چی وای کرد ئەمە ڕوو بدات؟) پاشان لەوکاتەدا دانتی بەناوبانگترین

عیبارەتی خۆی دەنووسێ. فرانچیسکا دەڵێ: ئەوو پاولۆ له باخچەیەکدا لەژێر درەختێک دادەنیشن و چیرۆکی لانسلۆت و گۆنیۆر دەخوێینەوە. (کاتێک دەربارەی یەکەمین ماچ شتمان خوێندەوە، هەریەک له ئێمە تەماشای یەکتریمان کرد، ئەو ڕۆژە چیتر هیچمان لەو پەڕتووکە نەخوێندەوە.) ئەمە سەرەتای کەوتنمان بوو.

ئەو پرسیارەی کە دەکرێ ئەمەیە، ئایا ئەم جۆرە ئەزموونە جوانە بکرێ بەگوناه حیساب بکرێت، ئەمە پرسیارێکە تروبادۆرەکان بەنەرێ وەڵامیان دایەوەو وتیان: خۆشەویستی مانای ژیانە – خۆشەویستی بالاترین خاڵی ژیانە.

مویرز: کاتێ کە ڤاگنەر له ئۆپێرای مەزنی خۆیدا دەربارەی تریستان و ئیزۆڵدە دەڵێ: (لەم جیهانەدا لێم گەڕێ بادنیای خۆم هەبێ، یان بەوە بەرنەفرەت دەدرێم یان ڕزگارم دەبێ.) ئایا مەبەستی هەمان ئەو وتەیەی سەرەوە نییە؟

کەمبڵ: بەڵێ، ئەمەش تەواو ئەو شتەیە کەتریستان دەیڵێ.

مویرز: واتە من عێشق و ژیانی خۆم دەوێ.

کەمبڵ: بەڵێ، ئەمە ژیانی منە. ئامادەشم بەرگەی هەرچی ئازارە بیگرم لەپێناوی ئەو ژیانەدا.

مویرز: بەڵام ئەم کارە ئازایەتیی دەویست، وانییە؟

کەمبڵ: ئەی بۆ وانییە؟ تەنانەت بیرکردنەوە لەوبارەیەشەوە ئازایەتیی دەویست.

مویرز: ئێوە بەبەکارهێنانی زاراوەی (وانییە؟) وەک ئەوە وایە مەبەستیت لە ئێستاو ئامادە بێ.

کەمبڵ: بەڵێ

مویرز: تەنانەت ئەمڕۆش؟

کەمبڵ: بەڵێ.

مویرز: وتووتە خاڵی گرنگ دەربارەی هەموو ئەم پێشڕەوانەی عێشق ئەوەیە، ئەوان

بڕیاریان داوە خولقێنەری نییەتەکانی خۆیان و شێوازێکیش بن بۆ بەئەنجامگەیاندنی ئەو نییەتانە، هەروەها بەجێهێنانی عێشق (بە) ئابڕووترین کارەکانی سروشتە، ئەوانیش لە ئەزموونەکانی خۆیانەوە فێری حیکمەت دەبن، نەک لەڕێگەی بڕواو سیاسەت و زاراوە باوەکانی وەک چاکەو ڕیفۆرمی کۆمەڵایەتی. ئایا ئەمە سەرەتای بیری ڕۆمانتیکی کەسی ڕۆژئاواییە کە سەرە دەزووی مەسەلەکان دەکەوێتە ژێر ڕکێفییەوە؟

کەمبڵ: بێگومان، دەتوانی لە چیرۆکە ڕۆژهەڵاتییەکاندا نموونەی ئەم جۆرە کارانە ببینی. بەڵام نابن بە سیستمێکی کۆمەڵایەتی، لەحاڵی حازردا لەڕۆژئاوادا ئەم داوایە بۆ نموونەی باڵای خۆشەویستی گۆڕاوە.

مویرز: واتا خۆشەویستی لە ئەزموونی تاکەکەسییەوە هەڵدەقوڵێ، واتا لەبەرچاوگرتنی ئەزموونی تاکەکەسی وەک سەرچاوەیەکی عەقڵانی.

کەمبڵ: بەڵێ، ئەمەش تاکە، باشترین شتێک کە لەکولتووری ڕۆژئاوادا هەیە، بەڕەسمی ناسینی تاک وەک تاک و بەخشینی ڕێز بەو تاکە وەک بوونەوەرێکی زیندو؛ ئەرکی کۆمەڵگا، پەروەردەکردنی تاکە. بەرگری لەکۆمەڵگەش ئەرکی تاک نییە.

مویرز: گەر هاتو هەر کەسەو تەنیا ڕەدووی عیشقی خۆی بکەوێ کەواتە چی بەسەر دەزگاکانی وەک - زانکۆ و، کارگەو کلیسا و، دەزگا سیاسییەکانی کۆمەڵگەدا دێت؟ ئایا لەم میانەدا ناکۆکییەک دروست نابێت، بۆ نموونە تاک بەرامبەر بە کۆمەڵگە؟ ئایا پێویست نییە کە خاڵێکی ڕەوا هەبێت تالەو خاڵەوە کۆنترۆڵی هەستەکانی تاکایەتی و لیبیدۆی تاک و چێژو عێشقی تاکایەتی و ئەو ئەنگیزانە بکرێ کە مرۆڤ بۆ ئەنجامدانی ئەو شتەی کە حەزی لێیەتی بەکاریان دەهێنێ، گەر ئەم کۆنترۆڵە نەبێ ئەوا ڕووبەڕووی ئاژاوەو گێرەشێوێنی دەبینەوە و هەموو دەزگاکانیش پەکیان دەکەوێ. ئایا مەبەستی تۆ لەم مەسەلەدا ئەوە، ئێمە دەبێ ڕەدووی بوون و عێشقی خۆمان بکەوین بێ ئەوەی گوێ بدەین ئەنجامەکەی بەرەو کوێ دەڕوات؟

کەمبڵ: دەبێ سوود لە مێشکمان وەرگرین. خەڵکی دەڵێن، تووڵە ڕێگا، ڕێگەیەکی زۆر ترسناکە، وەکو کێرد تیژە.

مویرز: کەواتە نابێ عەقڵ و دڵ لە جەنگدابن؟

کەمبڵ: نەخێر. دەبێ هەردووکیان هاوکاری یەکتری بکەن. هەمیشە عەقڵ دەبێ ئامادە بێت و دڵیش هەزاران جار گوێڕایەڵی عەقڵ بێت.

مویرز: ئایا سەردەمێک دێت کە دڵ ڕابەرایەتی بگرێتە دەست؟

کەمبڵ: ئەمە مەسەلەیەکە لە هەموو سەردەمێکدا مەسەلەیەکی داواکراوە. پێنج سیفەتی چاکی سوارانی سەدەکانی ناوەڕاست بریتین لە: میانڕەوی، ئازایەتی، عێشق، وەفاداری و حورمەتگوزاری. حورمەتگوزاری بریتییە لەڕێزگرتنی ئەدەبی هەڵسوکەوتی ئەو کۆمەڵگەیەی تێیدا دەژیت.

مویرز: کەواتە عیشق تەنیا سواری مەیدان نییە، بەڵکو عیشق هاوڕێگەیە لەگەڵ–

کەمبڵ: بەڵێ عیشق یەکێکە لە ئەرکەکان. زاڵکردنی یەکێک لە ئەرکەکان بەسەر ئەوانی ترداو لەبەرچاونەگرتنی ئەرکەکانی تر، کارێکی گێلانەیە. لە سەدەکانی ناوەڕاستدا تروبادۆرەکان سەرەڕای ئەوەی کە دژ بەدەسەڵاتدارانی کلیساش بوون بەڵام ڕێزو حورمەت گوزارییان بۆ ئەو کۆمەڵگەیە هەبوو کەتێیدا دەژیان. هەموو کارێک بەپێی ڕەسم و یاسا بەڕێوەدەچوو، کاتێک کە دوو سوار لەگەڵ یەکتریدا دەجەنگان، هەرگیز یاساکانی شەڕیان نەدەشکاند، سەرەڕای ئەوەی کە هەردووکیان لە جەنگێکی کوشندە بەرامبەر بەیەک بوون، دەبووایە هەمیشە ڕێزو ئیحترام لەمێشکدا ئامادەبووایە.

مویرز: ئایا یاسای یاسا و یاسای خۆشەویستییش هەبوو؟ بۆ نموونە ئایا کۆتێک لەسەر زیناکردن هەبوو؟ گەر لە سەدەکانی ناوەڕاستدا نەزەرتان لە ئافرەتێک یان پیاوێک بکردایە کە ژن یان مێردتان نەبووایە، چی پەرچدانەوەیەکتان نیشان دەدا؟

کەمبڵ: ئەمە سەرەتای عێشقێکی ڕێزدارانە بوو، بێگومان ئەم گەمەیەش یاسای خۆی هەبوو، ئەوانیش ڕێنوێنیی ئەم یاسایانەیان دەکرد. ئەوان سیستەمی یاسایی تایبەت بەخۆیان هەبوو. ئەم یاسایانە جیاوازییان لەگەڵ یاساکانی کلیسادا هەبوو. بەڵام یاسایەک هەبوو بۆ ئەنجامدانی گەمەی هاوئاهەنگ، لەسەر ئەنجامێک بونیادنرابوو کە پێشتر پێشبینی کرابوو. هەرکارێک کە ئەنجامی دەدەیت سیستەمێکی یاسایی تێدایە پێت دەڵێ: چۆن دەبێ ئەو کارە بەچاکترین شێوە ئەنجام بدەیت. وتراوە هونەر ئەوەیە کە بەجوانترین شێوە کارەکان ئەنجام بدەی، لەبەڕێوەبردنی هەر ڕووداوێکی عاشقانە ڕەنگە کەسێکی ساویلکەو کرچوکاڵ بی، بەڵام چەند جوان دەنوێنی گەر هاتو ئاگات لە کۆمەڵێ یاسای وەها بیت تا ڕازاوەترو ڕازیکەرتر بنوێنی و گوزارشت لەم پێوەندییە بکەیت.

مویرز: بەڵام کاتێ کە قۆناغی سوارچاکی گەشە دەسێنێ لەگەڵیشیدا قۆناغی عێشقی ڕۆمانتیکی گەشە دەکات.

کەمبڵ: دەبێ بڵێم ئەم دووانە یەک شت بوون، قۆناغێکی زۆر سەیر بوو، لەڕاستیشدا ئەو سەردەمە سەردەمێکی دڕندانە بوو، لەو قۆناغەدا هیچ بنکە و یاسایەکی سەنتەری نەبوو، هەرکەسەو بەڕێگەی خۆیدا دەرۆیشت، لەڕاستیدا شتەکان زۆر پێشێل دەکران، بەڵام لەنێو ئەم شەپۆلی دڕندەیییەدا، هێزێکی مەدەنیی مەزنیش هەبوو کە ژنان نوێنەرایەتییان دەکرد، لەبەرئەوەی ژنان خۆیان یاساکانی ئەم گەمەیەیان دانابوو، بۆیە لەسەر پیاوبوو بەپێی یاسای ژنان ئەم گەمەیە ئەنجام بدات.

مویرز: بەڵام چۆن بوو کەژنان ئەو دەسەڵاتەیان پەیدا کرد؟

کەمبڵ: گەر بتەوێ لەگەڵ ژنێکدا بکەویتە عێشقبازییەوە، سەرەتا ئەو دەسەڵاتێکی زۆری بەسەر تۆدا هەیە. ئەو زاراوە هونەرییەی ژن لەڕێگەیەوە خۆی بەدەستەوە دەدا وشەی (میرسی Merci) بوو. ژن ڕازی دەبێ بەوەی کە مەرحەمەتی خۆی ببەخشێ. ئیتر مەسەلەکە لەسەر ئەو وەستاوە ئایا مۆڵەت دەدا تەنیا جارێک لەساڵێکدا پشتی گەردنی ماچ بکرێ، یان بەتەواوی خۆی بەدەستەوە دەدا. ئەم مەسەلەیەش پێوەندیی بەهەڵسەنگاندنی ئەو کەسەی بەرامبەرییەوە هەیە.

مویرز: کەواتە کۆمەڵێ یاسا هەبوون، تاقیکردنەوەکەیان دەستنیشان دەکرد؟

کەمبڵ: بەڵێ، داوایەکی بنەڕەتی هەبوو، دەبێ ئەو کەسە خاوەن دڵێکی میهرەبان بێ، واتە دڵێک تەنیا وەدووی شەهوەت نەکەوێ و هەلومەرجی عاشقانەی تێدا بێت. لەم میانەشدا ژن ئەو کەسەی کە داوای دڵداریی لێ کردووە تاقی دەکردەوە، تا بۆی دەرکەوێت ئایا ئەو کەسە دڵێکی میهرەبانی هەیەو توانای ئەوەی هەیە عاشق بێت یان نەخێر.

دەبێ ئەوەش وەبیر بێنینەوە کە ئەو ژنانە لەچینی ئەشرافەکان بوون، ئەشرافەکانیش لەم سەردەمەدا هەم لەڕووی توندوتیژی و هەم لەڕووی ناسکییەوە کەسانێکی پسپۆڕو شارەزا بوون. نازانم ئەمڕۆ چ ڕێگەیەک بۆ تاقیکردنەوەی کەسێک هەیە تابزانرێ ئایا دڵێکی میهرەبانی هەیە، یان نەخێر. ئەوەش نازانم ئایا بەڕاستی ئەمە کارێکی ئایدیاڵە تا بزانرێ ئەو دڵە میهرەبانە.

مویرز: بیری دڵی میهرەبان لە مێشکی تۆدا چی دەگەیەنێت؟

کەمبڵ: کەسێک خاوەنی توانابێ یان باشترە بڵێم لەم بارەیەوە واژەی هاودەردی compassion بۆ من زاراوەیەکی کلیئامێزە.

مویرز: ئەم وشەیە چی دەگەیەنێت؟

کەمبڵ: (ژان و ئەشکەنجە پێکەوە، وشەی passion مانای چەشتنەو com واتە پێکەوە، بەڵام وشە ئەڵمانییەکەی ماناکە بەجوانترو باشتر پێشکەش دەکات. زاراوە ئەڵمانییەکە (mitleid) ە، mit بەمانای (لەگەڵ) و Leid بەمانای (خەم و ڕەنج) ە. بیری بناغەیی ئەم زاراوەیە مەبەستەکەی ئەوەبووە کە کەسی مەبەست تاقی بکرێتەوە تا دەرکەوێت ئەو کەسە لەپێناوی عێشقدا ئامادەی ژان و ئەشکەنجەیەو تەنیا ڕەدووی شەهوەت نەکەوتووە.

مویرز: Joe، ڕەنگە ئەو زاراوەیە لە سەردەمی تروبادۆرەکاندا سەری هەڵدابێت، بەڵام هەتا دەیەمی (١٩٥٠) ش ئەو بیرە لە ڕۆژهەڵاتی تیکساس هەر زیندوو بوو.

کەمبڵ: ئەمەش بەڵگەی بەهێزی ئەم هەڵوێستەیە، ئەمە لەسەدەی (١٢) لە بروفانسی فەڕەنسا دامەزراو کەچی لە سەدەی بیستەم لە تکساسدا دەیبینی.

مویرز: بەڵام دەشبێ ئەوە بڵێم ئەم ڕێوڕەسمە لەم دواییەدا ئەو هێزو توانایەی نەما. مەبەستم ئەوەیە کەدڵنیا نیم لەوەی ئایا ئەمە هەمان ئەو تاقیکردنەوەیە کە لەسەردەمی زوودا هەبوو. سوپاسگوزاری ئەو تاقیکردنەوەیە بووم، بەڵام ئەوەندەش دڵنیا نیم.

کەمبڵ: لەو تاقیکردنەوانەی کە لەو سەردەمەدا دەکرا بریتی بوو لەناردنی لاوێک بۆ پاسەوانیکردنی پردێک، بە مەبەستی پاراستنی ئاسایشی هاتوچۆی ڕێگاکان ئەو کاتە تاڕادەیەک هاتوچۆ بەهۆی ئەو لاوانەوە کە پاسەوانیی پردەکانیان دەکرد دوا دەکەوت. بەڵام تاقیکردنەوەکە هەر تەنیا ئەمە نەبوو، بەڵکو بەشداریکردن لە جەنگیش جۆرێک بوو لەتاقیکردنەوە؛ ئافرەتێ گەر بێ ڕۆحم بووایە داوای لە خۆشەویستەکەی دەکرد ژیانی خۆی بخاتە مەترسییەوە پێش ئەوەی تەسلیم بەهیچ شتێک بێت، ئەو ئافرەتە بەدڕندە لە قەڵەم دەدرا. هەروەها ئەو ئافرەتەش بەدڕندە لە قەڵەم دەدرا کەبێ هیچ تاقیکردنەوەیەک خۆی بەدەستەوە دەدا. لەوێدا گەمەی هاوسەنگیی دەروونی ورد و درشت هەبوو کە بەئەنجام دەگەیەنرا.

مویرز: بەڵام تروبادۆرەکان مەبەستیان نەهێشتن و لەناوبردنی هاوسەرێتی و جیهان نەبوو؛ ئەوان تەنانەت مەبەستیشیان پەڕین و شەهوەت و تەنانەت خامۆشکردنی ڕۆحی خوداش نەبوو. لە نووسینێکتدا دەڵێی: (بەپێچەوانەوە ئەوان لەمیانەی ئەزموونی خۆشەویستیدا یەکسەر ئاهەنگیان بۆ ژیان دەگێڕا، بەوەی ئەم هێزە هێزی پاراوە و مرۆڤ بەرەو باڵایی دەباو هەروەها لە ڕێگەی عێشقەوە، دەرگەی دڵی بەڕووی ئاوازی تاڵ و شیرینی بوون دەکردەوە....) ئازار و چێژی خۆشەویستی پەیوەست بوو بەخودی تاک خۆیەوە. ئەوان مەبەستیان نەبوو شتێک وێران بکەن وا نییە؟

کەمبڵ: نەخێر، لەوێدا مەبەستی دەسەڵات پەیداکردن لە ئارادا نەبوو. ئەوەی لەو کارەدا شاراوە بوو ئەزموونی تاکەکەسی و باڵایی بوو، ئەمەش بەتەواوی جیاوازە.

هێرشێکی ڕاستەوخۆ نەبوو دژ بەکلیسا. مەبەستیان لەم ئەزموونە ئەوەبوو کە ئاستی ژیان بۆ پلەیەکی ئەزموونی ڕۆحی بەرزبکەنەوە.

مویرز: خۆشەویستی یەکسەر بەرامبەرمە، دڵدارییش ڕێگەیەکە یەکسەر لەبەرچاومە.

مویرز: ئەم بیرە بریتییە لەیەکتربینینی چاوەکان. (کەواتە لەڕێگەی چاوەکانەوەیە کە عێشق دەگاتە دڵ لەبەرئەوەی چاوەکان پێشئاهەنگی دڵن.

مویرز: تروبادۆرکان لەبارەی دەروونەوە چییان دەزانی؟ شتێکمان بیستووە دەربارەی psyche– ئیرۆس حەزی لە psyche کردبوو– ئەمرۆش بەئێمە دەوترێ دەبێ دەروونی خۆمان بناسین، کەواتە تروبادۆر چییان لەبارەی دەروونی مرۆڤایەتییەوە دۆزییەوە؟

کەمبڵ: ئەوەی ئەوان دۆزییانەوە ڕوویەکی تایبەتی بوو کەسەختە بتوانرێ بەشێوەیەکی گشتی قسەی لەسەر بکرێت. ئەزموونی تاکایەتی، پەیوەستبوون بە ئەزموون و بڕوابوون بەئەزموون و ژیان بە ئەزموونەوە، بریتی بوون لەو خاڵە سەرەکییانە.

مویرز: کەواتە خۆشەویستی، لێرەدا بەمانا گشتییەکەی خۆشەویستی نییە، بەڵکو خۆشەویستییە بۆ ئەو ئافرەتە.

کەمبڵ: بەڵێ ڕاستە، خۆشەویستییە بۆ ئەو ئافرەتە.

مویرز: بۆ پێتوایە مرۆڤ یەک کەسی خۆش دەوێ نەک دووکەس؟

کەمبڵ: ئەمەیان من نایزانم، ئەمە مەسەلەیەکی زۆر ئاڵۆزە، ئەو کارەبایەی کەڕوو دەدات، پاش ئەوە ئازارێک بەدوایدا دێت. تروبادۆرەکان دەستخۆشییان لەو ئازارە دەکرد کە لەعێشقەوە سەری هەڵدەدا. ئەو ئازارەی پزیشکەکان ناتوانن دەرمانی بۆ بدۆزنەوە، ئەو برینانەی تەنیا ئەو چەکە سارێژی دەکات کە برینەکەی دروست کردووە.

مویرز: مەبەستت چییە؟

کەمبڵ: ئەم برینە، برینی ئازاری منە و دەردی عێشقی منە بۆ بوونەوەرێ. تاکە کەسێکیش کە دەتوانێ چارەم بکات، ئەو کەسەیە کە ئەم برینەی تێکردووم. ئەمەش ئەو بابەتەیە کە بەشێوەیەکی سیمبولی لە زۆربەی چیرۆکەکانی سەدەکانی ناوەڕاستدا دەردەکەوێت، هەروەها باس لەو ڕمە دەکات کە برینەکە دروستی دەکات، هەرکە ڕمەکە بەر برینەکە بکەوێ، یەکسەر چاک دەبێتەوە.

مویرز: ئایا لە چیرۆکی کاسەی پیرۆزدا شتێکی لەم بابەتە نییە؟

کەمبڵ: لە بەسەرهاتی ئەم چیرۆکەدا ئەوە دەبینین کە کاسە پەیوەستە بە ئازاری مەسیحەوە، کاسەکەش لێرەدا کاسەی دواین شیوە، پاش هێنانە خوارەوەی مەسیح لەسەر خاچ ئەو کاسەیە چاوی بەخوێنی مەسیح کەوت.

مویرز: باشە ئەم کاسەیە نویشاندەری چ شتێکە؟

کەمبڵ: دەربارەی ئەسڵی ئەم کاسەیە بەسەرهاتێکی زۆر سەیر هەیە. یەکێک لەنووسەرە سەرەتاییەکان دەڵێ: ئەم کاسەیە لەلایەن فریشتە بێ لایەنەکانەوە لەئاسمانەوە هێنراوە. لەکاتی جەنگی نێوان خوداو ئەهریمەن، واتا لەنێوان چاکەو خراپەدا کۆمەڵێ فریشتە لایەنگری ئەهریمەن و کۆمەڵێکیش لایەنگری خودابوون. کاسەکە لەو نێوەندەدا لەلایەن کۆمەڵێ فریشتەی بێ لایەنەوە دەهێنرێتە سەر زەوی. بۆیە ئەم کاسەیە نوێنەرایەتیی ئەم ڕێگا ڕۆحییە دەکات لەنێوان هەردوو تەوەرەی دژدا، ترس و ئارەزوو، چاکەو خراپە.

بابەتی چیرۆکی ئەم کاسەیە ئەوەیە کە زەوی، وڵات و هەموو ئەو ناوچانەی ئاماژەیان بۆ کراوە وێران بوون. بۆیە بەمەش دەوترێ زەویی وێران. ئێستاش دەبێ سەرنج بدەیت، ئایا گرینگی زەویی وێران چییە؟ ئەو زەوییەیە کە هەموو ئەوانەی لەسەری دەژین ژیانێکی بێ ئەسڵ دەژین، هەمان ئەو کارانە ئەنجام دەدەن کە کەسانی تر دەیکەن و، ئەو کارانەی کە پێیان وتراوە ئەنجامی بدەن، بێ ئەوەی ئەوان ئەو ئازایەتییەیان هەبێت بۆ دۆزینەوەی ژیانی تایبەتی خۆیان. ئەم زەویە وێرانە، هەمان ئەو شتەیە کە (ت.س. ئیلیۆت) لە چامە شیعری (وێرانە خاک)دا ئاماژەی بۆ دەکات.

لە زەوییەکی وێرانەدا، ئەو ڕووەی کە نیشان دەدرێ، ئەو ڕووە نییە کە پێویستە نیشان بدرێ، لەوێشدا ژیانی مرۆڤەکان، ژیانێکی ئەسڵی نییە (لەسەر تاسەری ژیانم هەرگیز کارێکم ئەنجام نەداوە کە ویستبێتم، هەمیشە ئەو کارانەم کردووە کەپێم وتراوە.) تێ دەگەی ؟

مویرز: کاسەش دەگۆڕێ بۆ؟

کەمبڵ: کاسەیەش دەگۆڕێ بۆ – نازانم چۆن باسی کەم – بەڵێ بۆ ئەو شتانەی کەسانێک کە ژیانی خۆیان ژیان و ئەو شتانەی بەدەستیان هێناوە و پێی گەیشتوون. ئەم کاسەیە نمایشگەری بە ئەنجامگەیاندنی باڵاترین توانا ڕۆحییەکانی هۆشی مرۆڤایەتییە.

بۆ نموونە پاشای کاسە پاشایەکی لاوو خۆشەویست بوو، ئەم پلەو پایەی بە هەوڵی خۆی بەدەست نەهێنابوو. ئەو بەسواریی ئەسپەکەی و بەهاوارێکی شەڕخوازانە (عاشقانە) لە قەڵاکەی هاتەدەرێ. باشە، ئەم جۆرە ڕەفتارە بۆ لاوێک گونجاوە، بەڵام ئەمە گونجاو نییە لەگەڵ شانوشکۆی پاسەوانی کاسەکە. هەر ئەو کاتەی کە ئەو بە ئەسپەکەیەوە غار دەدات، موسڵمانێک، سوارێکی بت پەرست، لەنێو جەنگەڵەوە دێتە دەرێ. هەردووکیان سەری ڕم دەکەنە یەکتری و، ڕمەکانی هەردووکیان دەچنە لەشی یەکترییەوە، ڕمەکەی پاشای کاسە پاشای بت پەرست دەکوژێ، بەڵام ڕمەکەی بت پەرست پاشای کاسە دەخەسێنێ.

مانای ئەم ڕووداوە ئەوەیە کە لەئاینی مەسیحیدا جوداییی نێوان مادە و ڕۆح، نێوان دینامیکییەتی ژیان و مەملەکەتی ڕۆح، لە نێوان نیعمەتی سروشت و نیعمەتی میتافیزیکی بووەتە هۆی ئەم خەساندنە کەبەڕاستی سروشتی خەساندووە. ڕەنگە بکرێ بوترێ کە ئەم جوداییە زەین و ژیانی ئەوروپاییی خەساندووە. بەڵام ئەو بت پەرستە نوێنەری چییە؟ کەسێکە لە دەوروبەری بەهەشتە، ئەو کەسە بەپیاوی سروشت دادەنرێ و لەسەر ڕمەکەی وشەی کاسە هەڵکەنراوە، ئەمەش ئەوە دەگەیەنێ کە سروشت مەبەستی ئەو کاسەیەیە. ژیانی چەپکە گوڵ و بۆن و شکۆفەو بەدیهێنانی ژیانی مرۆڤە، نەک ئەو ڕەوشتە سوپەرناتیوراڵەی کە بەسەریدا سەپێندراوە.

بۆیە ئەو شتانەی کە ڕەسەنایەتی بەژیان دەبەخشن پاڵپێوەنەرە سروشتییەکانن، نەک ئەو یاسایانەی کە لە دەسەڵاتی سوپەرناتیوراڵەوە دەردەچن، ئەم چەمکە چەمکی کاسەیە.

مویرز: ئایا ئەمە هەمان ئەو وتە نییە کە تۆماس مان مەبەستی بوو کاتێ کە باس لە مرۆڤایەتی دەکات و دەڵێ: مرۆڤایەتی نایابترین کارێکە لەبەرئەوەی سروشت و ڕۆح پێکەوە کۆدەکاتەوە؟

کەمبڵ: بەڵێ، ئەوەیە.

مویرز: سروشت و ڕۆح لەم ئەزموونەدا بە پەرۆشن تاچاویان بەیەکتری بکەوێت. ئەو کاسەیەی ئەم ئەفسانە ڕۆمانتیکییانە بەدوویدا وێڵ بوون، دووبارە یەکگرتنەوەی ئەو شتەیە کە پێشتر دابەش بوون، هەروەها ئاشتییەکەو لەم پێوەندییەدا دێتەدی.

کەمبڵ: کاسە دەبێ بەسیمبولی بنەڕەتی ژیان کە ژیان تێیدا ڕێ دەکات، ڕێ دەکات بەپێی خواست و ئیرادەی خۆی و لەسنووری سیستەمی پاڵپێوەنەرەکانی خۆیدا، خۆی بەنێو دوولایەنە دژبەیەکەکانی وەکو چاکە و خراپە و ڕووناکی و تاریکیدا دەکات. یەکێک لەنووسەرەکانی ئەفسانەی کاسە، لەسەرەتای داستانە درێژەکەیدا ئەم شیعرە کورتەی نووسیوە و دەڵێ: (هەرکارێک ئەنجامی چاکە و خراپەی هەیە هەر کارێک لە ژیاندا دوو لایەنی دژ بەیەکە ئەنجامەکەی. باشترین شتێک کە دەتوانین بیکەین ئەوەیە کە بەرەو لای ڕووناکی لاربینەوە، بەرەو لایەنی ئەم پێوەندییە هاوئاهەنگانە کە لە ئەنجامی هاودەردی لەگەڵ دەردو تێگەیشتنی کەسی تر دێتەدی، ئەمەش ئەو شتەیە کە کاسە مەبەستێتی، ئەو مەسەلەیەی لەم چیرۆکە ڕۆمانسییەدا دەردەکەوێ هەر هەمان ئەو شتەیە.

لە ئەفسانەی کاسەدا باس لەوە دەکرێ کە پیرسیفالی لاو لەسەر دەستی دایکی لە لادێیەکدا گەورە بووە، ئەو دایکەی کۆشک و تەلار ڕەت دەکاتەوە و دەخوازێ کوڕەکەی هیچ لەبارەی یاساکانی کۆشک و دەسەڵاتەوە نەزانێت. تا ئەو کاتەی کە پیرسیفاڵ گەورە دەبێت لە تێرمێک لە دینامیکی تایبەت بەسیستەمی پاڵپێوەنەری

خۆیدا دەژی، پاشان باوکی کە ئەوی بەسواروسوارچاکی پەروەردە کردووە، پێشنیاری هاوسەرێتیی لێ دەکات لەگەڵ کچێکی زۆر جوان و دڵڕفێن. پیرسیفاڵ دەڵێ: (نەخێر من نامەوێ هاوسەرم بدرێتێ، من دەمەوێ خۆم هاوسەری خۆم بەدەست بێنم.) ئەمەش سەرەتای مێژووی ئەوروپایە.

مویرز: سەرەتای مێژووی ئەوروپا؟

کەمبڵ: بەڵێ، ئەو ئەوروپایەی کە لەسەر بناغەی تاکایەتی بونیادنراوە، ئەوروپای کاسە. بەم جۆرە ئەو کاتەی کە پیرسیفاڵ دەچێتە نێو کۆشکی کاسەوە، پادشای کاسە دەبینێ لەسەر تەختێک ڕاکشاوە و برینداره، تەنیا بە ئامادەییی ئەو کاسەیە دەژی. پیرسیفاڵ لەڕووی هاودەردییەوە حەز دەکات بپرسێ: (مامەگیان، کوێتان دێشێ؟) بەڵام ئەم پرسیارە ناکات، لەبەرئەوەی بەخێوکەرەکەی ئەوەی فێرکردبوو کە سوار پرسیاری ناپێویست ناکات، بۆیە پیرەوی کە یاساکە دەکات و مەسەلەکە کۆتایی دێت.

پاشان پێنج ساڵ بە ئەزموونی دژوارو گرفتاریی زۆرو برێکی زۆر تەنگوچەڵەمەدا تێ دەپەڕێ، تاجارێکی تر بۆ ئەو قەلایە بگەڕێتەوە، ئەو پرسیارە بکات کە دەبێتە هۆی چاککردنەوەی پادشا و کۆمەڵگە. ئەم پرسیارە لەڕووی پەیڕەویکردن لە یاساکانی کۆمەڵگەوە ناکرێ، بەڵکو ئەم پرسیارە لەڕووی هاودەردییەوە دەکرێ، کردنەوەیەکی سروشتیی دەرگای دڵی مرۆڤێکە بەڕووی مرۆڤێکی دیکەدا.

مویرز: ئەمەش جۆرێکە لەعێشق کە...

کەمبڵ: جۆرێکە لە دڵسووتاندنی خۆبەخۆیی و جۆرێکە لە هاودەردی.

مویرز: ئەو وتەیە چی بوو کە یۆنگ وتبووی، ڕۆح ناتوانێ لە ئاشتیدا بێ، تا ئەو کاتەی ئەوی تری خۆی دەدۆزێتەوە، ئەوی تریش هەمیشە تۆی؟ ئایا ئەمە ئەو شتەیە کە ڕۆمانتیکی پێ دەوترێ.

کەمبڵ: بەڵێ، بەڕاستی ئەمە ڕۆمانتیکە، ئەمەش هەمان ئەو شتەیە کە ئەفسانە لەبارەیەوە دەدوێ.

مویرز: ئایا ئەمە جۆرێک لە سۆزداریی ڕۆمانسی نییە؟

کەمبڵ: نەخێر، سۆزداری بەنگدانەوەی توندوتیژییە، لەڕاستیشدا دەربڕینێکی زیندوو نییە.

مویرز: بەبۆچوونی ئێوە، هەموو ئەمانە چی دەربارەی عێشقی ڕۆمانتیکەوە دەڵێن؟ دەربارەی خودی کەسێتیی ئێمە؟

کەمبڵ: ئەمانە دەڵێن ئێمە لەدوو جیهاندا دەژین. ئەو جیهانەی تایبەتە بە خۆمان و ئەوەشی لەدەرەوە پێمان بەخشراوە، گرفتەکەش لەوەدایە کە چۆن بتوانین پێوەندیی لە نێوان ئەم دوو جیهانەدا بەرقەراربکەین. هاتوومەتە نێو ئەم جیهانە و دەشبێ بەپێی یاساکانی بژیم. نەژیان بەپێی یاساکانی ئەو کۆمەڵگەیە کارێکی گاڵتەجاڕییە، گەر بەو جۆرە ڕەفتار نەکەم کە کۆمەڵگە دەیەوێ مانای وایە ژیانم مەحاڵە. بەڵام ناشبێ ڕێگا بەم کۆمەڵگەیە بەم چۆنییەتیی ژیانم بەسەردا بسەپێنێت ؛ لەسەر مرۆڤ پێویستە سیستمی تایبەت بەخۆی هەبێ کە ئەو چاوەڕوانییەی کۆمەڵگە پێشێل بکات، ڕەنگە واش ڕوو بدات کە کۆمەڵگە ئەو شتانە قبووڵ نەکا، بەڵام باجی ژیان وایە هەندێ جار وا پێویست دەکات لە بوارێکدا بژیت کە کۆمەڵگا پێی بەخشیوی، لەڕاستیدا ئەمەش پشتیوانیت بۆ بەدەست دێنێ.

وای دانێ ڕووداوێک ڕوو دەدات بۆ نموونە، جەنگێک ڕوودەدات و دەشبێ لاوان بۆ سەربازی ناوی خۆیان تۆماریکەن بۆ ئەو جەنگە، بۆیە بڕیاردان لەم بوارەدا کارێکی ترسناکە. سنووری ملدان بۆ ئەو شتانەی کۆمەڵگە لەتۆی دەوێ تا چ مەودایەک دەتبات تا ئەو ڕادەیەی کەسانێک کە نایاناسیت بیان کوژێ؟ لەپێناوی چی؟ لەپێناوی کێ؟ زۆری تر لەم پرسیارانە.

مویرز: کاتێ چەند چرکەیەک پێش ئێستا دەموت: گەر هەموو دڵەکان ئاوارەبن و هەموو چاوەکان سەرگەردان بن every eye were wandering، ئەوا کۆمەڵگە بوونی نابێ، مەبەستم ئەم مەسەلەیەبوو.

کەمبڵ: بەڵێ، بەڕاستیش وایە. بەڵام هەندێ کۆمەڵگە هەن نابێ هەبن.

مویرز: ئەوانە زوو یا درەنگ.

کەمبڵ: دووچاری شکست و هەڵوەشاندنەوە دەبن.

مویرز: تروبادۆرەکان دنیای کۆنیان تووشی شکست کرد؟

کەمبڵ: بڕوا ناکەم ئەوان ئەم کارەیان کردبێ.

مویرز: هۆکاری ئەم ڕووخانە عێشق بوو.

کەمبڵ: بەڵێ، عێشق بوو، لەکۆتایشدا هەر ئەم شتەبوو، لۆسەریش Lother بەجۆرێک لە جۆرەکان مەسیح بوو، لەبارەی بەقەشەبوونەوە ئەویش بۆچونی تایبەتی خۆی هەبوو، ئەم ئەندێشەیەش لەڕاستیدا بووە هۆی تەفروتوناکردنی کلیسای سەدەکانی ناوەڕاست. پاش ئەوە کلیسا نەیتوانی پشتی ڕاست بێتەوە.

دەبێ ئەوەش بزانی بیرکردنەوە لەمێژووی مەسیحی زۆر بەسوودە. لە پێنچ سەدەی یەکەمیندا پاش پەیدابوونی ئەم ئاینە، مەسیحی جۆراوجۆرو، شێوەی جۆراوجۆری بوون بە مەسیح هەبوو. پاشان لەقۆناغی تیۆدسیوس Theodosius، لە سەدەی چوارەم، تەنیا ئاینێک کە لە ئیمپراتۆریەتی ڕۆمادا ڕێگەی پێ درابوو، ئاینی مەسیحی بوو، ئەو شێوە مەسیحییەتەی کە ڕێگەی پێ درابوو شێوەی مەسیحییەتی پاشای بێزەنتی بوو. ئەو وێرانکارییەی لەم سەردەمەدا دەرهەق بەوێرانکردنی پەرستگای بت پەرستان کرا، لە مێژوودا نموونەی نەبوو.

مویرز: ئایا ئەم وێرانکاریە لەلایەن کلیسا ڕێکخراوەکانەوە پیادە دەکرا؟

کەمبڵ: بەڵێ، لەلایەن کلیسا ڕێکخراوەکانەوە. لەبەرئەوەی مەسیحییەکان نەیاندەتوانی لەگەڵ ئاینێکی تردا بژین؟ گرفتی ئەوان لەکوێدابوو؟

مویرز: پێت وایە گرفتەکە لەکوێیە؟

کەمبڵ: لە دەسەڵات، دەسەڵاتی ئەوان. پێم وایە ئەنگیزەی بونیادی مێژووی ئەوروپا، ئەنگیزەی دەسەڵاتە، ئەم ئەنگیزەیەش خۆی خزاندووەتە نێو دەسەڵاتی ئاینیشمانەوە.

یەکێک لە مەسەلە سەرنجڕاکێشەکان لە ئەفسانەی کاسەی پیرۆزدا ئەوەیە کە ئەم ڕووداوە پێنج سەدە پاش سەپاندنی مەسیحییەت بەسەر ئەورووپادا دەرکەوت. ئەم ئەفسانەیە نوێنەری نزیکبوونەوەی دوو کەلەپوورە.

نزیکەی کۆتاییی سەدەی دوازدە، سەرۆکی کلیسایەک بەنێوی یەواخیم فلۆریسس بابەتێکی نووسی لەسەر هەرسێ قۆناغی ڕۆح. لەو نووسینەدا دەڵێ: پاش دەرکردنی مرۆڤ لە بەهەشت، خودا ناچاربوو قەرەبووی ئەم ڕووداوە بکاتەوە بەهێنانی ڕۆح بۆ نێو مێژوو. بۆیە ڕەگەزێکی هەڵبژارد تا گەیەنەری ئەم پەیامە بێت، ئەم قۆناغەش قۆناغی باوک و ئیسرائیل بوو. پاشان پاش ئەوەی ئەم ڕەگەزە وەک ڕەگەزێکی کەهەنگووتی پەروەردەکرا بۆ ئەوەی ببێ بە دەورەقێک بۆ بەرجەستەکردنی کوڕ. بەم جۆرە قۆناغی دووەم قۆناغی کوڕو کلیسایە. بەم جۆرە مرۆڤایەتی هەر هەمووی نەک تەنیا ڕەگەزێک ئامادەبوون بۆ ئەوەی ئەم پەیامە ڕۆحییە وەرگرن، واتا پەیامی ڕۆحیی ئیرادەی خودا.

بەڵام سەردەمی سێیەم کە ئەم فەیلەسووفە باسی دەکات لە دەوروبەری ساڵی (١٢٦٠) کە خەریکە دەست پێ بکات، سەردەمی ڕۆحی پیرۆزە و ڕاستەوخۆ پەیام بەگوێی مرۆڤدا دەچرپێنێ، هەرکەسێک کە جەستەی دوو شێوەیی وەردەگرێ و یان پەیامی خودا دەخاتە نێو دەروونی خۆیەوە، ئەو کەسە هاوبەرامبەری مەسیحە، ئەمەش چەمکی قۆناغی سێیەمە. بەهەمان شێوە لەگەڵ دامەزراندنی کلیسادا، ئیسرائیل بوو بەشتێکی کۆن و لەگەڵ پەیدابوونی ئەزموونی تاکایەتی، کلیساش دووچاری هەمان چارەنووس بوو.

بەم جۆرە بزووتنەوەیەکی تەواو لەگۆشەنشینان و وازلێهێنەران دەستی پێ کرد، بە مەبەستی وەرگرتنی ئەزموون. ئەو قەدیسەی بەپێشڕەوی ئەم بزووتنەوەیە دادەنرێت قەدیس فرانسیس ئاسیس .St Francis of Assist بوو، ئەم کابرایە هاوتای مەسیح بوو، هەروەها دادەنرا بەدیاردەیەک لەجیهانی سروشتی ڕۆحی پیرۆزدا.

ئەمەش ئەو نهێنییەیە کە لەپشتەوەی کاسەی پیرۆزدا خۆی حەشارداوە. بەم جۆرە گالاهاد Galahad لە گەشتی گەڕانیدا هاوبەرامبەر بوو لەگەڵ مەسیح. لە جەژنی پەنتیکاست (ئەم جەژنە جەژنی پەنجایەمین، واتە (٥٠) ڕۆژ پاش جەژنی قوربان. لە

پەڕتووکی پیرۆزدا باس لەم ڕۆژە کراوە.... وەرگێر) کە جەژنی هاتنە خوارەوەی ڕۆحی پیرۆزە بۆ سەر پەیامبەران، لەشێوەی ئاگرێکدا دادەبەزێ، گالاهاد بەقەڵغانێکی سووری گراوییەوە خۆی دەکا بەنێو کۆشکی ئارسەردا. هەریەک لە ئێمە دەتوانێ گالادهایەک بێت، دەبێ ئەوەش بزانی ئەم هەڵوێستە هەڵوێستێکی گنووسییە (ڕۆحییە)یە بەرامبەر بە پەیامی مەسیح. ئەو بەڵگەنامە گنووسییانەی (ڕۆحیانە)ی لە سەردەمی تیۆدۆسیوس کە لەبیاباندا شاردرانەوە گوزارشت لەم بیرە دەکەن.

بۆ نموونە، لە ئینجیلی گنۆستیکدا بەپێی وتنی تۆماس، مەسیح دەڵێ: (ئەو کەسەی لە دەمی منەوە دەخواتەوە، وەکو منی لێ دێت و منیش دەبم بەو)ئەمەش بیرێکە، ڕووبەڕووی دەبینەوە، لە چیرۆکی عاشقانەی کاسەی پیرۆزە.

مویرز: تۆ پێت وتین ئەو شتەی کە لە سەدەی دوازدەیەم و سیازدەیەمدا ڕووی دا گرنگترین گۆڕانکارییەک بوو لەهەستە مرۆڤایەتییەکان و لەهۆشی ڕۆحی مرۆڤدا، ئەوەش دەرکەوتنی شێوەیەکی نوێی ئەزموونی عێشق بوو.

کەمبڵ: بەڵێ.

مویرز: ئەو ئەزموونە نوێیە پەرچدانەوەیەک بوو بەرامبەر بەسەرکوتکاریی کلیسا بۆ دڵی مرۆڤ، بەتایبەت ئەو کچە عازەبانەی کاتێ کە داوای هاوسەرییان لەگەڵ کەسێکدا دەکرد، کلیسا باوانی ئەو کەسانەی دەکرد بەوەکیل تا لەجیاتی ئەوان بیاندەن بەشوو. کاریگەریی ئەم پەرچدانەوەیە بەسەر سەودای دڵەوە چۆن بوو؟

کەمبڵ: باشتر وایە یەکەم جار لایەنی تری ئەم مەسەلەیە ڕوون بکەینەوە- دەبێ دان بەوەشدا بنێین کە لەشێوازی پێوەندیی خێزانیی کۆندا، جۆرێک پێوەندیی خۆشەویستی لەنێوان ژن و پیاودا پەیدا دەبوو، تەنانەت گەر دژ بەئارەزوی خۆشیان کرابێتن بە هاوسەری یەکتری. یان بەشێوازێکی تر ئەم هاوسەرێتییەی کە بەمجۆرە ڕێک خرابێت، بڕێک خۆشەویستیی زیاد هەیە، بۆ نموونە خۆشەویستی خێزانی، جۆرێک ژیانی خۆشەویستیی دەوڵەمەند لەو ئاستەدایە، بەڵام شتێکی ترت دەست

ناکەوێ، بەمانای ئەو نۆبەت و دەست بەسەرداگرتنەی کە تووشی مرۆڤ دی کاتێ کە ڕووبەڕووی هاوشێوە ڕۆحییەکەی خۆی دەبێت لە کەسێکی تردا. ئەمەش ئەو شتەبوو کە تروبادۆرەکان خوازیاری بوون و ئەمڕۆش بووە بە ئامانجی ژیانی ڕۆژانەمان.

بەڵام هاوسەرێتی، هاوسەرێتییە. هاوسەرێتی ڕووداوێکی عاشقانە نییە. ڕووداوی عاشقانە، دیاردەیەکی تەواو جیاوازە. هاوسەرێتی پەیمانخوازییە لەگەڵ شتێک کە خودی خۆتی. لەڕاستیدا بەشەکەی تر، نیوەی ئێوەیە، تۆ و ئەوی تر یەک شتن. بەڵام ڕووداوی خۆشەویستی بەم جۆرە نییە. بەڵکو پێوەندییەکە بە مەبەستی چێژ بینین، کاتێک ئەو چێژە لەناو دەچێت، ئەو خۆشەویستییەش کۆتاییی دێ. هاوسەرێتی جۆرێک پەیمانە بۆ سەرتاسەری ژیان، ئەم پەیمانەش لەڕاستیدا خەون و ئارەزوی بنەڕەتیی ژیانی تاک پێک دێنێت. گەر هاوسەرێتی خەونی بنەڕەتی نەبێت، ئەوە تۆ هەرگیز هاوسەرێتیت نەدەکرد.

مویرز: ئایا لە هاوسەرێتیدا ڕۆمانسییەت دەمێنێتەوە؟

کەمبڵ: لە هەندێ جۆر هاوسەرێتیدا بەڵێ، لە هەندێکی دتریشدا نامێنێت. بەڵام گرفتەکە ئەوەیە کە گەورەترین وشەیەک لە کەلەپووری تروبادۆرکاندا دەیبینی وشەی وەفادارییە.

مویرز: مەبەستتان لە وەفاداری چییە؟

کەمبڵ: هەڵنەگەڕانەوەو پەیمان نەشکاندن – سەرەڕای هەر میحنەت و ئازارێک بەڕاستی بمێنیتەوە.

مویرز: پیوریتینسەکان Puritans (خێزانێکی ئاینین) دەربارەی هاوسەرێتی دەڵێن گوایە هاوسەرێتی (کلیسایەکی بچووکە لەنێو کلیسادا). لە هاوسەرێتیدا هەموو ڕۆژێ عاشقی و هەموو ڕۆژێ بەخشندەشی؛ هاوسەرێت نهێنییەکی پیرۆزی بەردەوامە – لە خۆشەویستی و بەخشندەیی.

کەمبڵ: پێم وایە ڕاستترین وشە بۆ ئەمە وشەی (تاقیکردنەوە)یە. واتە ملکەچکردنی مرۆڤ بۆ شتێک کە لەخۆی بالاترو مەزنترە. ژیانی واقیعیی هاوسەریت یاخود

پێوەندییەکی عاشقانە، لەو پێوەندییەدایە کە تۆی تێدا ئامادەی، دەزانی مەبەستم چییە؟

مویرز: نەخێر، ئەمەم زیاتر بۆ ڕوون بکەوە.

کەمبڵ: دەبێ لەوە بگەی، کە ئەم شتە تەواو وەکو سیمبولی ین/یانگە Yang/Yin ئەوە منم، ئەوە ئەوە و ئەوە ئێمەین، کاتێک دەمەوێ قوربانییەک پێشکەش بکەم، ئەو قوربانییە لەپێناوی ئەودانییە، لەپێناوی ئەو پێوەندییەیە. دەربڕینی بێزاری بەرامبەر بەکەسی بەرامبەر کارێکی نابەجێیە. ژیان لەپێوەندییدایە، پێوەندیش ئەو جێگایەیە کە ژیانی تۆی ئێستا تێدایە. ئەمەیە هاوسەرێتی– کەچی لە پێوەندیی عاشیقانەدا، بۆ ماوەیەکی دیاریکراو، دوو کەس پێوەندییەکی سەرکەوتووانە پێکەوە کۆیان دەکاتەوە.

مویرز: لە هاوسەرێیتی پیرۆزدا ئەوەی خودا کۆیان دەکاتەوە بەندە ناتوانێ جیای کاتەوە.

کەمبڵ: لەسەرەتادا یەککگرتن هەبوو، هاوسەرییش دووبارە لەڕووی سیمبولییەوە ئەم یەککگرتنە دەهێنێتەوە ئاراوە.

مویرز: ئایا سەرەتا یەکێتی هەبووە؟

کەمبڵ: هاوسەرێتی، دووبارە ناسینەوەی سیمبولی شوناسنامەمانە– دوو ڕووی یەک شتن.

مویرز: بێگومان ئەو ئەفسانە کۆن و سەیرەت بیستووە دەربارەی پێشگوتەرێکی کوێر بەنێوی ترسیاسTiresias.

کەمبڵ: بەڵێ ئەوە بەسەرهاتێکی مەزنە، ڕۆژێکیان ترسیاس لە دارستانێکدا پیاسە دەکات، دوو مار دەبینێ لە حاڵەتی جووتبووندان، ئەویش گۆچانەکەی دەخاتە نێوانیانەوە لەوکاتەدا دەگۆڕێ و دەبێ بە ژن. چەند ساڵێک بەژنێتی دەژی، جارێکی تر ترسیاسی ژن بەنێو دارستانێکدا دەڕواو لەوێدا دوو ماری تر دەبینێ بەهەمان

شێوە خەریکی جووتبوونن گۆچانەکەی دەخاتە نێوانیانەوە لەو کاتەدا دەبێتەوە بە پیاو.

لەلایەکی ترشەوە، ڕۆژێکی خۆش، لەسەر تەپۆڵکەی کاپیتۆڵ، واتە تەپۆڵکەی زیئۆس...

مویرز: کێوی ئۆڵۆمپ؟

کەمبڵ: بەڵێ، لەسەر کێوی ئۆڵۆمپ، زیئۆس و ژنەکەی دەربارەی خەوتنی نێوان ژن و پیاو وتوویژ دەکەن لەسەر ئەوەی لەخەوتندا ئایا ژنان زیاتر چێژ دەبینین یان پیاوان. بێگومان کەس ناتوانێ وەڵامی ئەم پرسیارە بداتەوە، لەبەرئەوەی ژن و پیاو هەردووکیان لەلایەکی تۆڕەکە بوون، بۆیە یەکێکیان وتی: (باشترە لەترسیاس بپرسین).

ئەوان چوونە لای ترسیاس، پرسیاری خۆیان کرد، ترسیاسیش لەوەڵامدا وتی: (ژنان نۆ کەڕەت زیاتر لەپیاوان چێژ دەبینن). ئەوەش لەبەر ئەو هۆیەی کەمن نازانم چییە.. بەڵام هیرای ژنی زیئوس ئەم وەڵامەی پێ خۆش نەبوو، بۆیە ئەوی کوێر کرد. لەم ڕووداوەدا لەبەرئەوەی زیئۆس کەمێک هەستی بەهاودەردی کرد بەرامبەر بەترسیاس بۆیە شانبەشانی کوێرێتییەکەی سیحرێکی تایبەتی پێ بەخشی کە ئەویش هێزی پێشبینیکردن بوو. یەکێک لەخاڵە گرنگەکانی ئەم چیرۆکە ئەوەیە کە کاتێک کە چاوەکانت بەڕووی دیاردە سەرسوڕهێنەرەکاندا دادەخرێت، ئەوکاتە بەتەنیا لەگەڵ هەست و بەدیهاتی خۆت دەمێنیتەوەو، دەتوانی پێوەندین لەگەڵ مۆرفۆلۆژیادا هەبێ، واتە فۆرمی بنەڕەتیی شتەکان.

مویرز: مەبەستت لەم چیرۆکە ئەوەیە کەترسیاس بەگۆڕانی بۆ ژن و دووبارە بوونەوەی بە پیاو، لەڕێگەی مارەکانەوە شارەزاییی لە هەموو ئەزموونەکانی نێر و مێ هەیە، بەجۆرێک کە زیاتر لەخودا نێر و خودا مێیەکان دەزانێت، هەر ئەوان بەتەنیا ئەم شتە نازانن؟ ئەمە چ نهێنییەکی تێدایە؟

کەمبڵ: ڕاستە وایە، سەرەڕای ئەوەش ئەو بەشێوەیەکی سیمبولی واقیعییەتی یەکێتیی ئەم دووانە نشان دەدات. کاتێ کە ئۆدیسیۆس لەسەر دەستی سیرس Circe

بۆ جیهانی خوارەوە نێردرا، ئەوکاتە ڕێورەسمی ڕاستەقینەی ئاشنابوونی تەواوکرد، ئەو کاتەی کەچاوی بەترسیاس کەوت لەمانای یەکێتیی نێوان نێر و مێ گەیشت.

مویرز: هەمیشە بیرم لەوە کردووەتەوە، گەر بتوانی لایەنی مێینەت تاقی بکەیتەوە وەک پیاوێ یان ئەگەر ژن بیت لایەنی نێرینەت تاقی بکەیتەوە، مانای وایە تۆ دەگەی بەو زانینەی کە خودا دەیزانێ، ڕەنگە زانیاریی خوداش تێ پەڕێنی.

کەمبڵ: ئەمەش ئەو زانیارییە کە لەهاوسەرێتیدا دەستت دەکەوێ، ئەو ڕێگەیە دەتگەیەنێتە ئەو ئاستەی کە لەلایەنی مێینەی خۆت بگەی.

مویرز: بەڵام لەخۆشەویستیدا چی بەسەر ئەم ئاشکراکردنەی دەروونا دێت، کاتێ چاوت بەکەسێک دەکەوێ و لەپڕ هەست دەکەوێت و دەڵێیت: (من ئەم کەسە دەناسم) یا (دەمەوێ ئەم کەسە بناسم)؟

کەمبڵ: ئەم بابەتە بابەتێکی پڕ نهێنییە، زۆرجار بەوجۆرەیە ئایندەی ژیانت کە بڕیارە لەگەڵ ئەو کەسەدا بیگوزەرێنی، پێشتر پێت ڕادەگەیەنێ، ئەمەش هەمان ئەو کەسەیە ئایندەی ژیانتی لەگەڵدا بەسەر دەبەیت.

مویرز: ئایا ئەم شتە ئەوە نییە کە لە ناخی کۆگای میمۆرییەوە دێت و بە جۆرێک تێی ناگەین و تێبینیشی ناکەین. ئەوە نەبێ لە پڕ دەبینین دەمانەوێ لەگەڵ ئەو کەسەدا پێوەندی بەرپا بکەین و ئەو کەسە بە جۆرێک لە جۆرەکان بەرمان بکەوێ.

کەمبڵ: هەمیشە بەو جۆرەیە وەک بڵێی تۆ وەڵامی ئایندە دەدەیتەوە. لەگەڵتاندا باس لەو شتانە دەکات کە دەبێ بێنەدی. ئەم مەسەلەیەش پەیوەستە بە ڕازو نهێنی باڵایی زەمەنەوە، پێم وایە ئێمە لێرەدا باس لە بابەتێکی ئێجگار قووڵ و پڕ نهێنی دەکەین.

مویرز: ئایا ئەم مەسەلەیە لە ژیانتدا ئاوەها بەجێ دێڵی، وەک ئەوەی نهێنییەکی ئاڵۆز یا پێت وایە دەکرێ مرۆڤ پێوەندییەکی هاوسەرێتیی سەرکەوتووانەی هەبێت لە تەنیشت پێوەندییەکی تری دەرەوەی هاوسەرێتی؟

کەمبڵ: لەڕووی تەکنیکییەوە دەکرێ مرۆڤ بڵێت: (بەڵێ، ئەی بۆ نا).

مویرز: بەڵام پێ دەچێت ئەو خۆشەویستییەی کە مرۆڤ لە پێوەندیی عاشقانەدا پێشکەشی دەکات، لە پێوەندیی هاوسەرێت کەم دەکاتەوە، هەروەها وەفاداری بۆ ئەم پێوەندییە کەم دەبێتەوە.

کەمبڵ: پێم وایە هەرکەسەو دەبێ بۆ ئەم مەسەلە دەروونییانە حیسابی خۆی بکات، ڕەنگە پاش بەستنی پەیمانی هاوسەرێتی مرۆڤ تووشی شێوەیەک پێوەندیی عاشقانە بێت. ڕەنگە ئەو عێشقە بەشێوەیەک بێت وەڵامنەدانەوەی (نازانم بڵێم چی) ببێتە هۆی کوژاندنەوەی چوست و چالاکیی خۆشەویستی بۆ هەمیشەیی.

مویرز: پێم وایە ئەمە ناوکی مەسەلەکەیە. گەر چاوەکان دۆزەرەوەی دڵ بن، ئەو شتە دەدۆزنەوە کە دڵ بەپەرۆشەوە تینوویێتی، ئایا لەم حاڵەدا دڵ تەنیا یەکجار ئارەزوو دەکات؟

کەمبڵ: لێم گەڕێن با ئەم مەسەلەیە ڕوون بکەمەوە کە خۆشەویستیی مرۆڤ لەبەرامبەر خۆشەویستی تر ناپارێزی. بەڵام ئەوە هەیە ئایا کەسێک کە خاوەنی پێوەندییەکی خۆشەویستیی تەواو گەرموگوڕ بێت، خۆشەویستییەکی تەواو بەڕاستی، ئایا ئەو کەسە دەتوانێ لەهەمان کاتدا دڵسۆزی هاوسەرێتی بێت؟ بڕوا ناکەم لە حاڵی حازردا ئەو شتە مومکین بێت.

مویرز: بۆچی؟

کەمبڵ: لەبەرئەوەی لەپڕ لەناودەچێ و دەپچڕێ، بەڵام وەفاداری ڕێگات لێ ناگرێت کە پێوەندییەکی سۆزداری یان پێوەندیی خۆشەویستیت لەگەڵ کەسێکی تردا هەبێت لە توخمێکی تر. ئەو شێوەیەی کە چیرۆکی سوارە عاشقەکان باسی دەکات گەلێ جوان و هەستیارە ئەوەی کە باس لە پێوەندی سۆزو ئەمەکداری لەگەڵ ژنانی ترە لەلایەن کەسێک کە بەوەفایە بۆ عێشقی خۆی.

مویرز: ترووبادۆرەکان بۆ خانمانی خۆیان گۆرانی دەڵێن، ئەگەر ئەوەندەش هیوایان بە گەشەدانی پێوەندیی لەگەڵیاندا نەبێت.

کەمبڵ: بەڵێ.

مویرز: باشە، کامیان باشترە خۆشەویستی یا دۆڕاندن، لەم بارەیەوە میتۆلۆژیا شتێکمان پێ دەڵێ؟

کامبل: بەشێوەیەکی گشتی میتۆلۆژیا گرنگی نادات بە بابەتەکانی تایبەت بە عێشقی تاکەکەسی. بڕوانە، ئێوە لەکاتێکدا دەبنە هاوسەری کەسێک کە مۆڵەتی ئەوەت وەرگرتووە ئەو کارە بکەی. هەر بۆ نموونە گەر سەر بەفلان هۆز بی. دەبێتە هاوسەر گەر سەربەوان نەبی، ئەوا نابی بەهاوسەر، شتی لەم بابەتە.

مویرز: باشە پێوەندیی خۆشەویستی چییە بەمۆراڵێتیەوە؟

کەمبڵ: پێشێلی دەکات.

مویرز: پێشێل؟

کەمبڵ: بەڵێ، لە بواری خۆیدا خۆشەویستی جوان خۆی دەردەبڕێ، بەڵام لە شێوەکانی ژیاندا ئەم دەربڕینە لەئاستێکی ماقووڵدا نییە، هەر لەبەر ئەمەشە تا ئەم ڕادەیە نەهێنییە. خۆشەویستی پێوەندیی بەسیستمی کۆمەڵایەتییەوە نییە؛ ئەزموونی خۆشەویستی ئەزموونێکی ڕۆحیی فرە باڵایە، باڵاترە لە ئەزموونی هاوسەرێتی، ئەو ئەزموونەی کۆمەڵگە ڕێکی دەخات.

مویرز: کاتێ کە دەڵێن خودا خۆشەویستە، ئایا ئەم خۆشەویستییە پێوەندیی بەخۆشەویستیی ڕۆمانسییەوە هەیە، ئایا میتۆلۆژیا خۆشەویستیی ڕۆمانتیکی و خودا پێکەوە گرێ دەدا؟

کەمبڵ: بەڵێ ئەم کارەی کردووە. خۆشەویستی جۆرێک بوو لە دیداری ئاسمانی، هەر لەبەر ئەم هۆیەش هاوسەرێتی لە پلەیەکی باڵاترە لە هاوسەرێتی، ئەم بیرە بیری ترووبادۆرەکان بوو. ئەگەر خودا عێشقە، ئەوا عێشقیش خودایە. مایستر ئیکهارت Meister Eckhart دەڵێ: (خۆشەویستی نازانێ ئازار چییە). ئەمەش بەتەواوی ئەوەیە کە ترستان مەبەستی بوو، ئەو کاتەی کە ڕای گەیاند، من ئامادەم

لەپێناوی خۆشەویستیم هەموو ئازاری دۆزەخەم بخەمە سەرشانم.

مویرز: بەڵام تۆ وتووتە خۆشەویستی هاوکاتە لەگەڵ ئازار.

کەمبڵ: ئەمەیان بیرێکی ترە. تریستان خۆشەویستیی تاقی دەکردەوە، مایستار ئیکهارت لەبارەی خۆشەویستییەوە قسەی کردووە. ئازاری عێشق جۆرە ئازارێکی تر نییە، بەڵکو ئازاری ژیانە. دەکرێ بوترێ ئازاری تۆ هەمان ئەو جێگایەیە کە ژیانی تۆی لێیە.

مویرز: لە بەشێک لە پەیامی پۆڵس بۆ ئەهلی کورنسیۆسی هاتووە و دەڵێ: (خۆشەویستی توانای هەموو شتێکەو دەچێتە ژێر باری هەموو شتێک).

کەمبڵ: ئەمەش هەمان ئەو مانایە.

مویرز: لە هەموو ئەو ئەفسانانەی زۆر جێگای سەرنجمن چیرۆکی ئەو سوارەیە کە دەڵێ شەیتان حوکمی دۆزەخی بەسەردا سەپاند لەبەرئەوەی ئەوەندە خودای خۆش دەویست.

کەمبڵ: بەڵێ، بیری بنەڕەتیی ئیسلام دەربارەی شەیتان ئەوەیە کە شەیتان گەورەترین خۆشەویستی خودایە. ڕێگەی جۆراوجۆر هەیە بۆ ئەوەی بیر لەشەیتان بکرێتەوە، بەڵام ئەم بیرە لەوەوە سەرچاوە دەگرێت کە ئایا بۆچی شەیتان ڕەوانەی دۆزەخ کرا؟ ئەو چیرۆکە باوەی کە دەوترێتەوە ئەوەیە کاتێک کە خودا فریشتەکانی دروست کرد پێی وتن لەمن زیاتر کڕنووش بۆ کەسیتر نابەن. پاشان مرۆڤی دروست کرد بەبڕوای ئەو مرۆڤ بوونەوەرێکە بالاترە لەفریشتە، بۆیە داوای لە فریشتەکان کرد خزمەتی مرۆڤ بکەن، بەڵام شەیتان ئامادە نەبوو کڕنووش بۆ مرۆڤ بەرێ.

بەوجۆرەی کە من لەزانیاریی پەروەردەی منالیمەوە وەرمگرتبوو، ئەم کارە لەکولتووری مەسیحیدا وا ڕاڤە دەکرێت، کە شێوەیەکە لە خۆپەرستنی شەیتان. ئەو کڕنووش بۆ مرۆڤ نابات. بەڵام لە چیرۆکی فارسیدا، ڕاڤەکردنێکی جیاواز هەیە شەیتان لەبەر ئەو هەموو خۆشەویستییەی بۆ خودای هەبوو نەیتوانی کڕنووش بۆ مرۆڤ بەرێ– ئەونایەوێ لە خودا زیاتر بۆ کەسی تر کڕنووش بەرێت. بەڵام خودا لە

فرمان و ڕەمزەکانی گەڕایەوە، بەڵام شەیتان هەر لەسەر هەڵوێستی سەرەتاییی خۆی مایەوە و نەیتوانی لێی هەڵگەڕێتەوە، شەیتان لەدڵی خۆیدا – ئیتر نازانم دڵی هەیە یان نییەتی– نەیدەتوانی لەبەرامبەر هیچ کەسێک غەیری خودا کە خۆشی دەویست کڕنووش بەرێ. لەدوای ئەم ڕووداوە خودا پێی دەڵێ: (بڕۆ ون بە لە بەر چاووم).

تا ئێستا کە وەسفی دۆزەخ کرابێت خراپترین ئازارەکانی بریتین لە ئازاری ونبوونی خۆشەویست، کە ئەویش خودایە. کەواتە چۆن شەیتان لە دۆزەخدا تەحەمولی ئەو بارودۆخەی کرد؟ باشترین نیشانەی ئەم خۆشەویستییە، لەوەدا دەردەکەوێ کاتێ کە شەیتان ئەوەی وەبیرهاتەوە کە خودا پێی وتبوو: (بڕۆ بۆ دۆزەخ).

مویرز: کەواتە ئەمە ڕاستە کە لە ژیاندا گەورەترین دۆزەخ کە دەکرێ مرۆڤ پێی ئاشنا بێت، ناڵەی جوودایی عێشقە. هەر لەبەرئەمەش ئەو وێنەیەی ئەفسانەی ئێرانم پێ جوانە، کە دەڵێ شەیتان خۆشەویستی خودایە.

کەمبڵ: پاشان لەخوا جیاکرایەوە، ئەمەش گەورەترین دەردی واقیعیی شەیتانە.

مویرز: ئێرانییەکان چیرۆکێکی تریان دەربارەی ئادەم و حەووا هەیە؟

کەمبڵ: بەڵێ، ئەوەش چیرۆکێکی زۆر نایابە. لە سەرەتادا ئەوان کەبوون یەک شت بوون، وەکو ڕووەک ڕوان و پاشان لەیەکتری جیابوونەوە، بۆ دوو بوونەوەر گۆڕان و منالیان دروست کرد. ئەوەندە منالەکانی خۆیان خۆش دەویست لەخۆشەویستیدا منالەکانی خۆیان دەخوارد. خوا بیری کردەوەو وتی: (بەم جۆرە نابێت). پاشان خودا خۆشەویستیی دایک و باوکی بۆ منداڵەکانی کەم کردەوە، بۆ پلەی نەوەدو نۆ لەسەدا کەمی کردەوە، تا لەخۆشەویستیدا نەیانخۆن.

مویرز: ئەو ئەفسانەیە چی بوو؟

کەمبڵ: بیستوومە خەڵکی بە منالەکانیان دەڵێن: (ئەوەندە شتێکی بچووک و بەلەزەتە خەریکم بیخۆم.)

مویرز: دەسەڵاتی خۆشەویستییە؟

کەمبڵ: دەسەڵاتی خۆشەویستییە.

مویرز: بەڵێ ئەوەندە توندوتیژە دەبێ کەم بکرێتەوە.

کەمبڵ: بەڵێ، جارێکیان تابلۆیەکم بینی وێنەی دەمێکی کراوە بوو، ئامادە کرابووەوە بۆ خواردن و قووتدان، لەناو ئەو دەمەش دڵێک هەبوو. ئەمەش ئەوجۆرە خۆشەویستییەیە کە دەتخوا. ئەمەش جۆرە خۆشەویستییەکە دەبێ دایکان ڕابێن لەسەر کەمکردنەوەی.

مویرز: خودایە، فێرم بکە کەی بتوانم بڕۆم.

کەمبڵ: بەڵێ، لە هیندستان ڕیتوێڵی بچووک هەبوو یارمەتیی دایکانی دەدا، بەتایبەت بوار بە کوڕەکانیان بدەن تابڕۆن و مەرەخەس بن. گورو Guru (فێرکەر) یا پێشنوێژی خێزان، دەهاتە لای دایکەو داوای لێ دەکرد تا گرانترین شتی خۆی بەو ببەخشێ. بێگومان ئەو شتە گرانبەهایە حەتمەن مرواری و خشڵ و زێڕی گرانبەها، یان شتیکی تری لەم بابەتە بوو. پاشان لەم میانەدا ڕاهێنانێکی تری لەم جۆرە هەبوو، بەپێی ڕۆژگار دایک ئەوە فێر دەبوو ئازیزترین شتی خۆی لەدەست بدات. پاشان لە کۆتاییدا فێر دەبوو واز لە کوڕەکەشی بهێنێ.

مویرز: کەواتە لە خۆشەویستیدا هەردووکیان خۆشی و ئازار پێکەوەن.

کەمبڵ: بەڵێ. خۆشەویستی خاڵێکی پرشنگداری ژیانە، لەبەرئەوەی سەرتاسەری ژیان خەمە، عێشقیش خەماویە. هەرچەندە عێشق بەهێزتر بێت ئەوا ئازاریش توندوتیژتر دەبێ.

مویرز: بەڵام عێشق توانای هەموو شتێکی هەیە.

کەمبڵ: خۆشەویستی خۆی ئازارە، دەتوانی بڵێی، دەردی ڕاستەقینەی زیندووبوونە.

دەمامکەکانی نەمری

8 وێنەکانی ئەفسانە، ڕەنگدانەوەی توانا ڕۆحییەکانی هەریەک لە ئێمەن. بەقووڵبوونەوە لەو وێنانە، ژیانمان پڕ لە هێزی ئەوان دەبێ.

مویرز: بەو سیفەتەی کە تۆ لە جیهانبینییە جۆراوجۆرەکانت کۆڵیوەتەوە چوویتەتە نێو قووڵاییی کولتوور و شارستانی و ئاینە جۆراوجۆرەکانەوە، ئایا لەو هەمووەدا هۆیەکی هاوبەشت دۆزیوەتەوە بۆ پێویستی بوونی خودا؟

کەمبڵ: هەرکەسێ لە بواری نهێنیی ئاڵۆزدا خاوەن ئەزموون بێ بۆی دەردەکەوێ مەودایەک هەیە کە هەستی ئەو نایگاتێ، لە ئۆپانیشادەکان وتەیەک هەیە پێوەندیی بەم بابەتەوە هەیە: (کاتێ بەرامبەر بەجوانیی ڕۆژئاوابوونی هەتاو دەوەستی، یا بەرامبەر بەکێوێک و دەڵێ: (ئاه) تۆ بەم کارەت بەشداری لە خودایەتی دەکەیت، ئەم جۆرە بەشداریکردنە، ساتێکی تێدایە لە سەرسامی و جوانی. ئەو کەسانەی لە جیهانی سروشتیدا دەژین، هەموو ڕۆژێ ئەم چرکانە تاقی دەکەنەوە. ئەوان بەهەستکردن بەم درکە دەژین، کە شتێکی زۆر گەورەتر لە مەودای مرۆڤدا هەیە. بەڵام سروشتی مرۆڤ وایە حەز دەکات سروشتی کەسایەتی بەم تاقیکردنەوانە ببەخشێ و هەروەها مرۆڤایەتی ببەخشێتە هێزە سروشتییەکان.

یەکێک لەشێوەکانی بیرکردنەوەی ڕۆژئاوا ئەوەیە کە پێیوایە خودا دواین هۆو سەرچاوەی وزە سەرسوڕهێنەرەکانی گەردوونە، بەڵام لەشێوەی بیرکردنەوەی ڕۆژهەڵاتی و شێوەی بیرکردنەوەی سەرەتاییدا دەبینین خوداکان زیاتر دەرخەرو

تێرکەری وزەن، دواجار خودا شتێکە بەدەرە لە کەسایەتی. ئەوان سەرچاوەی ئەم وزەیە نین، خودا هۆی گواستنەوەی وزەیەو هێزو چۆنییەتیی ئەم وزەیە سیفەت و ئەرکی خودا دیاری دەکات. خودا هەیە توندوتیژە و خوداش هەیە بەسۆزە، خوداش هەیە لەنێوان جیهانی بینراو و نەبینراودا یەکێتییەک دروست دەکات، هەروەها خوداش هەن لەجەنگی شاو گەلاندا پاسەوان و چاودێریکەری ئەوانە. ئەمانە هەموویان نیشاندەری کۆمەڵە وزەیەکین بەسەربەستی کار دەکەن، بەڵام سەرچاوەی دوایی ئەم وزانە شتێکە بەنهێنی دەمێنێتەوە.

مویرز: ئایا ئەم چارەنووس و قەدەرە، جۆرێک لە ئاشووب و جەنگی بەردەوام لە نێوان کۆمەڵێک سەرۆک و خاوەن ویلایەتەکاندا دروست ناکا؟

کەمبڵ: بۆ دروستی ناکات، ئەمە ژیانەو هەموو شتێکی تێدایە. تەنانەت لەزەینیشماندا کاتێک کە کاتی بڕیاردان دێت، ئەوا جەنگێک بەرپادەبێت. هەر بۆ نموونە کاتێ دەست بەکاردەبین لەبارەی پێوەندیی لەگەڵ کەسانی تردا، ڕەنگە چوار یان پێنج توانامان لەبەردەستدا بێ. زۆرجار کاریگەریی خودایەتی لە زەینماندا دەبێتە هۆی بڕیار دروستکردن. گەر ئەو خودایەتییەی ڕێنوێنیم دەکات دڕندانە بێت ئەوا ئەو بڕیارەشی دەیدەم دڕندانە دەبێ.

مویرز: ئەم مەسەلەیە چ پێوەندییەکی بەبڕواوە هەیە؟ ئێوە کەسێکی ئیماندارن، نیشتەجێی دەشت و دۆڵی سەرسامی و..

کەمبڵ: نەخێر، مەرج نییە خاوەن بڕوابم، من کەسێکی خاوەن ئەزموونم.

مویرز: چ جۆرە ئەزموونێک؟

کەمبڵ: ئەزموونی ئەوەم هەیە کە ژیان تووشی سەرسامیم بکات. خاوەنی ئەزموونی عێشقم. ئەزموونی ڕق لێبوونەوەو بەد خودایی و ئارەزووکردنی لێدانی دەمو پلی کەسێک. لەدیدگای سیمبولییەوە ئەم هەموو هێزە جۆراوجۆرانە لەمێشکمدا کار دەکەن. مرۆڤ دەتوانێ بیر لەمە بکاتەوە کە – سەرسوڕمان و عێشق و ڕقلێبوونەوە، لە خودایەتیی هەمەچەشنەوە سەرچاوەیان گرتووە.

کاتێ کە منداڵێکی بچووک بووم وەک کاتۆلیکێکی ڕۆمیی گەورە. ڕەفتارم دەکرد، پێیان دەوتم فریشتەیەکی پاسەوان لەلای ڕاست و شەیتانێکی وەسوەسەکەر لەلای چەپتە، ئەو بڕیارانەشی لە ژیانمدا دەیدەم پێوەندییان بەوەوە هەیە کە شەیتان یان فریشتە کامیان زیاتر دەسەڵاتیان بەسەر کردارەکانمەوە هەیە. وەک منداڵێک ئەم بیرانەم هاوئاهەنگ دەکرد، پێم وایە مامۆستاکانیشم هەر ئەم کارانەیان دەکرد. ئەو کاتە بەڕاستی ئەو بڕوا جێگیرەم لابوو کە فریشتە لەو شوێنەدا هەیە و شەیتان و فریشتەت دوو ڕاستین. بەڵام ئێستا لەجیاتی ئەوەی پێم وابێ ئەو دووانە دوو ڕاستین، ئەمڕۆ بە کۆمەڵە خوازیاری دەزانم بۆ پاڵپێوەنەرو جووڵێنەر کە دەمجوڵێنن و ڕێنوێنیم دەکەن.

مویرز: بەڵام ئەم وزانە لە کوێوە دێن؟

کەمبڵ: لە ژیانی خۆتەوە، لەوزەی لەشتەوە، هەموو ئەندامە جۆراوجۆرەکانی لەشت لەوانەش سەرت، دەکەونە ململانێ لەگەڵ یەکتریدا.

مویرز: ئەی ژیانت سەرچاوەکەی کوێیە؟

کەمبڵ: سەرچاوەکەی دواوزەی ڕەهایەو کەپێی دەوترێ ژیانی گەردوون، ئەو کاتە دەڵێی: (باشە، دەبێ کەسێک هەبێت ئەم وزەیە بێنێتە دنیاوە.) بۆ دەبێ وا بڵێین؟ بۆ نابێت ئەم نهێنییە ئاڵۆزو کۆتاییە شتێکی ناکەسی بێت؟

مویرز: ئایا پیاوان و ژنان دەتوانن بەدیاردەی ناکەسێتی بژین؟

کەمبڵ: بەڵێ دەتوانن. ئەوان لە هەموو جێگایەک ئەم کارە دەکەن. بڕۆ بۆ ڕۆژهەڵاتی سویس، دەزانیت کە لەڕۆژئاوادا ئاراستەیەک هەیە بە شوبهاندنی خوداکان بە مرۆڤ و بەدەرخستنی مرۆڤایەتیی خوداکان و دەستنیشانکردنیان. بۆ نموونە یەهوو یان ئەوەتا خودای تووڕەو دادپەروەری و تۆڵەیە یان دەبینین خودایەکە لە ژیانتدا یارمەتیدەرو بەختیاری و چاکەیە، هەروەک لە سەفەری مەزامیردا دەیخوێنینەوە. بەڵام لە ڕۆژهەڵات خوداکان زیاتر لە ئەندامەکانەوە نزیکن تا لە مرۆڤ، کەمتر مرۆڤایەتین و زیاتر لە هێزی سروشت دەچن.

مویرز: کاتێ کەسێک دەڵێ: (وێنەی خودا وەسف بکە) ئەوا لە کولتووری ئێمەدا بەم جۆرە منداڵ باس لە خودا دەکات: (پیاوێکی پیر جلێکی سپیی پۆشیوە و ڕیشێکی سپیی هەیە).

کەمبڵ: ئەمە لە کولتووری ئێمەدا، شێوەی بیرکردنەوەکان وامان لێ دەکات وا بیر لە خودا بکەینەوە کە شێوەیەکی نێرانەی هەیە، بەڵام لەزۆر کولتووری تردا هێزی خودا لە وێنەی مێینەدا دەبینرێ.

مویرز: ئەو بۆچوونەش هەیە شتێک ناتوانی تەسەوری بکەی گەر نەیخەیتە نێو قاڵبی کەسایەتییەوە. ئایا پێت وایە دەکرێ بۆ نموونە زەین لەو مەدارەدا چەق ببەستێ کە ئەفلاتوون پێی دەڵێ: (ئەندێشە نەمرو ئاسمانییەکان.؟)

کەمبڵ: لەڕاستیشدا ئەمەیە ڕامان و لێوردبوونەوە. ئەم ڕامان و لێوردبوونەوەیە چی دەگەیەنێ ئەوە دەگەیەنێت کە تۆ بەردەوام بیر لە ناوەڕۆکێکی دیاریکراو بکەیتەوە. ئەم کارەش دەکرێ لە هەموو ئاستێکدا ڕوویدا، من لێرەدا جیاوازییەکی گەورە نابینم لەنێوان دیاردە ماددی و ڕۆحییەکان.بۆ نموونە ڕامان دەربارەی پارەوپوول ڕامانێکی تەواو چاکە. ئیدارەکردنی خێزانیش ڕامانێکی زۆر گرنگە. بەڵام هەندێ ڕامان هەن تاکەکەسین هەر بۆ نموونە چوونت بۆ کلیسا.

مویرز: کەواتە نوێژ ڕامانە.

کەمبڵ: نوێژ پەیوەستە بەڕامان و لێوردبوونەوە دەربارەی نهێنییەک.

مویرز: لەناخیشتەوە هاوار بۆ هێزەکان دەکەیت.

کەمبڵ: لە کاتۆلیکی ڕۆمانیدا، وێنەیەک هەیە فێری دەبیت ؛ جۆرە نوێژێک هەیە چەندین جار دووبارە دەکرێتەوە. ئەم کارە وا لە زەین دەکات بۆ ناوەوە بگەڕێتەوە. لەسانسکریتیدا بەم کارە دەوترێت یاپا، واتە (دووبارەکردنەوەی پیرۆزانە). ئەم کارە زەین بەڕووی هەر کارێکی تردا دادەخا و ڕێگات پێ دەدا تا تەرکیز بخەیتە سەر یەک شت، پاشان بەپێی ئەو هێزەی بۆ خەیاڵکردن هەتە، دەتوانی قووڵایی ئەم نهێنییە ئاڵۆزە تاقی بکەیتەوە.

مویرز: مرۆڤ چۆن مومارەسەی ئەزموونی قووڵ دەکات؟

کەمبڵ: بەهەبوونی هەستێکی قووڵ لەبارەی ڕەمزو ڕازەوە؟

مویرز: گەر هاتو بە تەواوی خوا بەو شێوەیە بێت کە ئێمە تەسەوری دەکەین، ئەو کاتە چۆن دەتوانین ڕێز لە دروستکەری خۆمان بگرین؟

کەمبڵ: چۆن بەبینینی خەونێک ترس دامان دەگرێت؟ دەبێ ئەو بۆچوونەی دەربارەی خودا هەتە وەلاوەی نێی، تا بەتیشک و ڕووناکییەکانی ناخت بگەی. لەم بارەوە یۆنگ دەڵێ: (ئاین، بەرگریکردنە لەمومارەسەکردنی ئەزموونی خودا).

ئەو نهێنییە لە کۆمەڵێ بیرو بۆچووندا کورت دەکرێتەوە، جەختکردنە سەر ئەم کۆمەڵە بیرو بۆچوونانە ڕەنگە وەک کوژاندنەوەی ئەزموونی ناوکۆ و بالآبێ. ئەزموونی ناجێگیری ئەو نهێنییە دەکرێ بەدوا ئەزموونی ئاینی و ڕەها دابنرێ.

مویرز: زۆر مەسیحی هەن بڕوایان وایە، بۆ ئەوەی بزانی مەسیح کێیە، دەبێت بەو ئەزموونەدا تێ پەڕی، واتا بە ئەزموونی بڕوای مەسیحی و ئاینی مەسیحی و کلیسای مەسیحیدا تێ پەڕی.

کەمبڵ: ئەو وێنە خەیاڵکراوەی لەبارەی مەسیحەوە لە مێشکتدا کێشراوە دەبێ وەلاوەی نێی، چونکە ئەم جۆرە بۆچوون و وێنانە لەبارەی خودای مرۆڤەوە دەبنە دواین ڕێگرو دواین نهێنی. پابەندی بیرکردنەوە و ڕێبازی خۆت دەبیت و کاتێ کە ئەزموونێکی گەورەتر لەبارەی خودا نزیک دەبێتەوە، واتا ئەزموونێک گەورەترە لەو ئەزموونەی ئامادەگیت بۆی هەیە، بۆیە بەدەستبەردارنەبوون لەو وێنەی کە لە مێشکتدایە، لەو ئەزموونە هەڵدێی، ئەمەش پێی دەوترێ چاودێری و پاراستنی بڕواو ئیمان.

بێگومان تۆش زانیاریت هەیە دەربارەی بیری بەرزبوونەوەی ڕۆح لە ڕێگەی سەنتەرە جیاوازەکان یان قۆناغە بنەڕەتییەکانی ئەزموون. مرۆڤ سەرەتا بە ئەزموونی سەرەتایی دەست پێ دەکات کە ئەویش خواردن و برسێتییە، پاشان ئارەزوو و پەرۆشی بۆ سێکس و دەسەڵات. ئەمانە هەموو قۆناغی هێز بەخشی

ئەزموونن، بەڵام ئەو کاتەی کە ئەزموونەکە دڵ دەگرێتەوە و لە دڵەوە هەست و ئارەزوو بەرامبەر بەکەسێکی تر دەتجووڵێنێ، ئەو کاتە هەست دەکەیت تۆو ئەو کەسەی هەستت دەجووڵێنێ بەجۆرێک لە جۆرەکان بوونەوەرێکی یەک ژیانن و یەک بوونتان هەیە. لەم کاتەدا قۆناغێکی تەواو فراوان بەڕووی ژیان لەڕۆحدا دەکرێتەوە. کرانەوەی دڵ بەڕووی جیهان هەمان ئەو شتەیە کە لەڕووی میتۆلۆژیاوە بەرجەستە دەبێت لەبۆتەی لەدایکبوون لە کچەوە. واتە لەدایکبوونی ژیانی ڕۆحی ئەو ژیانەی کە پێشتر تەنیا بریتی بووە لە ژیان لەپێناوی بەدیهێنانی ئامانجە فسیۆلۆژییە سەرەتاییە ئاژەڵییەکانی وەک تەندروستی و وەچەخستنەوە و دەسەڵات و بڕێک لەڕابواردن.

بەڵام ئیتر لەمەودوا دەچینە نێو قۆناغێکی ترەوە: چونکە ئەم قۆناغە لە ژیان و ئەزمووندا سەرەتای دەسپێکردنی شێوەی مەزهەبی و ئەزموونی ئاینییە، لەبەرئەوەی لەم ئەزموونەدا هەستی سۆزداری، هاودەنگی، یان تەنانەت یەکبوون لەگەڵ کەسێکی تردا، یەکگرتن لەگەڵ بڕوایەکدا کە لەسەرووی خودەوەن و لە زەینتدا وەک شتێکی باش جێگیردەبن و دەشبێ ڕێزیان لێ بگری و لە خزمەتیاندابی. ئەم دیاردەیە دەتوانێ هەتا لە ژیاندای ڕێگا نیشاندەرتبێ بۆ گەڕان بەدووی ئەزموونی بوون، بوونی بوونەکان، بەڵام ئەزموونێکی تەواوو تەیار، ئەو ئەزموونەی گشت وێنە گوزەرکەرەکان ڕەنگدانەوەی ئەون.

کەواتە دەکرێ زەمینەی ڕەهایی Ultimate ground گشت بوونەکان بەدوو چەمک تاقی بکرێتەوە: یەکێکیان خاوەن شێوەیەو ئەوی تریان بێ شێوەیە و لە سەرووی هەموو شێوەکانە. کاتێ کە تۆ خودای خۆت لە قاڵبی وێنەیەکدا وێنا دەکەیت، ئەوا زەینی وێناکردنی تۆو خودا بوونیان هەیە. زەینێک و بابەتێک بوونی هەیە. بەڵام ئامانجی سەرەکیی ئەم ئەزموونە سۆفیگەرییە ئەوەیە کە مرۆڤ لەگەڵ خودای خۆیدا ببێ بەیەک. بەئەنجام گەیشتنی ئەم یەکێتییە، دوولایەنی مەزنی خودا دێنە دی و بەمەش وێنەکان لەناو دەچن. ئیتر لەو حاڵەتەدا هیچ بوونی نابێ نە خوداو نە تۆش. کاتێ کە زەینتان هەموو تەسەورەکان بەجێ دێڵێ، بەیەکبوونێک لەگەڵ زەمینەی بوونتاندا ئەو زەینە دەتوێتەوە، لەبەرئەوەی ئەو شتەی وەک خودایەکی خوازیار بۆ

خۆت وێنات کردبوو، دواین نهێنیی بوونی تۆیەو، هەر ئەویش نهێنیی بوونی جیهانە، ئەمەشە پرۆسێسەکەیە.

مویرز: کرۆکی بڕوای مەسیحی ئەوەیە کە خودا لە مەسیحدا بەرجەستەبووبوو، ئەو هێزە سروشتییەی کە تۆ باست کرد، لە بوونەوەرێکی مرۆیدا خۆی بەرجەستە کردبوو، ئەو بوونەوەرە ئاشتییەکی لەنێوان مرۆڤایەتی و خودادا بەرقەرار کرد.

کەمبڵ: بەڵێ، بۆ من و تۆش ئەم بیرەیە، بیری سەرەتاییی گنووسی و بوودایش ڕاستە. مەسیح کەسێکی مێژوویی بوو لەناخیدا ئەوە جێگیربوو کەخۆی و ئەوەی ناوی باوکە یەکن، بەپاڵپشتی ئەم زانینەوە، بەمەسیحییەتی سروشتییەوە ژیا.

بیرمە جارێکیان وانەیەکم پێشکەش دەکرد دەربارەی ژیان، گوزەراندنی ژیان بە پشت بەستن بەو مانایەی کە مەسیح لەناختایە. لەو وانە وتنەوەیەدا قەشەیەک ئامادە بوو(لە پاشان پێیان وتم) ئاوڕی لەو ئافرەتە داوەتەوە کە لەتەنیشتی بووە، پێی وتوە (ئەمانە هەموو قسەی هەلەق مەلەقن).

مویرز: مەبەستت چی بوو لەوەی کە دەڵێی مەسیح لەناختایە؟

کەمبڵ: مەبەستم ئەوەبوو، نابێت لەسەر بناغەی سیستەمی منی کەسایەتی و ئارەزووەکانی خۆت بژیت، بەڵکو دەبێ بژیت لەسەر بناغەی ئەو تێگەیشتنەی کە دەکرێ پێی بوترێ مرۆڤ مەسیح – پەندێکی هیندی هەیە دەڵێ: (تەنیا خودایەک دەتوانێ خودایەک بپەرستێ.) دەبێ لە هەندێ لایەنەوە یەکگرتن بەدیبێنی لەگەڵ ئەو بناغە ڕۆحییەدا کە خودایەتی دەخاتە بەرچاوت، تاوەکو بەڕاستی ئەو بپەرستی و بەپێی وشەکانی ئەو هەڵسوکەوت بکەی.

مویرز: ئایا ترسناکیی تووشبوون بەنێرجسییەت (خۆ خۆشویستن) لە ئارادا نییە کاتێ باس لە چەمکی خوداو مەسیحی ناخ و ڕۆشنگەری و بێداریی ناخ دەکرێت و بشبێتە هۆی جۆرێک دڵەڕاوکێی دەروونی و بەش بەحاڵی خۆشی ئەمە دەبێتە هۆی ڕوودانی لادانێک لە ڕوانین بۆ خود و جیهان؟

کەمبڵ: هەڵبەتە ئەگەری ئەم ڕووداوە هەیە. ئەم کارە جۆرێکە لە لادان لە ڕێڕەوەکە. بەڵام ئامانجی گشتی بریتییە لە تێپەڕکردنی چەمکی خود، واتا ڕۆیشتن بۆ سەرووی خودو گەیشتن بەو خاڵەی کە مرۆڤ لە دەرکەوتنێکی ناتەواو زیاتر هیچی تر نییە. هەر بۆ نموونە کاتێ کە تۆ لە وردبوونەوەیەک دەبیتەوە، وا چاوەڕوانیت لێ دەکرێت ئەو وردبوونەوەیە بۆ بەرژەوەندی هەموو جیهان و هەموو بوونەوەرە زیندووەکان بەکاربێنی، نەک تەنیا بۆ بەرژەوەندی خۆت.

بڕوانە، دەتوانی بەدوو ڕێگا بیر لە دەستەواژەی (من و خودام) بکەیتەوە. گەر وا بیرکەیتەوە کە (من لێرەدا لە حزووری ماتەریالی خۆم و لەبیری کەسایەتیی زەمەنی خۆما خودام) ئەوا تووشی شێتی بووی و لە ڕێرەوی ئەزموونەکە لات داوە. تۆ خودای بەڵام نەک لە خودی خۆتدا، بەڵکو لە قووڵاییی ئەنتۆلۆژیدا، واتا خودای لەو جێگایەی کە یەکگرتنێکت بەدی هێناوە لەگەڵ ئەم نادوانە پەروەردگارەدا.

مویرز: تۆ لە جێگایەکدا دەڵێی ئێمە دەتوانین ببین بەڕوخساری ڕزگارکەری ئەو کەسانەی کە کەوتوونەتە نێو بازنەی ئێمەوە – واتە منداڵ و هاوسەرو ئەو کەسانەی کە خۆشمان دەوێن و هاوسێکانیشمان – بەڵام هەرگیز ناتوانین ببین بەو ڕزگارکەرە. تۆ دەڵێی دەتوانین ببین بەدایک و باوک، بەڵام ناتوانین ئەو دایک و باوکە بین. ئایا ئەم وتەیە ئەوە ناگەیەنێت کە ئێمە سنوورێکمان هەیە، وانییە؟

کەمبڵ: بەڵێ وایە.

مویرز: دەربارەی مەسیحی ڕزگارکەر چی دەڵێی؟

کەمبڵ: زانیارییەکانمان دەربارەی مەسیح سنووردارن، هەر ئەوە نەبێت کە ئێمە چوار تێکستی ناچوونیەکمان لەبەر دەستدان، ئەو تێکستانە پێمان دەڵێن ئەو چی کردووە و چی وتووە.

مویرز: ساڵانێک پاش مەرگی ئەویش نووسراون.

کەمبڵ: بەڵێ، بەڵام سەرەڕای ئەوەش تاڕادەیەک دەزانین مەسیح چی وتووە. پێم وایە

وتەکانی مەسیح ڕەنگە زۆر لە ئەسڵەکانیەوە نزیک بن. بۆ نموونە وانەی بنەڕەتیی مەسیح ئەوەیە کە دەبێ دوژمنەکانی خۆتان خۆش بوێ.

مویرز: چۆن دەتوانی دوژمنەکەی خۆت خۆش بوێ، بێ ئەوەی خۆش بی لەو کردارانەی بەرامبەرت کردوونی و بێ ئەوەی دوژمنایەتییەکەی قبووڵ بکەیت.

کەمبڵ: پێت دەڵێم چۆن ئەم کارە دەکەی، ئەو پووشەی لەنێو چاوی دوژمنەکەتە دەری مەهێنە، بەڵکو ئەو تەختەیەی کە لەنێو چاوی خۆتە دەریبهێنە. هیچ کەسێک بۆی نییە شێوازی ژیانی دوژمنەکەی تاوانبار بکات.

مویرز: پێت وایە گەر مەسیح ئەمڕۆ بژیایە، کەسێکی مەسیحی دەبوو؟

کەمبڵ: ئەو جۆرە مەسیحییەتەی کە من دەیناسم، نەخێر. ڕەنگە هەندێ لەو ڕەبەن و ئافرەتە ڕەبەنانەی کە دێرنشین و خەڵوەتنشینن و لە پێوەندییدان لەگەڵ نهێنییە ڕۆحییە باڵاکان ئەو شێوە مەسیحییەتەبن کە مەسیح خۆی وابوو، گەر ئەمڕۆ مەسیح بژیایە وەدووی ئەوان دەکەوت.

مویرز: بەڵام وایێ دەچێت مەسیح هیچ مەیلێکی بەلای کلیسای خەباتگێردا نەبێ؟

کەمبڵ: لایەنی خەباتگێڕانە شتێکە لە مەسیحدا بوونی نەبووەو نییە. هیچ شتێکی لەم بابەتەم لەهیچ یەکێک لە ئینجیلەکاندا نەخوێندوتەوە. پێترۆس شمشێری خۆی لەکێلانەکەی هێنایە دەرەوە، گوێی خزمەتکارەکەی خۆی بڕی، لەو کاتەدا عیسا پێی وت: (شمشێرەکەت بخەرەوە نێو کێلانەکەت، بەڵام هەر لەو سەردەمەوە تائێستا پێترۆس شمشێرەکەی بەڕووتییەوە بەدەستەوەیە. لەساڵانی سەدەی بیستدا ژیاوم و لەبیرمە کاتێ کە منداڵ بووم، کۆمەڵێ قسەو قسەڵۆکم دەربارەی کەسانێک بیست، تا ئەو ساتە دوژمنمان نەبوون و پێش ئەوەش بەهیچ جۆرێ دوژمنمان نەبوون، بۆ ئەوەی وامان نیشان بدەن بەڕاستی ئەوانە دوژمنی سەرسەختمانن و هێرشەکانمان دژ بەوان ئاراستە کەن، هێرشێکی ناشیرینیان کردە سەریان هێرشی پڕ نەفرەت و نادروست و ناوونائۆرەدان و شێواندنی ناوبانگیان، ئەم هێرشە تا ئەم ساتەش لەگوێمدا دەزرنگێتەوە.

مویرز: سەرەڕای هەموو ئەوانەش پێمان وترا خودا هەمان ئەو عێشقەیە. لە نووسینەکانی پێشووتدا ئەم وتەیەی مەسیحت گێڕاوەتەوە کە دەڵێ: (بەڵام من پێتان دەڵێم: دوژمنەکانتان خۆش بوێ و نوێژ بکەن بۆ ئەوانەی دەتانچەوسێننەوە، بەمە دەبنە ڕۆڵەی ئەو باوکەتان کە لە ئاسمانە، ئەو خۆری خۆی بەسەر چاک و خراپاندا هەڵدێنێ و بارانی خۆی بەسەر دادپەروەرو زۆردارانیش دەبارێنێ.) وات دانابوو ئەم وتانەی مەسیح باڵاترین و نایابترین و چاونەترسانەترین وانەکانی مەسیحن، ئایا تا ئێستاش هەر پێت وایە؟

کەمبڵ: پێم وایە سۆزداری بنەڕتیترین ئەزموونی ئاینییە، گەر سۆزداری نەبێت، ئەوا هیچ شتێکی تر نابێ.

مویرز: من پێم وایە سەرنجڕاکێشترین شتێک کە لە ئینجیلدا سەرنجی ڕاکێشاوم ئەم دەستەواژەیە بووە: (ئەوەی باوەڕم پێیەتی هەمە، ئەوەی باوەڕم پێی نییە کۆمەکم کە.) بڕوام بەڕاستیی ڕەها هەیە و دەشتوانم کاری پێ بکەم و کردووشمە، بەڵام وەڵامم بۆ پرسیارەکانم نییە، بڕوام بەم پرسیارە هەیە، ئایا خودا هەیە؟

کەمبڵ: چەند ساڵێک پێش ئێستا بە ئەزموونێکی فرە سەرگەرمکەردا تێ پەڕیم، لە مەلەوانگەیەکی نادیی وەرزشی بووم لە نیویۆرک، لەوێدا ئاشناییم لەگەڵ قەشەیەکدا پەیدا کرد، کە مامۆستای یەکێ لە زانکۆ کاسۆلیکییەکان بوو، پاش تۆزێ مەلەکردن هاتم و لەسەر کورسییەکی ڕاکشاو ڕاکشام، ئەو کورسییەی کە لەدنیای وەرزشیدا پێی دەوترێ وەرزشی ئاسۆیی. لەتەنیشمەوە قەشەکە ڕاکشابوو، پێی وتم:(ئێ، بەڕێز کەمبڵ، ئێوە قەشەن؟

منیش وەڵامم دایەوە: (نەخێر، پاپا).

پرسی: تۆ کاسۆلیکی؟

وتم: کاسۆلیک بووم، پاپا.

پاشان لێی پرسیم، وابزانم داڕشتنی پرسیارەکەی بەم شێوەیە ورووژاندنێکی لەپشتەوە بوو: (ئایا بڕوات بە خودای کەسێتی هەیە؟)

وتم: نەخێر پاپا.

ئەو وتی: (بە بڕوای من هیچ ڕێگەیەکی مەنتیقی نییە بۆ سەلماندنی بوونی خودایەکی کەسێتی.)

وتم: (پاپا، گەر ئەم جۆرە ڕێگەیە هەبێ، ئیتر بڕوا چ ئەرزشێکی هەیە؟)

قەشەکە بەخێرایی وتی: (پێخۆشحاڵ بووم بەناسینت.) ئەوێی بەجێ هێشت. هەستم کرد لەگەڵیدا زۆرانبازیی جوجیتسۆی ژاپۆنیم ئەنجام دا.

بەڵام ئەم گفتوگۆیە بۆ من ئەزموونێکی ڕۆشنگەری بوو. بەوەی قەشەیەک بپرسێت ئایا بڕوات بە خودای کەسێتی هەیە؟) ئەوەی لای من جێگای سەرنجە(ئەوەیە کە) ئەم پرسیارە ئەوە دەگەیەنێ کە کابرای قەشە درکی بەئیمکانی بوونی ئەو جۆرە خودایە کردبوو، مانای وایە جۆرێک زەمینە یان وزەی باڵایی لە خودی خۆدا ئاشکرا کردبوو. بەبڕوای بوودا هۆشمەندی دیاردەیەکی پتەو و ڕووناککەرەوەیە کە گشت ژیان و شتەکان ئاگادار دەکاتەوە. بێ ئەوەی بزانین، ئێمە بەبڕێکی زۆر لەم ئاگایییانە و وزانە دەژین. بەڵام شێوەی ژیانی ئاینی، ئەو ژیانە نییە کە لەنێو سنووری مەبەست و گرینگیپێدانە خودییەکانی ئەم جەستە و ئەم زەمەنەدا بێت، بەڵکو لەو سنوورەدایە کە تێیدا درک بەم هۆشمەندییە فراوان و گشتگیرییە دەکرێت.

دەستەواژەیەکی گرنگ لە ئینجیلی گنووسیدا هەیە، بە پێنووسی تۆماسی پیرۆز نووسراوە و لەم دوایەدا دۆزراوەتەوە، ئەم پرسیارەی تێدا بەدی دەکەین، ئەو پرسیارەی کە پەیڕەوانی مەسیح دەیپرسن: (کەی سەردەمی پاشایەتی پەیدا دەبێ؟) پێم وایە لە بەشی سیازدەیەمی ئەنجیلی مەرقەسدا ئەوە دەخوێنینەوە کە کۆتایی جیهان نزیکە. یان بەشێوازێکی تر ئەمەش وێنەیەکی ئەفسانەیییە– واتا کۆتایی جیهان – واتە پێشبینیکردنێکی واقیعی و کرداری، ماتەریالی و مێژوویی لەبەرچاوگیراوە. بەڵام لە گێڕانەوەی تۆمادا مەسیح وەڵام دەداتەوە: (نابێ چاوەڕوانی هاتنی شای باوک بین/ پادشای باوک لە سەرزەویی پان و بەرینە و مرۆڤ نایبینێ) بۆیە ئێستا کە تەماشای تۆ دەکەم ئەمە مانای وایە من لەڕێگەی تۆوە تیشکی ئامادەبوونی خودا دەناسمەوە.

مویرز: لەڕێگەی منەوە؟

کەمبڵ: بەڵێ لەڕێگەی تۆوە. کاتێ کە مەسیح دەڵێ: (کەسێ لەدەمی منەوە دەخواتەوە، وەکو منی لێ دێ و منیش دەبم بەو) لەڕوانگەی ئەوەو بوونی بوونەکان دەئاخڤێ، کە ئێمە پێی دەڵێین مەسیح، ئەویش بوونی هەموو بوونەکانە. هەرکەسێک لە پێوەندیی لەگەڵ ئەودا بژی مەسیحە. هەرکەسێک پەیامی وشە دەخاتە نێو ژیانەوە، هاوتای مەسیحە، ئەمەش ئەو تێگەیشتنەیە کە ئێمە دەیڵێینەوە.

مویرز: کاتێ دەڵێی: (تیشکی خوداتان بەسەردا هەڵدێنم) بەڕاستی مەبەستتان ئەم کارەیە؟

کەمبڵ: بەڵێ، ئێوە هەڵی دێنن.

مویرز: ئێوەش بەسەر مندا هەڵی دێنن؟

کەمبڵ: من ئەم قسەیەم بەجیددییە.

مویرز: منیش ئەو جیددییەتەم قبووڵە. منیش هەست دەکەم کە خودایەتی لە کەسی تردا بوونی هەیە.

کەمبڵ: مەسەلەکە تەنیا لێرەدا کۆتایی نایات، بەڵکو ئەوەی تۆ لەبارەی خۆتەوە نیشانی دەدەیت و ئەوەشی لە هەوڵی نیشاندانێیت، ئەمە ئەوە دەگەیەنێ کە تۆ ئامرازێکی بۆ گواستنەوەی ئەم پرنسیپە، بۆیە تۆ پڕ لەنووری.

مویرز: ئایا ئەمە بەسەر هەموو مرۆڤێکدا دەسەلمێ؟

کەمبڵ: هەموو ئەو کەسانەی لە ژیانیاندا بەئاستی دڵ گەیشتوون ئەم پرسەیان بەسەردا دەسەپێ.

مویرز: ئایا بەڕاستی بڕوات بەوە هەیە جۆرێک لە جوگرافیای ڕۆح هەبێ؟

کەمبڵ: ئەم زمانە زمانی خواستنە، بەڵام دەتوانی بڵێی: هەندێ مرۆڤ لە ئاستی ئەندامە سێکسییەکاندا دەژین و ئەمەش شتێکە بەتەواوی لەپێناویدا دەژین. ئەمەش

مانای ژیانە. ئەمە فەلسەفەی فرۆیدە، وانییە؟ پاشان دەگەینە سەر فەلسەفەی ئادلەر، بەپێی ئەو فەلسەفەیە ژیان لەسەر بناغەی هێز بونیاد نراوە، بەپێی ئەو فەلسەفەیە هەمووژیان لەوەدا چەق دەبەستێ کە چۆن بەسەر تەگەرەکانی ژیاندا سەردەکەوی، کەواتە ئەو ژیانەش تابڵێی ژیانێکی چاکە، هەروەها خودا بوونێکی تریش هەیە لەسەر ئاستی ئاژەڵی (ژیانی حەیوانئاسا) بونیاد نراوە. پاشان شێوەیەکی تر لە ژیان سەرهەڵدەدات لەو شێوە ژیانەدا داوا دەکرێت مرۆڤ خزمەتکاری کەسانی تر بێ، ئەمەش ئەو شێوە ژیانەیە بەکرانەوەی دڵ ئاماژەی بۆ کراوە.

مویرز: سەرچاوەی ئەو ژیانە چییە؟

کەمبڵ: سەرچاوەکەی ئەوەیە، دەبێ بزانی کە ژیانت بەردەوامییەکەی لە یەکێکی تردایە، زانینی ئەوەی کە یەک ژیان لە هەردووکماندا ئامادەیە. خوداش وێنەیەکە بۆ ئەم ژیانە یەکبووە، ئێمەش لەخۆمان دەپرسین ئایا ئەم یەک ژیانییە لەکوێوە دێت، ئەو کەسانەشی پێیان وایە هەر شتێک دەبێ لەڕێگەی کەسێکەوە دروست بکرێ، دەڵێن: (باشە کەواتە ئەوە خودا دروستی کردووە.) کەواتە خودا سەرچاوەی هەموو شتەکانە.

مویرز: کەواتە ئاین چییە؟

کەمبڵ: واژەی (ریلیجن) لەڕەگی ڕیلیگیۆ (religio) وە هاتووە، بەواتای پێوەندیی. کاتێ دەڵێین لە هەردووکماندا ژیانێک هەیە، ئەمە مانای وایە کە ژیانی جودای من پێوەندییی بەژیانێکەوە هەیە، ئەو ژیانەش هەمان ئەو ڕیلیگیۆ (پێوەندی) یە. ئەم مەسەلەیە واتە سیلەی پێوەندییەو لەشێوەی ئایندا بەرجەستە دەکرێت.

مویرز: دەروونناسی بەناوبانگ یۆنگ، دەڵێ یەکێک لە بەناوبانگترین سیمبولەکانی ئاین بازنەیە. بەپێی قسەکانی ئەو بازنە یەکێکە لە گەورەترین نیشانە سەرەتاییەکانی مرۆڤ، لەڕاستیدا مامەڵەکردنمان لەگەڵ سیمبولی بازنەدا، ئەوە دەگەیەنێ کە ئێمە ئەرکی بەشیکردنەوە و هەڵوەشاندنەوەی خودی

خۆمان ئەنجام دەدەین. بۆچوونت دەربارەی ئەم بۆچوونەی یۆنگ چییە؟

کەمبڵ: جیهان بەتەواوی بازنەیەکە، هەموو ئەم نیشانە بازنەییانە، ڕەنگدانەوەی ناخن، ڕەنگە پێوەندییەک هەبێ لەنێوان نەخشەی بیناسازی و پێکهاتەی ڕاستەقینەی ئەرکە ڕۆحییەکانمان.

کاتێ جادووگەرێ جادوویەک ئەنجام دەدا، بەدەوری خۆیدا بازنەیەک دەکێشێ، لەڕاستیدا ئەو هێزانەی لەنێو ئەم بازنە داخراوو مەحکەمەدا جادوگەر ئامادەی دەکات، هێزگەلێکی چالاک و کاریگەرن، کەچی ئەو هێزانە لەدەرەوەی بازنەکە لەناو دەچن.

مویز: بیرمە شتێکم خوێندەوە، لەو نووسینەدا ئەوە هاتووە کە یەکێک لە سەرۆک هۆزە سوورپێستەکان دەڵێ: کاتێ ئێمە ڕەشماڵەکانمان دادەمەزرێنین. لەبازنەیەکدا ئەم کارە ئەنجام دەدەین. کاتێ کە هەڵۆ لانەکەی دروست دەکات، لەبازنەیەکدا لانەکەی دادەمەزرێنێ. کاتێ تەماشای ئاسمان دەکەین ئاسۆ لە بازنەیەکدایە.) بازنە گرنگییەکی زۆری هەبوو بۆ هەندێ لە سوورپێستەکان، وانییە؟

کەمبڵ: بەڵێ: ئێمەش تاڕادەیەکی زۆر لە میتۆلۆژیای سۆمەرییەوە ئەمەمان بەمیراتی بۆ بەجێ ماوە. ساڵی ڕەسمیی سۆمەرییەکان (٣٦٠) ڕۆژ بوو، پێنج ڕۆژ، پشووبوو، دەکەوتە دەرەوەی زەمەنەوە، ئەو (٥) ڕۆژە نەدەژمێردرا، ئەوان لەم (٥) ڕۆژەدا ڕێوڕەسمێکیان بەرپادەکرد، ئەو ڕێوڕەسمە کۆمەڵگەی سۆمەریی پەیوەست دەکرد بەئاسمانەوە. بەڵام لە ئێستادا هەستی بازنەمان لەدەست داوە، لەبەرئەوەی خاوەنی زەمەنی دیجیتاڵین، لەم زەمەنەدا، زەمەن زۆر بەخێرایی دەڕوا. لەزەمەنی دیجیتاڵیدا تەنیا ئەو هەستە هەیە کە زەمەن ڕێ دەکات. لە ئێستگەی پەنPenn لە نیۆرک کاتژمێرێ هەڵواسراوە، لەو کاتژمێرەدا چاومان دەکەوێ بە کاتژمێر و خولەک و چرکەو دەیەمی چرکەو سەدەیی چرکە. کاتێ کە چاو دەبڕیتە ڕێکردنی سەدەیی چرکەکان، ئەو کاتە دەزانی زەمەن لەدەروونتدا چۆن ڕێ دەکات.

لەلایەکی تریشەوە، بازنەی کاملبوون نیشان دەدا. هەموو ئەو شتانەی لەناخی

بازنەکەدان یەک شتن، کە لەنێو بازنەکەدا داپۆشراو و چنراون. ئەمەش لایەنی شوێنەواری مەسەلەکەیە. بەڵام لایەنی دنیایی ئەوەیە تۆ جێگایەک بەجێ دێڵی، ڕوو لە جێگایەکی تر دەکەی و دووبارە و بەردەوام دەگەڕێیتەوە. خودا، ئەلف و یایە، سەرەتاو کۆتاییە. ئەو شتەی یەکەم جار لەبازنەدا ئیحات دەداتێ، جۆرێکە لە گشتگیرییەکی تەواو، تەواو لەکات و شوێندا.

مویرز: نە سەرەتایە و نە کۆتایی.

کەمبڵ: بەڵێ: بازنەیەکی کامڵە، سووڕانەوەی بەردەوامە. بۆ نموونە تەماشای زەمەن بکە، کاتێ کە نۆڤەمبەر دێ، دیسانەوە جارێکی دی جەژنی سوپاسگوزاری دەگێڕین، پاشان مانگی دوانزە دێ، دیسان جەژنی سەری ساڵ (کریسمیس) دەگێڕین. نەک تەنیا سووڕانەوەی مانگ، بەڵکو سووڕانەوەی پەیڤ و ڕۆژیش هەیە. ئەو کاتەی چاومان لەسەر کاتژمێرەکەماندا دەنیشێتەوە، سووڕانەوەی زەمەن دەبینین، ئەمەش هەمان ئەو کاتژمێرەیە، بەڵام ڕۆژێکی ترە.

مویرز: چینییەکان وا ڕاهاتبوون خۆیان بەسەنتەر دابنێن، هەروەها ئەزتیکەکانیش Aztecs ئەم شێوە وتانەیان دەربارەی کولتووری خۆیان هەبوو. بەبڕوای من هەر کولتوورێ بە سوود وەرگرتن لەبازنە وەک جۆرێک لە سیستەمی گەردوونناسی، خۆی دەخاتە سێنتەرەوە. بەبڕوای ئێوە بۆ بازنە بووە بە سیمبولێکی گرنگی گەردوونی.

کەمبڵ: لەبەرئەوەی لە هەموو زەمەنێکدا بازنە تاقی دەکرێتەوە– ڕۆژ، ساڵ، کاتی دەرچوونت لەماڵ و ڕۆیشتن بەرەو ئەنجامدانی سەرچڵییەکان – بۆ ڕاو یان هەر سەرچڵییەکی تر – پاشان لە کۆتاییدا هەر دەگەڕێتەوە ماڵەوە. یەکێکی تر لەو ئەزموونە قووڵانە ئەزموونی سیمبولی گۆڕ و مناڵدانە، مردووەکان بە مەبەستی دووبارە لەدایکبوونەوە لەگۆڕ دەنرێن. ئەمەش سەرچاوەی بیری کفن و دفنە. کەسی مردوو دووبارە دەخرێتە نێو مناڵدانی زەوییەوە تا دووبارە لەدایک ببێتەوە. وێنە هەرە سەرەتاییەکان خوا وا نیشان دەدەن، دایکێکەو دووبارە ڕۆحی بۆ دەگەڕێتەوە.

مویرز: کاتێ بەرهەمەکانت – دەمامکەکانی خودا، شێوەکانی هێزی حەیوانی، وێنە

ئەفسانەییەکان – دەخوێنمەوە، هەمیشە وێنە بازنەییەکانیان تێدا بەدی دەکەم، هەر لە وێنە سیحر ئامێزەکانەوە تا بیناسازی، لە هەردوو سەردەمەکەدا، سەردەمی کۆن و نوێ، چ لەپەرستگا گومەت ئاساکانی هیندی و وێنە هەڵکەنراوەکانی سەردەمی بەردینی کۆنی بەردەکانی ڕۆدیسیا، یان لەسەر بەردە ڕۆژنامەییەکانی ئەزتیکەکان، یان لەسەر قەڵغانە برۆنزییەکانی چینی کۆن، یان تەنانەت لە سیمبوڵەکانی تەوراتیش کە باس لەچەرخی ئاسمان دەکەن. ئەم ئەڵقەیەش، ئەڵقەی هاوسەرێتیشم هەر بازنەییە. ئایا بازنەی ئەم ئەڵقەیە سیمبولی چییە؟

کەمبڵ: ئەمەیان پێوەندییی بەتۆوە هەیە کە تێگەیشتنت بۆ هاوسەرێتی چۆنە، وشەی symbol لە بناغەدا لەدوو بڕگەی sym و bol پێک هاتووە ئەمەش کۆکردنەوەی دوو شت پێکەوە دەگەیەنێ، کەسێک نیوەیەو لە تەنیشتی نیوەیەکی تردا دانراوە، ئەو دوو نیوەیە بە کۆبوونەوەیان دەبن بەیەک. چۆن ئەم یەکگرتنە بەئەنجام دەگات، بە دانپێنان و درکپێکردن لە دانانی ئەم دوو ئەڵقەیە پێکەوە. واتە تەواوبوونی بازنەکە، ئەمەش واتای هاوسەرێتیی من دەگەیەنێ، ئەمەش تێکەڵکردنی ژیانی تاکە کەسیمە لەگەڵ ژیانێکی گەورەتری دووکەسیدا، لەو میانەدا ئەو دوو کەسە دەبن بەیەک کەس. ئەم ئەڵقەیەش ئاماژەیە بەوەی ئێمە لەیەک بازنەدا یەکتریمان گرتووەتەوە.

مویرز: کاتێ پاپایەکی نوێ تاجگوزاری دەکرێ، ئەڵقەی ماسیگریی دەدرێتێ، ئەمەش بازنەیەکی ترە.

کەمبڵ: ئەو ئەڵقە تایبەتە سیمبولە بۆ داوەتکردنی مەسیح لەلایەن ڕاوچییانەوە. مەسیح پێی وتن: واتان لێ دەکەم ببن بە ڕاوچیی مرۆڤ. ئەم بابەتە زۆر کۆنە، کۆنترە لە مەسیحێتی. ئۆرفیۆس Orpheus پێی دەوترا ماسیگر، ئەو مرۆڤانەی ڕاو دەکرد کە وەک ماسی لەئاوا مەلەیان دەکرد و بۆ ناوچەی ڕووناکیی دەهێنان. بە مرۆڤبوونی ماسی بیرێکی زۆر کۆنە. سروشتی ماسییانەی مرۆڤ، سەرەتاییترین سروشتی ئاژەڵیی کەسایەتیمانە، ئاراستەی ئاینییش ئەوەیە دەیەوێ لەم سیفەتە ڕزگارتان کات.

مویرز: ئەڵقەی تاجگوزاری لەئینگلتەرا، لەلایەن شا یان شاژنەوە دەبەخشرێ.

کەمبڵ: بەڵێ: لەبەرئەوەی ئەڵقە ڕوویەکی تری هەیە، ئەویش ئەوەیە کە ئەڵقە جۆرێکە لە کۆت، کاتێ دەبی بەپاشا کەواتە بە کۆمەڵێ پرنسیپ کۆتکراوی. کەواتە ئەمە ئەوە دەگەیەنێ تۆ بەحەزو ئارەزووەکانی خۆت ناڕۆیت و ناچی و ناژیت، تۆ هەڵبژێردراوو دیاریکراوی، لە ڕێوڕەسمی ئاشناسازیدا، کاتێ کە مرۆڤەکان دەکرێن بە قوربانی یان خاڵکوت دەکرێن، لەڕاستیدا ئەو کەسانە یەک لەگەڵ یەکتری پابەند دەبن و هەریەکەش بە کۆمەڵگەوە پابەند دەبێ.

مویرز: یۆنگ وەکو تەلیسمێک باس لە بازنە دەکات.

کەمبڵ: تەلیسم لەسانسکریتیدا وشەی ماندالا Mandala ی بۆ بەکاردەهێنرێت، بەواتای (بازنە). بەڵام ئەم بازنەیە بازنەیەکی گونجاوو ڕێکو پێکە یان نەخشێنراوە، بە نەخشێکی سیمبولئامێز، تاوەکو مانای سیستمی گەردوونی بگەیەنێ. کاتێ تەلیسمەکان پێک دێنێ، هەوڵدان بۆ ئەوەیە کە بازنەی تاکەکەسیی خۆت لەگەڵ بازنەی جیهانیدا هاوئاهەنگ بکەی، بۆ نموونە لەماندالای بوودیزمدا کە بازنەیەکی زۆر ئاڵۆزە، لەو بازنەیەدا خوایەتی لە نێوەندە، وەکو سەرچاوەیەک بۆ هێزو کانییەکە بۆ ڕۆشنگەری. بەڵام وێنەی دەرەوەی ئەو بازنەیە ئاشکرابوون یان ڕوویەکن لەڕووناکی خوداییدا.

کاتێ کە بتەوێ بۆ خۆت ماندالایێ دروست بکەی، ئەوا بازنەیەک دروست دەکەی و، پاشان بیر لە سیستمەکانی ئەنگێزە و بەهای هەمەچەشنی ژیانی خۆت دەکەیتەوە. پاشان ڕێکیان دەخەیت و هەوڵ دەدەی تابزانی سەنتەریان لەکوێیە. دروستکردنی ماندالا ڕێگەیەکە بۆ کۆکردنەوەی هەموو ئەو لایەنە پەراگەندانەی ژیانت و دۆزینەوەی یەک بنەماو پاشان ڕێڕەوی خۆت بەرەو ئاراستەی ئەو سەنتەرە دیاری دەکەیت. ئێوە هەوڵ دەدەن بازنەی خۆتان لەگەڵ بازنەی جیهاندا هاوئاهەنگ بکەن.

مویرز: تا لەسەنتەردا بی؟

کەمبڵ: بەڵێ: لەسەنتەردا، بۆ نموونە لای سوور پێستەکانی ناڤاهوو، ڕێوڕەسمی چارەسازی لەڕێگەی وێنەی سەر لمەوە ئەنجام دەدرێ، زۆربەی ئەو وێنانە ماندالایی سەر زەوین. کەسێ کە چارەسەر دەکرێ دەچێتە نێو ئەو ماندالایە، وەکو ئەوە وایە داخڵی کۆنتێکستێکی میتۆلۆژی بێت، لەدوایشدا لەگەڵ ئەو کۆنتێکستەدا یەکدەگرێتەوە. خۆی دەکات بەیەک شت لەگەڵ ئەو هێزە سیمبولییەدا. بیری کێشانی ماندالا لەسەر لم و سوود وەرگرتن لەو وێنانە بە مەبەستی قووڵبوونەوەو ڕامان لەلای تیبتییەکانیش دەبینرێت. ڕەبەنە تیبتییەکان، مومارەسەی وێنەی سەر لم دەکەن و ئەو وێنە گەردوونییانە دەکێشن کە نموونەی وزەی هێزە ڕۆحییەکانن ئەوانەی کاریگەرییان بۆ سەر ژیانمان هەیە.

مویرز: لە وتەکانتدا وا دەردەکەوێ لێرەدا هەوڵێک هەیە بۆ ئەوەی سەنتەری ژیانی مرۆڤ لەگەڵ سەنتەری گەردووندا چەق ببەستێ.

کەمبڵ: بەڵێ: لە ڕێگەی وێنە میتۆلۆژییەکانەوە. ئەم وێنانە یارمەتیت دەدەن، تا خۆت لەگەڵ وێنەی بەسیمبولکراودا یەک بخەیت. بۆیە ناتوانێ چاوەڕوانی ئەوە بیت تا کەسێک لەگەڵ کەسێکی تردا یان شتێکی تردا کە جیانەکراوەتەوە یەک بگرێت. بەڵام گەر هاتو سیفەتگەلێکت بەم شتە بەخشی کە ئاماژە بەدەستەکەوتە تایبەتییەکان بکات، ئەوا ئەو کەسە دەتوانێ پێ هەڵگری ئەو شتە بێت و هەوڵی جێبەجێکردنی بدات.

مویرز: تیورێک هەیە ئاماژە بەوە دەکات کە کاسەی پیرۆز وا دەنوێنرێ کە سەنتەری هارمۆنییەکی تەواوە و، گەڕانە بەدووی کەماڵ و یەکێتی و سەراپاگیریدا.

کەمبڵ: چەندین سەرچاوە هەن باس لەکاسەی پیرۆز دەکەن، یەکێک لەوانە ئەوەیە کە باس لەبوونی قابلەمەیەکی گەورە دەکات، ئەو قابلەمە لەکۆشکی خوای دەریایەو لە خوارترین قووڵایی ناهۆشمەندییە. لە قوڵایی ئەم ناهۆشمەندییەوەیە کە وزەی ژیانمان پێ دەگات. ئەم قابلەمەیە، سەرچاوەیەکی بێ کۆتاییە، سەنتەرو کانیاوێکە ئاوەکەی جۆشانێتی و تەواوی ژیان لەوێوە سەرچاوە دەگرێت.

مویرز: پێت وایە ئەمە ناهۆشمەندی؟

کەمبڵ: نەک تەنیا ناهۆشمەندی، بەڵکو ڕێڕەوی جیهانیشە. شتەکان بەردەوام لەدەوروبەرتانەوە دێنە نێو ژیانەوە. هەمیشە لەسەرچاوەیەکی بێ کۆتاییەوە جۆرێک ژیان دێتە نێو جیهانەوە.

مویرز: ئەم بابەتە چ ئەنجامێکت لا دروست دەکا، بەو سیفەتەی لەو هەموو کولتوورانەی کە لەڕووی کات و شوێنەوە لە یەکتری ناچن، وێنەی خەیاڵی هاوچەشن دێننە ئاراوە؟

کەمبڵ: ئەمەش ئاماژەیە بەوەی کە لەدەروونی هێزێکی دیاریکراو هەیە، ئەو هێزە لای هەموو مرۆڤ هاوشێوەیە، گەر وا نەبێ، نەدەکرا ئەو هەموو لەیەکچوون و ڕێکبوونەی نێوان مرۆڤ ببینین.

مویرز: کاتێ دەبینین سەرتاپای کولتوورەکان باس لە بابەتە چیرۆکی وەک دروستبوون و ئاوسبوونی کچ و ڕزگارکەر دەکەن، دێت و دەمرێ و هەڵدەستێتەوە، ئەمە مانای وایە ئەو کولتوورانە بەڕاستی باس لەشتێک دەکەن لەناخماندایەو حەزیش بەتێگەیشتنیان دەکەین.

کەمبڵ: ڕاستە، وێنە ئەفسانەییەکان ڕەنگدانەوەی توانای ڕۆحیی هەریەک لە ئێمەن، بەقووڵبوونەوە بۆ قووڵاییی ئەو وێنانەدا، وادەکەین هێزەکانیان بۆ ناخی ژیانمان کێش بکەین.

مویرز: کەواتە کاتێ پەرتووکی پیرۆز باس لە خوڵقاندن و دروستبوونی مرۆڤ لەشێوەی خوادا دەکات، لەڕاستیدا باس لە کۆمەڵێ تایبەتمەندیی دیاریکراو دەکا کە هەر مرۆڤێک هەیەتی، بێ گوێدانە ئەوەی کە ئەو مرۆڤە خاوەنی چ ئاینێ یا کولتوور یا میراتییەکە.

کەمبڵ: دەکرا خوا ڕەهاترین وێنەی سەرەتاییی مرۆڤ بێ.

مویرز: ئەمەش پێویستیی سەرەتاییە.

کەمبڵ: ئێمە هەمووان بەشێوەی خوا دروست کراوین. ئەمەش دوایین ئارشیتیپی[١٤] مرۆڤە.

مویرز: ت. س. ئالیوت باس لەو خاڵە ڕاوەستاوەی جیهانی سووڕاوە دەکات، ئەو جێگایەی کە جووڵەو وەستان لەپەنای یەکترییەوەن. سەنتەرێکە تێیدا بزووتنی زەمەن و وەستانی هەمیشەیی لەتەنیشتی یەکەوەن.

کەمبڵ: ئەمەش هەمان ئەو سەنتەرە بێ کۆتاییەیە کە لە ڕێگەی کاسەی پیرۆزەوە نیشان دەدرێ. ئەو کاتەی ژیان دروست دەبێ، تەنیا بەردەوامی هەیە، نە ترس هەیەو نە ئارەزوو، پاشان ژیان دێتە نێو مەیدانی بوونەوە و دەست بەترس و ئارەزوو دەکات. کە توانیت خۆت لە دەستی ترس و ئارەزوو ڕزگار بکەی، مانای وایە بۆ خاڵی بوون و بەردەوامیت گەڕایتەوە کە مانای وایە گەیشتوویتە ئەو خاڵەی کە مەبەستە. گۆتە دەڵێ: خودایەتی کاریگەریی بەسەر ژیان و بوون و بەردەوامییەوە هەیە، نەک بەسەر مەرگ و ئەوەی پێشتر دروست و جێگیر بووە. ئەو دەڵێ: عەقڵ، لەم ڕووەوە لەڕێگەی بەردەوامی و گۆڕانەوە هەوڵی بە خودابوون دەدات، کەچی هۆش سوود لەو شتانە وەردەگرێ کە جێگیرن و دەکرێ بناسرێن و ناسراون و دەشکرێ بە مەبەستی شێوە بەخشین بە ژیان سوودیان لێ وەربگیرێ. مەبەستی شۆڕبوونەوە بۆ ناخی خۆت، لەو خاڵە شکۆدارەیە کە لەناختایە، بەردەوامیی تۆش لەمەدایە، هەر ئەمەش بیانووە بۆ بوونی چاکە و خراپە، لەبەرئەوەی پێشتر هەبووە، بۆیە بێ ترس و ئارەزووە. ئەمەش هەمان ئەو هەلومەرجەیە وا لەجەنگاوەرێک دەکات بە چاونەترسییەوە ڕوودەکاتە مەیدانی جەنگەوە، ژیان بەخۆی و بزووتنەکانی بەم شێوەیە، ئەمەش کرۆکی سۆفیزمی هەردوو حاڵەتەکەیە جەنگ و گیا، ئەو گیایەی کە شکۆفە دەکا لەپێناوی ژیاندا. بیر لەو چیمەنە دەکەمەوە کە لاوێک هەر دوو هەفتە جارێک دێت و ماشێنێکی چیمەن برینی پێیە و دەکەوێتە وێزەی برینی ئەو چیمەنەو کورتی دەکاتەوە. وای بێنە پێش چاوت ئەو چیمەنە زمانی لێ پەیدا بێت و بڵێ: (بۆ

(١٤) ئارشیتیپ: واتە یەکەمین نموونەی مرۆی ڕەها، ئەو نموونەی کە یەکەم جار بەمرۆڤ بەخشراوە، دەڵێن ئەم نموونەیە لەنموونەی خوا وەرگیراوە. (وەرگێڕ)

خاتری پترۆسی پیرۆز پێم ناڵێی برِینی من بەبەردەوامی و بەم شێوەیە سوودی چییە؟) بەڵام چیمەن لەجیاتی ئەوەی هیچ بڵێت بەردەوام خەریکی گەورەبوونی خۆی دەبێ.. ئەمەش مانای وزەی چرِو پڕ دەگەیەنێت. بەخشش و بەردەوامی لەبواری ژیاندا گرنگە، ئەمەش مانای بەردەوامیی ژیان دەگەیەنێت. ئەمانە ئەو بابەتانەن کە هەموو ئەفسانەکان دەیانەوێ پێمان بڵێن.

ئەوەی ئێمە لە لێکۆڵینەوەی میتۆلۆژیی بەراوردکاریدا پێی ئەنجامی دەدەین، بریتییە لە بەراوردکاری لەنێوان وێنەکانی دوو سیستەم و بەراوردکردنیان لەگەڵ یەکتری و بەم شێوەیە هەردووکیان بەجوانی دەردەکەون و ڕوون دەبنەوە. لەبەرئەوەی یەکێک لەو وێنانە جەخت دەکاتە سەر ماناو ڕوونی دەکاتەوە، بەڵام ئەوی تریان جەخت لەسەر ڕوویەکی تر دەکا. ئەم دووانە یەکتری ڕوون دەکەنەوە.

کاتێ دەمویست دەست بەوتنەوەی میتۆلۆژیای بەراوردکاری بکەم، لەوە دەترسام وتنەوەی ئەم وانەیە ببێتە هۆی تێکدانی بڕوای مەزهەبی خوێندکارەکانم، بەڵام ئەو ئەنجامەی بەدەستم هێنا پێچەوانەی ئەو پێشبینییانە بوو کە چاوەڕوانی بووم، ئەو مەزهەبانەی کە خوێندکارەکانم بە میراتی لەباوانیانەوە بۆیان بەجێ مابوو، لەپڕ بەشێوەیەکی تر دەردەکەوت کاتێ کە بیروباوەڕی خۆیان لەگەڵ ئەو بیروباوەڕەدا بەراورد دەکرد، لەپڕ بەشێوەیەکی نوێ بۆیان ڕوون دەبووەوە. ئەم تێگەیشتنە تازە، بە بەراوردکردنی لەگەڵ ئەو وێنانەی دەروونی لەیەک دەچوون، ئەمەش ڕاڤەکردنێکی دەروونی یان مەعنەویی تری دروست کرد.

خوێندکارەکانم، مەسیحی، جوو، بودیزم و یەک تا دوو زەردەشتییان تێدا بوو، هەموو ئەمانە خاوەنی ئەم ئەزموونە بوون. بۆیە ڕاڤەکردنی سیمبوڵە ئاینییەکان خراپ نییە، هەروەها خراپیش نییە گەر وای دانێین ئەو سیمبوڵە ئاینییانە خوازراون واقیعی نین. ئەو ئەنجامانەی لەم کارانەوە بەدەست دێن، ئەوەیە ئەم سیمبوڵانە دەبنە پەیامێ بۆ ئەزموونە ناوەکییەکانی ژیانت، لەپڕ ئەو سیستەمە ئاینییانە دەبنە ئەزموونێکی تاکە کەسییانە.

مویرز: ئێستا هەست دەکەم بڕوام بەهێزترە، پاش ئەوەی بۆم دەرکەوت خەڵکی هەمان ئەو ئارەزوو تامەزرۆییانە تاقی دەکەنەوە کە من کردوومن و هەروەها

بەدووی وێنەی هاوشێوە دەگەڕێن تا گوزارشت لە ئەزموونێک بکەن کە لە ئاستی زمانی ئاسایی مرۆڤ بالاترە.

کەمبڵ: هەر بۆیە لیبۆک و ئاینی لیبۆکەکان لەم لایەنەوە یارمەتیدەری مرۆڤن. میتۆلۆژیای جێرمانیک و سیلتیک پڕن لەسیما لیبۆکییەکان و ئەوانیش خوان لەشێوەی جۆراوجۆری مرۆیی و ئاژەڵی و فەنتازی، مەبەستەکەش لێرەدا ئەوەیە، ئەو خالانەی ئەوان ڕوونی دەکەنەوە ئەوەیە تا بڵێین: ئێمە وێنەی ڕەهای حەقیقی نین، بە پێچەوانەوە تەنکاییی شتێکین. لەڕێگەی من و شێوەی گاڵتەجاڕانەی منەوە بڕوانە.

مویرز: لە هەندێ کەلەپووری ئەفریقییەکاندا چیرۆکی سەیرو سەمەرە هەیە، لەوانە خوایەک هەیە بەسەر شەقامێکدا پیاسە دەکاو کڵاوێکی بەسەر سەرەوەیە، لایەکی سوورەو لاکەی تری شینە. کاتێ ئێواران کە جووتیاران لەمەزراکانیانەوە دەگەڕێنەوە ماڵەوە، گرووپێک دەپرسن: (خواتان بەکڵاوی شینەوە بینی؟) کۆمەڵێکی تر وەڵام دەدەنەوە، (نە، نە، کڵاوەکەی سوور بوو.) بەم جۆرە دەست دەدەنە یەخەی یەکتری و شەڕ بەرپادەبێ.

کەمبڵ: بەڵێ: ئەم خوایەی تۆ باسی دەکەی، خوایەکی نایجیریی هەڵخەڵەتێنەرە، ناوی ئەدشووە Edshu. کاتێ نانەوەی ئاژاوە و بشێوییەکەی ئەوکاتەیەکە پیاسە دەکات. کاتێ بەلایەکی شەقامەکەدا دەڕواو پاشان بەلاکەی تریدا دەگەڕێتەوە، وێنەی لاکانی لەسوورەوە بۆ شین دەگۆڕێ. ئەو کاتەی دوو لاو لەسەر ئەم بابەتە بەگژ یەکتریدا دەچن و شەڕیان دەبێت و پاشان بۆ دادوەری دەچنە پێش پادشا، هەر ئەو کاتە ئەم خوا هەڵخەڵەتێنەرە دەردەکەوێ و لەبەردەم شا ڕادەوەستێ و دەڵێ: (ئەمە تاوانی من بوو، من ئەم ئاژاوەیەم نایەوە، بەدەستی ئەنقەستیش ئەم کارەم کرد. گەورەترین خۆشیی من ئاژاوەنانەوەیە.)

مویرز: ئەمەی دەیڵێی ڕاستە؟

کەمبڵ: بەڕاستیش وایە. هیراکلیت دەڵێ، ململانێ دروستکەری هەموو شتە گەورەکانە، ڕەنگە لەنێو بیری ئەودا خودا هەڵخەڵەتێنەرە و لە سیمبولییەتیی ئەو

خودایەدا خود شتێک شاراوە بێت. لە کولتووری ئێمەدا دەبینین ئەم کارەی لەبەهەشتدا مار ئەنجامی داوە، لەکاتێکدا لە بەهەشت هەموو شتەکان ڕێکوپێک بوون، کەمار هاتو سێوێکی هێنایە ناوەوە هەموو شتەکانی تێک دا.

سیستمی فیکریت هەرچۆنێک بێت ڕەنگە نەتوانێ ڕێگر بێت لەبەردەم ژیانی بێ سنووردا. ئەو کاتەی هەست دەکەی هەموو شتەکان لەشوێنی خۆیدایە، ئا لەو کاتەدا هەڵخەڵەتێنەر دێتە ناوەوە، هەموو شتەکان دەشێوێنێ، بەو شێوەیە جارێکی تر دەکەویتە نێو مەیدانی گۆڕان و بەردەوامییەوە.

مویرز: جو، تەنانەت ئەو کاتانەشی کە باس لە زۆرداری و شتە سەیرەکانیش دەکەیت، دەزانم بەجۆرێک گاڵتەو خۆشییەوە چیرۆکەکان دەگێڕیتەوە.

کەمبڵ: یەکێک لە جیاوازییە بنەڕەتییەکانی میتۆلۆژیا لەگەڵ ئاینی جوو مەسیحی ئێمە ئەوەیە کەوێنە خەیاڵییەکانی نێو ئەفسانە، بەشێوەیەکی گاڵتەجاڕی دەوترێنەوە. دەزانی ئەم وێنەیە سیمبولی شتێکی ترە، بەمەش خۆتی لێ دوور دەگری. بەڵام لەئایندا هەموو شتەکان پەخشان ئاساو زۆر جیددین. بۆیە ناتوانی لەگەڵ خودادا گاڵتەجاڕی بکەی.

مویرز: چۆن ڕاڤەی ئەو شتە دەکەیت کە ماسلاو Maslawی دەروونناس پێی دەڵێت: (ئەزموونی لووتکە Peak experiences)، و جیمس جویس پێی دەڵێ: (دەرکەوتن یان ئاشکرابوونەکان epiphanies)؟

کەمبڵ: لەڕاستیدا ئەم دووانە یەک شت نین، ئەزموونی لووتکە پەیوەستە بەو ساتە واقیعییانەی ژیانت، واتە کاتێ کە پێوەندی خۆت لەگەڵ ئاوازی بوونی خۆت تاقی دەکەیتەوە. ئەزموونەکانی لووتکەی من، ئەو شتانەن پاش ئەوەی لەگەڵیاندا ژیام، ئینجا بۆم دەرکەوت ئەوانە لووتکە بوون، هەموو ئەم ئەزموونانەش بۆ من لە گۆڕەپانی وەرزشیدا ڕوویان دا.

مویرز: بالاترین ئەزموونی تۆ چییە؟

کەمبڵ: کاتێ کە لەزانکۆی کۆلۆمبیا بووم، بەشداریی وەرزشی ڕاکردنم کرد،

بەشداریی دوو پێشبڕکێم کرد، دوو پێشبڕکێی زۆر جوان بوو، لەدووەمیاندا وام دەزانێ سەردەکەوم، هەرچەندە هیچ بەڵگەیەکم بۆ ئەم بۆچوونەم نەبوو، واتا بۆچی وا بیر دەکەمەوە، وای بۆ چووم کە ڕاکەری یەکەمم، کاتێ دەستم بەڕاکردن کرد، یاریکەری یەکەم بە سی یاردە لەپێشمەوە بوو، بەڵام دەمزانی، ئەمە ئەزموونی لووتکەی من بوو. ئەو ڕۆژانە کەس نەیدەتوانی بمبەزێنێ. لەوپەڕی ئامادەباشیدابووم و دەشمزانی کە ئامادەم. بڕواناکەم لە ژیانمدا شتێکم وەکو بەشداریکردنم لەو دوو پێشبڕکێیە ئاوا بەکامڵی ئەنجام دابێت، لەم ڕووداوەدا بەڕاستی ئەوەم تاقی کردەوە کە بتوانم شتێک لە فۆرمی ئایدیال بە ئەنجام بگەیەنم و بەو پەڕی تەواوی کارێک جێبەجێ بکەم.

مویرز: ئەزموونەکانی لووتکە هەر هەمووی تایبەت نییە بە ئەزموونی جەستەوە.

کەمبڵ: نەخێر، ئەزموونی تری جەستەییش هەن. بەڵام کاتێ بیر لە ئەزموونی لووتکە دەکەمەوە ئەم شتانەم وەبیر دێنەوە.

مویرز: ئەی دەربارەی دەرکەوتنەکانی جیمز جۆیس دەڵێی: چی؟

کەمبڵ: دەرکەوتنی جۆیس شتێکی ترە. فۆرموولی جۆیس دەربارەی ئەزموونی ئیستاتیکی ئەوەیە کە ئەم ئەزموونە بەرەو بەدەستهێنانی ئەو شتەی کە مەبەستە ڕێنوێت ناکات. جۆیس ئەو شتە ناو دەنێت پۆرنۆگرافی، ئەو بەرهەمە هونەرییانەی کە دەتجوولێنن بۆ ئەوەی ببییە خاوەنی شتە نیشاندراوەکان. هەروەها بەپێی بۆچوونی جۆیس ئەزموونە ئیستاتیکییەکان وات لێ ناکەن تا بابەتەکان ڕەت کەیتەوە یاڕەخنەی لێ بگری – ئەم جۆرە هونەرە ناودەنێت هونەری فێرکاری و ڕەخنەی کۆمەڵایەتی لە هونەردا. ئەزموونی ئیستاتیکی تەنیا بریتییە لەبینینی بابەتێک. جۆیس دەڵێ: چوارگۆشەیەک بەدەوری ئەو بابەتەدا دەکێشی و سەرەتا وەکو یەک بابەت دەیبینی، پاشان بە هۆی بینینی ئەو بابەتە وەکو تاقە شتێک لە پێوەندی لەگەڵ شتەکانی تردا مانای دەبێ، هەریەک لەگەڵ ئەوانی تردا پێوەندیی هەیە و کۆی هەمووشیان لەسەر هەریەک لەبەشەکان وەستاوە، ئەمەش هۆکاری بنەڕەتیی ئیستاتیکییە– کێش، کێشی هاوسەنگیی پێوەندییەکانە. کاتێ هونەرمەندێ کێشێکی

گونجاو لەشوێنی گونجاوا دادەنێ، ئەو ساتە تیشکێ دەبینی و دەکەوێتە نێو کەمەندی ئیستاتیکییەوە، ئەم ڕووداوەش پێی دەوترێ: (دەرکەوتن). ئەمەش ئەو شتەیە دەکرێ بەتێرمی ئاینی هاوسەنگ بێت لەگەڵ دەرکەوتنی پرنسیپی مەسیح، مەسیحی ڕووناککەرەوە.

مویرز: ڕوخساری قەدیسە و دەڕوانێتە خودا؟

کەمبڵ: گرنگ نییە دەڕوانێتە کێ. ئەو کەسەی تۆ لێی دەڕوانی ڕەنگە دەعجانییەک بێ. ئەزموونی ئیستاتیکیی ئیتیک (ڕەوشت) لە سەرووی ڕەوشت و فێربوونەوەیە.

مویرز: لەم خاڵەدا دەمەوێ ئەوە ڕاگەیەنم، ئەوەی تۆ دەڵێی من پێم وانییە. پێم وایە بۆ ئەوەی مومارەسەو ئەزموونی دەرکەوتن بکەم دەبێ ئەو بابەتەی دەیبینم و نامەوێ هەمبێ تاڕادەیەک جوان بێت. هەر لەو ساتەوەی کە باسی ئەزموونی لووتکەت کردو، بەشداریت لەڕاکردنەکە کردبوو، وتم: ئەمە شتێکی جوان بووە، جوان وشەیەکی ئیستاتیکییە، ئیستاتیکایش واتە ڕێککەوتن.

کەمبڵ: وایە.

مویرز: هەروەها وتت: ئەم مەسەلەیە لەدەرکەوتنەکەی جۆیسدا هەیەو هەروەها پەیوەستە بەهونەرو ئیستاتیکاوە.

کەمبڵ: بەڵێ.

مویرز: پێم وایە ئەم دووانە یەک شتن، لەبەرئەوەی هەردووکیان جوانن، کەواتە چۆن دەکرێ بە تەماشاکردنی دەعبجانییەک بڵێی دەرکەوتنێکم بینیوە.؟

کەمبڵ: هونەر پێوەندیی بەجۆرێکی تر لە سۆزەوە هەیە کە پەیوەستە بە باڵابوونەوە نەک بە جوانییەوە. دەکرێ ئەو شتانەشی کە دەعجانی ئاسان، وەکو شێوەیەک لە باڵایی ئەزموون کرێن. ئەوان سیمبولی زلهێزێکی زۆر مەزنترن لەوەی کە تەنیا لەشێوە ئاساییەکانی ژیاندا بن. بوودییەکان زۆر جار بەدانانی پەرستگاکانیان لەسەر لووتکەی کێوەکان ئەم هەستەیان بەدی دەکرد. هەر بۆ نموونە باخچەی

پەرستگاکان لە ژاپۆن بەجۆرێک داڕێژراوە، هەر لەیەکەمین ساتدا ڕوو دەکەیتە ئەوێ، وات لێ دەکات بە یەکەمین ئەزموونی داخراویدا تێ پەڕی، لەهەمان کاتدا بەرەو بەرزاییەک سەردەکەوێ و لەپڕ بەپەردەیەکدا دەچیتە دەرێ و ئاسۆیەکی فراوان بەڕووتدا دەکرێتەوە، بەم جۆرە لەگەڵ کەمبوونەوەی هەستکردن بەخۆ، هۆشت بەڕووی ئەزموونی باڵاییدا دەکرێتەوە. یەکێک لە مۆدەکانی تری باڵایی، بریتییە لە ئەزموونی وزەو هێزو توانا سەرسووڕهێنەرەکان.

کەسانێک دەناسم دانیشتووانی ئەوروپای ناوەندن، بەهۆی بۆمبارانکردنی دڕندانەی شارەکانیان لەلایەن هێزە ئینگلیزو ئەمریکییەکانەوە، هەندێکیان نەک تەنیا بە بەکارهێنانی وشەی دڕندانە باس لەو ئەزموونە نامرۆڤانەیە دەکەن، بەڵکو ئەو ڕووداوەیان بەواژەی (مەزن و باڵا) وەسف کردووە.

مویرز: کاتی خۆی چاوپێکەوتنێکم لەگەڵ یەکێک لە خانەنشینانی جەنگی جیهانیی دووەمدا ئەنجام دا، دەربارەی ئەزمووتی ئەو زاتە قسەمان کرد بەتایبەت، بیرەوەرییەکانی دەربارەی نەبەردی بولژ Bulge، ئەو زستانە سەختەی کە خەریک بوو هێرشی ئەڵمانەکان سەر بگرێ. لێم پرسی: (کاتێ ئاوڕ لەڕابردوو دەدەیتەوە، هەست بەچی دەکەی؟) لەوەڵامدا وتی: (کارێکی بە شکۆبوو).

کەمبڵ: بەم جۆرە دەبینی دەعجانی هەروەک جۆرە خودایەک دێتە نێو مەیدانەوە.

مویرز: مەبەستتان چییە لە دەعجانی.؟

کەمبڵ: مەبەستم لە دەعجانی ئەوەیە، ئەمە جۆرێکە لە ئامادەبوون یان دیمەنی ترسناک کە هەموو ئەو پێوانانەی تۆ دەشێوێنێ کەمەبەستیان هاوئاهەنگی، ڕێکوپێکی، شێوازی ڕەوشتخوازییە. هەر بۆنموونە ڤیشنۆ لە کۆتاییی جیهاندا لەشێوەی دەعجانییەکدا دەردەکەوێ. سەرەتا بە ئاگر، پاشان بەتۆفانێکی سەراپاگیر، ئاگرو هەموو شتێک دادەمرکێنێتەوە، بوونەوەرەکان لەناو دەبات. لە خۆڵەمێش زیاتر هیچی تر نامێنێ. ئەمەش لایەنێکی تری خودایە کەوێرانکەرو تێکدەرە. لەم وێنەیەدا بۆمان دەردەکەوێ کە ئەم جۆرە ئەزموونانە لە سەرووی داوەرییەکانی ئیتیک و ئیستاتیکین. لێرەدا لەسەر شانۆ ئیتیک ون دەبێ. کەچی لە

ئاینی ئێمەدا سەرەڕای گرینگیدانێکی بێ وێنە بە مرۆڤ، لەپاڵ ئەوەشدا جەختکردنێکیش هەیە لەسەر لایەنە ئیتیکییەکان، خودا خاوەنی سیفەت و تایبەتمەندییە چاکەکانە. نە، نە، خوا قەهارە. هەر خوایەک بتوانێ دۆزەخ دروست بکا، ناکرێ لە سەربازی سوپای ڕزگارکەر بێ. بیر لە کۆتاییی جیهان بکەنەوە، بەڵام ئیسلامەکان وتەیەکیان دەربارەی فریشتەی مەرگ (ملك الموت) هەیە دەڵێ: (کاتێ کە فریشتەی مەرگ نزیک دەبێتەوە ترسناکە، بەڵام کاتێ بەتۆ دەگا خۆشبەختییە.)

لە سیستمەکانی بوودیزمدا، بەتایبەت ئەو سیستمانەی لەتیبتدا ڕەواجیان هەیە، بوودای ڕامێنراو بەدوو ڕوو دەردەکەوێ، یەکێکیان ڕووی ئاشتی و ئەوی تریان ڕووی تووڕە و تۆڵەیە. گەر هاتو زۆر بەحیرسەوە پابەند خودی خۆت و دنیای بچووک و فانیی خۆش و ناخۆشی خۆت بی و هەروەها دەستەبەرداری ژیانی پڕ خۆشیت نەبێ، ئەوا ڕوخساری تووڕەییی ئەم خوایەت بۆ دەردەکەوێ. بەڵام ئەگەر وازت لەم سیفەتانە هێناو خۆت بەدەستەوە دا، ئەوا هەمان ئەو بوودایە، ئەمجارەیان دەردەکەوێ بەڵام بەجۆرێک وەک خوای پڕ بەرەکەت و بەخشندە.

مویرز: مەسیح باس لە هێنانی شمشێرێک دەکات و بڕواش ناکەم مەبەستی بەکارهێنانی ئەو شمشێرە بێت دژ بەهاو توخمی خۆی. مەبەستی مەسیح کردنەوەی دەروازەکانی ئیگۆیە (خودی خۆتە) من هاتم تا ئێوە لە چنگی ئەو ئیگۆیە ڕزگار بکەم کە نەفستانی بەند کردووە.

کەمبڵ: ئەمە هەمان ئەو (جیاکردنەوە) یە، کە لەسانسکریتیدا پێی دەوترێ (ڤیڤیکا (Viveka)بە مانای باش جیاکردنەوە) پەیکەرێکی ئێجگار سەیری بوودا هەیە، لەو پەیکەرەدا بوودا شمشێرێکی مەشخەڵداری بەدەستەوەیەو بەرزی کردووەتەوە. کەواتە ئەم شمشێرە ئەرکی چییە؟

ئەم شمشێرە، شمشێری جیاکەرەوەیە، بۆ جیاکردنەوەی شتە کاتییەکان لەشتە نەمرەکان، ئەم شمشێرە دیاردەی نەمر لەدیاردەی بەسەرچوو جیادەکاتەوە. چرکەکانی زەمەن دەروازەکانی نەمری دادەخەن. ئێمەش لەم بواری زەمەنەدا دەژین، بەڵام ئەوەی لەم بوارەدا ڕەنگ دەداتەوە، ڕەنگدانەوەی پرنسیپی نەمرییە.

مویرز: ئەزموونی نەمری.

کەمبڵ: ئەزموونی ئەوەی کە تۆ چیت.

مویرز: بەڵێ: بەڵام نەمری هەرچییەک بێت، ئەوا لێرەیە.

کەمبڵ: لە هیچ جێگایەکیش نییە، یا لە هەموو شوێنێکە. گەر هاتو لێرەدا هەر ئێستا تۆ ئەزموونی نەمری نەکەی، ئەوا بەهەشت بەدەستی ناهێنی. بەهەشت هەتا هەتایە هەیە، بەڵکو شتێکە بەردەوام هەیە.

مویرز: تێناگەم مەبەستتان چییە.

کەمبڵ: وەک دوو شتی هەمیشەیی باس لە بەهەشت و دۆزەخ کراوە. بەهەشت پەیوەستی بەزەمەنی کۆتاییەوە هەیە. بەڵام نەمر نییە. نەمری لەپاش زەمەنەوەیە. چەمکی زەمەن دەروازەکانی نەمری کلۆم دەدات. ئەو هەموو ئازارو گرفتانەی لە دنیادا دێن و دەچن، هەر هەموویان لەسەر زەوی ئەزموونی مەزنی نەمرین. جۆرێک ئامانجی بوودایی هەیە بەپێی ئەو ئامانجە مرۆڤ بەشدارییەکی ئارەزوومەندانەی دڵخۆشکەرانە دەکات لە خەمەکانی جیهان. ئەو خەمانەی دەگوزەرێن. بەڵام ئەم ئەزموونە، ئەزموونی خەم بەسەر مانای بوونی بەردەوامیدا ڕێ دەکا، کە ئەوەش ژیانی ڕاستەقینەمانە.

مویرز: وێنەیەکی شیڤا هەیە، لەو وێنەیەدا شیڤا بە بازنەیەکی ئاگرین ئابلۆقە دراوە.

کەمبڵ: ئەو بازنە ئاگرینە، تیشکی سەمای شیڤایە، سەمای شیڤا گەردوونییە، لەسەر قژو سکییەوە ئێسک و مانگێکی یەک شەوە هەن، ئەو دووانە لەیەک کاتدا سیمبوڵن بۆ مەرگ و لەدایکبوون، واتە ئەو دووانە چرکەی دروستبوونن. لەنێوان پەنجەکانی دەستێکیدا تەپڵێکی بچکۆڵە هەیە، چرک چرک دەنگ دەداتەوە. ئەو تەپڵە تەپڵی زەمەنە. چرکە چرکی زەمەن دەرگای مەعریفەت بەڕووی نەمریدا دادەخات. ئێمە کەوتووینەتە نێو ئابلۆقەی زەمەنەوە. بەڵام لە دەستەکەی تری شیڤا مەشخەڵێک هەیە، ئەو مەشغەڵە سەرپۆشی زەمەن دەسووتێنێ و زەینیشمان بەڕووی نەمریدا دەکاتەوە.

شیڤا کۆنترین خوای سەر زەوییە ڕەنگە کۆنترین خوایەک بێت کە لەجیهانی

ئەمڕۆدا دەپەرستریٚ. هەندیٚ وێنەی شیڤا هەن بۆ(٢٠٠٠) تا(٢٥٠٠) ساڵ پێش زاین دەگەڕێنەوە ؛ ئەو وێنانە مۆری بچووک بچووکن، وێنەی شیڤا بەڕوونی لەسەریان کێشراوە.

لە هەندیٚ لە دەرکەوتنەکانی شیڤادا، دەرکەوتنەکانی، دەرکەوتنی ترسناکن، لایەنی ترسناکی سروشتی بوون نمایش دەکات. شیڤا نموونەیەکی کۆنی یۆگیی yogiیە، وەهەمی ژیان هەڵدەوەشێنێتەوە. بەڵام لە هەمان کاتدا هەر یۆگی دروستکەرو خوڵقێنەرو ڕووناککەرەوەی ژیانە.

مویرز: ئەفسانەکان سەرقاڵی باسکردنی شتە میتافیزیکییەکانن. بەڵام ئاین سەرقاڵی شتێکی ترە کە ئەویش گرنگیدانە بەڕەوشت و چاکەو خراپەو چۆنییەتی پێوەندیی نێوان من و تۆ، ڕەفتارم لەگەڵ تۆو هاوسەرو هاوشێوەکانم لە سایەی خودادا. کەواتە پێگە و ڕۆڵی ئیتیک لەنێو ئەفسانەدا چییە؟

کەمبڵ: باسمان لە ئەزموونی میتافیزیکی کرد، لەو میانەدا تیٚ دەگەی کە تۆ و کەسێکی تر هەر یەکن. لەبواری ئیتیکدا وافێردەکرێی چۆن بژیت، تا بەو ئەنجامە بگەی کە تۆ و کەسێکی تر بوون بەیەک. ناچار نیت بەم ئەزموونەدا تیٚ پەڕیت، لەبەرئەوەی وانە ئاینییەکان کۆمەڵیٚ قاڵبی ئامادە دەخەنە بەردەستت، ئەو قاڵبانە هەڵگری ڕەنگدانەوەی هاودەردین لەگەڵ کەسانی تردا. بڕوا ئاینییەکان ئەو پاڵپێوەنەرانەت بۆ فەراهەم دەکەن و ئەو ڕاستییەت پیٚ دەڵێن کە نابیٚ تەنیا بۆ بەرژەوەندی تایبەتی خۆت کار بکەی، گەر ئەمەت کرد ئەوە گوناهت کردووە. ئەمەش یەکبوون لەگەڵ جەستەی خۆتدا دەگەیەنیٚ.

مویرز: وەک چۆن خۆت خۆش دەویٚ ئاوەهاش هاوسێکەت خۆش بویٚ، چون هاوسێی تۆ خودی تۆیە.

کەمبڵ: پاش ئەوەی ئەم کارەتان ئەنجام دا فێری ئەم شتە دەبن.

مویرز: بەبڕوای ئێوە بۆچی خەڵکێکی زۆر، پەرۆشی ژیانی نەمرین؟

کەمبڵ: منیش نازانم ئەمە هۆی چییە؟

مویرز: ئایا دەرئەنجامی تۆقینە لە دۆزەخ، یا هەوڵدانە بۆ هەڵبژاردنی شتێکی تر لە جێگای ئەو؟

کەمبڵ: ئەمە شتێکە لە کرۆکی بڕوای مەسیحیدا ئامادەیە، بەپێی ئەو بڕوایە لەکۆتاییی جیهاندا دادوەرییەکی سەرتاپاگیر ڕوو دەدات، ئەوانەی بەبڕواو متمانەوە ژیانیان بەسەر بردبیٚ بەهەشتین و ئەوانەشی خراپ بوون دۆزەخین.

ئەمە هەمان ئەو بابەتەیە کە لە میسری کۆندا هەبووە، ئۆزیریس Osiris خوایەک بوو مردو پاشان هەستایەوە و چووە سەر کورسیی نەمری تا داوەریی مردووەکان بکات. ئامانجی مۆمیاکردن ئەوە بووە تا مرۆڤ بۆ ڕووبەڕووبوونەوەی خودا ئامادە بکات، بەڵام ئەو بابەتە سەرنجڕاکێشەی کە لەبیری میسری کۆندا هەبوو باسی لەوە دەکرد کە ئەو کەسەی دەیەویٚ بۆ لای خودا بڕوات دەبیٚ پێشتر بزانیٚ یەکبوون لەگەڵ خودادا چییە. لەبڕوای مەسیحیدا ئەم شتە ناساغە. بەڵام لەجیاتی ئەوە بەهەشت و دۆزەخیان داناوە. زۆر چاکە کەواتە بۆ هەتا هەتایە بەهەشتم پیٚ ببەخشە. کاتیٚ زانیت کە بەهەشت واتای چاوبڕینە نێو نیگاری خۆشئامێزی خوا دەگەیەنیٚ، ئەوا بۆت دەردەکەویٚ کە ئەم شتە لەساتی بیٚ زەمەندا دێتەدی، بەڵام زەمەنیش شتێکە دەتەقێتەوە، بۆیە هەمیشەیی شتێکی نەمر نییە، ئەمە شتێکە لە ئەزموونی دنیایدا دەتوانی بەدەستی بێنی. هاوڕێیەکی زۆرم بەهۆی مەرگەوە لەبەرچاوم ون بوون، دایک و باوکیشم لەدەست دا، بەڵام ئەو هەست و زانینە قووڵەی لەناخمدا دروست بوو تا ئەم ساتەش لەگەڵمدایە ؛ ئەو ساتانەی لەگەڵیان بووم سیفەتی بەردەوامی هەبوو، تەنانەت تا ئەم ساتەش هەست دەکەم لەگەڵیانم، ئەوەی پێیان بەخشیم تا ئەم ساتەش هەستی پیٚ دەکەم، ئەو شتەی ئەوان ئەو چرکانەی پێیان بەخشیم تا ئەم ساتەش لەناخمدایە، لەو جۆرە بیرەوەرییەدا شێوەیەک ئاگاییی نەمر هەیە.

چیرۆکێک دەربارەی بوودا دەگێڕێنەوە، لەو چیرۆکەدا دەڵێن ڕۆژێکیان بوودا لەگەڵ ئافرەتێکی کۆستکەوتوو دەکەوێتە گفتوگۆ، کە تازە ڕۆڵەکەی لەدەست دابوو، ئەسیری دەستی خەم و پەژارە بوو، بوودا دەڵیٚ: (تەنیا پێشنیاری من ئەوەیە بە

ئەسپایی ئاوڕێک لە دەوروبەری خۆت بەرەوە، بزانم کەسێک دەبینی کەسێکی، کوڕی یا مێردی یا کەسێکی خێزانەکەی، یا دۆستێکی خۆشەویستی لەدەست نەدابێ.) زانینی پێوەندیی نێوان لەناوچوون و ئەو شتەی لەناخمانە و لەسەرووی لەناوچوونەوەیە کارێکی گرانە.

مویرز: ئەفسانەکان پرن لە ئارەزووی نەمری، وانییە؟

کەمبڵ: بەڵێ: بەڵام ئەو کاتەی تەماشای نەمری دەکرێت وەک بەردەوامیی جەستە، ئەوا کارەکە وەکو کاری لیبۆکەکانی لێ دێ، بەڵام کاتێ تێگەیشتن دەربارەی نەمری بریتی دەبێت لە یەکگرتن لەگەڵ توخمی نەمری لە ژیانی هەنووکەی خۆتا، ئەوە کارەکە لەم حاڵەدا مانایەکی تری دەبێ.

مویرز: وتووتە، مەسەلەی ژیان هەر هەمووی بریتییە لە بوون بەرامبەر بە بەردەوامی.

کەمبڵ: بەڵێ بەردەوامی بەشێکەو بوون گشتە.

مویرز: مەبەستان چییە؟

کەمبڵ: باشتر وایە لێرەوە دەست پێ بکەم، ئەو کاتەی دەتەوێ ببێ بە مرۆڤێکی تەواو. سالانی سەرەتای تەمەنی منالیت، ئەم ماوەیە تەنیا بەشێکە لە تەمەنی مرۆڤبوونت. پاش چەند ساڵێک دەگەیتە تەمەنی مێردمناڵی ئەمەش دیسان بەشێکە لە مرۆڤبوونت. تەنانەت تەمەنی هەرزەکارییش بەشێکە لەبەر مرۆڤبوونت. لە ئوپانیشادەکان وێنەی وزەیەکی ئەسڵ و چروپڕ هەیە، سەرچاوەی ئەو تەقینە مەزنەیە کە دەنگدانەوەی گەورەی خولقاندنی بەدی هێناو هەموو شتەکانیشی پارچە پارچە فرێدایە نێو زەمەنەوە، کەواتە ئەرکی هونەر چییە؟ ئەرکی هونەر ئەوەیە کە تۆ بتوانی لەمیانەی ئەو پارچانەی زەمەنەوە شتەکان ببینی، تا بەتەواوی هەست بە هێزی بوون بکەیت.

مویرز: جوانی دەربڕینێکە دەربارەی خۆشییەکانی زیندووبوون.

کەمبڵ: هەمووساتێ دەبێ ئەم جۆرە ئەزموونانە هەبن.

مویرز: بەراوردکردنی ئەم ئەزموونە بەو ئەو شتەی کە بڕیارە سبەینێ بیگەیەنێ ئەوەندە گرنگ نییە.

کەمبڵ: بیڵ Bill، ئەمە گەورەترین ساتە، ئەوەی ئێمە هەوڵ دەدەین بەشێوەیەک ئەنجامی دەین، ئەوەیە کە لەڕێگەی ئەو بەشە ڕێگەیانەی لەبەردەستمانن، بوونی خودی خۆمان نیشان دەین.

مویرز: گەر خاوەنی ئەو زمانە نەبین کە بەشی ئەوە بکات تا وەسفی خودای پێ بکەین، چۆن دەتوانین ئەم ساختمانە بەرزە دروست بکەین؟ چۆن ئەم بەرهەمە هونەرییە دروست دەکەین کەڕەنگدانەوەی ئەندێشەی هونەرمەندانە بێت لەبارەی خوداوە؟ چۆن ئەم کارە جێبەجێ دەکەین؟

کەمبڵ: بەڵێ ئەم کارە هونەر نیشانی دەدا واتە شێوەی ڕوانینی هونەرمەند بۆ خوداو، ئەو ئەزموونەی خەڵکی لەبارەی خوداوە هەیانە. بەڵام هەندێک شت هەن ناکرێ وەسف بکرێن چونکە لە دەرەوەی توانای مرۆڤن وەک ڕەهایی و نهێنی.

مویرز: لەگەڵ ئەوەشدا ئەزموونەکەمان هەرچییەک بێت، لەزمانێک زیاتر هیچی تر شک نابەین تا گوزارشت لەو ئەزموونە بکات، ئەو زمانەشی شکی دەبەین گونجاو نییە بۆ ئەو ئەزموونە.

کەمبڵ: ڕاستە، هەر لەبەر ئەم هۆیەش کە شیعر بوونی هەیە. شیعر زمانێکە دەبێ تێیدا قووڵبینەوە، شیعر واتە هەڵبژاردنی وردی ئەو وشانەی کە لەڕووی ناوەڕۆک و ئیحاوە لەسەرووی خودی وشەکانەوەیە. پاشان جۆرێک لە پرشنگداری یاخود دەرخستن و بەدەرکەوتن تاقی دەکەینەوە. دەرخستن و بەدەرکەوتن واتە نیشاندانی تەواوی جەوهەر.

مویرز: وەک دەزانین ئەزموونی خودا لەسەرووی هەموو وەسفێکە، لەگەڵ ئەوەشدا ناچارین هەوڵی وەسفی خوا بدەین؟

کەمبڵ: ئەمە ڕاستە، شۆپنهاوەر لەوتارێکی جوانیدا بە ناوونیشانی (دەربارەی

مەبەستی ئاشکرای چارەنووسی تاک)دا ئاماژە بەم خاڵە گرنگە دەکات (کاتێ کە پیر دەبی و ئاوڕ لەساڵەکانی ڕابردووی تەمەنت دەدەیتەوە، دەکرێ ژیانی خۆت وا ببینی، نەخشەو داڕشتنێکی ئێجگار ڕێکوپێکی هەیە، هەردەڵێی ڕۆماننووسێک تۆماری کردووە. ئەو ڕووداوانەی کاتی ڕوودانیان خۆبەخۆ ڕوویان داوە و وەک شتێکی ناگرنگ دێنە بەرچاو، دەبینی ئەو ڕووداوانەش کۆمەڵێ هۆکارن ناتوانی بەکەم تەماشایان بکەی، بە تایبەت ڕۆڵیان هەبووە لەدروستکردنی بەسەرهاتێکی توندوتۆڵ و ڕێکوپێکدا. ئایا ئێمە ئەم ڕووداوانەمان ڕێک خستووە؟ شۆپنهاوەر دەڵێ: هەروەک چۆن خەونەکانت لەڕێگەی بەشێک لە خودی تۆوە ڕوودەدەن، بێ ئەوەی هۆشت ئاگاداری ئەو ڕووداوە بێ، هەر بەوجۆرەش ژیانتا هەر هەموو لەڕێگەی ئیرادەیەکەوە شێوە دەگرێ کە لەدەروونتاندایە، هەر بۆنموونە ئەو کەسانەی کە بەڕێکەوت تووشیان بوویت و مامەڵەت لەگەڵ کردوون، هەر ئەو کەسانە پاشان بوون بە کۆمەڵێ هۆکاری گرنگی ژیانت و، هەروەها تۆش بێ ئەوەی بزانێت مانای گرنگت بە ژیانی کەسانی تر بەخشیوە. شتەکان هەر هەمووی وەک سیمفۆنیایەکی گەورە پێکەوە گونجێنراون، هەر شتەو ناهۆشمەندانە شێوە بە شتەکانی تر دەبەخشێ. شۆپنهاوەر بەو ئەنجامە دەگات کەژیانمان بەشێکە لە خەونێکی گەورە لەلایەن خەوبینێکەوە دەبینرێ، لەو خەونەشدا هەموو کەسایەتییەکانی خەونەکە خەون دەبینین؛ بۆیە هەر شتەو پێوەندییی بەشتێکی ترەوە هەیە، ئەوەی دەیجووڵێنێ تاکە ئیرادەیەکە ئەویش ئیرادەی ژیانە، ئەمەش ئیرادەیەکی گشتییە لە سروشتدا..

ئەم بیر و بۆچوونە شکۆمەندیی تێدایە، ئەم بیرە لە هیندستان لە وێنەی ئەفسانەییی تۆڕی ئەندرادا دەردەکەوێ، ئەو تۆڕە تۆڕێکە لە مرواری، لەیەکتربڕینی هەر دەزوویەکی ئەو تۆڕەدا مروارییەک هەیە و لەنێو ئەو مرواریانەدا مروارییەکانی تر ڕەنگ دەدەنەوە، هەموو شتەکان لەو تۆڕەدا لە پێوەندییەکی ڕەنگدانەوەدا لەگەڵ یەکتری ڕەنگ دەدەنەوە. بۆیە ناتوانرێ لەسەر هیچ کارێک هیچ کەسێک سەرزەنشت بکرێ. بارودۆخەکە شێوەیەکە وەک بڵێی لەپشتی هەموو شتێکەوە مەبەستێک هەیە، ئەو مەبەستەش مانایەکی هەیە، هەرچەندە هیچ کەسێک لە ئێمە نازانێ مانای ئەوە چییە، وەک ئەوە وایە تۆ ڕێک ئەو ژیانە ژیابی کە مەبەستت بووە.

مویرز: بەڵام لەگەڵ ئەوەشدا هەموومان ئەو ژیانە ژیاوین کە ئامانج و مەبەستێکی گەیاندووە.

کەمبڵ: بڕواناکەم لە ژیاندا مەبەستێک هەبێ، ژیان بریتییە لە ژمارەیەکی زۆر لە پرۆتۆپلازم، حەز بە زۆربوون دەکا و حەز دەکا بوونێکی بەردەوام بێت.

مویرز: ئەمە ڕاست نییە – ڕاست نییە.

کەمبڵ: سەبرکە، ژیان وەکو خودی ژیان خۆی ناکرێ یەک ئامانجی هەبێ، بڕوانە ئەو هەموو ئامانجانەی لێرە و لەوێ دەیبینی. بەڵام دەتوانی بڵێی: هەر بەرجەستەبوونێ لە پشتەوەی توانایەکی گەورە هەیە، گرنگێتیی ژیان ئەوەیە کە ئەم توانایانە بەدی بێنێ، چۆن ئەم کارە ئەنجام دەدەی؟ وەڵامی من ئەوەیە: (بڕۆ بەدووی بەختیاریی خۆتا بگەڕێ) لەناختدا شتێک هەیە دەزانێ کەی دەگەیتە سەنتەر، هەروەها دەشزانێ کەی دەکەوێتە نێو ڕێڕەوی مەودای ڕووناکی یان دەکەویتە دەرەوەی ئەو مەودایە. گەر هاتو لەپێناوی بەدەستهێنانی پوول و پارە، ئەو ڕێڕەوەت بەجێ هێشت ئەوە ژیان لە دەست دەدەیت. بەڵام گەر هاتو لە نێو سەنتەردا بمێنێتەوە بەبێ بەدەستهێنانی پوول و پارە، ئەوا بەردەوام خاوەنی بەختیاریی خۆتی.

مویرز: ئەوەی لای من جێگای پەسەندە ئەو بیرەیە کە دەڵێ: گرنگ نییە ئەو گەشتە کۆتایی و مەبەستەکەی چییە، گرنگ خودی گەشتەکەیە.

کەمبڵ: بەڵێ، هەر بەو جۆرەی کە کارل فراید گراف دۆرکهایم دەڵێ: (کاتێ لە گەشتێکدای و دەبینی کۆتاییی گەشتەکە دوور دەکەوێتەوە و تۆش بەردەوامی لە دوورکەوتنەوە، ئەو کاتە بۆت دەردەکەوێ کە کۆتاییی ڕاستەقینە ئەم گەشتەیە.)*.

لە لای هۆزی ناڤاهوو NAVAHO، ئەو وێنە سەرسوڕهێنەرە هەیە، وێنەی (ڕێگەی بازنەیی AUM) یە، بازنە سەرچاوەی ژیانە. ڕێگەی بازنەیی، ڕێگەیەکە بۆ گەیشتن بەسەنتەر. ناڤاهووەکان دەڵێن،:(ئای، جوانی بەرامبەرمە، جوانی لەپشتی سەرمە، جوانی لای ڕاستمەو لای چەپمە، جوانی لەسەر سەرمە، جوانی لەژێر پێمە، من لەسەر ڕێگەی بازنەدام).

مويرز: بەهەشت نەبووە، بەهەشت دروست دەبێ.؟

کەمبڵ: بەهەشت هەیە. (خوای مەزن بەسەر زەویدا پەرش بووەتەوە، مرۆڤ ئەو نابینێ.)

مويرز: ئەم جیهانە کە پڕ لە ئازار و ڕەنج و مەرگە، تۆ بڵێی بەهەشتی تێدابێ.؟

کەمبڵ: ئەمە ئەو ڕێگەیەیە لەمیانەیدا هەست بە بەهەشت دەکەی، ئا ئەمەیە بەهەشت، کاتێ دەبینی خوای مەزن بەسەر زەویدا پەرش بووەتەوە، چیتر شێوەی کۆنی جیهان نابینی و بۆ یەکجاری لەناوچووە. ئەمەش کۆتایی جیهانە. کۆتاییی جیهان ڕووداوێ نییە کە ڕوویدات، بەڵکو جۆرێکە لە گۆڕنکاری دەروونناسی یان گۆڕنکاریی ڕوانین. چیتر جیهانێک نابینی جیهانی شتە بەستەڵەکەکان بێت، بەڵکو ئەوەی دەیبینی جیهانی پڕ شەوق و پرشنگدارە.

مويرز: ئەو دەستەواژە کۆن و نهێنیئامێزەی کە دەڵێ: (وشە بوو بە مرۆڤ) وای لێک دەدەمەوە کە ئەم پرەنسیپە هەمیشەییەو لە گەشتی مرۆڤایەتی و لە ئەزموونماندا پەیدابووە.

کەمبڵ: کەواتە دەتوانی لە خۆشتدا وشە بدۆزیتەوە.

مويرز: گەر لە خۆتدا نەیدۆزیتەوە، ئەی لەکوێ دەیدۆزیتەوە.

کەمبڵ: وتراوە شیعر بوار نادات دەنگی وشە لەپشتی وشەوە ببیسترێ. گۆتە دەڵێ: (هەموو شتەکان خوازراون). هەموو شتێکی ڕاگوزەر لە حاڵەتێکی خوازیاری زیاتر هیچی تر نییە، ئێمەش هەموو ئەم شتەین.

مويرز: باشە چۆن دەتوانی خوازراوێک بپەرستی و خۆشت بوێ و لەپێناویدا گیانی خۆت بەخت بکەیت؟

کەمبڵ: ئەمە کارێکە مرۆڤ لە هەموو جێگایەکدا ئەنجامی دەدات، مردن لەپێناوی خوازراوەکان. بەڵام کاتێ کە بەڕاستی گوێت لە دەنگی (ئۆم AUM) دەبێ، لە هەموو

جێگایەک لەڕازو نهێنیی دەنگی وشە دەگەی و چیتر ناچار نیت بەرەو پێشەوە بڕۆیت و لەپێناوی شتێکدا خۆت بەخت بکەی، لەبەرئەوەی ئەو شتە لێرە لەم دەوروبەرەدا ئامادەیە. تەنیا بەئارامی دانیشەو بچۆرە نێو ئەو ئەزموونەو لێی تێ بگە. لەبەرئەوەی ئەمەیە ئەزموونی لووتکە.

مويرز: دەتوانی وشەی ئۆم AUM م بۆ ڕوون بکەیتەوە؟

کەمبڵ: ئۆم AUM وشەیەکە لەگوێماندا دەنگی ئەو وزەیە دەداتەوە کە لە گەردوونەوە دەردەپەڕێ و هەموو شتەکانیش ڕەنگدانەوەی ئەو وزەیەن. دەربڕینی ئەم وشەیە بەم جۆرەیە، دەربڕینی وشەکە لە دەمەوە بەم جۆرەیە: لەپشتەوەی دەم دەست پێ دەکەیت و دەڵێی: (ئا) دەمت پڕ دەکەیت و دەڵێی: (وو)، پاشان دەمت دادەخەیت و وشەی (م م) دێتە دەرێ. گەر هاتو بەجوانی ئەم وشەیە بڵێیتەوە، هەموو پیتە دەنگدارەکانی تێدایە. ئۆم، وەکو پیتی جێگیر، لێرەدا زۆر بەئاسانی وا لەبەرچاو دەگیرێ کە ڕێگرو تەگەرەیە لەبەردەم سەدای وشە دەنگدارە جەوهەرییەکان. هەموو وشەکان وشەیەکی دابڕاون لە ئۆم، هەروەک چۆن هەموو وێنەیەک پارچەیەکە لە فۆرمێک لە فۆرمەکان. ئۆم AUM دەنگێکی سیمبوڵئامێزە، دەتخاتە نێو پێوەندیی لەگەڵ ئەو بوونەی کە دەنگ دەداتەوە، واتە لەگەڵ کەوندا. گەر بێتو گوێ بۆ بەشێک لەو ئومە AUM تۆمارکراوانە هەڵخەی کە ڕەبەنە تیبتییەکان دەیخوێننەوە، تێ دەگەیت ئەم وشەیە چی دەگەیەنێ. زۆر چاکە. ئەمە ئۆمی بوونە لە جیهاندا. لووتکەی هەموو ئەزموونەکان ئەوەیە کە لەپەیوەندا بیت لەگەڵ ئەم ئۆمەو لە ماناکەشی بگەی.

(ئـ ۆ م)، لەدایکبوون، هاتنە دنیا و مەرگە و پاشان ئەم بازنەیە بۆ دواوە دەگەڕێتەوە. بە(ئۆم) دەوترێ (بڕگەیەکی چوار ڕەگەز)، (ئۆم) لەسێ ڕەگەز پێک هاتووە، ئەی چوارەمیان کامەیە؟ چوارەمیان ئەو بێدەنگییەکە لە دڵی (ئۆم) دێتە دەرەێ و دووبارە بەناخیدا شۆڕدەبێتەوە، ئەمەش زەمینە و ناخێتی. ژیانی من (ئ و م)ە، بەڵام بێدەنگییەک هەیە زەمینەی ئەو ژیانەیە لە ناخیدایە. ئێمەش بەو بێ دەنگییە دەڵێین نەمری. ئەمە میرایەو ئەوی تر نەمرە، ئەگەر نەمری نەدەبوو، میراییش نەدەبوو. هەرکەسەو دەبێ لایەنی میرایی و نەمریی خۆیی دەستنیشان

بکات، من له ڕێگەی ئەزموونی خۆم لەگەڵ دایک و باوکم کە کۆچیان کردووە، لە ڕێگەی ئەوانیشەوە هاتمە دنیاوە، تێ گەیشتم ئەم خاڵە چی دەگەیەنێت و بۆم دەرکەوت لە پێوەندیی زەمەنی زیاتر پێوەندییەکی تریش هەیە. بێگومان لەو پێوەندییەدا هەندێ سات هەبوون، بەکردارەوە دەیانسەلماند، سەلماندنێکی پڕ دڵنیایی، کە ئەم پێوەندییە چییە و چ تێگەیشتنێکم لا دروست دەکات. تا ئێستاش هەندێ لەو ساتانەم وەبیر دێتەوە؛ وەک کۆمەڵێ سات لام بەجێ ماون، ساتەکانی دەرکەوتن، ڕوانین، پڕشنگداری.

مویرز: ئەمە ئەوە دەگەیەنێ کە هیچ وشەیەک لە ئارادا نەبووە.

کەمبڵ: بەڵێ، وشە بەواتای کۆت و سنوورداری.

مویرز: لەگەڵ هەموو ئەمەشدا جوی بەڕێز، ئێمەی مرۆڤی سست و گرگن لەم زمانە بەدبەخت و داماوە زیاتر هیچی تر شک نابەین، هەرچەندە کە زمانێکی جوانە، بەڵام کەم توانایە بۆ وەسفکردن.؟

کەمبڵ: ئەمە ڕاستە، ئەمەش جۆرێکە لە ئەزموونی لووتکە، گەر جار جارێ بەم هەموو شتانەدا تێپەڕی و پاشان هەست بکەی کە... (ئۆ... ئاه....)

کۆتایی

سەرچاوە: ئەم کتێبە لەسەرچاوە فارسییەکەی بەبەراوردکردنی لەگەڵ ئینگلیزییەکەی کراوە بەکوردی:

1- Joseph Campbell, THE POWER OF MYTH, with Bill Moyers, First anchor books edition :juli 1991.

٢- قدرت اسطوره، جوزف کامبل، ترجمە: عباس مخبر، تهران، نشر مرکز،چاپ اول ١٣٧٧

پێڕست

سەرباس 5
پێشەکیی دانەر 11
پێشەکی 13
ئەفسانە و دنیای نوێ 27
گەشتێک لە ناخەوە 83
حیکایەتبێژە دێرینەکان 133
قوربانی و بەختیاری 167
سەرچڵییەکانی پاڵەوان 215
دیاریی خواکان 285
چیرۆکەکانی عێشق و هاوسەرێتی 313
دەمامکەکانی نەمری 347